

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALAN YÖNETİM PLANI

KASIM 2019

Küçükaly ArkeoPark Alan Yönetim Planı (Taslak), İstanbul Kalkınma Ajansı'nın (İSTKA) "Küresel Turizm Merkezi İstanbul Mali Destek Programı 2014" çerçevesinde, Koç Üniversitesi'nce yürütölen, "Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükaly ArkeoPark" Projesi kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Koç Üniversitesi arasında 21.07.2014 tarihinde imzalanan protokol gereğince proje ortağı Bizim Avrupa-Europa Nostra Türkiye Derneğı adına Nuran Zeren Gülersoy başkanlığında proje ekibi tarafından 2015 yılında hazırlanmış ve 2019 yılında güncellenerek 18 Kasım 2019 tarihinde Eşğüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından onaylanmıştır.

İÇİNDEKİLER:

ÖNSÖZ	
İÇİNDEKİLER	ii
HARİTA LİSTESİ	v
FOTOĞRAF LİSTESİ	vi
ŞEKİL LİSTESİ	viii
TABLO LİSTESİ	x

GİRİŞ	1
Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Hazırlık Süreci	3
Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Çalışma Etapları	7

1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM ALANININ KONUMU, ÖNEMİ VE YÖNETİM PLANININ ORGANİZASYON TANIMI	11
1.1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALANININ KONUMU	11
1.2. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALANININ ÖNEMİ	13
1.3. ALANIN TARİHSEL GELİŞİMİ	15
1.4. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANININ ORGANİZASYON TANIMI	22
1.4.1 Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanlığı	22
1.4.2 Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanı	22
1.4.3 Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Danışma Kurulu	22
1.4.4 Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu	23
1.4.5 Küçükyalı ArkeoPark Teknik ve İdari Ekip	24
1.4.6 Küçükyalı ArkeoPark'a Finansman Sağlayan Kuruluşlar	25
1.5. PAYDAŞLAR ARASINDAKİ ORGANİZASYON	26

2. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM ALANININ SINIRLARININ BELİRLENMESİ VE MEVCUT DURUM ANALİZİNİN YAPILMASI	27
2.1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM ALANIN SINIRLARININ BELİRLENMESİ	27
2.2. MEVCUT DURUM ANALİZİ	30
2.2.1. Küçükyalı ArkeoPark Doğal Çevresinin Tanımlanması	30
2.2.1.1. İklimi	30
2.2.1.2. Topografik Özellikleri	31
2.2.2. Küçükyalı ArkeoPark Fiziksel Çevresinin Tanımlanması	32
2.2.2.1. Ulaşım Analizi	33
2.2.2.2. Bina Kat Adedi Analizi	33
2.2.2.3. Zemin Kat Kullanım Analizi	33
2.2.2.4. Üst Kat Kullanım Analizi	37
2.2.2.5. Doluluk – Boşluk Analizi	40
2.2.3. Küçükyalı ArkeoPark Planlama Süreci	44
2.2.3.1. Alanı Etkileyen Üst Ölçekli Planlar (1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı)	45
2.2.3.2. 1/5000 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı	46
2.2.4. Mülkiyet Durumu	51
2.3. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK KÜLTÜREL DEĞERLERİNİN TANIMLANMASI	52
2.3.1. Küçükyalı ArkeoPark Alanına İlişkin Koruma Kurulu Kararları	52
2.3.2. Küçükyalı ArkeoPark Alanında Tescilli Yapı Durumu	67

2.3.3. Küçükalyalı ArkeoPark'ta Yürütülen Arkeolojik Kazı ve Araştırmalar	67
2.3.1.1. Küçükalyalı ArkeoPark'taki Son Dönem Arkeolojik Çalışmalar	71
2.3.4. Küçükalyalı ArkeoPark'taki Kentsel Arkeoloji Çalışmaları	86
2.2.3.3. Eğitsel, Sosyal ve Kültürel İçerikli Faaliyetler	86
2.3.4.1. Ziyaretçi Merkezi, Kazı Evi ve Çevre Düzenleme Projeleri	96
2.4. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK'NIN SOSYAL DEĞERLERİNİN TANIMLANMASI	99
2.4.1. Aile Yapısı	100
2.4.2. Yapı - Kullanıcı İlişkisi	102
2.4.3. Komşuluk İlişkileri	104
2.4.4. Fiziksel Çevrenin Değerlendirilmesi	107
2.4.5. Kültürel Etkinlik	109
2.4.6. Küçükalyalı ArkeoPark Hakkındaki Görüşler	111
2.4.7. Anket Sonuçlarının Değerlendirmesi	112
2.4.8. Küçükalyalı ArkeoPark Etkinlikleri Etki Değerlendirmesi Anketi	113
3. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANI	115
3.1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK'TA GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLER, FIRSATLAR VE TEHDİTLER	115
3.2. YÖNETİM PLANI VİZYONU	119
3.3. PLANLAMA İLKELERİ VE POLİTİKALAR	119
3.4. PLAN HEDEFLERİ, STRATEJİLER, EYLEMLER, İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLAR	120
3.4.1. Yönetim ve Organizasyon	121
3.4.2. Bilimsel Arkeolojik Çalışma	124
3.4.3. Koruma ve Restorasyon	127
3.4.4. Kültürel-Sosyal Etkileşim ve Eğitim	130
3.4.5. Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi	133
3.4.6. Ulaşım ve Erişim	136
3.4.7. Afet Yönetimi ve Güvenlik	139
4. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANI PROJELERİ/PROJE PAKETLERİ	142
4.1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK PROJE PAKETLERİ	142
4.1.1. Yönetim ve Organizasyon	144
4.1.2. Bilimsel Arkeolojik Çalışmalar	146
4.1.3. Koruma ve Restorasyon	148
4.1.4. Kültürel-Sosyal Etkileşim ve Eğitim	151
4.1.5. Turizm, Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi	153
4.1.6. Ulaşım ve Erişim	155
4.1.7. Afet Yönetimi ve Güvenlik	157
5. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANI UYGULAMA, GÖZDEN GEÇİRME VE GÜNCELLEME SÜRECİ	159
5.1. AKTÖRLER VE PAYDAŞLAR (UYGULAMADAN SORUMLU KURUM KURULUŞLAR)	159
5.1.1. Merkezi Yönetim Kurumları	159
5.1.2. Yerel Yönetim Kurumları	160
5.1.3. Diğer Kurum ve Kuruluşlar	162
5.2. UYGULAMA SÜRECİ	164
5.2.1. Gerçekleştirme (Finansal Kaynaklar)	164
5.2.2. Ulusal Kaynaklar	164
5.2.2.1. Merkezi Yönetim Kaynakları	164
5.2.2.2. Yerel Yönetim Kaynakları	166

5.2.2.3. Diğer Kaynaklar (Sivil Toplum, Özel Sektör)	166
5.2.3. Uluslararası Kaynaklar	167
5.2.4. Bütçe	167
5.3. ÇALIŞMA PROGRAMI	168
5.4. GÖZDEN GEÇİRME, GÜNCELLEME VE DEĞERLENDİRME 163 SÜRECİ	169
5.4.1. Gözden Geçirme ve Güncelleme Kriterleri	169
5.4.2. Gözden Geçirme ve Güncelleme Süreci ile ilgili Kurumsal Altyapı	170
5.4.3. Değerlendirme	171
KAYNAKÇA	172

HARİTA LİSTESİ

Harita 1: İstanbul İli ve Maltepe İlçesi'nin Coğrafi Konumu	11
Harita 2: Erkan-ı Harbiye Haritası, 1918	16
Harita 3: Çınar Mahallesi İçinde Yönetim Alanı Konumu.....	28
Harita 4: Alan Yönetim Sınırı	29
Harita 5: Yerleşime Uygunluk Haritası	32
Harita 6: Bina Kat Adedi Analizi	34
Harita 7: Zemin Kat Kullanım Analizi	36
Harita 8: Üst Kat Kullanım Analizi.....	38
Harita 9: Doluluk - Boşluk Analizi.....	41
Harita 10: Yeşil Alan Analizi	42
Harita 11: İstanbul Çevre Düzeni Planı	46
Harita 12: 1/5000 Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Bilgi Paftası	47
Harita 13: 1/5000 Ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı.....	50
Harita 14: Mülkiyet Durumu	51
Harita 15: Arkeolojik Alan Ağaç Rölövesi.....	66
Harita 16: Tescilli Yapılar.....	67

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1: Küçükyalı ArkeoPark	1
Fotoğraf 2: Küçükyalı ArkeoPark Ofisi Yönetim Planı Çalışması	4
Fotoğraf 3: AlandaYönetim Planı Çalışması	4
Fotoğraf 4: Geniş Katılımlı Yönetim Planı Toplantısı.....	5
Fotoğraf 5: 12 Ekim 2018 Tarihli Danışma Kurulu Toplantısı Saha Ziyareti	5
Fotoğraf 6: 12 Ekim 2018 tarihli Danışma Kurulu Toplantısı	6
Fotoğraf 7: 21 Haziran 2019 tarihli Danışma Kurulu Toplantısı	6
Fotoğraf 8: Çınar Mahallesi Sınırları İçinde Küçükyalı ArkeoPark'ın Konumu	12
Fotoğraf 9: Küçükyalı Arkeopark'ın İçinde Bulunduğu Alanı Yönetimi Sınırları Ve Yakın Çevresi	13
Fotoğraf 10: Küçükyalı Arkeopark Genel Görünüm Mart 2015	14
Fotoğraf 11: 2018 Yılında Çekilen Hava Fotoğrafında Geçici Çatı Strüktürü	14
Fotoğraf 12: Küçükyalı'daki Arkeolojik Alanın 2017 Kazı Sezonunda Drone İle Çekilen Hava Fotoğrafı, Batı Yönünde	15
Fotoğraf 13: Kilisenin Güneydoğu Duvarına Ekli Mezar Şapeli	19
Fotoğraf 14: Semavi Eyice'nin Makalesinde Yayınladığı Alanın Görsellerinden Biri, Yıl 1959, Küçükyalı Platform Kuzeydoğu Cephesi Ve Çınar Ağaçları	20
Fotoğraf 15a-b: Encümen Arşivi'nde Küçükyalı Görselleri, Yıl 1936.....	20
Fotoğraf 16: Doğu Yönüne Bakışta Küçükyalı'daki Arkeolojik Alanın Bölge İçindeki Konumu	21
Fotoğraf 17: Çınar Mahallesi Kat Adedi Analizi Alan Fotoğrafları.....	35
Fotoğraf 18: Çınar Mahallesi Kat Adedi Analizi Alan Fotoğrafları.....	35
Fotoğraf 19: Çınar Mahallesi Zemin Kat Kullanım Analizi Alan Fotoğrafları	37
Fotoğraf 20: Çınar Mahallesi Üst Kat Kullanım Analizi Alan Fotoğrafları.....	39
Fotoğraf 21: Çınar Mahallesi Üst Kat Kullanım Analizi Alan Fotoğrafları.....	39
Fotoğraf 22: Çınar Mahallesi Yapılaşmış Alan Fotoğrafları.....	40
Fotoğraf 23: Çınar Mahallesi Aktif Yeşil Alan Fotoğrafları.....	43
Fotoğraf 24: Çınar Mahallesi Pasif Yeşil Alan Fotoğrafları.....	43
Fotoğraf 25: Karayolları Arazisinde İnşa Edilmekte Olan Yüksek Yoğunluklu Yapı Topluluğu.....	44
Fotoğraf 26: Çınar Cami İnşaatı - 1987	53
Fotoğraf 27: Yıkılan Kuran Kursu İnşaat Temeli - 1994.....	55
Fotoğraf 28: Mevcut Çocuk Parkı Alanında Yapılan İzinsiz Temel Kazısı - 1997	56
Fotoğraf 29: Arkeolojik Çalışmalar Öncesi Sarnıç - 1998	58
Fotoğraf 30: Çınar Cami Avlusunda Yıkılan Şadırvan - 2003	59
Fotoğraf 31: Küçükyalı ArkeoPark Kazı Alanı	68
Fotoğraf 32: Kilisenin Altyapısı	69
Fotoğraf 33: Platformun altyapısını oluşturan sarnıcın açık ve kapalı bölümleri	69
Fotoğraf 34: Alanın güneyindeki kule yapısı	70

Fotoğraf 35: Kilisenin Opus Sectile Tabanlarını Gösteren Varsayımsal Plan.....	71
Fotoğraf 36: Kilise Apsisinde Oraya Çıkarılmış Olan Opus Sectile Döşeme	71
Fotoğraf 37: Kazı Çalışması Öncesi Alanın Genel Durumu	72
Fotoğraf 38: Kazıların Yoğunlaştığı Kilisenin Kuzey Bölümü.....	72
Fotoğraf 39: Küçükalyalı Kilise Platform Alanı Kuzeydoğu Cephede Yapılan Capping Uygulaması.....	76
Fotoğraf 40: 2018 Yılında Çekilen Hava Fotoğrafında Geçici Çatı Strüktürü	78
Fotoğraf 41: 2016 Yılında Sarnıcın Doğu Köşesinde Yapılan Kazı.....	80
Fotoğraf 42: Kuzey-Doğu Duvarı Üzerinde Bulunan Ayaklardan Birinde Koruma Kaplaması Öncesi Ve Sonrası Görünüm	82
Fotoğraf 43: Uygulama Sırasında Ve Sonrasında Kuzeydoğu Duvarındaki Oyuk.....	82
Fotoğraf 44: 2010 Kazı Sezonunda Ortaya Çıkan Bezemeli Mermer Mimari Yapıtışı Buluntuları	85
Fotoğraf 45: Kursiyerlerin Arkeopark Ofisi İçinde Yer Alan Çalışma Mekânları.....	88
Fotoğraf 46: Kursiyerler İle Arkeolojik Alanda Yapılan Tanıtım Gezisi	88
Fotoğraf 47: Küçükalyalı Arkeopark'ta Kermes Duyurusu Ve Sarnıç Alanında Düzenlenen Kermes Etkinliği. .	89
Fotoğraf 48: Küçükalyalı Arkeopark Ofisinde Kültürel Miras Sunumu	90
Fotoğraf 49: Arkeolojik Alanda Çocuklar ile Kazı Etkinliği.....	91
Fotoğraf 50: Maltepe Belediyesi ve Diğer Destekçi Kurumlar ile Birlikte Düzenlenen Konser Etkinliği	91
Fotoğraf 51: Maltepe Belediyesi ve Diğer Destekçi Kurumlar ile Birlikte Düzenlenen Konser Etkinliği	92
Fotoğraf 52: Arkeoloji Çadırında Akşamları Düzenlenen Kültürel Sinema Etkinliği	92
Fotoğraf 53: Arkeolojik Alanda Rehberli Gezi Etkinlik Posterleri	93
Fotoğraf 54: Sarnıç İçinde Geniş Katılımlı Mahalle Toplantısı	93
Fotoğraf 55: Kültür Rotaları Toplantısı	94
Fotoğraf 56: Limen Projesi Kapsamında Arkeoloji Çadırında Yapılan Tanıtım.....	94
Fotoğraf 57: Hera Büyüktaşçıyan'ın Alanda Yaptığı Yerleştirme.....	95
Fotoğraf 58: İstanbul Arkeoloji Müzelerinde Açılan Sergi	95
Fotoğraf 59: 34 Parsel Sınırları İçinde, 2000 Yılı Öncesinde Yıkılan 5 Katlı Kaçak Bina Ve Kazı Evi - Ziyaretçi Merkezi Temel Kazısı	96
Fotoğraf 60: Yeni Kazı Evi ve Ziyaretçi Merkezi	98
Fotoğraf 61: Çınar Camisi Bahçesinde Top Oynayan Çocuklar	99
Fotoğraf 62: Çınar Mahallesi Sakinleri.....	102

SEKİL LİSTESİ

Şekil 1: II. Basil Menologion’u İçinde Küçükalyalı Satyros Manastırı ve Patrik Ignatios’un Defni Betimlemesi....	18
Şekil 2: Kilisenin Güneydoğusun Eklanan Mezar Şapelinin Kazı Evreleri	19
Şekil 3: Küçükalyalı Arkeopark Arkeolojik Alanında 2018 Yılına Kadar Kazı Yapılan Alanlar	70
Şekil 4: Küçükalyalı’daki Arkeolojik Alanın Mevcut Vaziyet Planı.....	73
Şekil 5: Küçükalyalı’daki Arkeolojik Alanın 2004 Yılında Hazırlanan Vaziyet Planı	74
Şekil 6: 2015 Yılında Kazı Yapılan Alanları ve Kazı Evini Gösteren Şema.....	75
Şekil 7: 2015 Yılında Kilise İçinde Kuzeybatı Bölümdeki Kutsal Şapelde Yapılan Kazıların Çizimleri.....	76
Şekil 8: 2016 Yılında Mimar M.S. Bermek Tarafından Tasarlanan İlk Koruma Çatısı	78
Şekil 9: 2016 Yılında Yapılan Sarnıç Modeli	79
Şekil 10: 2016 Yılında Doğu Sarnıç Üst Örtü Analizleri	79
Şekil 11: 2016-2017 Yıllarında Yapılan Koruma Kaplama Uygulaması Planı	81
Şekil 12: 2017 Yılında Çalışılan Kazı Alanları Ve Yapılan İşler	83
Şekil 13: 2017 Yılında Kazılan Kilise İç Mekân Planı	83
Şekil 14: 2017 Yılında Geçici Çatının Genişletilmesi	84
Şekil 15: 2017 Yılında Geçici Çatının Katmanlarının İyileştirilmesi	84
Şekil 16: 2014-2018 İtibariyle Alanda Yapılan Arkeolojik Kazılar	85
Şekil 17: Küçükalyalı Arkeopark 2016, 2017, 2019 Takvimleri	90
Şekil 18: Küçükalyalı Kazı Evi ve Ziyaretçi Merkezi Projesi	97
Şekil 19: Aile Büyüklüğü Grafiği	100
Şekil 20: Yaş Dağılımı Grafiği	100
Şekil 21: Eğitim Durumu	101
Şekil 22: Meslek Grubu Grafiği.....	101
Şekil 23: Araç Sahipliği Grafiği	102
Şekil 24: Mülkiyet Durumu Grafiği.....	103
Şekil 25: Yıl Bazında Konutta Yaşam Grafiği	103
Şekil 26: Daha Önce Oturulan Yer Grafiği	104
Şekil 27: Taşınma İsteği Grafiği.....	104
Şekil 28: Yakın Çevredeki Akrabalar Grafiği	105
Şekil 29: Komşularla Görüşme Grafiği.....	105
Şekil 30: Toplanma Mekânı Grafiği	106
Şekil 31: Komşularla İşbirliği İsteği Grafiği	106
Şekil 32: Kuruluşlarla İşbirliği Grafiği	107
Şekil 33: Gönüllü Çalışma İsteği Grafiği	107
Şekil 34: Kuruluşlarla İşbirliği Grafiği	108
Şekil 35: Eksikliği Hissedilen Donatılar Grafiği	108

Şekil 36: Ulaşım Tercihleri Grafiği.....	109
Şekil 37: Sosyal Etkinliklere Katılım Grafiği.....	109
Şekil 38: ArkeoPark Farkındalığı Grafiği	110
Şekil 39: ArkeoPark Varlığından Memnuniyet Grafiği.....	110
Şekil 40: ArkeoPark Yapılabilecek Faaliyetler Grafiği.....	111

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Yönetim Planı Hazırlık Süreci	7
Tablo 2: Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetim Planı Danışma Kurulu Üyeleri	23
Tablo 3: Küçükyalı Alan Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu Üyeleri.....	24
Tablo 4: Paydaşlar Arası Organizasyon	26
Tablo 5: İstanbul Sıcaklık Ortalamaları	30
Tablo 6: 2017 Yılı Duvar Üstü Koruma Kaplaması Çalışmalarında Kullanılan Harç Terkibi.....	80
Tablo 7: GZFT Analizi.....	116
Tablo 8: Yönetim ve Organizasyon Stratejileri	123
Tablo 9: Bilimsel Arkeolojik Çalışma Stratejileri.....	126
Tablo 10: Koruma ve Restorasyon Stratejileri	129
Tablo 11: Kültürel - Sosyal Etkileşim Stratejileri.....	132
Tablo 12: Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetim Stratejileri	135
Tablo 13: Ulaşım ve Erişim Stratejileri	138
Tablo 14: Afet Yönetimi ve Güvenlik Stratejileri.....	141

GİRİŞ

Alan Yönetimi Planları en genel anlamıyla "Günümüzde ve gelecekte yöneticilere, alanın korunması, planlanması ve yönetilmesi ile ilgili kurum ve kuruluşlara uygulamalarında rehberlik edecek araçlar" olarak tanımlanmaktadır. Bu yönüyle yönetim planı, "ilgili kamu kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları arasında eşgüdümü sağlayan, bu eşgüdümü somutlaştıracak eylem ve projeleri aynı doğrultuya getiren paydaş eksenli stratejik planlar" olarak da tanımlanabilir (Gülersoy & Ayrancı 2011, Ayrancı 2007).

Bu çerçevede, Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı, Küçükalyalı ArkeoPark'ın sürdürülebilir bir yaklaşımla korunması, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak koruma kullanma dengesi içinde düzenlenmesine amacı ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na, 5226 sayılı, "Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu İle Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile getirilen 'Ek-2' Maddesi ve bu madde doğrultusunda hazırlanarak yürürlüğe giren "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

Yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda tanımlanan "Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı", ilgili mevzuata göre, "Yönetim Alanı" sınırları içinde kalan arkeolojik sit alanının, katılımcı, şeffaf, yenilikçi ve hesap verilebilir bir yöntemle korunmasına, İstanbul'daki kentsel arkeoloji çalışmaları ve kültürel miras hakkında farkındalık yaratılmasına ilişkin temel ilke ve değerleri, koruma politikalarını, hedef ve stratejileri, eylem planlarını ve projelerini kapsar (Fotoğraf 1).

Fotoğraf 1: Küçükalyalı ArkeoPark (KYAP 2017)

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı, aşağıdaki temel konuları içermektedir:

1. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanının Konumu, Önemi, Alan Yönetimi ve Yönetim Planı Organizasyonunun Tanımlanması:

Bu aşamada, Küçükyalı ArkeoPark Alanının coğrafi yeri ve tarihsel önemi özetlenmekte, Yönetim Planı'nı yapacak ve uygulayacak organizasyonun yapısı ve katılımcıları tanımlanmaktadır.

2. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanın Sınırlarının Belirlenmesi ve Mevcut Durum Analizinin Yapılması:

Bu aşamada Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı sınırları ve yakın çevresine ilişkin temel sorunlar ve potansiyeller belirlenmektedir.

3. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanı Organizasyonunun Misyon ve Vizyonunun Belirlenmesi:

Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetim Planını yapacak ve uygulayacak organizasyonun kurulma nedeni ve temel görevleri/misyonu açıklanmaktadır. Yönetim Planı ile ulaşılmak istenen nokta, Küçükyalı ArkeoPark'a ilişkin gelecekte arzu edilen durum/vizyon tanımlanmaktadır.

4. Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planının Temel Değerlerinin ve Planlama Politikalarının Tanımlanması:

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanının korunmasına ve kullanılmasına yönelik temel değerler ve koruma ve kullanma politikaları açıklanmaktadır.

5. Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planının Amaç, Hedef ve Stratejilerinin Geliştirilmesi:

Önceki aşamalarda belirlenmiş olan vizyon, misyon, temel değerler ve koruma ve planlama politikaları çerçevesinde temel amaç ve hedefler geliştirilmekte, bu amaç ve hedeflere ulaşılmasını sağlayacak stratejiler, yol ve yöntemler belirlenmektedir.

6. Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planının Eylem Plan ve Projelerinin Tanımlanması ve Uygulamaya Yönelik Ayrıntılandırılması:

Bu aşamada, Küçükyalı ArkeoPark'ın problemlerinin çözümüne ve potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik eylem ve projeler geliştirilmektedir.

Küçükaly ArkeoPark Yönetim Planı Hazırlık Süreci

Yönetim alanları ilgili mevzuatı gereği, arkeolojik sit alanı olması nedeniyle Küçükaly ArkeoPark yönetim planı hazırlanmasında eşgüdüm görevi Kültür ve Turizm Bakanlığına ait bulunmaktadır. Bu yetki, 22.07.2014 tarihli makam oluru ile düzenlenen Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Koç Üniversitesi arasında Küçükaly ArkeoPark Alan Yönetimi Planı'na ilişkin Protokol hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır. Protokol'ün amacı, "Küçükaly' da bulunan Satyros manastırı (Bryas sarayı) kalıntılarının sürdürülebilir bir yaklaşımla korunması, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak koruma kullanma dengesi içinde düzenlenmesi" olarak belirtilmiştir. Protokol'ün imzalanması öncesinde başlatılan Yönetim Planı hazırlık çalışmaları sürecinde, Bizim Avrupa - Europa Nostra Derneği danışmanlığına başvurulmuş ve 17.02.2014 tarihinde bir plan taslağı özeti hazırlanmıştır. Daha sonra Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı yetkilileri ve yerel paydaşların bireysel temsilcilerinin, özellikle 3. Derece Sit Alanı içinde bulunan parsellerde yaşayan mülk sahipleri ve sit alanı içinde yer alan cami ile ilgili olarak Cami Derneği yöneticilerinin hazır bulunduğu bir toplantı yapılarak Yönetim Planı ve ilgili süreçler hakkında bilgi alışverişinde bulunulmuştur (Fotoğraf 2, 3, 4). Toplantıda ağırlıklı olarak Yönetim Planı Alanı Sınırları ve 3. Derece Sit Alanında kalan parsellerle ilgili Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlık süreci ve muhtemel imar hakkı kayıpları ile ilgili sorunlar dile getirilmiştir.

Aynı yıl, İstanbul Kalkınma Ajansının (İSTKA) "Küresel Turizm Merkezi İstanbul Mali Destek Programı 2014" programı çerçevesinde, Koç Üniversitesi tarafından hazırlanan "Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükaly ArkeoPark" Projesi kapsamında, proje ortağı Bizim Avrupa - Europa Nostra Derneği adına Prof.Dr. Nuran Zeren Gülersoy başkanlığında proje ekibi tarafından Alan Yönetimi Planı Taslağı 2015 yılında tamamlanmıştır.

Bu çalışmalar başından sonuna kadar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü tarafından izlenmiş, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun görüş ve katkıları alınmıştır. Hazırlanan taslağın, geniş kapsamlı, çok disiplinli ve etkili bir belge olabilmesi için gerekli görülen içeriğe ulaşabilmesine özen gösterilmiş, ilgili tüm paydaşların sürece katılımını sağlayacak, yetkili ve ilgili kurumlar arasında iletişimi ve işbirliğini teşvik edecek ve arkeolojik alan ve çevresinde karşılaşılan temel sorunlara çözüm getirebilecek nitelikte olmasına çalışılmıştır.

Ağustos 2015 tarihinde, o dönem İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü olan Zeynep S. Kızıltan Alan Başkanı olarak atanmıştır. Daha sonra değişen Alan Yönetim mevzuatı gereği Zeynep S. Kızıltan yeniden alan başkanı olarak görevlendirilmiştir. 2017 yılında alan başkanı tarafından danışma kurulu ile eş güdüm ve denetleme kurulu üyeleri teklif edilmiş ve TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bu kurullar oluşturulmuştur. İlk danışma kurulu toplantısı 12 Ekim 2018 tarihinde yapılmıştır (Fotoğraf 5, 6, 7). Böylece alan yönetim planı çalışmaları yeniden başlamıştır. Danışma kurulunun verdiği karar gereğince Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy başkanlığında geçen sürede değişen koşulların değerlendirilmesi amacıyla taslak raporun revizyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Fotoğraf 2: Küçükaly ArkeoPark Ofisi Yönetim Planı Çalışması (KYAP 2014)

Fotoğraf 3: Alanda Yönetim Planı Çalışması (KYAP 2014)

Fotoğraf 4 : Geniş Katımlı Yönetim Planı Toplantısı (KYAP 2014)

Fotoğraf 5: 12 Ekim 2018 tarihli Danışma Kurulu Toplantısı Saha Ziyareti (KYAP 2018)

Fotoğraf 6: 12 Ekim 2018 tarihli Danışma Kurulu Toplantısı (KYAP 2018)

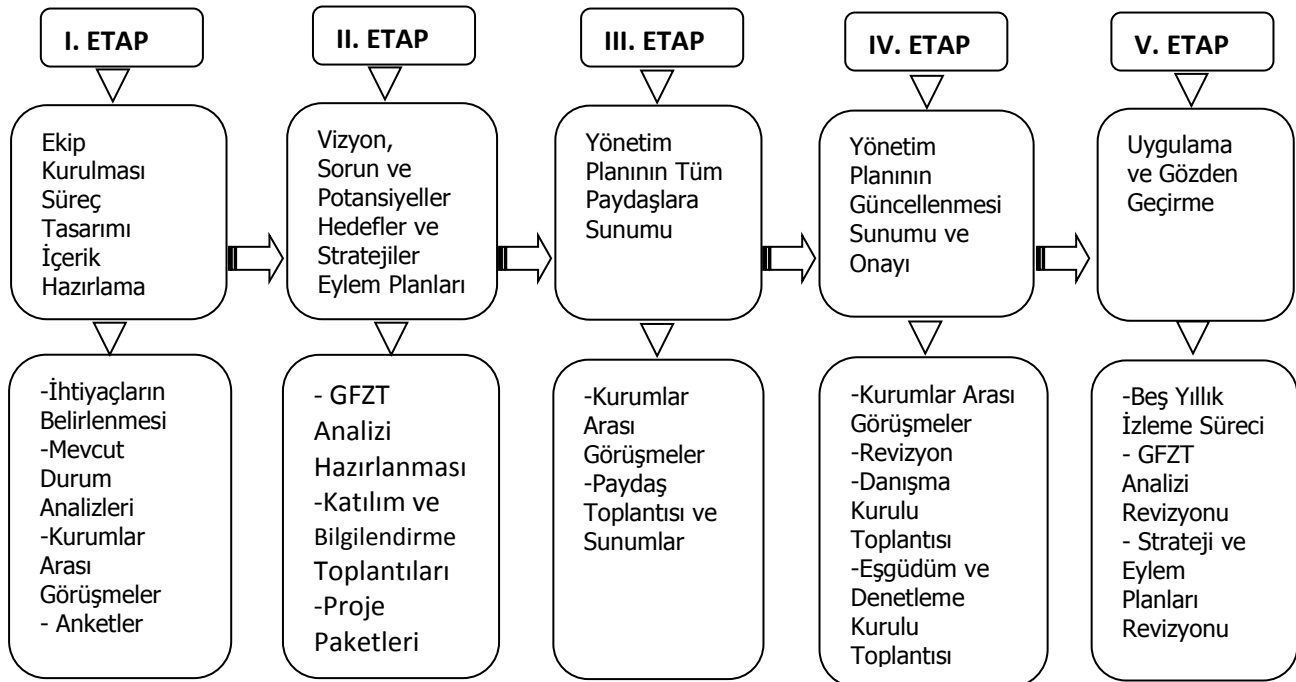
Fotoğraf 7: 21 Haziran 2019 tarihli Danışma Kurulu Toplantısı (KYAP 2019)

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Çalışma Etapları

Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı Taslağı'nın hazırlanması süreci yönetim planı taslağının hazırlanması ve değerlendirilmesi; uygulanması ve denetlenmesi; yönetim planının onaylanması; izlenmesi ve güncellenmesi olmak üzere birbirini izleyen dört etap olarak planlanmıştır (Tablo 1).

- 1. Etapta;** Yönetim Planı hazırlık ekibinin kurulması ve içerik oluşturma ve mevcut durum tespit çalışmaları yürütülmesi;
- 2. Etapta;** katılım toplantıları düzenlenmesi, yönetim alanı sınırı, vizyon, hedef ve stratejilerin belirlenmesi, bunlara uygun eylemler ve proje paketlerinin üretilmesi;
- 3. Etapta;** yönetim planı taslağının tüm paydaşlara sunumu, görüşlerin alınması,
- 4. Etapta;** 12 Ekim 2018 günü toplanan danışma kurulu sonrasında, geçen süre içinde değişen koşullara uygun olarak taslak raporun revizyon çalışmalarının yapılması ve onay süreçlerinin yürütülmesi ve onaylanması
- 5. Etapta;** uygulama ve gözden geçirme çalışmaları,

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planının ilk taslağı İstanbul Kalkınma Ajansı'nın (İSTKA) "Küresel Turizm Merkezi İstanbul Mali Destek Programı 2015" mali destek programı kapsamında hazırlanmıştır. 2019 yılında yeniden ele alınarak güncellenen taslak için ise Koç Üniversitesi'nin kaynaklarının yanısıra gönüllü uzman desteği sağlanmıştır. Alan Yönetim Planı hazırlığı son etabı olan izleme ve gözden geçirme çalışmaları, taslak planın Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından atanan Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu onayı alındıktan sonra, Küçükyalı ArkeoPark Alan Başkanlığı idaresinde gerçekleştirilecektir.

Tablo 1: Yönetim Planı Hazırlık Süreci

1.Etap çalışmlarında; 31.08.2014 tarihinde İstanbul Kalkınma Ajansı ile imzalanan sözleşmenin ardından Yönetim Planı hazırlığında yer alacak teknik ekip oluşturulmuştur. Planlama Ekibi; Bizim Avrupa - Europa Nostra Derneği'ni temsilen Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy başkanlığında Şehir Plancısı, Mimar, Arkeolog ve Sanat Tarihçisinden oluşmuştur.

Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Planının sürecini ve temel çalışma esaslarını belirlemeye yönelik olarak Planlama Ekibi, proje ekibi ve danışmanlarının yer aldığı toplantılar düzenlenmiştir. Bu kapsamda ilk toplantı, 01.10.2014 tarihinde yapılmıştır. Daha sonra alanla ilgili kurum temsilcileri (Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu), yerel yönetim birimlerinden yetkililer (İstanbul Valiliği Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İstanbul Sit Alanları Yönetimi Başkanlığı, İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez ve Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Adalar Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı), Koç Üniversitesi, TMMOB Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası, Bizim Avrupa – Europa Nostra Derneği, Adalar Müzesi ve Atölye Mimarlık temsilcileri ile bir katılım toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda dile getirilen talepler ve sonrasında Bakanlık tarafından derlenen kurumsal görüşlerin değerlendirilmesi sonucunda Yönetim Alanı Sınırları kesinleştirilerek onaylanmıştır.

1. Etap çalışmlar içinde ayrıca, Alan ile ilişkili yasal süreçler ve ilgili kurumların çalışmları incelenmiş, farklı kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan çalışmlar bir araya getirilmiştir. Bu etapta ayrıca sosyal doku analizine esas teşkil etmek üzere, alan sınırları içinde kalan ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilmiş bulunan 13 adet konut parselinde ikamet eden ailelere yönelik bir anket çalışması yürütülmüştür. Bu çalışma ile hem sosyal ve kültürel doku hem de alan ile ilgili görüş ve eğilimlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Mevcut durumun, sorun ve olanakların saptanmasına yönelik alana ilişkin bilgi toplama ve bilgi güncelleme süreci Plan Taslaklarının hazırlanması ve Danışma Kurulu'nda görüşülmesi aşamalarında da sürdürülecek ve Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nda onaylanma aşamasına kadar devam ettirilecektir. Planın uygulama aşamasında mevcut analiz sonuçlarının yeniden değerlendirilebilmesi için planın uygulanması sürecinde sorun ve olanakların yeniden belirlenmesi önerilmiştir.

2. Etap çalışmları; Küçükalyalı ArkeoPark'a ilişkin sorun ve potansiyellerin ortaya konulduğu, Vizyon'un, ana politikaların belirlendiği ve buna bağlı olarak hedeflerin ve stratejilerin tanımlandığı çalışmlardır. Bu süreçte 1. Etap'ta yürütülen analiz çalışmları, kurumlar arası görüşmeler, anket sonuçlarının ve "Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükalyalı ArkeoPark" Projesi kapsamında yürütülen faaliyetlere ait çıktılarının değerlendirilmesinin yanı sıra alanla ilgili uzmanların katıldığı toplantılar ve özel grup toplantıları düzenlenmiştir.

Ayrıca, bu etapta yer alan analitik çalışmlara esas teşkil etmek üzere, alan ile ilgili yapılan çalışmlar hakkında ilgili kurum ve kuruluşlar ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öncelikle Yönetim Planı Alanı ile ilgili aktörler/paydaşlar tanımlanmıştır. Bu çalışma ile Yönetim Planı hazırlık sürecinde, Yönetim Planı ile ilgili farkındalık yaratma çalışmlarının da temeli atılmış bulunmaktadır.

Bu çalışmalar sonucunda alanla ilgili Güçlü ve Zayıf Yönler ile alan için tespit edilen Tehditler ve Fırsatlar belirlenmiştir. Bu belirlenmeler ışığında alandaki sorunların çözümüne yönelik hedefler ve bunları gerçekleştirmek için uygulanabilecek stratejiler kurgulanmış, son olarak da bu stratejiler doğrultusunda yapılacak eylemler ve bu eylemlerin bir arada değerlendirildiği proje paketleri düzenlenmiştir.

3. Etap çalışmalarında; önceki Etap'ta belirlenen vizyon, hedefler ve stratejilere bağlı olarak geliştirilen eylemler ve tanımlanan projeler ve proje paketlerinin de yer aldığı Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Taslağı hazırlanmış ve taslak çalışmayla ilgili sunumlar gerçekleştirilmiş ve 2015 yılı taslak plan hazırlanmıştır.

4. Etap Çalışmaları: 12 Ekim 2018 günü toplanan danışma kurulu sonrasında, geçen süre içinde değişen koşullara uygun olarak taslak raporun revizyon çalışmaları yapılmıştır. Geçen sürede yapılan kamusal arkeoloji faaliyetlerinin yakın çevrede yaşayanlar üzerindeki etkisini değerlendirmek için anket çalışması düzenlenmiştir. Oluşan az sayıda yeni koşul için hedefler ve bunları gerçekleştirmek için uygulanabilecek stratejiler kurgulanmış, son olarak da bu stratejiler doğrultusunda yapılacak eylemler ve bu eylemlerin bir arada değerlendirildiği proje paketleri Danışma Kuruluna sunulmak gözden geçirilmiştir.

Revize edilen taslak plan Eşgüdüm ve Denetleme Kurulunun onayına sunulmak üzere 21 Haziran 2019 tarihinde Danışma Kurulu tarafından uygun bulunmuştur.

5. Etap çalışmaları; Atanmış olan Küçükyalı ArkeoPark Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun onayını takiben yürürlüğe girecek olan "Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı"na ilgili mevzuat uyarınca tüm kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler uymak zorundadırlar. Yetkili idareler, plan kapsamındaki hizmetlere öncelik vermek ve bu amaçla bütçelerine gerekli ödenekleri ayırmak, kaynak sağlamakla yükümlüdürler. Yönetim planlarında tanımlanan görevlerin gerçekleştirilmesi sürecinde Alan Başkanı, uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon içinde çalışacaktır.

Yönetim Planı kararlarının uygulanmasının izlenmesi sürecinde; ilgili mevzuat gereği, Küçükyalı ArkeoPark Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun oluşturacağı ve yetkilendireceği Denetleme Birimi, ilgili kurumlar tarafından üstlenilen proje paketlerinin yıllık performans değerlendirmelerini yapacak ve bir sonraki yılın çalışma programı ile bütçe taslağını hazırlayacaktır. Bu işlemler sonucunda hazırlanacak raporlar Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nca değerlendirilecek ve Yönetim Planı'nın bir yıl sonraki çalışma programı ve bütçesi onaylanacaktır. Yıllık incelemenin dışında Denetim Birimi beş yılda bir vizyon, amaçlar ve politikaları gözden geçirerek Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun değerlendirmesine sunacaktır. Bu konuyla ilgili sistemin nasıl işleyeceği, proje paketlerinin zamanlamaları, performans göstergeleri "Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı"nın 4. Bölümü'nde genel çerçevesiyle çizilmiştir. Bu çerçevenin Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu ile ona bağlı olarak çalışacak Denetleme Birimi tarafından, Danışma Kurulu'nun bilgi ve önerileri ışığında her yıl gözden geçirilmesi gerekmektedir.

1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM ALANININ KONUMU, ÖNEMİ VE YÖNETİM PLANININ ORGANİZASYON TANIMI

1.1 KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALANININ KONUMU

Küçükyalı ArkeoPark, İstanbul Anadolu Yakası'nda, Maltepe İlçesi sınırları içinde, Çınar Mahallesi'nde yer almaktadır. Maltepe İlçesi konumu itibari ile doğu komşusu Kartal İlçesi ile birlikte, İstanbul'un güneybatısında bulunan Adalar'ın en yakın olduğu ilçelerdendir (Harita 1).

Harita 1: İstanbul İli ve Maltepe İlçesi'nin Coğrafi Konumu (Google Earth-2015)

Küçükyalı ArkeoPark, sınırları içinde bulunduğu Çınar Mahallesi'nde konum olarak Küçükyalı ve Maltepe merkezleri arasındaki bölgede Bağdat Caddesinin hemen kuzeyinde yer almaktadır (Fotoğraf 7). Coğrafi olarak Bağdat Caddesi'nin Marmara Denizi'ne en yakın olduğu bölgelerden birinde bulunmaktadır.

Fotoğraf 8: Çınar Mahallesi sınırları içinde Küçükyalı ArkeoPark'ın konumu (Google Earth-2015)

1.2 KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALANININ ÖNEMİ

Küçükaly ArkeoPark Bizans döneminden günümüze dek kısmen sağlam bir şekilde ulaşmış nadir yapılardan birisidir. Bu özelliği ile İstanbul'un Bizans Dönemi tarihi, sosyal yaşamı ve mimarisi hakkında bilgi verebilecek bir kaynak niteliğindedir. Kalıntılar günümüzde yoğun bir konut yapılaşması içinde kalmış, kısmen bu yapılaşmadan zarar görmüş olmasına karşın, ayakta kalan bölümleri ile çevresinde ve üzerindeki platformda arkeolojik araştırma yürütülmesine olanak veren niteliği nedeniyle İstanbul'da kent içi arkeolojik çalışma yapılabilen sınırlı alanlardan birisi olarak da önemli bir yer tutmaktadır. Kentin alışlagelmiş tarihi merkezi sayılan Tarihi Yarımada'nın dışında bu nitelikte bir eserin günümüze dek ulaşmış olması da alanın bir başka önemli yönüdür. Anadolu Yakası'nda nadir olarak karşımıza çıkan diğer arkeolojik alanlara kıyasla toprak üzerinde kalan kısımları, dış duvarları, kubbesi ve su kanalı bozulmadan günümüze kadar sağlam kalmıştır. Bu özellikleriyle yapı, döneminin mimarisi hakkında önemli bilgiler sağlamaktadır (Fotoğraf 8).

Fotoğraf 9: Küçükaly ArkeoPark'ın içinde bulunduğu Alanı Yönetimi Sınırları ve yakın çevresi (Maltepe Belediyesi)

ArkeoPark alanı bugün yakın çevresindeki tek yeşil kalmış alandır. Bu özelliği nedeniyle pek çok yerel bitkiye ev sahipliği yapmakta ve üzerindeki tescilli Sakız ağaçları ile yakın çevresi için oldukça önemli bir peyzaj oluşturmaktadır. Bölgede yapılaşma son elli yıl içinde gelişmiş, son yirmi yıl içinde ise yoğunluk büyük oranda

artmıştır. Küçükaly ArkeoPark bu yoğun yapılaşma içinde yakın çevre sakinlerinin günlük yaşamlarında kullanabilecekleri bir yeşil alan ve dinlenme alanı olarak da önemli bir yer tutmaktadır (Fotoğraf 9, 10).

Fotoğraf 10: Küçükaly ArkeoPark genel görünüm (KYAP Arşivi, Mart 2015)

Fotoğraf 11: 2018 yılında çekilen hava fotoğrafında geçici çatı strüktürü (KYAP Arşivi, 2018)

1.3 ALANIN TARİHSEL GELİŞİMİ

Küçükaly ArkeoPark, İstanbul'un Anadolu yakasında Bizans döneminden günümüze dek kısmen sağlam bir şekilde ulaşmış tek manastır kompleksidir. Bu özelliği ile İstanbul'un Bizans Dönemi tarihi, sosyal yaşamı ve mimarisi hakkında bilgi verebilecek bir kaynak niteliğindedir. Kalıntılar günümüzde yoğun bir konut yapılaşması içinde kalmış, kısmen bu yapılaşmadan zarar görmüştür (Fotoğraf 12). Ayakta kalan bölümleri ile çevresinde ve üzerindeki platformda arkeolojik araştırma yürütülmesine olanak veren niteliği nedeniyle İstanbul'da kent içi arkeolojik çalışma yapılabilen sınırlı alanlardan birisi olarak da önemli bir yer tutmaktadır. Kentin alışlagelmiş tarihi merkezi sayılan Tarihi Yarımada'nın dışında bu nitelikte bir eserin günümüze dek ulaşmış olması da alanın bir başka önemli yönüdür. Anadolu Yakası'nda nadir olarak karşımıza çıkan diğer arkeolojik alanlara kıyasla toprak üzerinde kalan kısımları, dış duvarları, kubbesi ve su kanalı bozulmadan günümüze kadar sağlam kalmıştır. Bu özellikleriyle kalıntılar, döneminin mimarisi hakkında önemli bilgiler edinilmesine olanak vermektedir. Küçükaly ArkeoPark, Bizans dönemine ait olan ve Anadolu yakasında 9.yy'a tarihlenen ve günümüze plan bütünlüğünü koruyarak ulaşan tek arkeolojik alan olma özelliğine sahiptir (Ricci 2012, 2012, 2015, 2018, 2019).

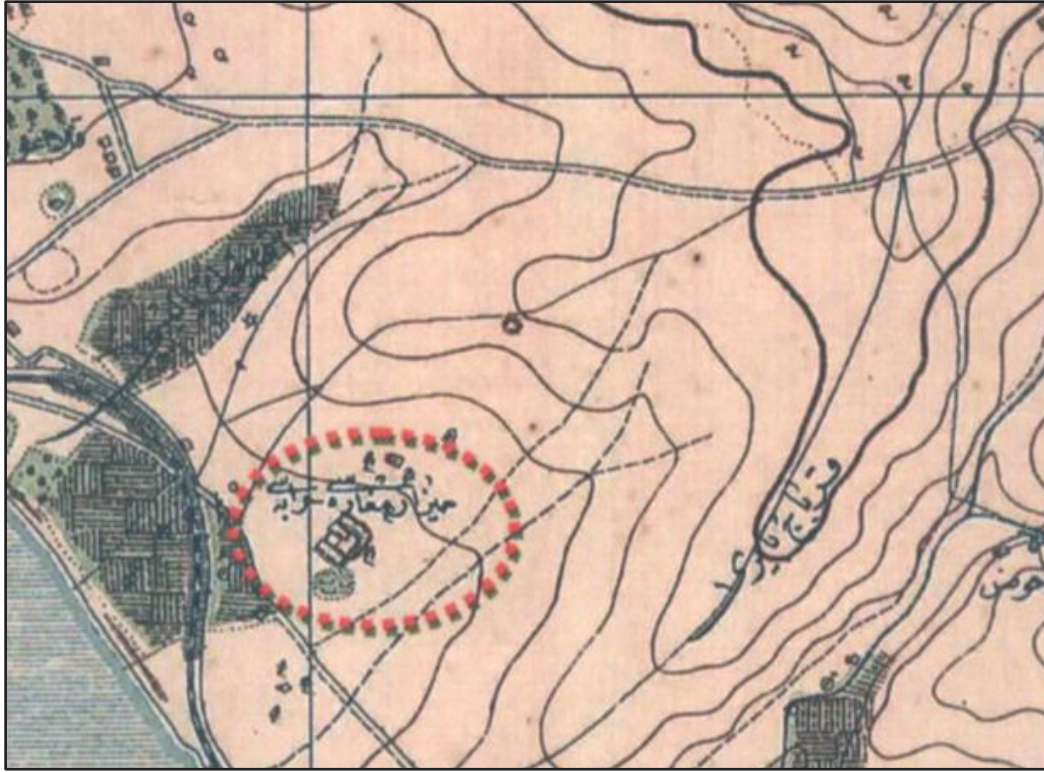

Fotoğraf 12: Küçükaly'daki arkeolojik alanın 2017 kazı sezonunda drone ile çekilen hava fotoğrafı, batı yönünde (KYAP Arşivi, 2017)

ArkeoPark alanı bugün yakın çevresindeki tek yeşil kalmış alandır. Bu özelliği nedeniyle pek çok yerel bitkiye ev sahipliği yapmakta ve üzerindeki tescilli Sakız Ağaçları ile yakın çevresi için oldukça önemli bir peyzaj oluşturmaktadır. Bölgede yapılaşma son elli yıl içinde gelişmiş, son yirmi yıl içinde ise yoğunluk büyük oranda

artmıştır. Küçükyalı ArkeoPark bu yoğun yapılaşma içinde yakın çevre sakinlerinin günlük yaşamlarında kullanabilecekleri bir yeşil alan ve dinlenme alanı olarak da önemli bir yer tutmaktadır.

Küçükyalı'da bulunan tarihi kalıntılar uzun yıllar "mağara olarak anılmış, halk arasında da kullanılan bu ifade günümüze kadar ulaşmıştır. Çevrede uzun yıllardır oturan sakinlerin de aynı ifadeyi kullandıkları dikkat çekmiş, ayrıca, 1918 tarihli askeri bir haritada el yazısıyla "Hinar Mağarası" ifadesi bulunduğu tespit edilmiştir (Harita 2). Bununla birlikte, Bizans Dönemine ait olan bu kalıntılar, arkeoloji literatüründe 19. yy sonlarından itibaren yer almaya başlamıştır. Bu kalıntıların ne olduğuna dair iki görüş mevcuttur. Bunlardan birisi, söz konusu kalıntıların ikona kırıcı İmparator Theophilos (Teofilos) tarafından, Abbasi Halifeliği'ne diplomatik heyet göndermesinin ardından ve 842'teki ölümünden önce, etkilendiği saraylarının mimarisini taklit ederek inşa ettirilen "Bryas Sarayı"na ait olduğu yönündedir (Eyice, 1959). Diğer bir görüş ise, Bizans İmparatoru'nun oğlu, hadım patrik İgnatius tarafından MS 867 - 877 civarında inşa ettirilmiş, "Satyros Manastırı" olduğu yönündedir (Pargoire, 1901, Mamboury, 1922, Ricci, 1998).

Harita 2: Erkan-ı Harbiye Haritası, 1918 (Atatürk Kitaplığı)

Eski kaynaklara göre, şehrin bu banliyösüne kişilik ve anıtsal bir değer kazandıran bu iki önemli yapı, "Bryas Sarayı" ve "Satyros Manastırı" birbirine oldukça yakın mesafede, Marmara Denizi Kıyısında, Prens Adaları'nın karşısında bulunuyorlardı (İBB Şehir Planlama). 1959 yılında Prof. Dr. Semavi Eyice'nin yayınladığı çalışmalara göre, Küçükyalı'daki yapının plan özelliklerine dayanılarak, Emevilerin Meşitta (Mşatta), Abbasilerin de Okhaydir ikametgâhları ile neredeyse tamamıyla örtüşen bir karşılaştırma yapmak mümkündür. Bu karşılaştırmaya dayanılarak söz konusu yapının, Bizans kaynaklarının belirttiği üzere İslam dünyasının saray mimarisinin özelliklerini taklit ederek inşa ettirilen Bryas Sarayı olduğu düşünülmüştür.

Küçükalyalı'da bulunan kalıntılar için, eserin toprak üstünde kalan bölümlerinin değerlendirilmesiyle ortaya konan Bryas Sarayı ismi, akademik literatürdeki belirgin yerini uzun süre korumaya devam etmiştir. Bununla birlikte, 1995'te başlanan yüzey araştırması ve 2001-2002'de devam eden arkeolojik kazılara dayalı araştırmalar sonucunda, 1901 ve 1922 yıllarında yayınlanmış olan kaynaklarda yer alan tespitlere paralel olarak, kalıntıların Satyros Manastırı'na ait olduğuna dair ortaya konan buluntu ve belgeler, yapının Bryas Sarayı olarak tanımlanmasıyla ilgili kuşkular oluşturmıştır (Ricci, 1998, 2012a/b ve 2014). 1995'den günümüze kadar yapılan araştırmalar, yapının 14. yüzyıl başlarına kadar kullanılmış olduğunu göstermektedir. Arkeolojik alanın tarihi ile ilgili detaylı açıklamalar Alandaki Arkeolojik Kazı ve Araştırmalar başlığı altında 2.3.3 bölümünde yer almaktadır.

Küçükalyalı ArkeoPark arkeolojik alanı İstanbul'un Asya yakasında, Bizans başkentinin antik hinterlandında bulunur. MS 867 ve 877 arasına tarihlenen bu alan, Patrik Ignatius'un ikinci naiplik döneminde kendisi tarafından kurulan Satyros veya Anatellon manastır kompleksi kalıntısı ile ilişkilendirilmektedir. Bu yapı grubu, kalıntıları günümüzde var olan Katholikon'u (manastır kilisesi), sarnıçları, kuleleri ve diğer yapıları içermektedir.

Arkeolojik çalışmalara göre alanın kronolojik aralığı MS. 5. yüzyıldan 14.yüzyılın ortalarına kadar uzanmaktadır. Alandaki ana yapı evresi, MS. 9.yüzyılın ikinci yarısına uzanan, Satyros veya Anatellon Manastırı olarak tespit edilmiştir. Alandaki mermer ve keramik buluntular ile sikkelerin en erken olanları 5. yüzyıla kadar gitmektedir. Kazılarda ortaya çıkarılan mimari buluntular 9.-13. yüzyıllar arasına tarihlenmektedir. Alandaki mimari buluntular ile mermer ve keramik buluntular 13. yüzyılda sona ermektedir. Bunun yanısıra alanda bulunan sikkelerin en geç tarihli 14. yüzyılın ilk yarısına aittir (Ricci 2012).

Manastırın, İmparator I.Basileios'un hüküm sürdüğü dönem süresince devam eden kentsel yenileme çalışmaları sırasında yapılmakta olduğu anlaşılmaktadır. Konstantinopolis'in I. Basileios dönemi ve öncesine ait hiçbir mimari eserinin günümüze kadar gelmemesi sebebiyle Küçükalyalı kompleksi bu döneme ait yegâne kalıntı olma özelliği taşımaktadır. Manastır ve ek yapılar, kıyıya yakın belli belirsiz bir yamaçta, kıyının birkaç yüz metre uzaklığında yer alacak şekilde düzenlenmişlerdir. O dönemde, alanın doğusuna yakın bir mesafede küçük bir nehir akarken, batıda ise arazi yapısı tüm alanın görünürlüğüne sınırlayacak bir şekilde yükseliyordu. Arkeolojik kazılar sırasında yapılan sondajlar, sarnıçla birlikte tüm yapı grubunun altyapısının büyük bir doldurulmuş alan olduğunu göstermiştir. Dolgu içerisindeki 5. ve en geç 7. yüzyıla tarihlenebilecek çanak çömlek parçaları, bu toprağın bir yerleşime ait olduğunu kanıtlamaktadır. Geç antik dönemde başkentin hinterlandında bu ölçekte bir altyapıyla tasarlanan bir kompleks, önemli mali kaynaklara sahip büyük bir işgücü ve arazi kullanılabilirliği gibi unsurlarla birlikte oluşmuştur (Ricci 2015, 2017).

Arkeolojik alan, eski Bizans metropolüne olan göreceli yakınlığına karşın, bu proje dahilinde başlatılan arkeolojik kazılara kadar alanda hiçbir arkeolojik araştırma yapılmamıştı. Alan, tarih kaynaklarının yorumu ve kullanımıyla önce, IX. yy.'ın ikinci yarısı boyunca yapımı Patrik Ignatios tarafından istenen Satyros Manastırı'yla; sonra da, 842'teki ölümünden önce ve Abbasi Halifeliği'ne diplomatik heyet göndermesinin ardından ikona kırıcı İmparator Theophilos tarafından yaptırıldığı bilinen Bryas Sarayı ile özdeşleştirildi. Topografik bağlamda, dönüştürülmüş bir alanda yapılan sistemli araştırmalar, arkeolojik araştırma, metin incelemesi ve analiziyle birlikte, XX. yy. başında bir grup araştırmacının önerdiği, alan üzerindeki kalıntıların Satyros Manastırı'na ait olduğu tespitini güçlendirdi ve bu sonuca ulaştırdı. Araştırmalarımız sonucunda kompleks şimdi, 867 ile 23 Ekim 877'de vuku bulan ölümü arasında ikinci kez patriklik yapan Ignatios Dönemi'nde, Paphlagonia'lı Niketas David

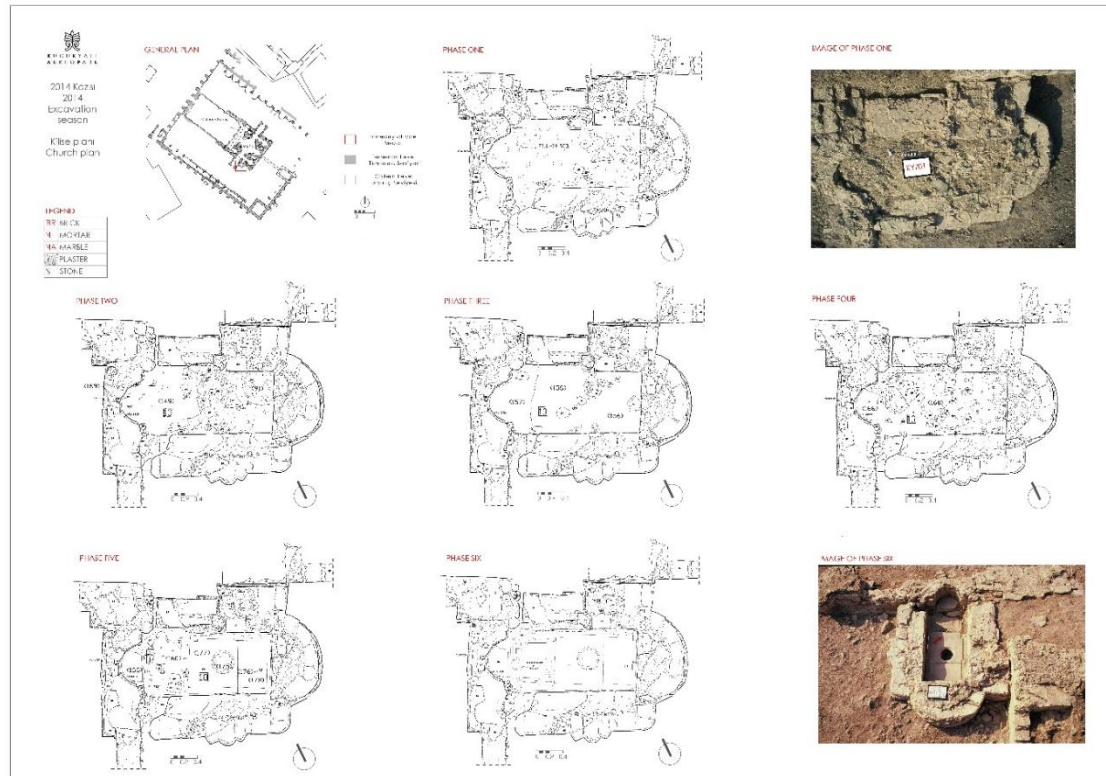
tarafından kaleme alınan Vita Ignatii'nin (Ignatios'un Yaşamı) yeniden okunmasıyla, daha kesin bir şekilde tarihlendirilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1: II. Basil Menologion'ü içinde Küçükalyalı Satyros Manastırı ve Patrik Ignatios'un defni betimlemesi (KYAP Arşivi, II. Basil Menologion'ü içindeki Minyatür, mss. Vat. Gr. 1613, p. 133, Vatikan Kütüphanesi)

Arkeolojik araştırmalar ayrıca, *Vita*'da tasvir edilen çok sayıda ayrıntıyı da doğrulamıştır. Kazılar, Hadım Patrik Ignatios'un mezarı olarak saptanan kalıntıları da ortaya çıkarmıştır (Fotoğraf 13). Kalıntılar, Katholikon'un (manastır kilisesi) tamamlanmasından kısa bir süre sonra eklenen bir şapelin içinde yer alır. Katholikon da şapelin güneydoğusundadır. Yer, varsayımsal olarak XIII. yy. sonlarında, ama daha büyük bir olasılıkla XIV. yy.'ın ilk on'lu yıllarında, yeni Geç Bizans Dönemi'nde tahrip edilmiş olsa da günümüze kadar ortaya çıkarılan ilk Bizans patriği mezarını temsil eder (Şekil 2) (Ricci 2015, 2018B).

Semavi Eyice'nin Bryas Sarayı ile ilgili 1959 yılında yayınladığı makale önemli bir kaynaktır. (Eyice, 1959, s:79-99) Eyice alanı '9. yüzyılın ilk yarısında Bağdat sarayı örnek alınarak yapılan bir Bizans sarayı' ve 'İslam Sanatı'nın Bizans sanatına etkilerinden en önemli örnek' olarak tanımlamaktadır. Manastır taşköprüsünün yanındaki tek ağacın yanındaki 'tümulus' olarak da tanımlanan alan ve yapı bütünü Eyice'ye göre, İstanbul Sarayburnu-Gülhane bölgesinde bulunan Bizans kalıntıları arasında Hagios Georgios Manastırı'nın kurgusuna benzer şekilde inşa edilmiştir. Bir rivayete göre sarnıcın su kaynağı Kayışdağı'ndan gelen bir suyoludur (Eyice, 1959,s:85) (Fotoğraf 14).

Şekil 2: Kilisenin güneydoğusuna eklenen mezar şapelinin kazı evreleri; mezar şapelinin yeri genel planda görülmektedir (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 13: Kilisenin güneydoğu duvarına ekli mezar şapeli (reliquary chapel) (KYAP Arşivi, 2002)

Fotoğraf 14: Semavi Eyice'nin makalesinde yayınladığı alanın görsellerinden biri, Küçükalyalı platform kuzeydoğu cephesi ve çınar ağaçları (Eyice, 1959, s:98)

Encümen Arşivlerinde bulunan alana ait 1936 tarihli fotoğraflar alanla ilgili en erken görsel dokümanlardır ve yapılaşma öncesi kompleksin durumu hakkında bilgi vermektedir. Açık ve kapalı sarnıcın uzun zamandan beri şu anki yıkıntı düzeyini korudukları bu fotoğraflarda açıkça belli olmaktadır (Fotoğraf 15a-b).

Fotoğraf 15a-b: Encümen Arşivi'nde Küçükalyalı görselleri, Yıl 1936, 11a: Encümen Arşivi no. 14-12, Batı Sarnıcı; 11b Encümen Arşivi no. 14-11, Su kanalının çıkışı ve kanalın yıkık tonozu (KYAP Arşivi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri eski müdürü

Zeynep Kızıltan'ın izniyle)

Küçükyalı ArkeoPark alanında 2001 yılından bu yana yapılan araştırma ve çalışmalar, içinde bulunduğu kentsel doku bağlamında manastır kompleksinin tarihsel sürecini açıklamayı amaçlamaktadır (Fotoğraf 16).

Fotoğraf 16: Doğu yönüne bakışta Küçükyalı'daki arkeolojik alanın bölge içindeki konumu (KYAP Arşivi, 2010)

1.4 KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANININ ORGANİZASYON TANIMI

1.4.1. Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanlığı

Ülkemizin UNESCO "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Koruma Sözleşmesi"ne taraf devlet olarak katılmasından sonraki süreçte yapılan yasal düzenlemelerle, 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"na 5226 sayılı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu İle Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile getirilen Ek-2a maddesine dayanılarak, 27.11.2005 gün ve 26006 sayılı "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hazırlanmıştır. Bu kapsamda, uygulama sürecinde, uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlarla ve yetkili idareler ile koordinasyon içinde olmak ve kurumlar arasında eşgüdümü sağlamak görevi Alan Başkanlığı'na verilmiştir. Alan ile ilgili çalışmalar Koç Üniversitesinin sağladığı kaynaklar ile sürdürülmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığının desteği alan yönetim planı onaylandıktan sonra başlayacaktır.

1.4.2. Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanı

Kültür ve Turizm Bakanlığınca atanan Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanı, Yönetim planının yıllık hedeflerinin gerçekleşmesi için yetkili idare ile birlikte çalışma programlarını belirlemek, kaynak araştırması yapmak; yıllık bütçe tekliflerini hazırlamak; alanın sunum, tanıtım, eğitim, bakım, onarım, güvenlik ve ziyaretçilerin ihtiyaçlarına yönelik hizmet ve ekipman alımı için her türlü sözleşme, şartname taslaklarını yetkili idare ile birlikte hazırlamak; alanın doğal ve kültürel kaynaklarının yönetimi için ilgili kurum ve kişilerle işbirliğini sağlamak; denetim birimince yıllık denetim raporlarının hazırlanması ve bu raporların eşgüdüm ve denetleme kuruluna sunulması için eşgüdümü sağlamak gibi görevleri üstlenecektir.

İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü Zeynep S. Kızıltan, 14.08.2015 tarihinde Kültür Bakanlığı tarafından Alan Başkanı olarak atanmıştır. 2016 yılında TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tüm Türkiye'de alan başkanlıklarında yeni düzenlemeye gidilmiştir. Bazı yasal değişikliklerden sonra 13.12.2016 tarihinde İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü Zeynep S. Kızıltan yeniden Küçükalyalı ArkeoPark Alan Başkanı olarak atanmıştır.

1.4.3. Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Danışma Kurulu

21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun Ek 2. maddesine dayanılarak hazırlanan 27.11.2005 gün ve 26006 sayılı "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"ın 15.maddesinde; Danışma Kurulu: "Alan yönetimine ilişkin yönetim plan taslağının karara bağlanması ve uygulanması konusunda önerilerde bulunmak amacıyla oluşturulan kurulu" şeklinde tanımlanmıştır.

Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Danışma Kurulu, meslek odaları temsilcileri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, üniversitelerin ilgili bölüm temsilcilerinden, alan başkanı ve yetkili idarece tespit edilecek üyelerden oluşmaktadır. Danışma Kurulu kendi içinden bir başkan seçer. Danışma kurulu yılda en az bir kez toplanır. Yetkili idare ile eşgüdüm ve denetleme kurulu gerekli gördüğünde danışma kurulunu olağanüstü toplantıya

çağırabilir. Danışma Kurulu toplantıları mahallinde yapılır.

Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Danışma Kurulu, yönetim planı taslağını inceleyerek bu taslağın karara bağlanması ve uygulanması konusunda önerilerde bulunmakla ve Danışma kurulunda görüşülen tüm hususları ve tavsiyeleri, eşgüdüm ve denetleme kuruluna iletmek üzere tutanağa bağlamakla yükümlüdür. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanı Danışma Kurulu (Tablo 2) aşağıdaki üyelerden oluşmaktadır:

ADI - SOYADI	KURUMU
Zeynep S. Kızıltan	Küçükyalı ArkeoPark Alan Başkanlığı
Prof. Dr. Nuran Zeren GÜLERSOY	Yüksek Mimar, Şehir Plancısı
Prof. Dr. İclal DİNÇER	ICOMOS Türkiye
Doç. Dr. Alessandra RİCCI	Koç Üniversitesi
Rahmi ASAL	İstanbul Arkeoloji Müzeleri
Gökhan BİLGİHAN	İstanbul 5 Numaralı KVKBKM
Şura GÜVEN	Peyzaj Mimarları Odası
Emrullah TELLİOĞLU	İstanbul Ticaret Odası
Oktay KARAGÜL	TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi
Ayşem MÖRÖY	Maltepe İlçesi, Çınar Mahallesi Muhtarı
Esra BALCI	Yüksek Mimar

Tablo 2: Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetim Planı Danışma Kurulu Üyeleri

1.4.4. Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu

Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu, 2.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun Ek 2. maddesine dayanılarak hazırlanan 27.11.2005 gün ve 26006 sayılı "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 16. maddesinde; "Yönetim planını onaylamak ve uygulanmasını denetlemekle yetkili ve görevli kurulu" şeklinde tanımlanmıştır.

Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu; Alan Başkanı, Danışma Kurulunca kendi içinden seçilecek iki üye ile yönetim planı taslağı kapsamında hizmetine ihtiyaç duyulan idarelerin birer temsilci olmak üzere en az beş kişiden oluşur.

Alan Başkanı, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulunun da Başkanıdır. Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu yılda en az iki kere yetkili idarenin çağrısı ile toplanır. Kurul toplantısının gündemi Denetleme Birimi ile yetkili idare tarafından belirlenir. Kurul, salt çoğunlukla toplanır ve toplantıya katılan üyelerin en az dörtte üçünün oylarıyla karar alır. Eşgüdüm ve denetleme kurulu toplantıları mahallinde yapılır. Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu (Tablo 3), Yönetim Planı taslağını inceleyerek altı ay içinde onaylar ve planın uygulanmasını denetler.

ADI - SOYADI	KURUMU
Zeynep Sevim KIZILTAN	Küçükalyalı ArkeoPark Alan Başkanlığı
Rahmi ASAL	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü
Dr. Deniz ATASAĞUN	İstanbul Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Oğuzhan İMAMOĞLU	İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Zeynep AYMAN	Maltepe Belediyesi
Aynur ARTAR	İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü
Doç.Dr. Alessandra RİCCI	Koç Üniversitesi
Prof. Dr. Nuran Zeren GÜLERSOY	Yüksek Mimar, Şehir Plancısı, Europa Nostra Türkiye

Tablo 3: Küçükalyalı Alan Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu Üyeleri

1.4.5. Küçükalyalı ArkeoPark Teknik ve İdari Ekip

Teknik ve İdari Ekip, Küçükalyalı ArkeoPark'ta yapılacak olan tüm faaliyetlerin teknik ve idari işlemlerini koordine eden, Alan Başkanlığına bağlı olan kuruluştur. Küçükalyalı Teknik ve İdari Ekibin Görevleri içinde, Küçükalyalı ArkeoPark malzeme tedariğinin sağlanması; Küçükalyalı ArkeoPark alanının bakım, altyapı problemlerinin çözümü; Küçükalyalı ArkeoPark'ta planlanan etkinliklerin ve ziyaretlerin organizasyonunun yapılması sayılabilir.

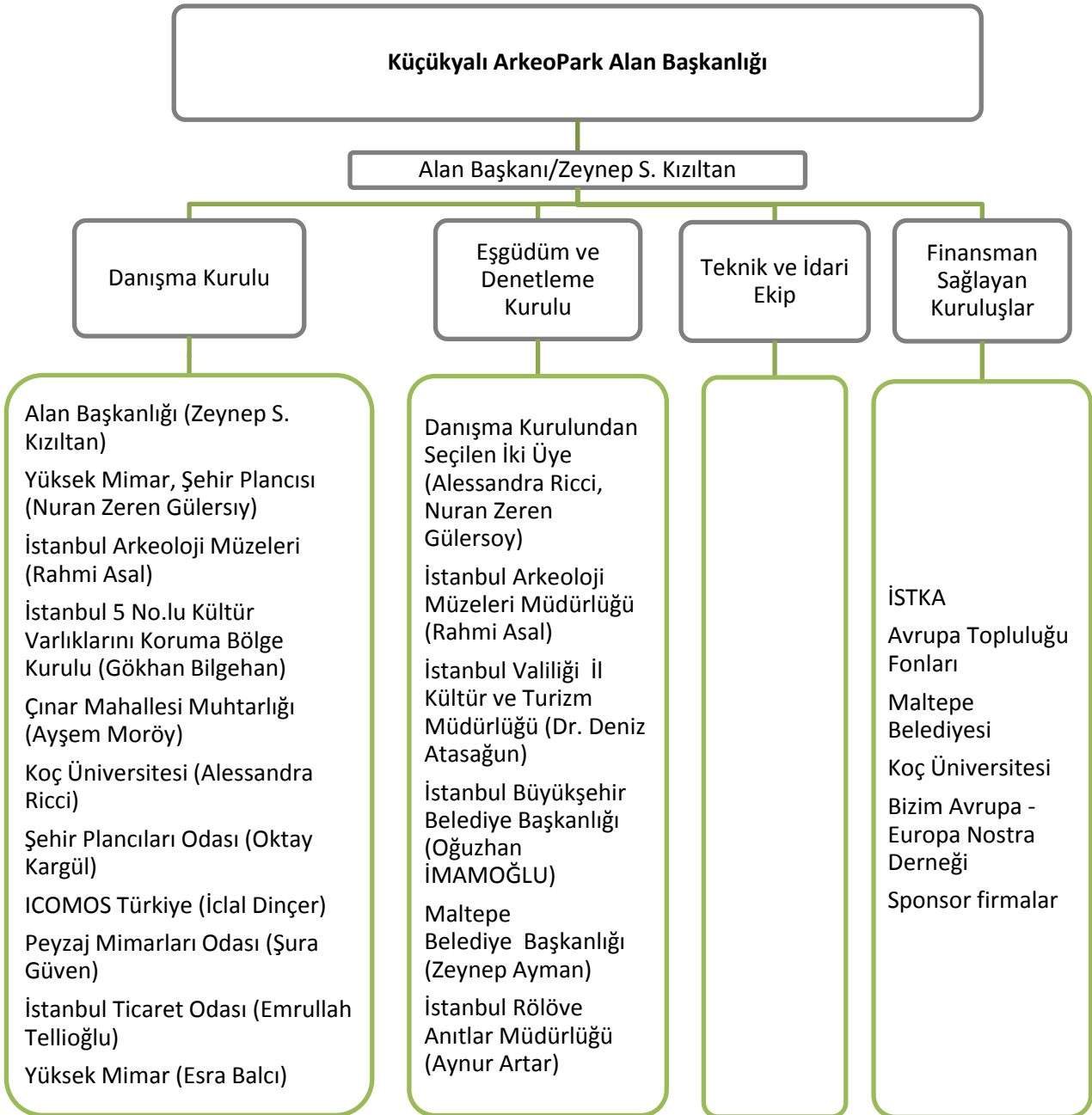
Küçükalyalı ArkeoPark'ta bugüne kadar çeşitli projeler kapsamında arkeoloji, sanat tarihi, mimarlık, şehir planlama, fotoğraf, müzecilik gibi alanlardan farklı uzmanlar görev almıştır. Bu uzmanlar ve beraberinde çalışan teknik ve idari ekip eliyle alanla ilgili gerekli malzeme tedariğinin yapılması; Küçükalyalı ArkeoPark alanının bakım, altyapı problemlerinin çözümü; Küçükalyalı ArkeoPark'ta planlanan etkinliklerin ve ziyaretlerin organizasyonunun yapılması gibi tüm etkinliklerin yürütmesi mümkün olabilmektedir. Ancak bu kişilerin sürekli olarak istihdam edilememesi ziyaretçi ağırlama, güvenlik, kamusal arkeoloji, temizlik, eğitim, sosyal medya yönetimi gibi faaliyetlerin aksamasına neden olmaktadır. Faaliyetler çok küçük bütçeler veya gönüllü katkılar ile sürdürülmeye çalışılmaktadır. Alanda bu hizmetlerin sürekli ve eksiksiz bir biçimde yürütülebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması, bütçe sağlanması ve koordinasyonu çok büyük önem taşımaktadır.

1.4.6. Küçükyalı ArkeoPark'a Finansman Sağlayan Kuruluşlar

Küçükyalı ArkeoPark'ta yapılan çalışmalarla mali kaynak bugüne dek Koç Üniversitesi, Maltepe Belediyesi, Avrupa Topluluğu Hibe Programları, İstanbul Kalkınma Ajansı Mali Destek Programları ve FIAT Otomobil A.Ş. tarafından sağlanmıştır. Söz konusu kaynakların Alan Yönetimi uygulaması süresince sürekliliği, Teknik ve İdari Ekip ve mevcut Proje Ekibi çalışmaları aracılığıyla sağlanmaya çalışılacaktır. Bunların dışında, Alan Yönetimi Planı hazırlanması sürecinde Bizim Avrupa Europa Nostra Derneği tarafından uzmanlık ve işgücü desteği verilmiş, çalışmalara liderlik yapılmıştır. Küçükyalı ArkeoPark'ta yürütülen eğitsel, kültürel ve sosyal etkinlikler bazında malzeme, işgücü ve uzmanlık desteği de alınmaktadır. Tüm bu desteklere ek olarak eğitsel çalışmalar ve arkeolojik kazılar süresince gönüllü öğrenciler tarafından katkı sağlanmaktadır. 2017 yılında ICOMOS tarafından yayınlanan Sallalah Bildirgesinde vurgulanan ve alanın sürekli bakımı, personel ihtiyacı, alet ve malzeme gereklilikleri, afet planlaması gibi konularına dönük kaynak ihtiyacını karşılamak üzere bir finans planı ve sürekli kaynağı bulunmamaktadır.

1.5 PAYDAŞLAR ARASINDAKİ ORGANİZASYON

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı ile ilgili kişi ve gruplar tanımlandıktan sonra bu kişi ve gruplar arası organizasyon gerçekleştirilmiştir. Bu organizasyona göre, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü tüm sürecin başından sonuna dek yürütücüsü konumundadır. Küçükyalı ArkeoPark uygulamaları nedeniyle Kazı ve Araştırma Başkanlığı'nı yürüten İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü Zeynep Kızıltan, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından, 2015 yılında Alan Yönetimi Başkanı olarak atanmıştır. Bununla birlikte Yönetim Planı taslak hazırlığı süresince teknik ve idari ekip üyeleri henüz atanmamış olduğundan organizasyon tablosunda ilgili bölüm süreç içerisinde tamamlanmak üzere boş bırakılmıştır. (Tablo 4)

Tablo 4: Paydaşlar Arası Organizasyon

2. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM ALANININ SINIRLARININ BELİRLENMESİ VE MEVCUT DURUM ANALİZİNİN YAPILMASI

2.1 KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM ALANIN SINIRLARININ BELİRLENMESİ

Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı, yaklaşık 1.87 ha'lık bir alanı kapsamaktadır. Söz konusu alan, İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile sınırları belirlenerek "I. ve III. Derece Arkeolojik Sit" olarak ilan edilmiştir.

İlgili mevzuat çerçevesinde, yönetim alanı sınırlarını belirlemek amacı ile plan hazırlama ekibi tarafından alan ve çevresindeki mevcut yapılaşmış çevre incelenmiş, gerekli alan araştırmaları yapılmıştır. Bu doğrultuda Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri eşliğinde Alan Yönetim Planı plan hazırlama ekibi tarafından hazırlanan çalışmalar Yerel Yönetim yetkilileri, Üniversite temsilcileri ve çevre sakinlerinin katıldığı paydaş toplantılarında tartışılmış ve Alan Yönetimi Sınırı önerileri geliştirilmiştir. Bu öneriler Kültür ve Turizm Bakanlığına sunulmuş ve ilgili uzmanlar tarafından değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Alanı sınırı, Bakanlık makam oluru ile İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile tanımladığı I. ve III. Derece Arkeolojik Sit sınırı ile aynı sınır olarak belirlenmiştir (Harita 3 ve 4). Bu karar, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından 27.02.2015 tarih ve 39815 sayı ile Alan Yönetim Planı hazırlama ekibine bildirilmiştir.

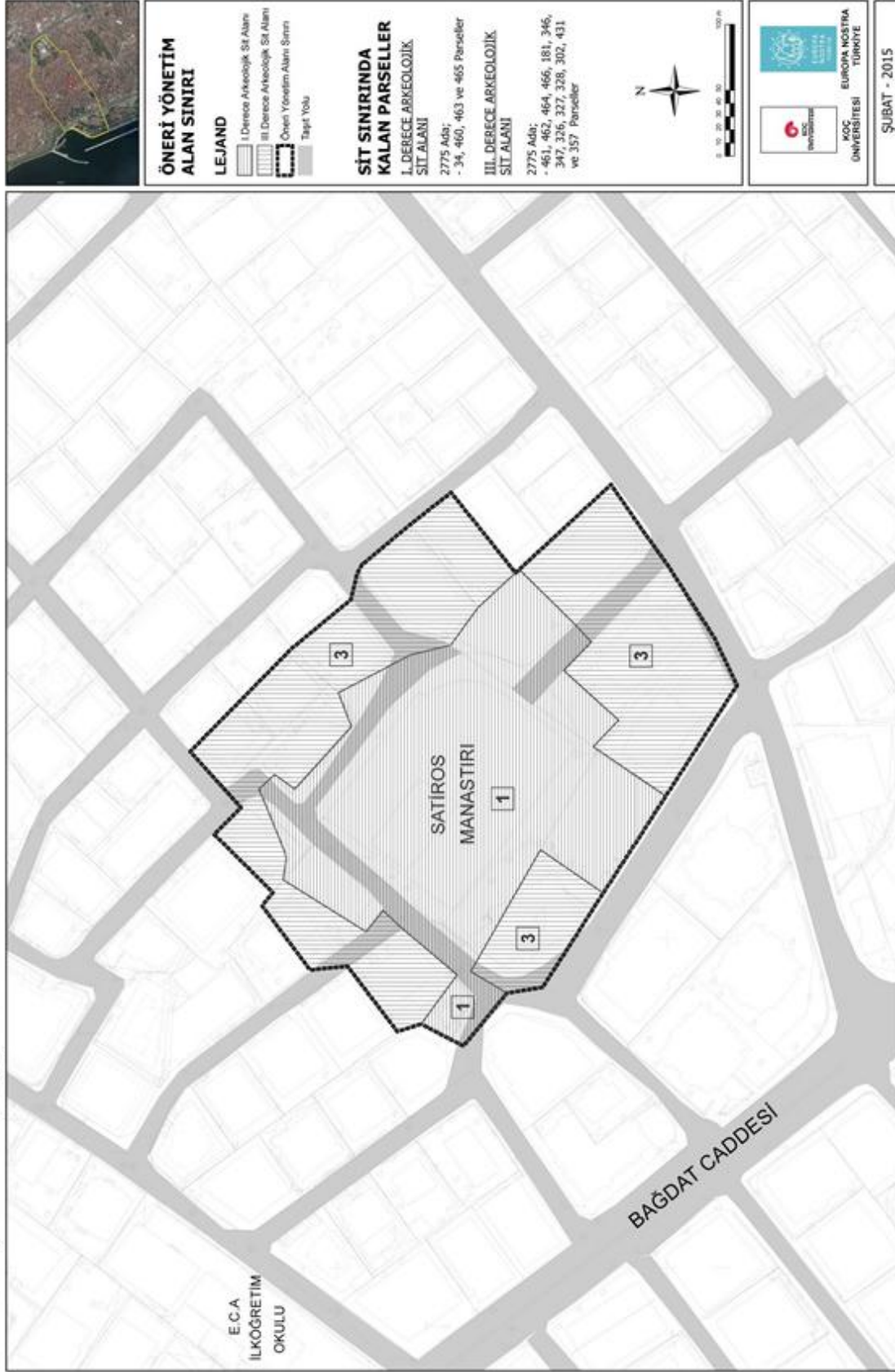
KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALAN YÖNETİMİ PLANI - YÖNETİM ALANI SINIRI BELİRLEME ÖN ÇALIŞMASI

İSTANBUL İLİ, MALTEPE İLÇESİ, ÇINAR MAHALLESİ

KÜÇÜKLY ARKEOPARK ALAN YÖNETİMİ PLANI - YÖNETİM ALANI SINIRI BELİRLEME ÖN ÇALIŞMASI

İSTANBUL İLİ, MALTEPE İLÇESİ, ÇINAR MAHALLESİ

Harita 4: Alan Yönetim Sınırı (2015)

2.2 MEVCUT DURUM ANALİZİ

Küçükyalı ArkeoPark mevcut durum analizleri yapılırken, Küçükyalı ArkeoPark konumu, ulaşımı, doğal ve fiziki çevresinin tanımlanması, kültürel ve sosyal değerlerinin tespiti, Küçükyalı ArkeoPark için alınan planlama kararları, alanın sahip olduğu problemin tespiti ve tanımlanmasının yanı sıra alandaki Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler'e ait GZFT analizleri gerçekleştirilmiştir.

2.2.1 Küçükyalı ArkeoPark Doğal Çevresinin Tanımlanması

Küçükyalı ArkeoPark'taki doğal çevre tanımlanırken, alanın içinde bulunduğu Maltepe İlçesi ve özellikle Çınar Mahallesi sınırları dikkate alınarak, sahip olduğu iklim, topografik özellikler, bitki örtüsü ve deprem durumu incelenmiştir.

2.2.1.1.İklimi

İstanbul iklimi coğrafi konumu ve fiziki coğrafya özellikleri nedeniyle aynı enlemde yer alan birçok yerleşmenin ikliminden farklı iklim özelliklerine sahiptir.

Yerküre üzerinde ekvator'dan başlayıp sırasıyla ikiye kez yinelenen alçak ve yüksek basınç kuşakları içinde, İstanbul, (41' kuzey enlemi, 29' doğu boylamındaki konumu ile) subtropikal yüksek basınç kuşağı ile soğuk- ılık bölgenin alçak basınçlarıyla ya da karasal alize rüzgarları ile denizsel (nemli ve yağışlı) batı rüzgarlarının sınırındadır. İstanbul'da yıl boyunca üç hava tipi egemendir. Bunlar kuzeyden ve güneyden sokulan hava tipleri ile sakin hava tipidir. Doğu ve batı yönlü rüzgârlara bağlı olan hava tipleri ise önemsizdir. Üç hava tipi arasında, en yüksek frekansı gösteren, kuzey rüzgârlarının egemen olduğu sırada görülen hava tipidir. İstanbul İli için sıcaklık ortalamaları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (Tablo 5).

İSTANBUL	Ocak	Şubat	Mar t	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Uzun Yıllar İçinde Gerçekleşen Ortalama Değerler(1960-2012)												
Ortalama Sıcaklık(C)	6.5	6.5	8.3	12.7	17.5	22.1	24.4	24.2	20.9	16.4	12.2	8.7
Ortalama En Yüksek Sıcaklık	9.2	9.8	12.0	17.1	22.2	27.0	29.4	29.2	25.6	20.4	15.5	11.4
Ortalama En Düşük Sıcaklık	4.0	4.0	5.4	9.2	13.6	18.0	20.4	20.5	17.4	13.6	9.5	6.3
Ortalama Güneşlenme Süresi(saat)	2.3	3.1	4.3	6.0	8.1	10.0	10.4	9.5	8.1	5.3	3.4	2.2
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	16.1	14.1	11.9	10.8	7.3	5.2	3.5	3.9	5.4	9.7	11.1	15.9
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (kg/metrekare)	83.4	65.5	60.2	53.3	29.3	25.8	20.9	24.5	35.8	67.9	74.0	99.1

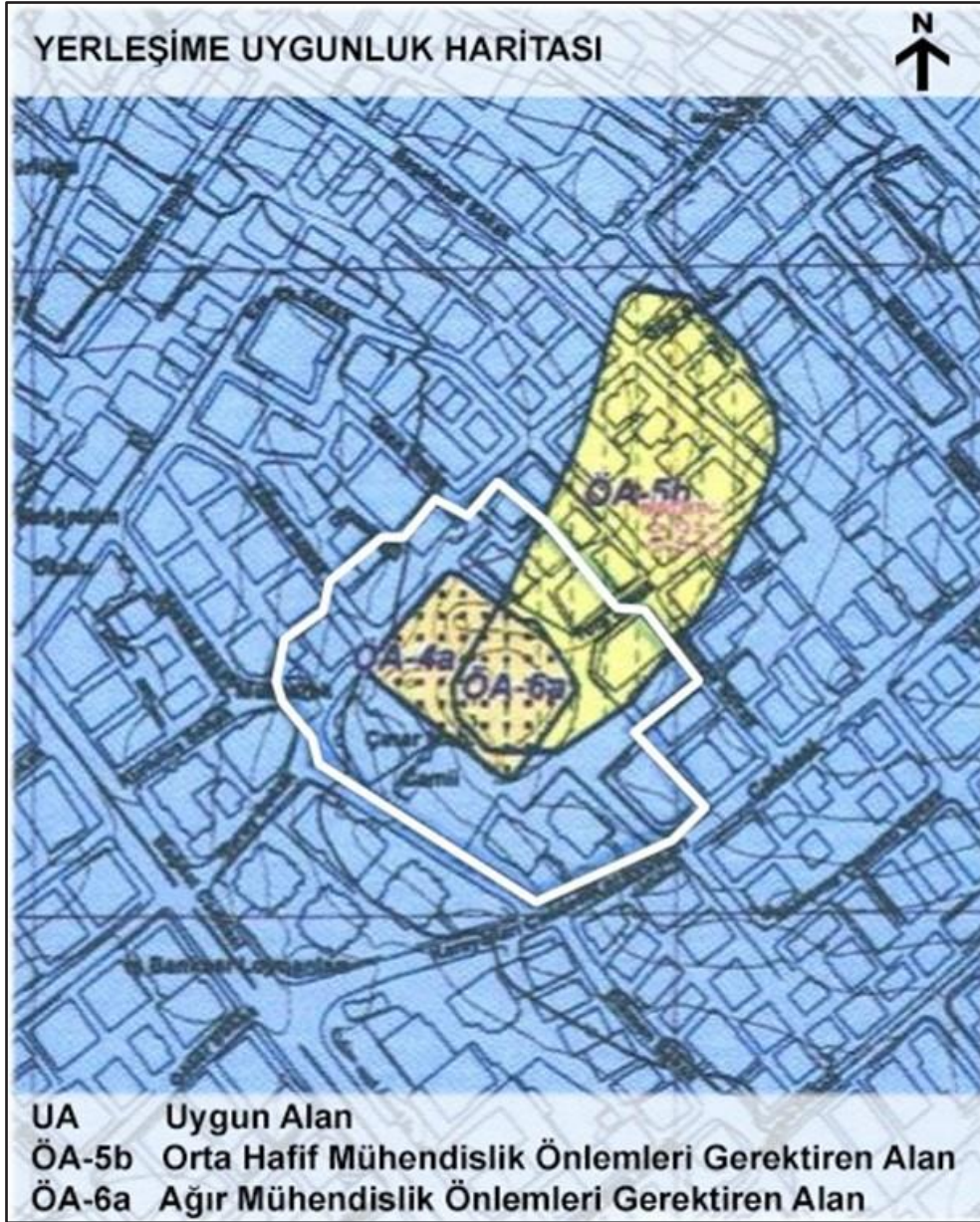
Tablo 5: İstanbul Sıcaklık Ortalamaları (Meteoroloji Genel Müdürlüğü)

2.2.1.2. Topografik Özellikleri

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel iyileştirme Daire Başkanlığı Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü tarafından hazırlattırılan ve Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nca 19.01.2010 tarihinde onaylanan Anadolu Yakasına ait Mikrobölgeleme Projesi kapsamında imar planlarına esas 1/2000 ölçekli Yerleşime Uygunluk haritaları hazırlanmıştır (Harita 5). Bu haritalara göre planlama alanı, UA (Uygun Alanlar), ÖA-4a (Yapay Dolgu ile temsil edilen, Ağır Mühendislik Önlemleri Gerektiren Alan lar) ve ÖA-5b (İleri Derecede Ayrışmış Kayalar nedeniyle, Orta-Hafif Mühendislik Önlemleri Gerektiren Alanlar) lejantlı sınırlar içerisinde; bir kısmı ise 'ÖA-4a' lejantlı alanların (Yapay Dolgu ile temsil edilen alanlar) ve 'ÖA-5b' lejantlı alanların (İleri Derecede Ayrışmış Kayalar nedeniyle, Orta-Hafif Mühendislik Önlemleri Gerektiren Alanlar) birlikte görüldüğü, Ağır Mühendislik Önlemleri Gerektiren ÖA-6a lejantlı alanda kalmaktadır.

UA lejantlı alanlar, her ne kadar yapılaşmaya uygun alanlar olsa da, yerel olarak bazı problemlerle karşılaşılabilir. Bu nedenle; uygulama öncesi parsel bazında yapılacak çalışmalarda yerel olarak görülebilecek sorunlar tespit edilmeli ve çözüm önerileri sunularak uygulama projeleri bu hususlar göz önüne alınarak yapılmalıdır. Uygulama aşamasında yapılacak derin kazılarda, kaya ortamlarında sık çatlaklı-kırıklı yapı olması nedeniyle karma tipi kaymalar ve diğer şev stabilite sorunları görülebilir. Bu durumlarda gerekli önlem projeleri hazırlanmalıdır. Çalışma alanında kireçtaşı litolojilerinin yatay ve düşey olarak geniş alan kaplamaları göz önüne alındığında, bu çalışmada tespit edilemeyen yerel alanları bulunabilir. Bu gibi yerlerde gerekli önlemler alınmalı ve tespit edilen sorunun özelliğine göre uygun iksa ve/veya zemin iyileştirme projeleri hazırlanmalıdır.

ÖA-5b (İleri Derecede Ayrışmış Kaya Alanları E-Z Sınıfı) lejantlı alanlarda; yapı planlaması durumunda, ileri derecede ayrışmış kayaları yapı temelleri açısından değerlendirmek ve gerekli önlemleri tasarlamak için alana yönelik araştırmalar yapılmalıdır. Bu alanlar için bazı hafif önlemler alınması gerekir. Bu tür alanlar için, tipik önlem ayrışmanın derin olmadığı yerlerde yüzeydeki ayrışmış kesimi sıyırmak veya bodrumlu yapılar planlamak en kolay önlemdir. Kazı yapılması durumunda (özellikle derin kazı) bazı stabilite problemleri ile karşılaşılabilir. Bu nedenle, kazı yapılacak alanlarda kazı, şevlendirme, iksa vb uygulama projeleri hazırlanmalıdır. Mevcut yapılar zemin-temel, temel-yapı ve statik yönden irdelenip gerekliliği durumunda teknik müdahalelerin yapılması gerekmektedir. Planlama alanının %68'i UA, %16'sı ÖA-5b, %8.5'i ÖA-4a, %7.5'i ise ÖA-6a, alanlarından oluşmaktadır.

Harita 5: Yerleşime uygunluk Haritası (İBB Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü)

2.2.2 Küçükyalı ArkeoPark Fiziksel Çevresinin Tanımlanması

Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı kapsamında Maltepe İlçesi, Küçükyalı semti, Çınar Mahallesi'nde yapılaşmış çevre analizi yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı 1. Dereceden ve 3. Dereceden arkeolojik sit alanı ilan edilen Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı kapsamında yakın çevresinin de değerlendirilmesidir.

Çalışma alanı olarak Küçükyalı ArkeoPark'ın yer aldığı Çınar Mahallesi idari sınırları belirlenmiştir. Bu sınır doğrultusunda bina kat adedi analizi, bina durum analizi, bina yapı malzemesi analizi, alt kat kullanım analizi, üst kat kullanım analizi ve doluluk – boşluk analizi ArkeoPark'ın yakın çevresini tanımlamak için yapılmıştır.

2.2.2.1 Ulaşım Analizi

Küçükyalı ArkeoPark yakın çevresi ulaşımı, karayolu, raylı sistem ve deniz yolu açısından irdelenmiştir. Karayolu olarak kazı alanı ve çevresi 3 ana arter ile ulaşımı sağlanmaktadır. Bunlar, İstanbul İli Anadolu Yakası ana ulaşım aksları olan D-100 Otoyolu, Bağdat Caddesi ve Turgut Özal Bulvarı'dır (Sahil Yolu). Bağdat Caddesi 15 m, Turgut Özal Bulvarı ise 30 m genişliğindedir (İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğü). Bağdat Caddesinden geçen Pendik-Kadıköy, Pendik-Şişli, Bostancı-Pendik gibi otobüs ve minübüs hatları bulunmaktadır. Alan, Kadir Has Caddesi, Mimoza Sokak, Sosyal Sokak ve Saray Sokak ile çevrelenmiştir. Alana raylı sistem ile ulaşım kuzeyde D-100 karayoluna paralel uzanan Kadıköy - Kartal metro hattı üzerinde bulunan Küçükyalı metro durağı ile sağlanmaktadır. Uzun bir süre devam eden alt yapı çalışmalarının ardından Mart 2019 tarihinde açılan ve alanın güneyinden geçen Marmaray, Gebze - Halkalı banliyö hattının Küçükyalı durağı da alana ulaşım için bir diğer alternatiftir.

Denizyolu ile alana ulaşım Bostancı ve Maltepe'de bulunan iskeleler aracılığıyla İstanbul Deniz Otobüsleri işletmesi ve özel motor şirketlerinin seferleri ile sağlanmaktadır. Bu seferler ile Kadıköy, Kabataş, Yenikapı, Bakırköy ve Adalar ile ulaşım gerçekleşmektedir. Ayrıca İDO Bostancı ve Kartal İskeleleri'nden şehirler arası hatlar ile Yalova, Armutlu, Marmara Adası, Avşa, Çınarcık, Kumla ve Bandırma seferleri mevcuttur. Bostancı ile Dudullu arasında inşaatı etmekte olan ve 2019 yılının sonunda açılması beklenen metro hattı ile alanın kuzeyde bulunan ilçeler ile bnağlantısı sağlanmış olacaktır.

2.2.2.2 Bina Kat Adedi Analizi

Mahalle sınırları içerisinde bakıldığı zaman yüksekliğin genellikle 4 ve 5 katlı yapılardan olduğu gözükmektedir. Kat yüksekliği ana caddeler üzerindeki yapılarda 6 ve 7 katı bulmaktadır. Bağdat Caddesi ile sahil yolu arasında kalan bölgede kat yüksekliğinin azaldığı gözükmektedir (Harita 6).

Kat yüksekliği analizi sonucunda mevcut yüksekliğin sahil şeridinden D-100 karayoluna doğru arttığı gözükmektedir. Mevcut planlarda kat yüksekliği eş değer özellik taşımaktadır (Fotoğraf 17).Yapılan diğer analizler ile karşılaştırıldığında kat yüksekliği verileri üst kat kullanım verileri ile paralellik göstermektedir. Konut ağırlıklı üst kat kullanım fonksiyonları, kat adetlerinin birbirleriyle eşdeğer olmasına neden olmuştur. (Fotoğraf 18).

2.2.2.3 Zemin Kat Kullanım Analizi

Maltepe İlçesi, Küçükyalı Semt, Çınar Mahallesi'nde yapılan alt kat kullanım analizi sonucunda kullanım konut, ticaret, hizmet, ofis, imalathane, eğitim tesisi, idari tesis, sağlık tesisi, dini tesis, yurt, hamam ve inşaat olarak ayrılmıştır. Ticaret ve hizmet kendi içerisinde detaylandırılarak incelenmiştir (Harita 7).

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALAN YÖNETİMİ PLANI - YÖNETİM ALANI SINIRI BELİRLEME ÖN ÇALIŞMASI
İSTANBUL İLİ, MALTEPE İLÇESİ, ÇINAR MAHALLESİ

Harita 6: Bina Kat Adedi Analizi (2015)

Fotoğraf 17: Çınar Mahallesi Kat Adedi Analizi Alan Fotoğrafları (2015)

Fotoğraf 18: Çınar Mahallesi Kat Adedi Analizi Alan Fotoğrafları (2015)

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALAN YÖNETİMİ PLANI - YÖNETİM ALANI SINIRI BELİRLEME ÖN ÇALIŞMASI
İSTANBUL İLİ, MALTEPE İLÇESİ, ÇINAR MAHALLESİ

Harita 7: Zemin Kat Kullanım Analizi (2015)

Ticaret ve hizmet alanları detaylandırıldığı zaman mahalle genelinde yerele yönelik perakende tüketim ve hizmet olduğu görülmektedir (Fotoğraf 19).

Donatı alanları açısından değerlendirildiğinde ciddi eksiklikler göze çarpmaktadır. Alanda sadece 1 adet ilköğretim tesisi vardır. Anaokulu ve kreş ise 4 adettir. Sağlık tesisi olarak 2 adet sağlık ocağı bulunmaktadır.

Fotoğraf 19: Çınar Mahallesi Zemin Kat Kullanım Analizi Alan Fotoğrafları (2015)

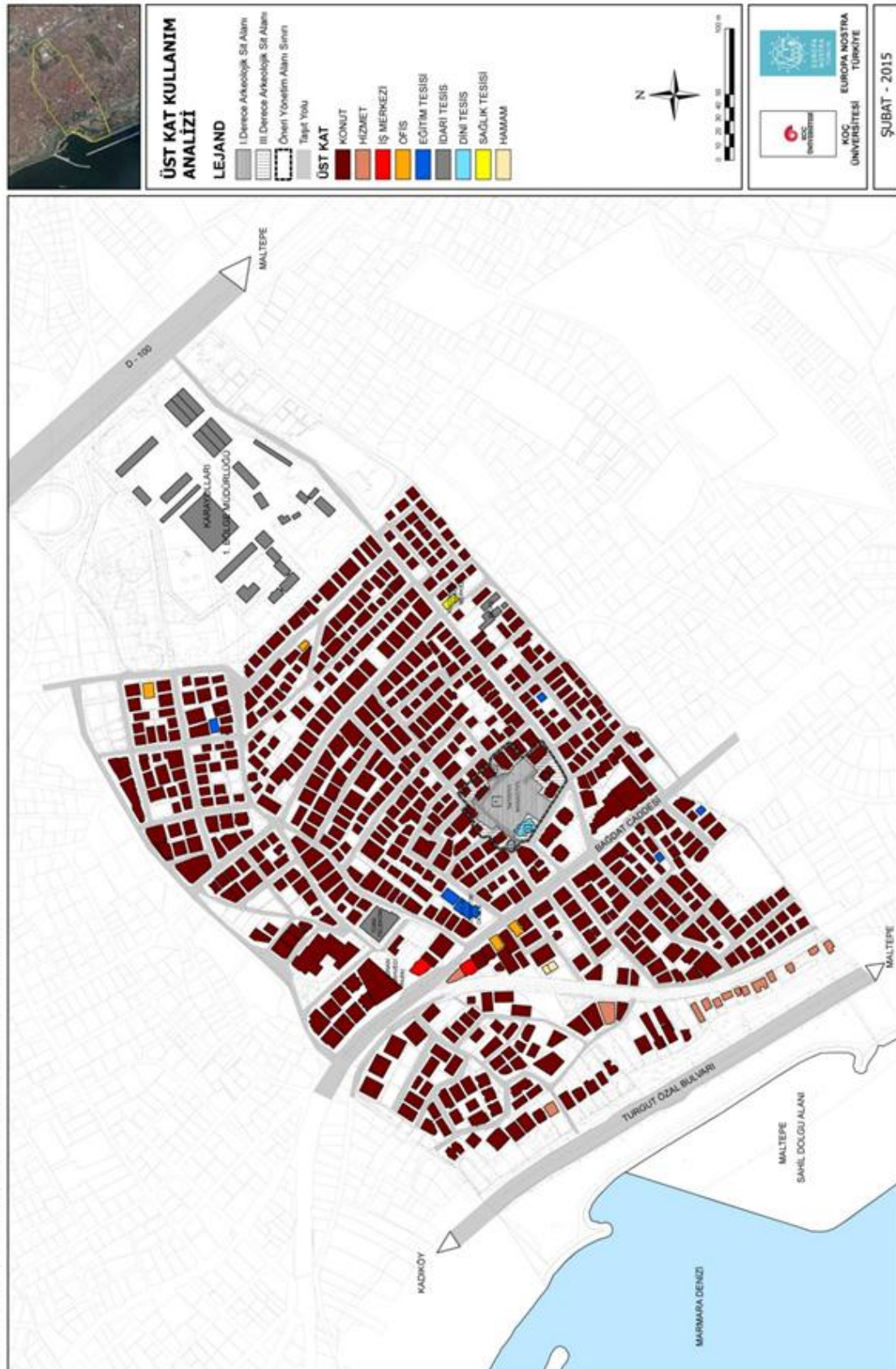
Bununla birlikte herhangi bir kültür tesisi bulunmamaktadır. Alanda dikkat çeken en önemli eksik ise yeşil alan eksikliğidir. Mahallede sadece 4 adet aktif yeşil alan sahası bulunmaktadır.

2.2.2.4.Üst Kat Kullanım Analizi

Maltepe İlçesi, Küçükyalı Semt, Çınar Mahallesi'nde yapılan üst kat kullanım analizi sonucunda alanın neredeyse tamamının konut olduğu tespit edilmiştir (Fotoğraf 19 ve 20).

Ticari oluşumun sadece perakende gündelik ihtiyaçları karşıladığı, üst kat kullanımın konut olmasından anlaşılmaktadır. Hizmet alanlarının az olduğu, bu konuda ticari alanlarda olduğu gibi sadece alt kat kullanım ile ihtiyaçların karşılandığı, çok katlı iş merkezlerinin bulunmadığı gözlemlenmektedir (Harita 8).

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALAN YÖNETİMİ PLANI - YÖNETİM ALANI SINIRI BELİRLEME ÖN ÇALIŞMASI
İSTANBUL İLİ, MALTEPE İLÇESİ, ÇINAR MAHALLESİ

Harita 8: Üst Kat Kullanım Analizi (2015)

Fotoğraf 20: Çınar Mahallesi Üst Kat Kullanım Analizi Alan Fotoğrafları (2015)

Fotoğraf 21: Çınar Mahallesi Üst Kat Kullanım Analizi Alan Fotoğrafları (2015)

2.2.2.5. Doluluk – Boşluk Analizi

Maltepe İlçesi, Küçükyalı Semt, Çınar Mahallesi'nde yapılan doluluk-boşluk analizinde mahalle yoğunluğunun çok yüksek olduğu görülmektedir (Harita 9). Kent ölçeğinde çok katlı ve konut fonksiyonu ağırlıklı fiziksel yapılaşmada açık alan oranı çok azdır (Fotoğraf 22). Yeşil alan olarak kullanılan alan yüzdesi mahalle ihtiyacını da karşılamamaktadır (Harita 10).

Kütlesel hacimlerin sadece sokak dokusu ile birbirlerinden ayrıldıklarını ve boşluk oranının çok az olduğu tespit edilmiştir. Bu oran sahile doğru yapılaşma yoğunluğunun azalması ile birlikte artmaktadır. Sahil şeridi boyunca sahil yolunun sağında ve solunda açık alanlar bulunmaktadır (Fotoğraf 23 ve 24).

Sahilden D-100 karayoluna doğru yapılaşmanın yoğunlaştığı alanda bir diğer açık alan olarak Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bulunduğu çalışma sınırının kuzeyinde kalan bölge dikkat çekmektedir. Son gelişmelerden sonra bu alan özelleştirmiş ve yapılaşmaya açılmıştır. Bu alanda kütleli yoğunluk artışına neden olacak bir inşai faaliyet devam etmektedir (Fotoğraf 25).

Fotoğraf 22: Çınar Mahallesi Yapılaşmış Alan Fotoğrafları (2015)

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK ALAN YÖNETİMİ PLANI - YÖNETİM ALANI SINIRI BELİRLEME ÖN ÇALIŞMASI
İSTANBUL İLİ, MALTEPE İLÇESİ, ÇINAR MAHALLESİ

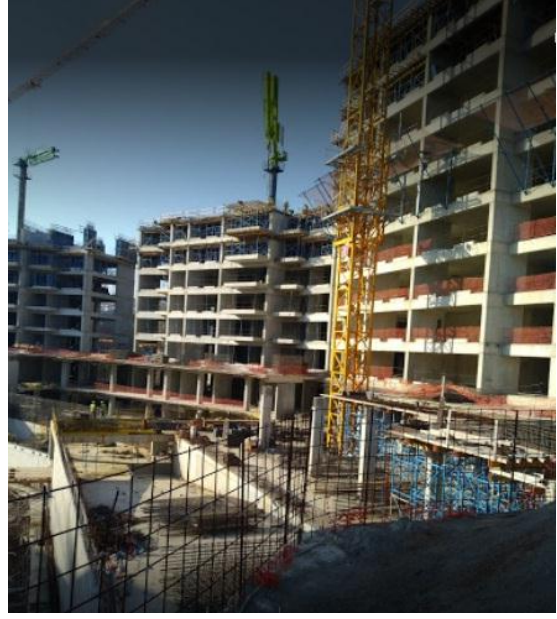
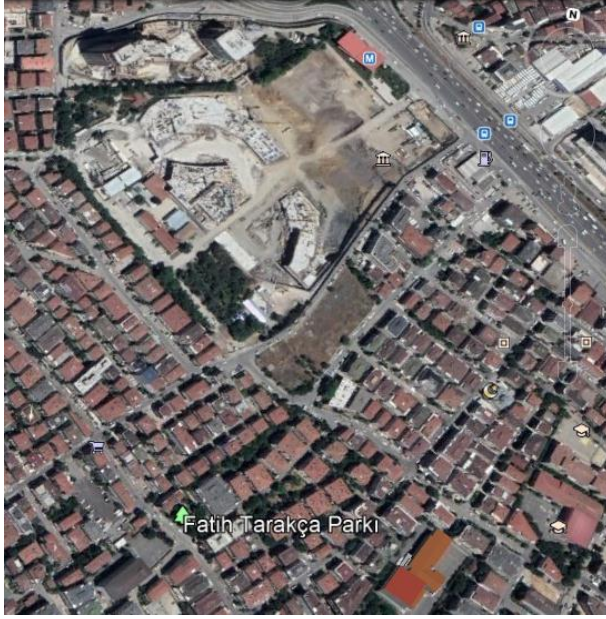
Harita 10: Yeşil Alan Analizi (2015)

Fotoğraf 23: Çınar Mahallesi Aktif Yeşil Alan Fotoğrafları (2015)

Fotoğraf 24: Çınar Mahallesi Pasif Yeşil Alan Fotoğrafları (2015)

Fotoğraf 25: Karayolları Arazisinde İnşa Edilmekte Olan Yüksek Yoğunluklu Yapı Topluluğu (googlemaps, 2019)

2.2.3 Küçükyalı ArkeoPark Planlama Süreci

İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Bryas Sarayı ve Çevresi Planlama Alanı ile ilgili Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün ve 3825 sayılı Kararı ve 09.10.1971 gün ve 5958 sayılı Kararları ile 2775 ada, 34 parsel tescillenmiştir. 2775 ada, 460 ve 463 parseller ise; İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 10.09.2008 gün ve 1425 sayılı Kararı ile tescil edilmiştir.

Daha sonra ise; İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile 2775 (eski 1328) ada, 34, 460, 463 ve 465 parseller 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı; 461, 462, 464, 466, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431 ve 357 parseller ise 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmiştir.

Bryas Sarayı ve çevresini kapsayan alan, **16.04.2005 onay tarihli 1/5000 ölçekli Maltepe E- 5 Güneyi Nazım imar Planı kararlarında;** (İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile 1. Derece ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmesiyle plansız kalan 2775 ada, 34 parsel kısmen "Arkeolojik Park Alanında" kısmen "Dini Tesis Alanında ", kısmen "İdari Tesis Alanında", kısmen de 600 kişi/ha yoğunlukta "K3 Konut Alanında", 2775 ada 465 parsel "Arkeolojik Park Alanında" 2775 ada, 460, 463, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431, 357 parseller, 600 kişi/ha yoğunlukta, "K3 konut alanında", 2775 ada, 461, 462, 464 parseller kısmen 600 kişi/ha yoğunlukta, "K3 konut alanında", kısmen de "Yol Alanında", 2775 ada, 466 parsel ise "Dini Tesis Alanında" kalmaktadır. Söz konusu parselleri çevreleyen bölgede 'Konut Alanları' ve 'Konut + Ticaret Alanları' plan kararları bulunmaktadır. **Ayrıca 26.02.2007 onay tarihli 1/1000 ölçekli Maltepe E-5 Güneyi Uygulama imar Planı'nda,** 2775 ada, 34 parsel kısmen "Arkeolojik Sit Alanında" kısmen "Dini Tesis Alanında", kısmen "İdari Tesis Alanında", kısmen de "Yol Alanında", 2775 ada 465 parsel "Çocuk Bahçesi" lejantında, 2775 ada, 460, 463, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431, 357 parseller" A-4 (ayrık nizam 4 kat) Konut Alanında", 2775 ada, 461, 462, 464 parseller kısmen "A-4 (ayrık nizam 4 kat) Konut Alanında" kısmen "Yol Alanında", 2775 ada, 466 parsel ise kısmen "Yol Alanında" kısmen de "Dini Tesis Alanında" kalmaktadır.

İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 21.12.2012 tarih ve 885 no.lu Kararı ile geçiş dönemi yapılaşma şartları belirlenmiştir. Söz konusu kararda; "Bryas Sarayı Arkeolojik Sit Alanı Geçiş Dönemi Yapılaşma Koşulları: I. Derece Arkeolojik Sit Alanlarında; bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacaktır. III. Derece Arkeolojik Sit Alanlarında; Yeni yapılaşma talepleri İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde yapılacak sondaj kazısı sonuçlarına göre değerlendirilecektir. Yapılaşma koşulları 3 kat ve TAKS:0,40'tır. Koruma Amaçlı imar Planı onaylanıncaya kadar ifraz ve tevhit yapılamaz." ifadeleri yer almaktadır.

2.2.3.1 Alanı Etkileyen Üst Ölçekli Planlar (1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı)

İstanbul İli geneli için hazırlanan 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı; Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.02.2009 gün ve 103 sayılı kararı ile uygun görülmüş ve 15.06.2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir (Harita 11).

Planda konuya ilişkin lejanta göre; Meskûn Alanlar için:

Bu alanlar konut ağırlıklı meskûn alanlar olup, konut ve konut kullanımına hizmet edecek ticaret, sosyal, kültürel ve teknik alt yapı tesisleri ile küçük sanayi sitesi vb. kullanımlar yer alabilir.

Meskûn alanlar içerisinde ilgili kurumlarca sağlıksız olduğu tespit edilen yerlerde, yaşam kalitesinin yükselmesi için yasal statüsüne, mevcut kent dokusuna, yapı stokunun durumuna, ayrıntılı jeolojik etütlere, donatı niteliğine, alanda yaşayanların sosyal ve ekonomik yapısına göre yenileme, dönüşüm ve sağlıklaştırma yönünde projeler geliştirilebilir.

Meskun alanlardaki yoğunluk dağılımı; projeksiyon nüfusu ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri göz önüne alınarak şehircilik ilke ve planlama esasları dahilinde alt ölçekli planlarda belirlenecektir" denilmektedir.

Harita 11: İstanbul Çevre Düzeni Planı (İBB Şehir Planlama Müdürlüğü)

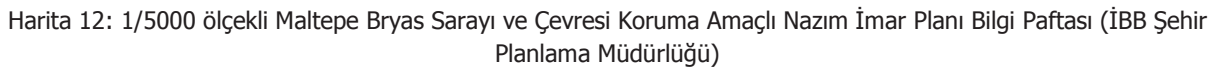
2.2.3.2 1/5000 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı

1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı 16.05.2014 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir (Harita 12).

1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilen 2775 (eski 1328) ada, 34, 460, 463 ve 465 parseller ile 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilen 461, 462, 464, 466, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431 ve 357 parsellere ilişkin Başkanlık oluru alınarak çalışmalarına başlanan 1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile ilgili yasa ve yönetmelik hükümleri doğrultusunda değerlendirilerek karar alınmak üzere İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisine iletilmiş ve İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin Kararıyla uygun görülmüştür.

1/5000 ölçekli Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı yürürlükteki ilgili yasa ve yönetmeliklere göre değerlendirilmek ve karar alınmak üzere İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisine iletilmiş olup uygun görülen plan Büyükşehir Belediye Başkanınca 16.05.2014 tarihinde onaylanmıştır.

Söz konusu plan 21/07/2014-21/08/2014 tarihleri arasında Planlama Müdürlüğünce askıya çıkarılarak ilan edilmiştir.

"16.05.2014 onanlı 1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı alanı, İstanbul'un doğu yakasında Maltepe ilçesi Çınar Mahallesi sınırları içerisinde İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile 1. Derece ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilen yaklaşık 1.87 ha'lık bir alanı kapsamaktadır. Söz konusu alan 15.06.2009 onanlı 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda "meskûn alan" lejantında kalmaktadır.

Bryas Sarayı ve çevresini kapsayan alanda, 16.04.2005 onay tarihli 1/5000 ölçekli Maltepe E-5 Güneyi Nazım İmar Planı kararlarında; (İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile 1. Derece ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmesiyle plansız kalan) 2775 ada, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431, 357 parseller 600 kişi/ha yoğunlukta "K3 konut alanında", 2775 ada 461, 462, 464 parseller kısmen 600 kişi/ha yoğunlukta "K3 konut alanında", kısmen de 'Yol Alanında', kalmaktadır.

Ayrıca 26.02.2007 onay tarihli 1/1000 ölçekli Maltepe E-5 Güneyi Uygulama İmar Planı'nda, 2775 ada, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431, 357 parseller "A-4 (ayrık nizam 4 kat) Konut Alanında", 2775 ada, 461, 462, 464 parseller kısmen "A-4 (ayrık nizam 4 kat) Konut Alanında" kısmen "Yol Alanında", kalmaktadır.

16.05.2014 onanlı 1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı, teorik yaklaşımlar, benzer koruma plan çalışmaları ve gün yüzüne çıkarılmış olan Bryas Sarayı arkeolojik kalıntıları dikkate alınarak hazırlanmış olup bu çerçevede plan kararları oluşturulmuştur (Harita 13).

1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı hazırlanırken;

- Üst plan kararları ve politikalar ile tutarlı koruma kararlarının ve politikalarının oluşmasına dikkat edilmiş, ilgili yasa ve yönetmeliklere ve kurul kararlarına uyulmuştur.
- Bölgesel eşik ve sınırlamalara uyarak çevre ve yörenin doğal, kültürel, ekonomik ve estetik varlıklarını koruyan, bu değerlere katkı sağlayan ve geliştiren, bir planlanma anlayışı ile hareket edilmiştir.

16.05.2014 onanlı 1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na, 26.02.2007 onanlı 1/1000 ölçekli Maltepe E-5 Güneyi Uygulama İmar Planı şartlarının korunması ve yapılan itirazlarda itiraz konusu parseller için getirilen Maks. TAKS: 0.40 Maks. KAKS: 1.50 plan kararlarının iptal edilerek; ön bahçe 5 m, yan bahçe 4 m ayrık nizam 4 kat plan kararının getirilmesi talep edilmektedir.

İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı Kararı ile 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilen bölgede kalmaktadır. Plan bölgesi çevresi yapılaşma şartları çekme mesafeleriyle belirlenmiş olması ile birlikte 26.02.2007 onay tarihli 1/1000 ölçekli Maltepe E-5 Güneyi Uygulama İmar Planı genelinde maksimum emsal 1.50 yapılaşma şartları geçerlidir.

Bu bağlamda söz konusu talepler meri 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı geneli için geçerli olan maksimum yapılaşma şartlarının üzerinde yapılaşma hakkı tanımakla birlikte mevcut yapılaşmanın da üstüne çıkarak yapı yoğunluğunu arttırmaktadır.

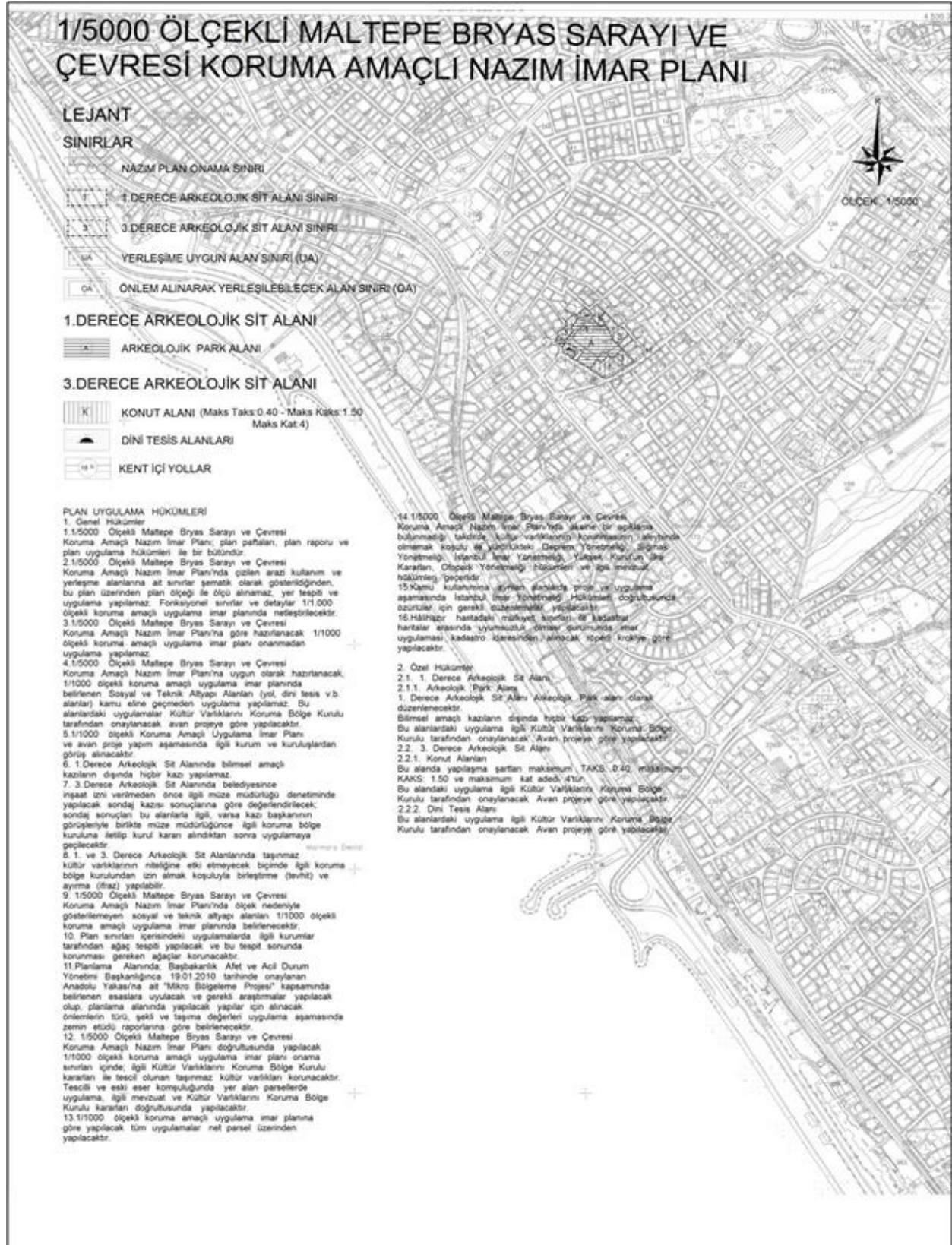
16.05.2014 onanlı 1/5.000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na yapılan itirazlarla ilgili gerekli dokümanlar yazımız ekinde olup, yazımız ve eklerinin 3194 sayılı İmar Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Kanununun ilgili maddelerine göre incelenmesi ve karar alınması için Büyükşehir Belediye Meclisine havale olunmuştur." denmektedir.

Mecliste değerlendirilen görüşler sonucunda;

"Maltepe İlçesi, Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na yapılan itirazlar incelenmiş olup, planlama alanındaki konut parsellerinin müktesep haklarının korunması ve 6306 sayılı yasa kapsamındaki uygulamaların aksamaması için 1/5000 ölçekli plana ait 2.2.1 nolu plan notunun "Bu alanda yapılaşma şartları A-4 olup ilgili kuruldan onaylanacak mimari projeye göre uygulama yapılacaktır." Şeklinde yeniden düzenlenmesi, bunun dışında kalan konularda meri 1/5000 ölçekli plan hükümlerinin korunması Komisyonumuzca uygun görülmüştür."

Şeklinde karar 10 Aralık 2014 tarihinde oy birliği ile alınmıştır. İBB Şehir Planlama plan üzerinde gerekli tadilatları yapıp İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na sunmuştur. Kurul değerlendirmesinde plana ek olarak "5.1.3 Belirtilmeyen hususlarda Meri İmar Yönetmelik hükümleri geçerlidir." Plan notu eklediğinden bu düzenlemenin onayı için yeniden plan İBB Meclisi'ne iletmek üzere İBB Şehir Planlama tarafından hazırlanmıştır.

İBB, Maltepe Belediyesi ve İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun çalışmaları planının onaylanması için devam etmektedir. 12.07.2018 tarihli İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararının ardından İBB ve Maltepe Belediyesi tarafından gerekli düzenlemeler yapılmış ve bu şekli ile İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından onaylanarak Meclisi onayı için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilmiştir.

Harita 13: 1/5000 ölçekli Maltepe Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı (İBB Şehir Planlama)

2.2.4 Mülkiyet Durumu

Çınar Mahallesi'nde yeralan planlama alanı, Arkeolojik Sit Alanı olmakla birlikte; Satyros Manastırı kalıntılarının bulunduğu parseller Maliye mülkiyetinde, caminin bulunduğu alan Diyanet Vakfı'nda ve alan içindeki diğer parseller ise özel mülkiyettedir. Çalışma alanının %55'i (8549 m²) özel, %40'ı (6198 m²) maliye hazinesi, %5'i (775 m²) Diyanet Vakfı mülkiyetinde olduğu anlaşılmıştır (Harita 14).

1. Derece Sit Alanı olan 34 Parsel'in kullanım hakkı 2863 sayılı Yasanın 10. Maddesi uyarınca, üzerindeki tescilli kültür varlığı nedeniyle Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilmiş bulunmaktadır. İdari olarak alandan Bakanlık adına İstanbul Arkeoloji Müzeleri sorumludur. Alanın güney-doğusunda bulunan ve geçmişte Türkiye İş Bankası'na ait olan 460 ve 463 numaralı parseller de verilen mahkeme kararı gereği Maliye Hazinesine devredilmiş ardında da Kültür ve Turizm Bakanlığı'na tahsis edilmiştir.

Ayrıca 1. Derece Sit Alanı olan 34 Parsel' in sınırlarına Cami inşaatı esnasında tecavüzü olduğu görülmektedir. 34 Parsel'in Cami işgaliye alanı rampa kısmı da dahil yaklaşık olarak 460 m2dir. Net büyüklük çap ölçümü yapılarak bulunabilir. Bu değer yaklaşık değerdir.

34 Parsel sınırları içerisinde kalan bir diğer yapı ise Muhtarlık Binasıdır. Muhtarlık Binası 34 parsel sınırları içerisinde 1/5000 ölçekli Bryas Sarayı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'nda Arkeolojik Park alanında kalmaktadır.

Harita 14: Mülkiyet Durumu (İBB Şehir Planlama)

2.3 KÜÇÜKYALI ARKEOPARK KÜLTÜREL DEĞERLERİNİN TANIMLANMASI

2.3.1 Küçükalyalı ArkeoPark Alanına İlişkin Koruma Kurulu Kararları

Alan Yönetimi Planı çalışması kapsamında yer alan kültürel miras alanı ile ilgili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı, 5 Numaralı Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu arşivinde bir araştırma çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada alanla ilgili kurul kararlarının, alanın bir kültür varlığı olarak tespit edildiği 1957 yılına dek tarihlendiği belirlenmiştir. Bu tarihten itibaren çeşitli sebeplerle Kurul bu alan ile ilgili görüşmeler yapmış ve bir dizi kararlar almıştır. Alanın kültür varlığı olarak tescili Şubat 1968 ve Ekim 1971 tarihlerinde alınan kararlar gereği yapılmış, Ekim 2008 tarihinde ise alana komşu 460 ve 463 no.lu parsellerin de alan ile yakın ilişkisi tespit edilerek tescillendiği belirlenmiştir. 26 Temmuz 2012 tarihinde ise, 34 parsel ve 460 ve 463 no.lu tescilli parseller, I.Derece Arkeolojik Sit Alanı, çevresinde bulunan ve yapılaşmanın bulunduğu 13 adet parsel de III.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilmiştir.

Kurul dosyasında, yukarıda belirtilen temel kararların yanı sıra ağırlıklı olarak arkeolojik alan çevresinde tespit edilen izinsiz temel kazıları, kaçak bina inşaatları, alana yapılan müdahalelere ait ihbar ve tespit tutanakları ile alanın bakımı ve geliştirilmesi, çevre güvenliği ve bilimsel arkeolojik kazı yapılması taleplerinin görüşülerek kararlara bağlanmış olduğu tespit edilmiştir. Rapor kapsamında Kurul kararlarının tümü incelenerek tarih sırasıyla aşağıda özetlenmiştir.

09.06.1957 - 677 sayılı karar: Kurul dosyasında tespit edilen ilk karar, Haziran 1957 tarihini taşımaktadır. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.06.1957 gün 677 sayılı bu kararında yapının toprak altında kalmış olmasına dayanılarak bu kısma zarar verilmeden üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmiş olduğu görülmektedir. Kararda özetle "...Bizans devrine ait sarnıç emsali gibi yer altında yapılmış olduğundan, tahrip edilmeden üzerine inşaat yapılmasında mahzur olmadığına karar verildi." denmektedir.

09.11.1968 - 3825 sayılı karar: Kurul tarafından 1968 yılında alınan kararda ise 1957 tarihli kararda düzeltme yapılarak sarnıç üzerinde herhangi bir inşaatın yapılamayacağı hükmü verilmiştir. Bu kararda, "yapılan incelemeler ve etraflı araştırmalar sonrasında söz konusu kalıntıların kaynaklarda adı geçen eski Bizans Sarayına ait kalıntılar olduğunun anlaşıldığı" belirtilerek, "tarihi ve mimari değeri haiz olan bu eski eserin en dış sınırına kadar üzerinde herhangi bir inşaatla müsaade olunamayacağına ve evvelce alınmış kararın böylece düzeltilmesi gerekli olduğunun Milli Eğitim Bakanlığına bildirilmesine karar verildi." denmektedir.

09.10.1971 - 5958 sayılı karar: Kurul tarafından 1971 yılında yapılan toplantıda yapının yakın çevresinde de kalıntılar bulunabileceği ve bu nedenle çevresinde inşaatla izni verilmemesi gerektiği hakkında yeni bir karar alınmıştır. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.10.1971 gün 5958 sayılı bu kararında özetle; "Buranın eski bir Bizans Sarayı kalıntısı olması muhtemel bulunduğu üyelerimizden Semavi Eyice'nin vermiş olduğu izahlardan anlaşılmıştır. Bu sebeple halen görülen kalıntılardan daha geniş bir sahada toprak altında kalmış diğer kalıntılar bulunabileceği cihetle arkeolojik bir hafriyat ile ilmi bir etüt yapılmadan yakınında inşaatla müsaade edilemeyeceğine ve söz konusu eski eserin muhafazasına dair Kurulumuzun evvelce alınmış kararının değiştirilemeyeceğine karar verildi." denmektedir.

09.07.1981 - 13017 sayılı karar: 1981 yılında alınan bir karar ile bugün cami ve çocuk parkının bulunduğu parseller olan 465 ve 466 parsellerin yeşil alana dahil edilmesi yolunda yapılan plan tadilatı kurul tarafından kabul edilmiştir. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.07.1981 gün 13017 sayılı kararında "...10 pafta, 1328 adada bulunan korunması gerekli Bryas Sarayı kalıntıları yakınındaki 465 ile 466 parselleri yeşil alana dahil eden plân tadili önerisinin uygun olduğuna karar verildi." denmektedir.

22.01.1987 - 3101 ve 3102 sayılı kararlar: 1987'de alınan 3101 sayılı kararda, önceki hükümler çerçevesinde her türlü inşaat faaliyetlerinin kurula bildirilmesi gerektiği halde, 34 parsel komşuluğunda yapılmaya başlanan cami inşaatının kurul izni alınmaksızın başlatıldığı ve inşaat hakkında istenen bilgilerin kurula halen ulaşmamış olduğu belirtilmiştir (Fotoğraf 26). Aynı tarihli takip eden kararda ise 34 (düzeltilerek 346 yapılmıştır) parselde devam eden inşaatın kalıntılara mesafeli olduğu belirtilerek devam etmesinde bir sakınca bulunmadığı yönünde bir karar alındığı görülmektedir. Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İstanbul Bölge Kurulunun 22.01.1987 gün 3101 sayılı kararında, "...1328 ada, 34 parsel yanında, Kurulumuzdan karar alınmadan başlatılan cami inşaatı hakkında 09.05.1986 gün 3871 sayılı yazımıza cevap verilmemiştir. Bu hususta gerekli bilginin istenmesine" karar verilmiştir. Yine aynı gün alınan 3102 sayılı kararda; "İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 17.11.1986 gün ve 8099 sayılı yazısı okundu, ...1328 ada, 34 (elle 6 eklenmiştir) parseldeki inşaatın, eski eser kalıntılarına mesafeli olduğundan devam etmesinde sakınca bulunmadığına karar verildi. " denmektedir.

Fotoğraf 26: Çınar Cami İnşaatı – 1987 (Koruma Kurulu Arşivi)

31.07.1987 - 3808 sayılı kararı: Söz konusu cami inşaatı için yine aynı yıl içinde, Temmuz ayında alınan bir başka kararda ise, yapılan ikazlara rağmen cami inşaatının usulsüz olarak devam etmekte olduğu ve bu konuda Kurul tarafından yapılacak bir işlem bulunmadığı belirtilmektedir. Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları

İstanbul Bölge Kurulunun 31.07.1987 gün 3808 sayılı kararında özet olarak, "...1328 ada, 34 parselin yanındaki Bryas Sarayı kalıntılarından dolayı, Kurulumuzca ve idari makamlarca yapılan ikazlara rağmen yapılan caminin usulsüz yapıldığından, Kurulumuzca yapılacak bir işlem bulunmadığına karar verildi." denmektedir.

09.04.1990 - 2261 sayılı karar: 1990 yılında, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 34, 465 ve 466 parsellerde plan tadilatı önerisi Kurul'a sunulmuştur. Kurul, tescilli 34 parselin çocuk parkına dönüştürülmesi uygun bulunmamış, alanın uzman denetiminde arkeolojik kazılarının yapılması ve rölöve çalışmalarının tamamlanması sonrasında, arkeolojik sit olarak ilan edilmesi ardından, kamu yararına yönelik tesislerin burada kurgulanabileceğine karar vermiştir. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 09.04.1990 gün 2261 sayılı kararında özetle, "...2775 ada, 34 parselde yer alan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 09.10.1971 tarih ve 5958 sayılı kararıyla korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen 9. yy'a ait Bryas Sarayı kalıntılarının bulunduğu alanın çocuk bahçesi alanine dönüşmesinin 7-8 m. yüksekliğe sahip kalıntıların çocukların can güvenliği açısından tehlike arz edeceğinden sunulan tadilat planının uygun görülmediğine, Bryas Sarayı kalıntılarında bir uzman denetiminde kazı yapılarak, toprak tabakası altındaki kalıntıların ortaya çıkarılmasına, rölövesinin hazırlanması gerektiğine, rölövenin Kurulumuza sunulmasından sonra Bryas Sarayı kalıntılarının yer aldığı alanın Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilebileceğine, bu işlemlerden sonra saray kalıntılarına kamu yararına hizmet edebilecek şekilde fonksiyon verilebileceğine (lokanta, kafeterya, çarşı v.s.) bu doğrultuda hazırlanacak öneri projenin Kurulumuza getirilmesi halinde görüşülebileceğine, bütün bu işler gerçekleştirilinceye kadar Bryas Sarayı kalıntılarının ilgili Beledyesince koruma altına alınması karar verildi." denmektedir.

20.07.1993 - 3157 sayılı karar: Maltepe Belediye Başkanlığı tarafından 1993 yılında yapılan tarihi eserlerin kültürel amaçla kullanılmasına yönelik talep üzerine alınan başka bir kararda ise, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 20.07.1993 gün 3157 sayılı kararında özetle, "...Bryas Sarayı ile ilgili olarak Beledyesince yapılan değerlendirme teklifinin bu önemli eser açısından Kurulumuzun da katıldığı bir teklif olduğuna, ancak; bu kadar önemli tarihi kalıntıların Kurulumuzca değerlendirilmesi sonucunda; Bryas Sarayı ve çevresinin Arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkarılmasına, ortaya çıkarılacak öğelerin bir açık hava müzesi halinde değerlendirilmesine, kültür etkinliğine bu anlamda katkıda bulunması gerektiğine, bu bağlamda söz konusu Bakanlığın en kısa süre içinde bu eseri ortaya çıkartacak Arkeolojik kazıların başlatılmasına, ortaya çıkarılacak eserin tam ve doğru bir rölövesinin hazırlanmasına, bu rölövelere dayanılarak kurtarma amacına yönelik restorasyonunun yapılabileceğine... karar verildi." denmektedir.

14.06.1994 - 3482 sayılı karar: 34 Parsel üzerinde 471 parsel komşuluğunda bulunan kısımda yer alan kaçak inşaat ile ilgili olarak yapılan ihbar üzerine yerinde incelemeyi konu aldığı görüşmede, temel kazısı ve bodrum katta inşaat bitmiş olduğundan herhangi bir esere rastlanmadığını belirterek bundan sonra bitişik parsellerde yapılacak tüm kazılarda kurula haber verilmesi çalışmaların müze denetiminde yürütülmesi yönünde bir karar almıştır (Fotoğraf 27). İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 14.06.1994 gün 3482 sayılı kararında özet olarak; "...Küçükyalı Mevkii, 431 parselde yol arasında kalan parselde Kurulumuz kararı istenilmeden başlatılan kazı sırasında, komşu parselde mevcut Bryas Sarayı kalıntılarının devamı olması muhtemel yapı kalıntılarının çıktığı hususundaki ihbar üzerine İstanbul Arkeoloji Müdürlüğü elemanlarınca hazırlanan rapordan kazının bitirildiği ve temel çalışmalarının

başlatıldığı, bu nedenle herhangi bir kalıntının varlığının kanıtlanamaz hale geldiği anlaşılmış olup, bu vesile ile söz konusu anıtsal Bryas Sarayı kalıntıları parseline bitişik diğer bütün parsellerde imar durumu verilmeden önce Belediyesi tarafından ilgisine İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü elemanları denetiminde inşaat yapılacak arsada tabii zemine kadar incek adette yöntemine uygun sondajın elle yaptırılmasına ve hazırlanacak raporun Kurulumuza iletilmesine, ayrıca herhangi bir kalıntıya rastlanması halinde yeterli dokümanlar eklenmek suretiyle Kurulumuzdan karar istenmesinin ve alınacak esas karara göre işlem yapılmasına karar verildi. " denmektedir.

Fotoğraf 27: Yıkılan Kuran Kursu inşaat temeli - 1994 (Koruma Kurulu Arşivi)

14.06.1994 - 3482 sayılı karar: Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından, 19.07.1995 tarihinde Kurul'a gönderilen yazıda, 34 parselde yapılan yasa dışı inşaat faaliyetleri ile tarihi yapıya ait pekçok parçanın söküldüğü veya zarar verildiği, İstanbul Arkeoloji Müdürlüğü tarafından 27.07.1995 tarihinde yapılan tespit yazısında ise, Maltepe Belediyesi tarafından sarnıç için molozlardan temizlendiği ve çevrede yapılan inşaatların altında tarihi yapı kalıntılarına rastlandığı belirtilmiştir (Fotoğraf 28). Bu yazıları değerlendiren Kurul, kaçak yapıların ilgilileri hakkında yasal takibat yapılmasına ve kalıntıların korunması için ilgili Bakanlık tarafından tedbir alınmasının istenmesine karar vermiştir. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 05.09.1995 gün 3853 sayılı kararında özetle; "...Küçükalyalı 1328 ada, 34 parseldeki Bryas Sarayı kalıntıları ve çevresine ilişkin yukarıdaki kararlar alınmasına rağmen, Tarihi Bryas Sarayının batısında 34 parselde kaçak olarak yapılan 14.06.1994 gün 3482 sayılı karar alındığı tarihte su basman seviyesinde olan ve Maltepe Belediye Başkanlığı'nın 18.04.1994 gün 94/4-149-1275 sayılı yazısı ile inşaatın durdurulduğu belirtilmesine rağmen, kurul raportörlerince yerinde yapılan incelemede binanın Z+4 kat kaba inşaatının bittiği ayrıca 302 parselde de (İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü elemanlarınca

hazırlanan 11.07.1995 tarihli rapor eki fotoğraflarla da temel kazısında kalıntıların varlığı tespit edilmesine rağmen) Z+4 kat inşaatın bittiği görüldüğünden ilgilileri hakkında yasal takibat açılmasına, 34 parselin müntefii olan Kültür Bakanlığına durumun bildirilmesine, Mimarlar Odası Büyükkent Şubesinin yukarıda bahsi geçen yazısında belirtilen hususlara açıklık getirilmesinin ve kadastral plan üzerine sarayın mevcut rölövesinin Kurulumuza iletilmesinin Müze Müdürlüğünden talep edilmesine, 842 yılında inşa edildiği bilinen Abbasi Sarayları tipindeki Bryas Sarayının mevcut kalıntılarının korunabilmesi, araştırmaların yapılması ve halka takdiminin gerçekleştirilmesine kadar Kültür Bakanlığınca, ilgili Bakanlıktan ivedi olarak koruma tedbirlerinin alınmasının istenmesine karar verildi.” denmektedir.

Fotoğraf 28: Mevcut çocuk parkı alanında yapılan izinsiz temel kazısı - 1997 (Koruma Kurulu Arşivi)

23.01.1997 - 4378 sayılı karar: 1995 yılında, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından gönderilen plan teklifi ve ilgili yazıların incelenmesi sonucunda plan teklifiyle ilgili açıklayıcı bilgilerin Kurul’a iletilmesi istenmiştir. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 23.01.1997 gün 4378 sayılı kararında özetle; “...1328 ada, 34 parselde yer alan Bryas Sarayının yerinde incelenmesine ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Planlama Daire Başkanlığı’nın 26.10.1995 gün 95/1352-GD 20161 sayılı yazısı ekinde yer alan teklif plan değişikliği ile yapılmak istenenlere açıklık getirilerek (lejantla birlikte) Kurulumuza iletilmesine karar verildi.” denmektedir.

02.10.1997 - 4625 sayılı karar: Yine aynı yıl içinde bu kez Maltepe Belediyesi ve İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü tarafından yapılan başvurunun değerlendirilmesi sonucunda sunulan belgeler yeterli görülmemiş ve detaylı çizimlerin Kurul’a iletilmesi istenmiştir. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 02.10.1997 gün 4625 sayılı kararında özetle; “...1328 ada, 34 parseldeki

Bryas Sarayı ve çevresine ilişkin hazırlan plan tadiline, 23.01.1997 gün 4378 sayılı kararımız ile istenen açıklığın getirilmediğine, plan tadilinin incelenebilmesi için Bryas Sarayı ve çevresini birlikte ele alan arazi kullanımı, mevcut plan ve plan önerisinin çizim ve açıklamalarının, üç boyutlu olarak hazırlanacak projesinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi." denmektedir.

10.02.1998 - 4711 sayılı karar: 1998 yılında Maltepe Belediyesi, tüm masrafları Belediye tarafından karşılanmak üzere Kültür Bakanlığı tarafından kazı ve diğer proje çalışmalarının yürütülmesi talebini Kurul'a iletmış ve talep olumlu karşılayan Kurul, kazıların bilimsel şartlarda ve kurtarma kazısından daha detaylı bir şekilde yapılabilmesi için Kültür Bakanlığı ile bir protokol yapılması sonrasında çalışmalara başlanması yolunda tavsiye kararı almıştır (Fotoğraf 29). İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 10.02.1998 gün 4711 sayılı kararında özetle; "...1328 ada, 34 parselde yer alan Bryas Sarayı'nın bir bütün halinde ortaya çıkarılarak korunması ve çevre düzenleme projesinin yapılması ile giderlerinin Belediyesince karşılanacak biçimde kazı çalışmalarının yapılması talebine Kurulumuzun olumlu baktığına, ancak geniş kapsamlı bir çalışma gerektiren bu konunun yalnızca bir kurtarma kazısı boyutunda ele alınmasının düşünülemeyeceğine, bu nedenle Bryas Sarayı ve doğal uzantısının ortaya çıkarılması için masrafları Belediyesince karşılanmak kaydıyla Kültür Bakanlığı ve Maltepe Belediyesi arasında yapılacak protokol çerçevesinde ivedilikle kazı çalışmalarına başlanmasının Bakanlığımıza tavsiye edilmesine, kazı sonrası ortaya çıkacak verilere göre rölovesinin yapılarak Kurulumuza iletilmesine, korumanın sağlanabilmesi için restitüsyon ve restorasyon projelerinin de hazırlanması gerektiğine, kazı ve proje çalışmalarının daha önce benzeri çalışmalarda bulunmuş arkeolog, sanat tarihçi (Bizans konusunda uzman), restoratör mimar gibi uzman ekip tarafından yapılmasının uygun olduğuna, bu çalışmalar için üniversitelerle temasa geçilmesinin tavsiye edilmesine, çalışma grubunun oluşturulmasından sonra Kurulumuz bilgisine başvurulmasına, yapılacak çalışmaların her aşamasında Kurulumuz ile bilgi alışverişinde bulunulmasına, bu çalışmaların başlatılmasını konusunda yasal ve bürokratik işlemlerin Maltepe Belediyesince yürütülmesine, bu karar sonrasında kalıntının etrafının Belediyesince tel örgü vb. şeklinde emniyet altına alınmasına karar verildi." denmektedir.

02.08.2001 - 6154 sayılı karar: 2001 yılında yapılan başvuru ile tescilli alanda yüzey araştırması yapılmasına ve alanla ilgili tanıtıcı panoların yerleştirilerek alanın 465 parsel de dahil olacak şekilde koruyucu çitle çevrilmesine karar verilmiştir. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 02.08.2001 gün 6154 sayılı kararında özetle; "...1328 ada, 34 parseldeki GEEAYK'nın 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararlarıyla tescilli olan Bryas Sarayında gerçekleştirilecek yüzey araştırması kapsamında temizlik çalışmalarının yapılabileceğine, tanıtıcı bilgilendirme panolarının yerleştirilmesinde sakınca olmadığına; demir kapıların (2 adet) çalışmalar tamamlandıktan sonra kaldırılmak koşuluyla, projesine göre monte edilebileceğine, konservasyon çalışmalarının da projesine göre yapılabileceğine; çalışmalar tamamlandıktan sonra hazırlanacak dokümanların (rapor, fotoğraf, proje vb) Kurulumuza iletilmesine; ayrıca Bryas Sarayı kalıntılarının etrafının bitişik 465 parseli de kapsayacak şekilde çit vb ile çevrilerek koruma altına alınmasına, 465 parselde Kurulumuzdan izin alınmadan herhangi bir inşai ve fiziki müdahalede bulunulamayacağına karar verildi." denmektedir.

Fotoğraf 29: Arkeolojik çalışmalar öncesi sarnıç - 1998 (Koruma Kurulu Arşivi)

11.12.2003 - 6742 sayılı karar: 2003 yılında alanda Koruma Kurulu Müdürlüğü uzmanları tarafından yapılan incelemede daha önce koruma altına alınan 465 parselde, kurul izni alınmadan başlatılan bir şadırvan inşaatı tespit edilmiştir (Fotoğraf 30). Kurul ilgililer hakkında yasal işlem başlatılmasını istemiş ve daha önce tespit edilmiş olan kaçak binanın yıkılması nedeniyle Maltepe Belediyesi'ne teşekkür edilmesi kararı almıştır. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 11.12.2003 gün 6742 sayılı kararında özetle; "...tescilli Bryas Sarayı kalıntıları parseline bitişik diğer tüm parsellerde yapılacak yeni inşaatlardan evvel Kurulumuz kararının istenmesinin zorunlu olduğuna ilişkin 14.06.1994 gün 3482 sayılı kararımız ile, Bryas Sarayı kalıntılarının etrafının bitişik 465 parseli de kapsayacak şekilde çit v.b. ile çevrilerek koruma altına alınmasına ve 465 parselde Kurulumuzdan izin alınmadan herhangi bir inşaa ve fiziki müdahalede bulunulamayacağına ilişkin 02.08.2001 gün 6154 sayılı kararlarımız bulunmasına rağmen 465 parselde kaçak olarak şadırvan yapıldığı anlaşıldığından, kaçak inşaatın yıkılmasına ve konuya ilişkin gerekli belgelerin Kurulumuza iletilmesine; kaçak inşaatı yapanlar ve bu konuda ihmali görülen ilgililer hakkında yasal kovuşturma açılmasının istenmesine; ayrıca tescilli Bryas Sarayı kalıntılarının bulunduğu 1328 ada, 34 parselde kaçak olarak yapılan ve 14.06.1994 gün 3482 ve 05.09.1995 gün 3853 sayılı kararlarımızda bahsi geçen yapının yıkıldığı anlaşıldığından Maltepe Belediye Başkanlığı'na teşekkür edilmesine karar verildi." denmektedir.

14.12.2005 - 623 sayılı karar: 2005 yılında cami cephesi ve çevresinde yeni inşaat çalışmaları olduğu yönündeki bilgiler ve alanın çevresindeki diğer boş ve kısmen yapılaşmış parselleri de kapsayacak şekilde arkeolojik park olarak düzenlenmesi talebinin iletilmesi üzerine Kurul, söz konusu inşaat işlerinin

durdurulduğu konusunda bilgi alındığını ve arkeolojik park talebinin parsel sahipleri ve ilgili kurumların görüş bildirmesi sonrasında değerlendirilebileceğini belirtmiştir. İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 14.12.2005 gün 623 sayılı kararında özetle; "İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel ve komşu 466 parselde yer alan caminin altındaki çay ocağının üst kısmına isabet eden ve kapiya dönüştürülen pencerenin eskisi gibi pencereye dönüştürüldüğünün ve cami bahçesinde yapı inşası ile ilgili bir faaliyetin olmadığının anlaşıldığına; 34 parselin hâlihazırda yol olarak kullanılan kısmındaki asfaltın kaldırılarak kilit taşı döşendiği anlaşıldığından 463, 465, 466 parseller ile 460 parselin bir kısmını kapsayan arkeolojik park alanı projesinin, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, parsel sahipleri (Milli Emlak Müdürlüğü, Türkiye İş Bankası A.Ş.) ve Maltepe Belediyesinin görüşünün iletilmesi halinde değerlendirilebileceğine, ayrıca Kurulumuzdan izin alınmadan tescilli 34 parselde herhangi bir kazı ve düzenleme faaliyetinde bulunulmamasına karar verildi." demektedir.

Fotoğraf 30: Çınar Cami avlusunda yıktırılan şadırvan - 2003 (Koruma Kurulu Arşivi)

20.07.2006 - 199 sayılı karar: 2006 yılında, alanda yapılan jeo-radar araştırması sonucunda kalıntıların Styros Manastır'ına ait olması ihtimalinin ortaya çıktığı ve Maltepe Belediyesi gözetiminde 34 parselde bulunan asfalt yolun kaldırılarak daha sonra kilit taşı döşenmiş olduğu Kurul'a bildirilmiştir. Bu bulgularla Manastır yapısının devamı niteliğindeki yapıların ortaya çıkarılabilmesi için daha geniş bir alanın koruma kapsamına alınması talebinin ise, kalıntıların yayılım alanının kazılar sonrasında ortaya çıkarılması neticesinde Kurul tarafından yeniden değerlendirileceği belirtilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 20.07.2006 gün 199 sayılı kararında özetle; "... İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel ve çevresindeki kalıntıların yayılım alanının kazı çalışmaları ile ortaya çıkarılmasından sonra konunun yeniden değerlendirilebileceğine; İstanbul II

Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 14.12.2005 gün 623 sayılı kararında belirtildiği gibi 34 parselin hâlihazırda yol olarak kullanılan kısmındaki asfaltın kaldırılarak kilit taşı döşendiğinin anlaşıldığına, bu uygulamada 2863 sayılı yasa açısından sakınca bulunmadığına karar verildi." denmektedir.

09.01.2008 - 992 sayılı karar: 2008 yılında İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'nün başvurusu üzerine alanda kazı yapılmasına ve kazının çevredeki tescilsiz parsellerde de yapılabilmesi için mal sahipleri ve ilgili idarelerden yeniden görüş istenmesine karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 09.01.2008 gün 992 sayılı kararında özetle; "... İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde 20.09.2006 tarih ve 2032 sayılı yazısı ekindeki rapordan temizlik ve korumaya yönelik çalışmaların yapıldığına ilişkin bilgi edinildiğine, kalıntıların açığa çıkarılması amacıyla tescilli 34 parselde İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü tarafından kazı yapılmasına, kalıntıların yayılım alanının belirlenebilmesi için 34 parselde komşu tescilsiz 463, 465, 466 parseller ile 460 parselin malikleri ile Belediyesinin görüşünün tekrar istenmesine karar verilmiştir." denmektedir.

16.04.2008 - 1133 ve 1134 sayılı kararlar: 2008 Mayıs ayında alınan iki ayrı kararda tescilli alanın tanımı ilk kez, "daha önce Bryas Sarayı olarak bilinen Satyros Manastırı" şeklinde yapılmıştır. 16.04.2008 tarih 1133 sayılı ilk kararda özetle; Maltepe Belediyesi tarafından Muhtarlık binasının yerinin değiştirilmesi talebinin Kurul üyelerinin yerinde yapacağı tespit sonrasında değerlendirilmesine karar verilmiştir. 16.04.2008 tarih, 1134 sayılı kararda ise, tescil talebinde bulunan çevre parseller için onaylı 1/5000 İmar Planı hükümlerinin geçerliliği konusunda da yerinde inceleme yapılması kararına varılmıştır. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 16.04.2008 tarih 1134 sayılı kararında özetle "... İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, daha önce Bryas Sarayı olarak bilinen Satyros Manastırı 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel komşuluğunda kalan 10 pafta, 2275 ve 2253 ada, 460, 463, 465 ve 466 parseller hakkında 16.04.2005 tarihinde onanmış 1/5000 ölçekli Maltepe E-5 Güneyi Nazım imar Planı'nın dikkate alınması hususunun Kurulumuz üyelerince yerinde inceleme yapıldıktan sonra değerlendirilebileceğine karar verildi." Denmektedir.

07.05.2008 – 1175, 1176 ve 1177 sayılı kararlar: Kurul üyeleri bu kararlar uyarınca 01.05.2008 tarihinde yerinde inceleme yapmış ve 07.05.2008 tarihinde iki ayrı karar alınmıştır. 1175 sayılı karar ile Muhtarlık binası için önerilen yerin uygun bulunmadığına karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 07.05.2008 tarih 1175 sayılı kararında özetle; "... İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, daha önce Bryas Sarayı olarak bilinen Satyros Manastırının yer aldığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde komşu parsellerin Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün 664 sayılı kararı kapsamında koruma alanı olarak kabul edilmesine, bu alanlarda gelecekte yapılacak uygulamalarda aksaklıklara neden olunmaması için kurulumuzdan izin alınmadan uygulama yapılmamasına, 10 pafta, 2253 ada, 460,463 ve 465 parsellerin tescil edilmesi taleplerinin İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü tarafından parsellerde yapılacak kazı sonucuna göre değerlendirilebileceğine, ayrıca "İdari Tesis Alanı" olarak iletilen plan teklifinin uygun olmadığına karar verildi." denmektedir.

Aynı tarihli takip eden kararda ise yapılan yerinde inceleme sonucunda, imar planı ile ilgili değerlendirmenin

yapılacak arkeolojik kazılar sonrasında yeniden değerlendirilmesine karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 07.05.2008 tarih 1176 sayılı kararında özetle; "...İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, daha önce Bryas Sarayı olarak bilinen Satyros Manastırı'nın yer aldığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde komşu 460, 463, 465 ve 466 parseller için Kurulumuzun 09.01.2008 gün 992 sayılı kararı gereği iletilen kurum görüşünden bilgi alındığına, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü tarafından parsellerde yapılacak kazı sonucuna göre konunun yeniden değerlendirilebileceğine" karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 07.05.2008 gün 1177 sayılı kararında "...10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde komşu 460 ve 463 parsellerde İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde alanın tümünü kapsayacak şekilde yapılacak kazı çalışmasına göre yapılanma talebinin değerlendirilebileceğine karar verildi" denmektedir.

10.09.2008 - 1425 ve 1426 sayılı kararlar: 2008 Eylül ayında, 460 ve 465 parsellerin tarihi yapıya yakınlıkları nedeniyle yapılaşmaya izin verilmeksizin yeşil alan olarak bırakılmasına dair yapılan talebin, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'nün 01.08.2008 tarihli yazısı ile birlikte değerlendirilmesi sonrasında Kurul, bu parsellerin tescillenmesine ve üzerinde inşaat faaliyeti yapılamayacağına karar vermiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararında özetle; "...10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde komşu 460 ve 463 parsellerin söz konusu anıtsal yapının kalıntılarının devamı niteliğinde olduğu anlaşıldığından tesciline, parsellerde inşai ve fiziki müdahaleler yapılmayacağına, 34 parsel ile 34 parselin koruma alanında kalan parsellerde arkeolojik kazı çalışmalarının devamına karar verildi." denmektedir.

Aynı tarihli takip eden kararda ise, alanda yapılan arkeolojik kazı buluntularının temizlenip belgelendiğine dair yazılar değerlendirilmiş ve 34 parselde yapılan kazılar için ilk defa "Küçükalyalı Arkeolojik Park Projesi kapsamında kurtarma kazıları yapıldığı" ifadesine yer verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 10.09.2008 gün 1426 sayılı kararında özetle; "...İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde yapılan kazı çalışmalarından bilgi alındığına, bundan sonraki kazı çalışmalarında buluntuların vaziyet planına işlenerek bilgi paftası ile birlikte iletilmesine karar verildi." denmektedir.

24.12.2008 - 1587 sayılı karar: 2008 yılı Aralık ayında, çevre parsellerden 460 ve 463 parsel maliki olan Türkiye İş Bankası, parsellerinde tarihi kalıntıların bulunmadığı, bu nedenle mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması için 10.09.2008 tarih, 1425 sayılı kararın iptalini talep etmiş ancak mevcut raporlar dikkate alınarak bu talep kabul edilmemiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 24.12.2008 gün 1587 sayılı kararında özetle; "...10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parselde komşu 460 ve 463 parsellere ilişkin İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'nün 28.08.2008 tarih 2225 sayılı yazısı ekindeki rapordan 34 parselde ortaya çıkarılan duvarların 463 parselde devam ettiği ve 01.08.2008 tarih 1995 sayılı yazısı ekindeki rapordan da arkeolojik buluntuların varlığının bildirilmiş olması sebepleriyle söz konusu parsellerin tescilinin devamına ve 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararımızın geçerli olduğuna karar verildi." denmektedir.

16.07.2010 - 2691 ve 2692 sayılı kararlar: 2010 tarihinde alınan 2690 sayılı karar ile Türkiye İş Bankası'na ait parsellerin tescilinin devamı ve durum değerlendirmesi için yerinde inceleme yapılması kararı alınmıştır. Aynı tarihli takip eden 2691 sayılı karar ile söz konusu parsellerin kamulaştırılmasında bir sakınca olmayacağı belirtilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 16.07.2010 tarih ve 2691 sayılı kararında özetle; "...Küçükaly Mahallesi, Hisar Mevkii, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel komşu 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 465 parselin Arkeolojik Park Projesi kapsamında değerlendirilmek üzere kamulaştırılmasında 3386 ve 5226-sayılı Kanunlar ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında sakınca olmadığına oy birliği ile karar verildi." denmektedir.

Aynı tarihte, 2692 sayı ile 34 parsel çevresinde koruma altında olan parsellerle ilgili olarak İmar plan tadilatı mevzuatına uygun hazırlanacak öneri imar planının Kurul'a sunulduğunda değerlendirilmesi yönünde bir karar alınmıştır. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 16.07.2010 tarih ve 2692 sayılı kararında özetle; "...Küçükaly Mahallesi, Hisar Mevkii, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel, Kurulumuzun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararı ile tescilli 460, 463 parseller ile Kurulumuzun 07.05.2008 gün 1175 sayılı kararı ile 34 parselin koruma alanında kalan 465 parsel ile ilişkin imar plan tadilatı mevzuatına uygun hazırlanacak öneri imar planının kurulumuza sunulması halinde konunun değerlendirilebileceğine oy birliği ile karar verildi." denilmektedir.

24.09.2010 - 2822 sayılı karar: 16.07.2010 tarihinde alınan 2690 sayılı karar uyarınca 17.09.2010 tarihinde tescilli alanda yapılan inceleme sonrasında Türkiye İş Bankası'na ait 460 ve 463 parsellerin kamulaştırılmasının uygun olacağına karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 24.09.2010 tarih ve 2822 sayılı kararında özetle; "...Küçükaly Mahallesi, Kurulumuzun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararı ile tescilli, 24.12.2008 gün 1587 sayılı kararı ile tescilinin devamına karar verilen 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 460 ve 463 parsellerde kurulumuz üyelerince yerinde yapılan incelemede; 460 parselde kalıntıların mevcut olduğu ve her iki parselin tescilli kültür varlığı (arkeolojik alan) ve çevresiyle bütünlük arz ettiği göz önünde tutularak adı geçen parsellerin kamulaştırılmasının 3386 ve 5226 sayılı Kanunlar ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında uygun olacağına oy birliği ile karar verildi." denmektedir.

08.10.2010 - 2858 sayılı karar: Kurul tarafından alınan 460 ve 463 parsellerin tescili kararının iptali talebiyle açılan davanın reddi ve bu kararın Danıştay tarafından onaylanması ile ilgili hukuki süreçler hakkında kurul üyelerine bilgilendirme yapılmıştır. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 08.10.2010 tarih ve 2858 sayılı kararında özetle; "...Küçükaly Mahallesi, 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 460 ve 463 parsellere ilişkin Kurulumuzun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararının iptali için açılan İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 2009/378 E., 2009/830 K. sayılı davanın reddine ilişkin karardan ve iş bu kararın onanmasına ilişkin Danıştay 6. Dairesinin 2009/8839E., 2009/10198K. sayılı kararı ile karar düzeltme kararının reddine ilişkin Danıştay 6. Dairesinin 2010/3562E., 2010/6326K. sayılı kararından bilgi alındığına oy birliği ile karar verildi" denmektedir.

23.11.2010 - 2932 sayılı karar: 34 parsel komşuluğunda bulunan 264 parselde mevcut yapının yıkılarak yerine yapılacak yeni inşaatın durumunun, İstanbul Arkeoloji Müzeleri denetiminde yapılacak sondaj kazısı ve çalışmaların sonuçlarının kurula bildirilmesi sonrasında değerlendirilmesine karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 23.11.2010 tarih ve 2932 sayılı kararında özetle; "...Küçükyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parseldeki Bryas Sarayı ile Kurulumuzun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararı ile tescilli 10 pafta, eski 1328- yeni 2775 ada, 463 parsel komşuluğunda kalan10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 464 parselde İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde parselde yapılması düşünülen yeni inşaat alanında sondaj kazısı yapılmasına ve çalışmaların sonucunun kurulumuza sunulması halinde değerlendirilebileceğine oy birliği ile karar verildi" denmektedir.

09.06.2011 - 3412 sayılı karar: 2011 yılında 460 ve 463 parsellerdeki arkeolojik kazıl alanlarının güvenlik açısından kapatılmasına karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 09.06.2011 tarih ve 3412 sayılı kararında özetle; "...Küçükyalı Mahallesi, 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 460 ve 463 parsellerin çevresel tahribata açık konumda olması nedeniyle İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde kazı alanının kapatılmasına karar verildi" denmektedir.

29.12.2011 - 247 sayılı karar: 34 parsel komşuluğunda bulunan 264 parselde sondaj sonrası genişletilen kazı alanının tümünde kazı çalışmasının yürütülmesine ve çıkan yapı parçalarının İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'ne taşınması yönünde karar alınmıştır. İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.12.2011 tarih ve 247 sayılı kararında özetle; "...Küçükyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel ve İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararı ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 463 parsel komşuluğunda kalan 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 464 parselde yeni yapı talebini içeren genişleme alanının tümüne yönelik kazı çalışması yapıldıktan sonra konunun değerlendirilebileceğine, mimari parçanın İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'ne taşınmasının uygun olduğuna karar verildi" denmektedir.

14.03.2012 - 381 sayılı karar: 2012 yılında alınan karar ile 34 parsel komşuluğunda bulunan 264 parselde açılan sondaj çukurlarının jeo-tekstil ile örtülerek Müze denetiminde kapatılmasına karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 14.03.2012 tarih ve 381 sayılı kararında özetle; "... Küçükyalı Mahallesi, Hisar Mevkii, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel ve İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararı ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 463 parsel komşuluğunda kalan10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 464 parselde 1 no.lu sondaj çukurunun jeo-tekstil ile örtülerek diğer sondaj çukurları ile birlikte İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde kapatılmasına karar verildi." denmektedir.

26.07.2012 - 653 sayılı karar: 2012 yılında Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Bankası talebi ile trampa değerlerinin takdiri amacıyla 460 ve 463 parsellerin sit alanında kalıp kalmadıkları ve kalmıyorsa sit derecelerinin belirlenmesi talebiyle bir yazı göndermiştir. 26.07.2012 tarihinde Kurul tarafından yapılan değerlendirmeler sonrasında, 34 parsel ve yakın komşuluğunda bulunan tescilli parsellerin

I.Derece Arkeolojik Sit Alanı, çevresinde bulunan ve yapılaşmanın bulunduğu 13 adet parselin de III.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilmesine karar verilmiştir. İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 tarih ve 653 sayılı kararında özetle; "...Küçükaly Mahallesi, Hisar Mevkii, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün 3825 ve 09.10.1971 gün 5958 sayılı kararları ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel, İstanbul V. Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.09.2008 gün 1425 sayılı kararı ile tescilli 10 pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 460, 463 parseller ile 465 parselin "I.derece Arkeolojik Sit Alanı" olarak tesciline, 461, 462, 464, 466, 181, 346, 347, 326, 327, 328, 302, 431, 357 parsellerin "III.derece Arkeolojik Sit Alanı" olarak tesciline, 5226 sayılı Kanun ile değişik 2863 sayılı Kanunun 17.maddesi gereği Koruma Amaçlı İmar Planının hazırlanmasına karar verildi" denmektedir.

21.12.2012 - 885 sayılı karar: Arkeolojik Sit Alanı ilanından sonra Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlanması sürecinde geçerli olacak "Geçiş Dönemi Yapılaşma Hükümleri"nin belirlenmesi amacıyla Kurul görüşüne başvurulmuştur. İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 21.12.2012 tarih ve 885 sayılı kararında özetle;

"...Bryas Sarayı Arkeolojik Sit Alanı Geçiş Dönemi YapılaşmaKoşullarının:

- I. Derece Arkeolojik Sit Alanları bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacaktır.
- III. Derece Arkeolojik Sit Alanlarında;

-Yeni yapılaşma talepleri İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde yapılacak sondaj kazısı sonuçlarına göre değerlendirilecektir.

-Yapılaşma koşulları 3 kat ve TAKS:0,40'tır.

-Koruma Amaçlı İmar Planı onaylanıncaya kadar ifraz ve tevhit yapılamaz.

şeklinde belirlenmesine karar verildi." denilmektedir.

11.12.2013 - 1568 sayılı karar: İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 11.04.2013 tarihinde kabul edilen Koruma Amaçlı İmar Planı ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilmek üzere Kurul görüşüne sunulmuştur. Kurul yerinde yapılacak bir tespit sonrasında değerlendirme yapma kararı almıştır. İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 11.12.2013 tarih ve 1568 sayılı kararında; "...İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükaly Mahallesi, Bryas Sarayı Arkeolojik Sit Alanı 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planına ilişkin konunun Kurulumuzca yerinde incelenmesine karar verildi." denmektedir.

06.03.2014 - 1725 sayılı karar: 11.12.20013 tarihli karar uyarınca belgeler üzerinde ve yerinde yapılan çalışmalar sonrasında, plan notlarında düzeltmeler yapılmasına karar verildi. İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 06.03.2014 tarih ve 1725 sayılı kararında özetle; "...İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükaly Mahallesi, Bryas Sarayı ve Çevresi Arkeolojik Sit Alanı 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının, plan notları Özel Hükümler 2.1.1. numaralı plan notunda yer alan 'avan projeye' ifadesinin "Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik doğrultusunda hazırlanacak Çevre Düzenleme Projesine" şeklinde değiştirilmesi ile düzeltmelerle uygun olduğuna karar verildi" denmektedir.

18.08.2016 / 3826 sayılı karar: Küçükalyalı Arkeolojik Sit Alanı'na ilişkin hazırlanan Elektrik (Aydınlatma) Uygulama Projesinin uygun olduğuna, uygulamanın ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde yapılmasına karar verildiği belirtilmektedir.

29.09.2016 / 3944 sayılı karar: 06.03.2014 tarih ve 1725 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planı uygun görülen, 28.05.2015 tarih ve 2734 sayılı kararı ile çevre düzenleme projesi uygun görülen Küçükalyalı Arkeolojik Sit Alanı'nda, 2016-2017 kışında sarnıcın kapalı kısmının su almaması için kilise alanı koruma amaçlı geçici çatı projesinin hazırlanmış olduğu ve uygulamanın yapılabilmesi için "2016-2017 kışında sarnıcın kapalı kısmının su almaması için önerilen geçici çatı projesinin uygulanmasında 2863 sayılı yasa açısından sakınca olmadığına karar verildi" denmektedir.

14.09.2017/4819 sayılı karar: Arkeoloji Müdürlüğü uzmanınca, 25.07.2017 tarihli raporda belirtildiği şekilde, Küçükalyalı ArkeoPark alanının güneyindeki cami avlusunun altında umumi tuvalet bulunduğu, tuvaletin havalandırması için avluya bir baca açıldığına tespit edildiği, bacanın inşası sırasında yapılan kazıda eski eser tahribatı olup olmadığına anlaşılamadığı belirtilmiş ve raportörün 11.09.2017 gün 652 sayılı raporu okunarak; "Kurulumuzun 26.07.2012 tarih ve 653 sayılı kararında "I.derece Arkeolojik Sit Alanı" olarak tesciline karar verilen yerde, tescilli Bryas Sarayı duvarına bitişik izinsiz yapılan tuvalet havalandırması için kurulan bacanın kaldırılması için ilgililerine 3 ay süre verilmesine, süre bitiminde ilgili müzeden teknik rapor istenmesine, Kurulumuz üyelerinin çoğunluğunun değişmesi nedeniyle arkeolojik alan ve çevresinde Kurulumuz üyelerince yerinde inceleme yapılmasına karar verildi." denmiştir.

22.09.2017/4835 sayılı karar: 25.07.2017 tarihli raporda Küçükalyalı ArkeoPark alanının güneyindeki cami avlusunun altında umumi tuvalet bulunduğu, tuvaletin havalandırması için avluya bir baca açıldığına tespit edildiği, bacanın inşası sırasında yapılan kazıda eski eser tahribatı olup olmadığına anlaşılamadığının Arkeoloji Müdürlüğü uzmanınca hazırlanan rapora istinaden yerinde yapılan inceleme sonucunda, "Kurulumuz üyelerince yerinde inceleme yapılmış olup kazı çalışmaları hakkında bilgi alındığına ve Kurulumuzun 14.09.2017 gün 4819 sayılı kararımızın geçerli olduğuna karar verildi." denmektedir.

12.07.2018/5499 sayılı karar:

İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Küçükalyalı Mahallesi, Bryas Sarayı ve Çevresi Arkeolojik Sit Alanı 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının;

- Arkeolojik sit alanları gösteriminin mekânsal planlar yapım yönetmeliğine uygun olmaması,
- ArkeoPark alanının plan notları ile tanımlandığından tarama ve lejant maddesinin kaldırılması gerektiği,
- Plan sınırlarının sit sınırlarının dışına taşması,
- ArkeoPark içinde Saray sokakta yol tanımlamasının ArkeoParkın bütünlüğünü bozması,
- Derece arkeolojik sit alanı üzerinde tanımlı konut alanlarının taks ve kaks bilgilerinin eksik olması,
- Plan notlarının 13. Maddesinin sit alanı bütünlüğünü bozacak nitelikte olduğu,
- Plan notlarının genel hükümlerde yer aldığından 2.2.1.2. maddesi ile 2.2.2.2. maddesinin mükerrer olması,

- Plan paftalarında kadastral bilgilerin eksik olması,

sebepleriyle uygun olmadığına, plan başlığının KüçükYalı Arkeolojik Sit Alanları Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı olarak düzeltilmesi ve yukarıda sıralanan düzeltmelerin yapılarak kurulumuza sunulmasından sonra konunun yeniden değerlendirilebileceğine karar verildi.” denmektedir. Bu karar sonrasında 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının İBB ve Maltepe Belediyesi tarafından düzeltmelerinin yapılarak kurula sunması beklenmektedir.

18.04.2019/6179-II sayılı karar:

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı'na bağlı, Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün 24.10.2018 tarih ve 229981 sayılı yazısı eki, Ağaç Rölöve Planı ve Teknik Raporu'nda belirtilen bilgiler ışığında, “tarihi kalıntıya zarar verdiği belirtilen 1,2,5,16,18 numaralı ağaçların kaldırılmasında, 3 numaralı ağacın tepe tacındaki kuru dallarının budanmasında ve büyüdükçe tarihi kalıntılara zarar verme ihtimali oluşturabileceği belirtilen diğer ağaçların gerekli güvenlik önlemleri alınarak ilgili müze denetiminde uygun bir yere nakledilmesinde” 2863 sayılı yasa açısından bir sakınca olmadığı belirtilmiştir (Harita 15).

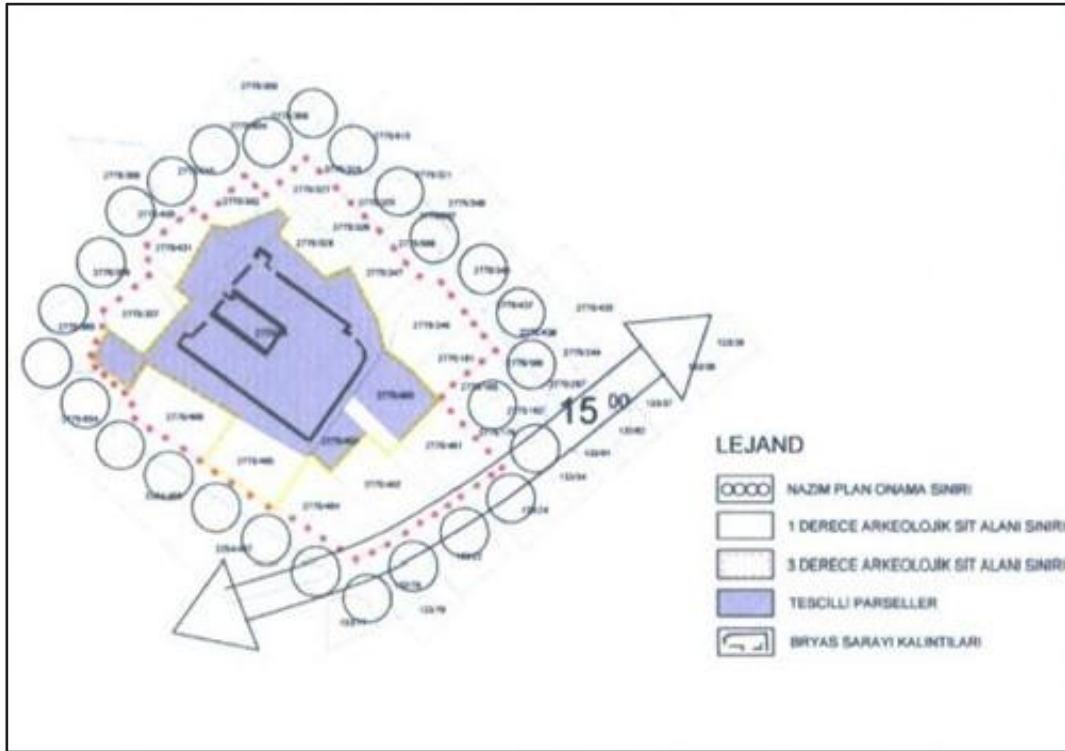

Harita 15: Arkeolojik Alan Ağaç Rölövesi (Kaynak: İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı)

2.3.2 Küçükaly ArkeoPark Alanında Tescilli Yapı Durumu

Planlama alanında envanter analizi kapsamında değerlendirilecek 3 adet parsel bulunmaktadır. Bunlar; 2775 ada, 34, 460, 463 ve 465 parsellerdir. Bu alanlara ait tescil kararında; "İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Bryas Sarayı ve Çevresi Planlama Alanı ile ilgili Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 09.02.1968 gün ve 3825 sayılı Kararı ve 09.10.1971 gün ve 5958 sayılı Kararı ile tescilli O pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 34 parsel, İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 10.09.2008 gün ve 1425 sayılı Kararı ile tescilli O pafta, eski 1328-yeni 2775 ada, 460 ve 463 parseller ile tescilsiz 2775 ada, 465 parsel; İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı kararıyla tescillenerek I. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmiştir." denmektedir (Harita 16).

Bu karara göre, "Planlama alanında kalan diğer tescilsiz parseller (2775 ada, 181, 302, 326, 327, 328, 346, 347 357, 431, 461, 462, 464, 466 parseller) İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.07.2012 gün ve 653 sayılı kararıyla III. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmiştir." denmektedir.

Harita 16: Tescilli Yapılar (Kaynak: İBB Şehir Planlama Müdürlüğü)

2.3.3 Küçükaly ArkeoPark'ta Yürütülen Arkeolojik Kazı ve Araştırmalar

İstanbul'un halen tek aktif ve halkın katılımına açık olan kentsel arkeolojik alanı olan Küçükaly ArkeoPark'ta yürütülen çalışmalar, her zaman sadece bir arkeolojik kazı çalışması olmanın ötesine geçmiştir. Küçükaly ArkeoPark'ta yürütülen kentsel arkeoloji çalışmalarının temel amaçlarından birisi "sorumlulukların birlikte paylaşılması" ilkesi olarak belirlenmiştir. Diğer bir deyişle tüm çalışmalar ortak katılım temelinde şekillenmektedir. Bu sayede, arkeolojik alan ile içinde bulunduğu Çınar Mahallesi ve mahalle sakinleri arasında

bağ kurulması için adımlar atılmıştır. Bu özellikleri itibarıyla Küçükaly ArkeoPark projesi türünün İstanbul'daki tek örneği olma özelliği taşımaktadır. Ayrıca onaylı çevre düzenleme projelerinin uygulanması ve konservasyon çalışmalarının devam etmesi için de kazıların sürmesi gerekmektedir.

İstanbul'un Anadolu yakasında, yeni yapılarla çevrili Küçükaly semtinde yer alan, Orta Bizans Dönemi'ne ait arkeolojik alanda, kentle bütünleşmiş bir arkeoloji parkı gerçekleştirmeye yönelik bilimsel çalışmaların geçmişi 2001 yılına kadar gitmektedir. Yoğun bir kent dokusu içinde kalmış olan alandaki ilk çalışmalar, 2001 - 2004 yılları arasındaki başlangıç niteliğindeki yüzey araştırmalarıdır. Alandaki arkeolojik ve disiplinler arası çalışmalar 2009 yılından başlayarak 'Küçükaly ArkeoPark Projesi' adını almıştır. 2008 - 2010 yılları arasındaki üç arkeolojik kazı mevsiminde sürdürülen çalışmalarının ardından, İstanbul'da Bizans Dönemine ait ve günümüze ulaşmış bir patriklik manastırına ilişkin ilk bilgilere ulaşılmıştır (Fotoğraf 31). Arkeolojik kalıntılar yaklaşık 5000 m²'lik bir alanı kapsamaktadır.

Fotoğraf 31: Küçükaly ArkeoPark kazı alanı (KYAP 2017)

Dikdörtgen planlı, varlığı daha önce bilinen ve boyutları platforma göre daha kısa olan bir sarnıç, platformun toprak dolu düzeyine işaret eder. Kilise kalıntıları, hâlâ örtüsünü koruyan sarnıcın bir bölümünün üstüne dayalıdır (Fotoğraf 32, 33). Platformun kuzey kenarında, kilisenin yan girişlerinden biriyle aynı hizada yer alan bir giriş rampası bulunmuştur. Platforma bakan kuzey kenarda, platformun destek duvarıyla yapısal bağlantısı olan yapı kalıntıları, kaçak bir yolun 2010 yılındaki çalışmalarda kaldırılması sırasında ortaya çıkarılmıştır. 2001 yılında başlayan çalışmalara kadar bu alanda hiçbir arkeolojik araştırma yapılmamıştır.

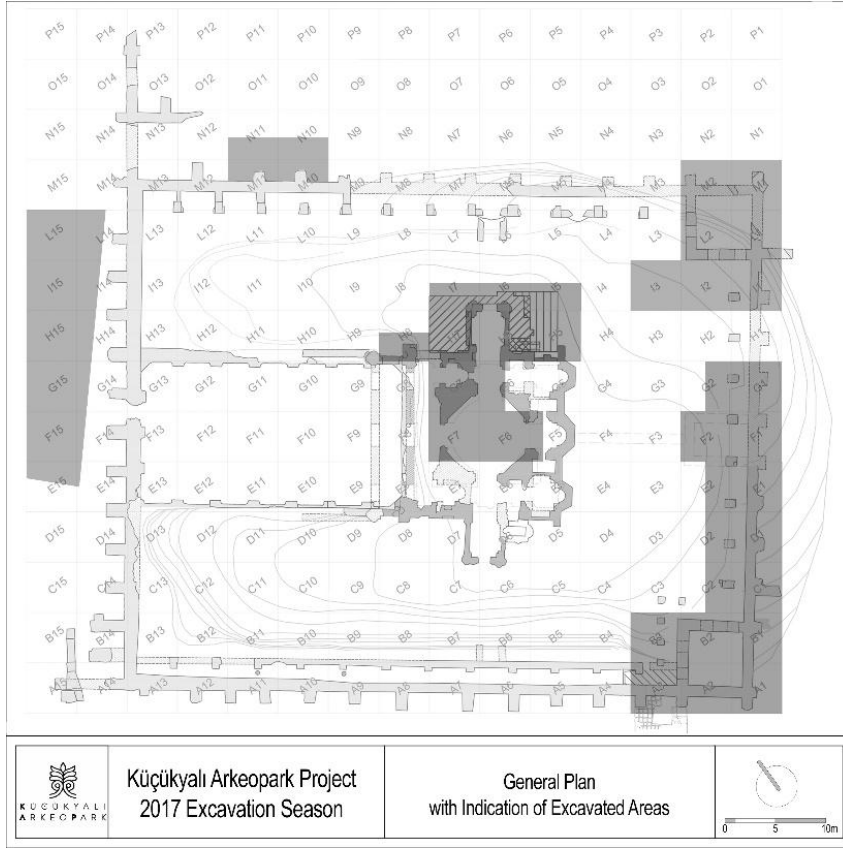

Fotoğraf 32: Kilisenin altyapısı (KYAP 2002)

Fotoğraf 33: Platformun altyapısını oluşturan sarnıcın açık ve kapalı bölümleri (KYAP 2014)

Arkeolojik alan doğu-batı yönünde, dikdörtgen biçimindeki yüksek bir platform olarak şekillenmektedir. Platformun üstünde ve merkezinde bir kiliseye ait yapı öğeleri, doğuda platformun kısa kenarını belirleyen bir porticus; platformun güneydoğu köşesinde anıtsal bir kule bulunmaktadır (Şekil 3, Fotoğraf 34). Bu kuleden bakıldığında Marmara Denizi, Adalar ve kulenin batı kenarına yaslanmış Geç Bizans Dönemi'ne ait yapı görülmüdü.

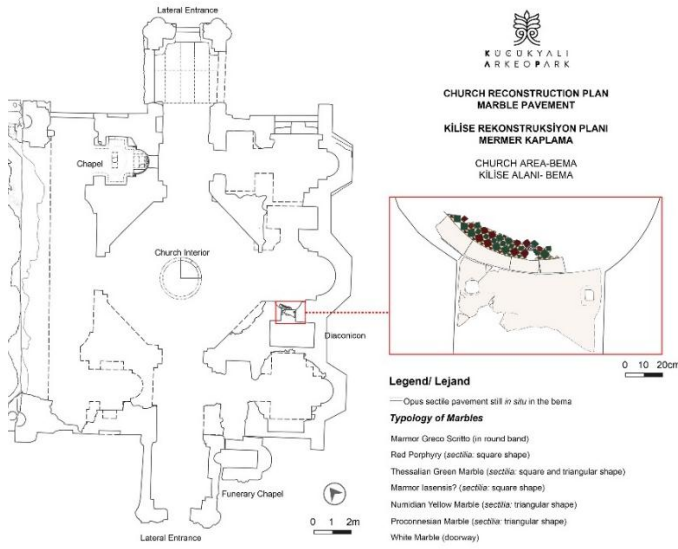

Şekil 3: Küçükyalı ArkeoPark arkeolojik alanında 2018 yılına kadar kazı yapılan alanlar (KYAP 2018)

Fotoğraf 34: Alanın güneyindeki kule yapısı (KYAP 2010)

Katholikon'da (manastır kilisesi) şimdiye kadar sadece duvar üstlerinin temizlenmesi ve merkez apsisin güney bölgesinin opus sectile taban döşemesinin ortaya çıkmasını sağlayan bir ön arkeolojik sondaj gerçekleştirilmiştir (Fotoğraf 35 ve 36). Bu yapının mimari strüktürü, narteksi ve atrium'u olmasa da, IX. yy. kilise mimarisi genel görüşünde büyük bir önem taşır. Yapının kalıntıları yaklaşık 1 m'ye kadar olan yükseklikte iyi donatılmış tuğla duvar örgüsüyle ve geniş boyalı harç sıva izleriyle korunmuştur. Yapılan araştırmayla, çapları yaklaşık 11 m. olarak belirlenen dört masif pilastr üzerine dayalı sekizgen kubbe (günümüze ulaşmamıştır) tarafından belirlenen üç apsisli bir merkez odaklı plan ortaya çıkarılmıştır. Yine araştırmalarla, son bölümleri yarım daire biçiminde olan bir narteks izleriyle, 922 yılından kısa bir süre önce tamamlanan Myrelaion Kilisesi'nde (Yeraltı Camisi) görüldüğü gibi yarı silindirik köşe payandalarıyla vurgulanmış, çıkıntılı protira'yla (yan giriş) iyice belirginleşmiş, kuzeyde ve güneyde yer alan yan girişler de ortaya çıkarılmıştır.

Fotoğraf 35: Kilise opus sectile tabanlarını gösteren varsayımsal plan (Pedone 2018, KYAP Arşivi)

Fotoğraf 36: Kilise apsinde ortaya çıkarılmış olan opus sectile döşeme (KYAP 2002)

2.3.1.1. Küçükalyalı ArkeoPark'taki Son Dönem Arkeolojik Çalışmalar

Küçükalyalı ArkeoPark'taki son kazı çalışması 2018 İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin başkanlığında gerçekleştirilmiştir. 2014-2017 yılları arasında ise kazılar "ortak kazı" şartlarını karşılayacak biçimde yapılmıştır. 2014 yılındaki çalışmalarda, platformun kuzey kenarı dışında ve ikili duvar sistemi yakınında yürütülen arkeolojik araştırmalar, bu bölgede kitlesel bir yer değiştirmenin yapıldığının ve platformun kuzey yanını oluşturmak amacıyla zeminin düzenlendiğinin belirlenmesine imkân sağlamıştır. Bu zeminin dolgusu, halen üzerinde çalışılmakla beraber, 6-7. yüzyılı geçmeyen ve Roma İmparatorluk Çağı öncesine denk gelmeyen bir döneme tarihlenen malzemeye işaret etmektedir (Fotoğraf 37, 38).

Küçükalyalı'da, 2014 yılı Aralık ayında tamamlanan ve kilise yapısının kuzey kenarında narteks bölümünde yürütülen arkeolojik araştırmalar sırasında geç dönem bir gömü ortaya çıkarılmıştır. Kemiklerin kime ait olduğu belirlenememiştir. Sarnıca ait kubbenin yıkılmasının ardından günümüze kalan küçük ve dar alanda

gerçekleştirilen kazı, narteksin kuzeybatı köşesinde yer alan kalıntıların belirlenmesini sağlamıştır. Bu kalıntılar, tuğladan yarım daire biçiminde iki lesena (duvara gömük olarak inşa edilmiş yapay sütun) ve aralarındaki üçgen şekilli bir elemandan oluşmaktadır; bu da, yaklaşık 920 yılında Büyük Amiral Lekapenos tarafından yaptırılan Myrelaion Kilisesi (Yeraltı Camisi) ile benzerlik göstermektedir. Nartekste gerçekleştirilen kazı, birçok kullanım evresinin var olduğunu ve kilisenin bu alanında gerçekleştirilmiş olan yeniden düzenlemeyi ortaya çıkarmıştır; bu evreler de inceleme aşamasındadırlar. Mermer levhalar içindeki ossuariumun (mezardan kemiklerinin koyulduğu kutu) yerleştirilmesi, narteksin köşesinin inşasından sonraki bir yeniden yapım düzenlemesine aittir; ossuarium, yine bir yeniden düzenleme aşaması ürünü olan kuzey duvarı içine yerleştirilmiştir. Ossuarium ve çevredeki alan, ortaya çıkarıldığında kitlesel olarak çökmüş, tuğla çatı kiremitleri ile kaplı durumda olduğu belirlenmiştir.

Fotoğraf 37: Kazı çalışması öncesi alanın genel durumu (KYAP 2014)

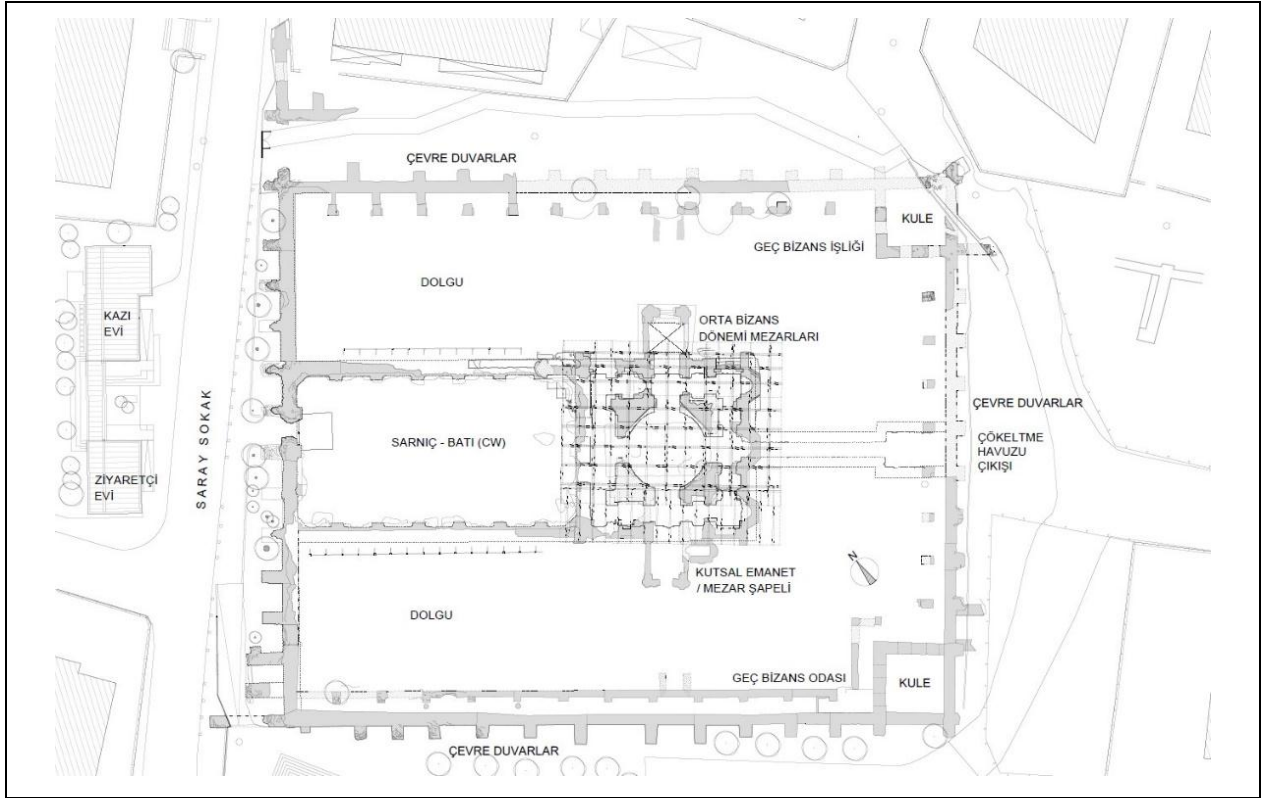
Fotoğraf 38: Kazıların yoğunlaştığı kilisenin kuzey bölümü (KYAP 2014)

Alandaki arkeolojik kazıların bilimsel kalitesi her zaman en üst düzeyde tutulmuştur. Bu üst düzeyin temel sebeplerinden biri, kazılarda uygulanan stratigrafik yöntemdir. Aynı zamanda, kazılar her zaman disiplinler arası bir yaklaşımla yürütülmüştür. Arkeobotanik, zooarkeoloji vb. birçok disiplinden uzmanlar çalışmalarda yer almıştır. Aynı zamanda, şimdiye kadar yürütülmüş olan arkeolojik kazılarda son derece kaliteli buluntulara ulaşılmıştır. Bu buluntular ve mimari kalıntılar, Bizans ve özellikle de Paleologon Dönemi'ne ait önemli veriler sunmaktadır.

Orta Bizans Dönemi'ne ait arkeolojik alanda, kentle bütünleşmiş bir arkeoloji parkı gerçekleştirmeye yönelik bilimsel çalışmaların geçmişi 2001 yılına kadar gitmektedir. İlk çalışmalar, 2001-2004 yılları arasındaki başlangıç niteliğindeki yüzey araştırmalarıdır. Alandaki arkeolojik ve disiplinler arası çalışmalar 2004-2005 yılından başlayarak Doç. Dr. Alessandra Ricci'nin çalışma altlığı ile 'Küçükaly ArkeoPark Projesi' adını almıştır. 2008-2010 yılları arasındaki üç arkeolojik kazı mevsiminde İstanbul Arkeoloji Müzesi yönetiminde ve Koç Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümünden Doç. Dr. Alessandra Ricci'nin bilimsel danışmanlığında sürdürülen çalışmalarının ardından, İstanbul'da Bizans Dönemine ait ve günümüze ulaşmış bir patriklik

manastırına ilişkin ilk bilgilere ulaşılmıştır (Şekil 4, 5). 2010-2014 arasında ara verilen çalışmalar, 2014-2018 yılları arasında aynı ortak çalışma çerçevesiyle devam etmiş, Küçükaly ArkeoPark'taki son kazı çalışması 2018 yılında gerçekleştirilmiştir.

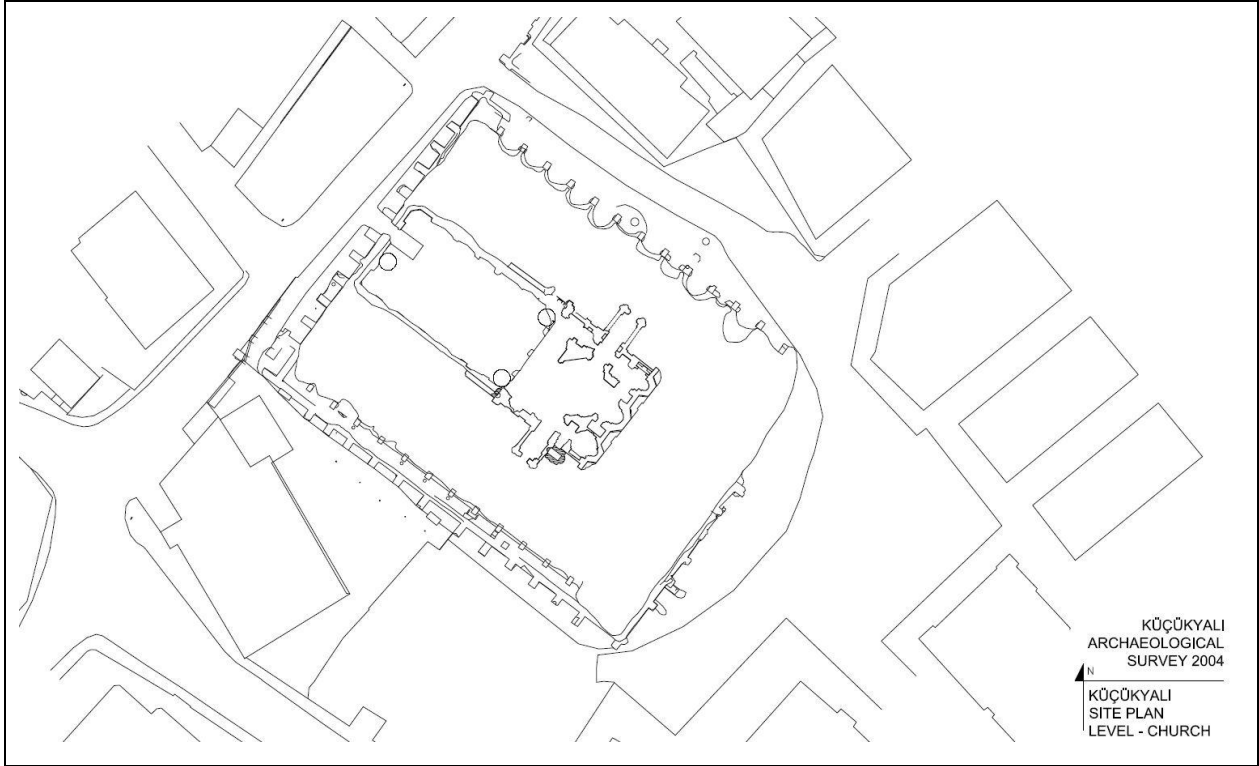
Küçükaly ArkeoPark alanı taşınabilir buluntu potansiyelinin yanı sıra, bünyesinde barındırdığı düşünülen manastır kompleksine ait, sarnıç, kilise, destek duvarları ve destek payandalarına ait önemli bir mimari mirasa sahiptir. Hali hazırda açıkta olan veya yapılan kazılar neticesinde ortaya çıkan mimari parçaların koruma ve konservasyon çalışmaları Küçükaly ArkeoPark ekibi tarafından titizlikle ele alınmıştır.

Şekil 4: Küçükaly'daki arkeolojik alanın mevcut vaziyet planı (KYAP Arşivi, 2019)

2001-2013 Yılları Arasında Sarnıçta Yapılan Çalışmalar

2001 yılında proje ile sarnıcın açık ve kapalı kısımları için demir kapılar öngörölmüş, onaylanan projesine uygun olarak söz konusu kapılar yerlerine yerleştirilmiştir. Bu şekilde daha önce hayvan korunağı veya işgalciler tarafından konut olarak kullanılan sarnıcın açık ve kapalı kısımları koruma altına alınmıştır. 2002 yılında bir ölçüm çalışması yapılmış, alanın ilk planı üretilmiştir. 2004 yılında alanın tamamının total station kullanılarak üç boyutlu ölçümü yapılmış ve plan, kesit, görünüş çizimleri çalışılmıştır. 2002-2008 arasında yapılan çalışmalar mimari belgeleme dışında kazı sezonlarını ve araştırma süreçlerini kapsamaktadır.

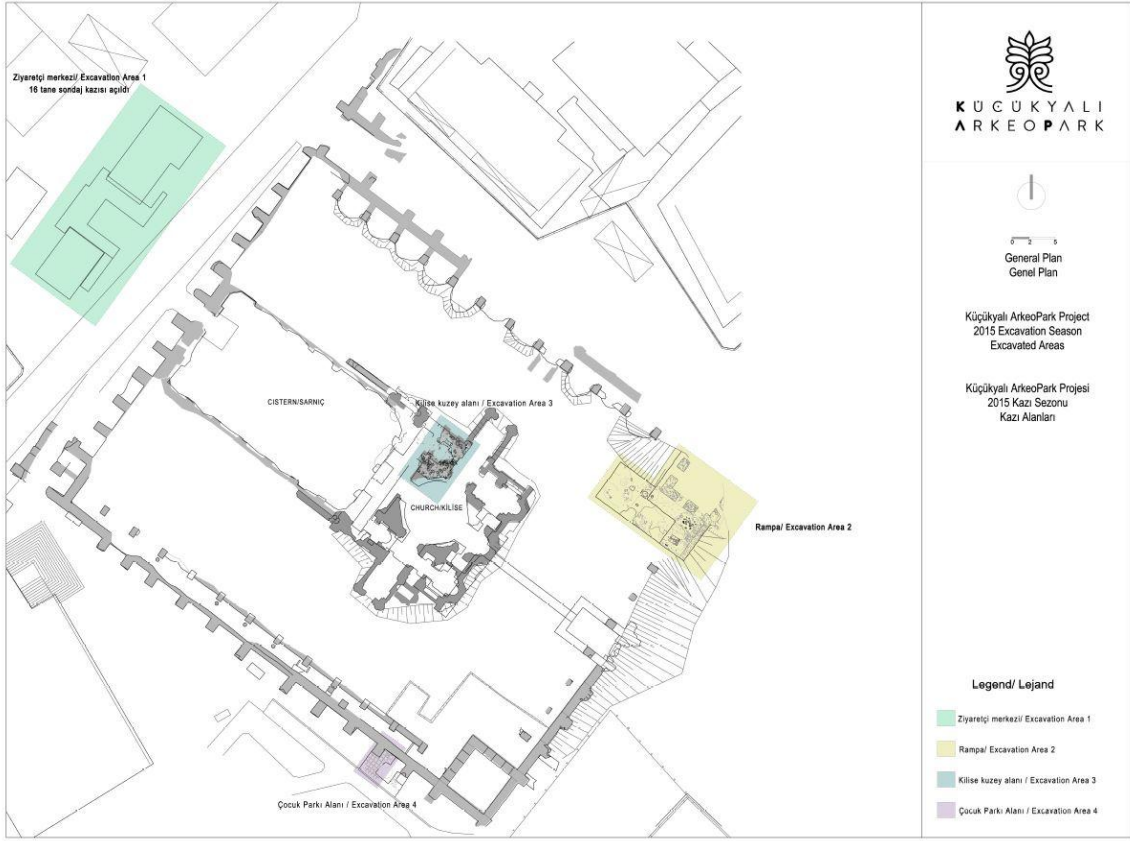
Şekil 5: Küçükalyı'daki arkeolojik alanın 2004 yılında hazırlanan vaziyet planı (KYAP Arşivi, 2004)

2009 yılında sarnıcın açık kısmının girişindeki döşeme, alandan çıkan taşlar ile düzenlenmiştir. 2011 yılında KUDEB tarafından alandan ilk numuneler alınmış ve harç ve sıva terkipleri üzerinde çalışılmıştır. 2014 yılının Temmuz ayında 34 parsel sınırlarına İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun onayı, Maltepe Belediyesi'nin mali desteği ve İstanbul Arkeoloji Müzelerinin denetimi ile tel örgü çekilmiştir. Bu şekilde alanın üst kısmı da müdahalelere karşı koruma altına alınmıştır.

2014-2017 Yılları Arasında Alanda Yürütölen Arkeolojik Koruma Çalışmaları

Alanda 2014 yılı Eylül ayından başlayarak 2015 yılını kapsayan sürede İstanbul Kalkınma Ajansı desteği ile "Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükalyı ArkeoPark Projesi" kapsamında arkeolojik kazılara devam edilmiştir (Şekil 6, 7).

Aynı sene taşınmaz buluntuların geri dönüşümlü korumasına ve alan yönetimi planı hazırlanmasına başlanmıştır. 2015 yılında son olarak duvar ve harç yatakları üzerindeki grafitilerin temizlenme işlemini takiben "capping" uygulaması yapılmıştır (Fotoğraf 39).

Şekil 6: 2015 yılında kazı yapılan alanları ve Kazievini gösteren şema (KYAP Arşivi, 2015)

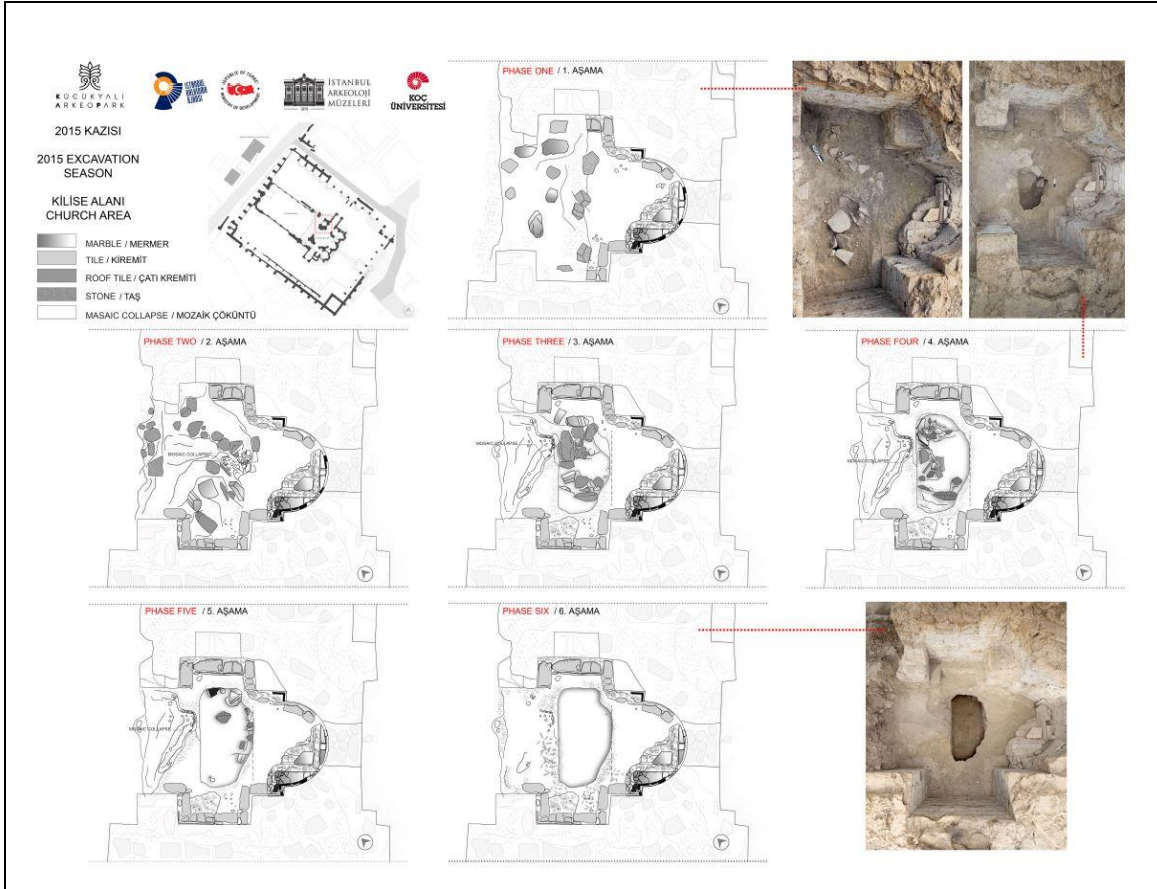
2015 yaz kazı sezonunda Bakanlık izninin kapsamında bulunan konservasyon çalışmaları alanın kuzey duvarlarında yürütülmüştür. 30 Haziran 2015 tarihinde İBB KUDEB'inden bir uzman ekip alana gelerek konservasyon yapılacak alandan numuneler toplamışlardır. Bu numuneler KUDEB laboratuvarlarında analiz edilerek bir rapor hazırlanmıştır. Rapor doğrultusunda proje personeli uygun teknikler ve raporda belirtilmiş malzemeler ile duvarların temizlik, derz sağlamlaştırma ve capping işlemlerini gerçekleştirmişlerdir. İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez ve Bölge Laboratuvarı'ndan uzmanlar kuzey duvarında bulunan grafitilerin temizliğini yine laboratuvar müdürlüğüne ait kumlama makinası ile gerçekleştirmişlerdir. Söz konusu konservasyon çalışmaları için gerekli temel ekipman ile harç bileşenleri, maske ve kimyasallarını da içeren sarf malzemeleri, İstanbul Kalkınma Ajansı'ndan Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükalyalı ArkeoPark projesi kapsamında alınan fondan temin edilmiştir.

Duvar ve harç yatakları üzerindeki grafitilerin temizlenme işlemini takiben yapılan kaldırılabilir “capping” uygulaması

Fotoğraf 39: Küçükyalı kilise platform alanı kuzeydoğu cephesinde yapılan capping uygulaması (KYAP Arşivi, 2015)

Şekil 7: 2015 yılında kilise içinde kuzeybatı bölümdeki kutsal şapelde yapılan kazıların çizimleri (KYAP Arşivi, 2015)

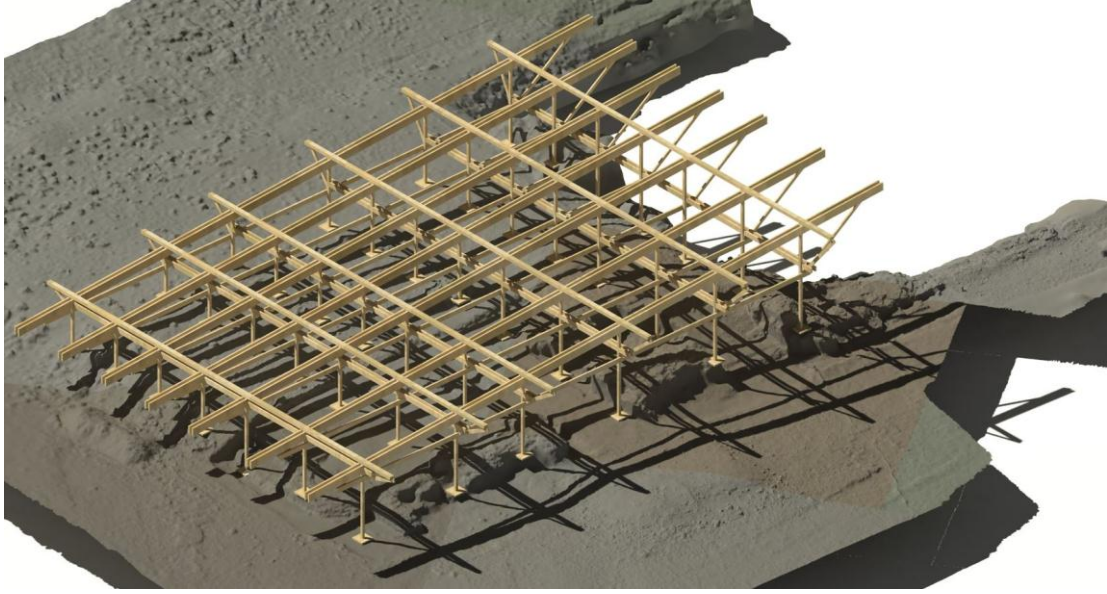
2016: Sarnıçta Yapılan Çalışmalar

10 Mart 2016 tarihinde TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kazılar Dairesi Başkanı Melik Ayaz Küçükalyalı ArkeoPark alanında önemli bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Bu ziyaret sırasında yapılan tespitler 30.03.2016 tarihinde resmi bir yazı bildirilmiş ve sonrasında İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü Zeynep S. Kızıltan ArkeoPark çalışmalarındaki ilerlemeyi değerlendirme ve gelecekteki çalışmalar için öncelik belirleme fırsatını ortaya koymuştur. Yazıda alanın önemli bir parçası olan sarnıcın korunması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği vurgulanmaktadır. 01 Eylül 2015 tarihine başlayan proje önerisinde hali hazırda alanın bu bölümü için bir öngörü yapılmıştır. Bu kapsamda İTÜ Mimarlık Fakültesi emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Zeynep Ahunbay'ın danışmanlığında, alanda malzeme kullanımı, matematiksel modelleme ve malzeme ölçüm çalışmaları yürütülmüştür. Sarnıcın açık ve kapalı kısmında koruma uygulamasına konu olan alanlarda yapılan tüm işlemlerin ve korunması gereken arkeolojik katmanların belgelenmesinden ve sürdürülebilir bir biçimde izlenmesine olanak sağlayacak modelin oluşturulmasından sorumlu olmuştur. Tüm bu çalışmalar neticesinde, İstanbul Arkeoloji Müzeleri ve İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun görüşleri doğrultusunda sarnıcın kapalı bölümünü oluşturan kubbenin üzerinin geçici bir koruma çatısı ile örtülmesi ve kış boyunca izlenerek kalıcı bir koruma çözümü oluşturulması için bilgi toplanması kararlaştırılmıştır.

Sarnıcın açık bölümdeki çoklu kubbe sisteminden ancak bir tanesi yarım olarak günümüze ulaşmıştır. Bu parçanın yakından incelenmesi ve detaylı koruma projesinin hazırlanması için bir iskele kiralanmış ve lazer tarama ve dijital veri toplama yöntemiyle belgeleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Kubbe günümüze ulaşan kısmının da büyük ölçüde beden duvarlarından ve taşıyıcı kemerlerden ayrıldığı anlaşılmıştır. Kubbenin bir panoramik ayaklı iskele yardımıyla askıya alınma işlemi gerçekleştirilmiştir. Böylece kubbe parçasının kontrolsüz bir biçimde düşmesi ve ziyaretçilere muhtemel bir zarar vermesinin önüne geçilmiştir.

Alanda geçmişte yapılmış kazı çalışmaları neticesinde birçok duvar kalıntısı ortaya çıkarılmıştır. Kazı ve konservasyon çalışmalarının önemli bir bileşeni de bu duvar parçalarının üzerlerinin hava koşulları ve diğer dış etkenlerin zarar vermeyeceği biçimde koruma altına alınmasıdır. Bu amaçla yine Prof. Dr. Zeynep Ahunbay'ın danışmanlığında ve 2015 yılında yaptırılmış KUDEB (İBB Koruma, Denetim, Uygulama Müdürlüğü)'de yapılmış analizler de kullanılarak bir kaplama yönetimi geliştirilmiştir. Neticede projeye belirlenen duvarlar üzerinde, özgün harç dokusuna uygun, geri dönüştürülebilir malzemeye bir koruma kaplaması yapılmıştır.

Maltepe Belediyesinin de desteğiyle alanın güvenliğe bağlı koruma önlemlerinin artırılması amacıyla kapsamlı bir aydınlatma ve elektrik enerjisi sağlama projesi geliştirilmiş, İstanbul Arkeoloji Müzeleri ve İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun görüş ve onayları alınarak uygulama gerçekleştirilmiştir.

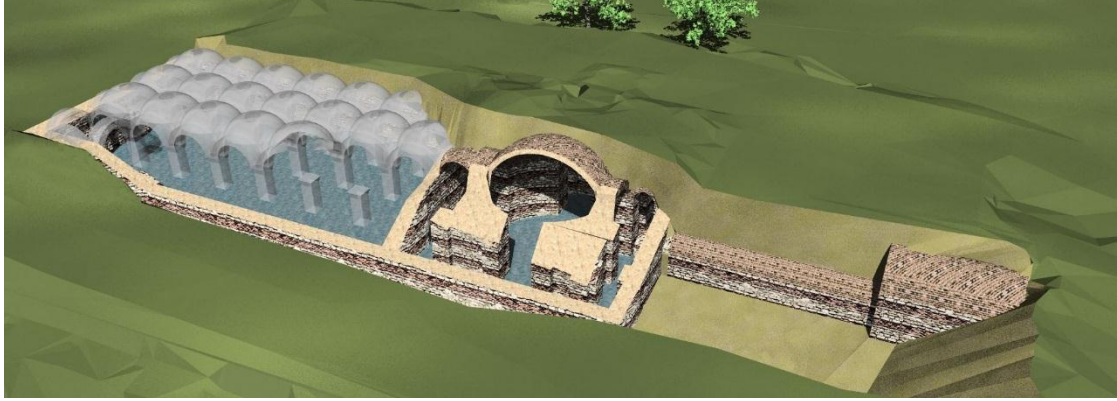
Şekil 8: 2016 yılında Mimar M.S. Bermek tarafından tasarlanan ilk koruma çatısı (KYAP Arşivi, 2016)

2016 yılında yapılan çalışmalarda, sarnıç ve kilise yapısının yağış ve don olaylarına bağlı olarak derz kaybı, tuzlanma, çiçeklenme benzeri hasarlardan korunması ve çevresel etkilerin gözlemlenebilmesi için sökülebilir bir çatı örtüsü tasarlanmıştır. Yağmur ve kar suyunun kilise alanının doğu bölgesinde toplanıp tahliye edilmesi ve yapılan iyileştirme çalışmasının etkilerinin gözlemlenebilmesi için Kilise alanı üzerinde alan karelajına göre E8H5 hattını köşe sınır alacak şekilde hafif bir sistemi kurulmuştur. Çatı iki farklı kotta tek eğimli olarak batı (yüksek), doğu (alçak), uzanımda 20,6 metreye 14,7 metre olarak saçaklı bir şekilde tasarlanmış; metal geçmeli ahşap ile ayar vidalı ayaklar ile yere oturmaktadır. Örtüsü 1,5 mm kalınlıkta trapez PVC ile yapılmış, bu plakalar 2,5 metrede bir hava açıklıkları ile ayrılıp normal rüzgâr basıncı düşürülmüştür. Çatının ana malzemesi ahşap olarak seçilmiş, geçici bir strüktür olarak imal edilmiştir (Şekil 8). Geçici çatı 2016 ve 2017 yıllarından sonra bazı eklemelerle bugünkü halini almıştır (Fotoğraf 40).

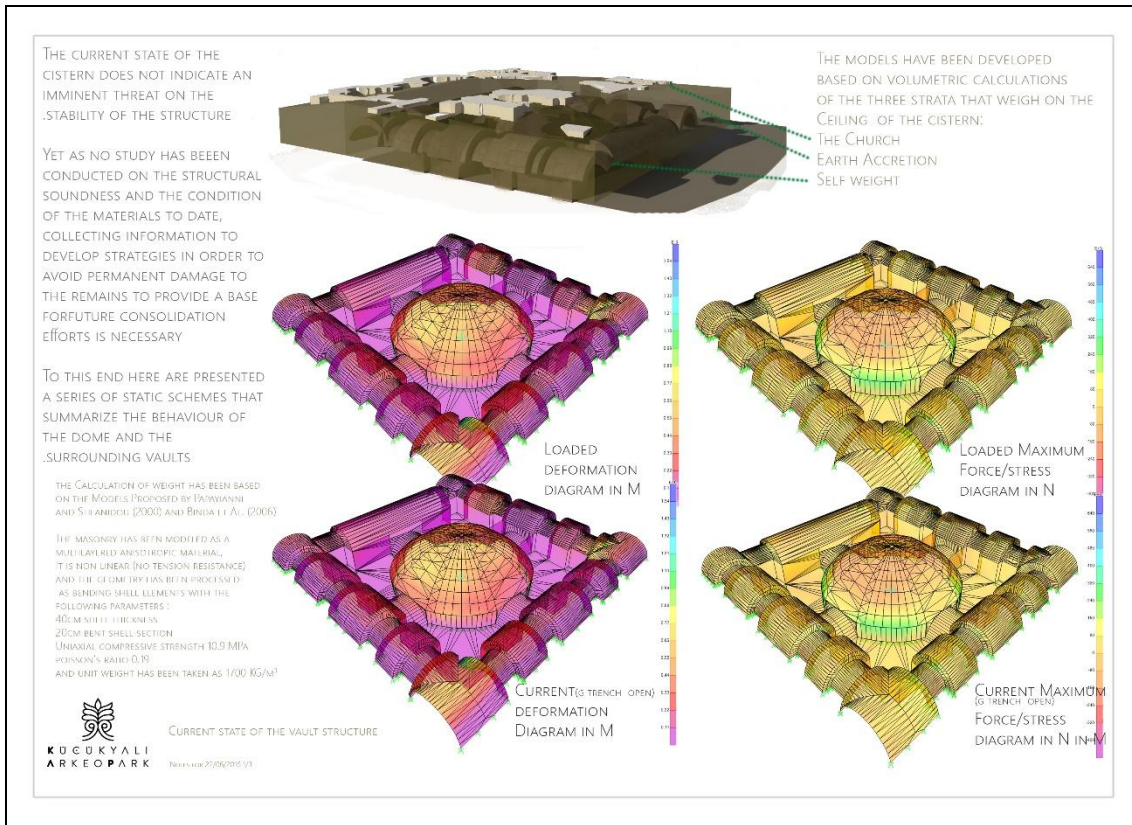

Fotoğraf 40: 2018 yılında çekilen hava fotoğrafında geçici çatı strüktürü (KYAP Arşivi, 2018)

2016 yılında Sarnıç kompleksinin modellemesi yapılmış (Şekil 9), doğu mekânının üst örtüleri ile ilgili analizler yapıp muhtemel yük ve hareketleri incelenmiştir (Şekil 10).

Şekil 9: 2016 yılında yapılan sarnıç modeli (KYAP Arşivi, 2016)

Şekil 10: 2016 yılında Doğu Sarnıç üst örtü analizleri (KYAP Arşivi, 2016)

Sarnıçın, manastır kilisesinin altyapısını oluşturan bölümü olan doğu bölümünde (CE), CE-F-09-NE ve CE-F-10-SE cephelerinin oluşturduğu köşeye denk gelen bölümde 2016 yılında yapılan arkeolojik kazı sonucu, zemini işaret eden yuvarlak kesitli bir hidrolik sıva bitişine rastlanmıştır. Bu kazıda döşeme katmanları ve altyapı ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Kazının ilerleyen sezonlarda devam etmesi düşünülerek 2016 kazı sezonunda çalışılan haliyle bırakılmıştır (Fotoğraf 41).

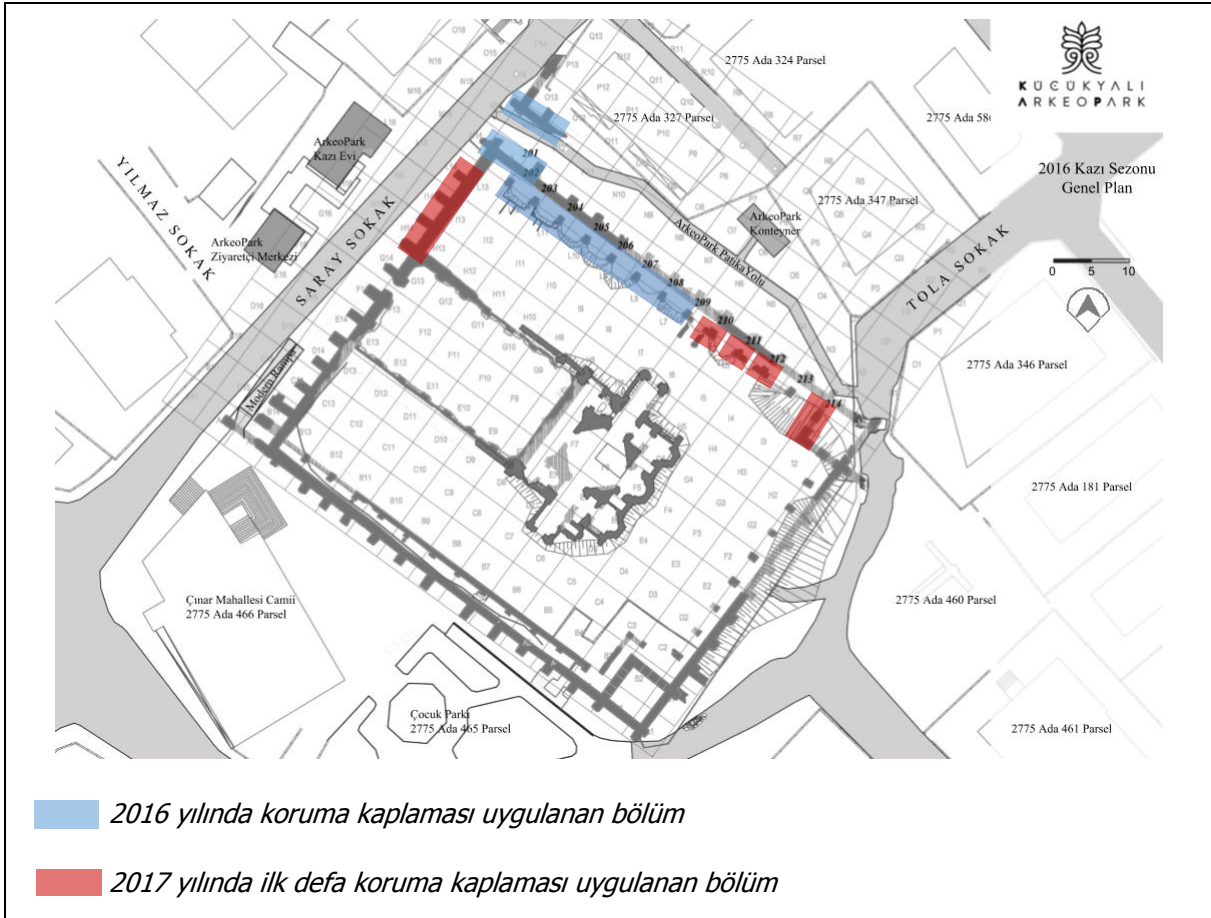
Fotoğraf 41: 2016 Yılında Sarnıcın Doğu Köşesinde Yapılan Kazı (KYAP Arşivi, 2016)

2017: Arkeoloji ve Konservasyon Çalışmaları

Çalışmalar 17 Temmuz-15 Eylül 2017 tarihleri arasında devam etmiştir. Bir önceki sene yapılan duvar üstü koruma kaplamalarının bazıları sert geçen kış nedeniyle zarar görmüştür. Öncelikli olarak bu kaplamaların onarımı KUDEB raporuna uygun olarak hazırlanan terkip ile yeniden yapılmıştır (Tablo 6, Şekil 11).

MALZEME	ML	%
KAYMAK KİREÇ	6000	31
PUZOLAN	1350	7
KİREMİT TOZU	581	3
KİREMİT %5	1431	7
TUĞLA KIRIĞI	4376	23
KUM	3368	17
KABA KUM	1935	10
SU(OSİYONSUZ)	400	2

Tablo 6: 2017 yılı duvar üstü koruma kaplamasında kullanılan harç terkibi

Şekil 11: 2016-2017 yıllarında yapılan koruma kaplama uygulaması planı (KYAP Arşivi, 2017)

Duvar üstü koruma kaplaması uygulaması sırasında öncelikle yüzey ve derzlerindeki kuru depozito temizlenmiştir. Eser aralarına girmiş olan böcek, toprak ve otsu bitkiler tel fırça ve maşa yardımı ile yüzeyden uzaklaştırılmıştır. Ardından eser yüzeyi detaylı bir şekilde su ile yıkanmış ve ardından koruma kaplaması uygulaması yapılmıştır. Boşlukların fazla olduğu alanlarda bir gün öncesinde suda bekletilen agregalar boşluk alanlara yerleştirilmiştir. Günde 1 saat aralıklarla harç yapılan alan sulanmış ve harç yüzeyleri kontrol edilmiştir. Harç yüzeyinde çatlamış alanlar varsa bu alanlara müdahale edilerek çatlaklar kapatılmıştır (Fotoğraf 42).

2017 yılında alanın kuzey-batı dış duvarı üzerinde bulunan 4m x 1,5m boyutlarındaki bir oyuk da moloz taş dolgu ile bütünlendirilmiştir. Müdahale edilmediği takdirde gerisinde bulunan toprağın akmasının engellenemeyeceği oyukta öncelikli olarak bitki ve böcek temizliği yapılmıştır. Ardından duvarüstü koruma kaplamasının terkinine uygun olarak hazırlanmış ve geniş yüzey uygulaması için güçlendirilmiş harç uygulaması yapılmıştır. Bütünlendirme sırasında alanda bulunan taşlar olduğu gibi veya yeniden boyutlandırılarak kullanılmıştır (Fotoğraf 43).

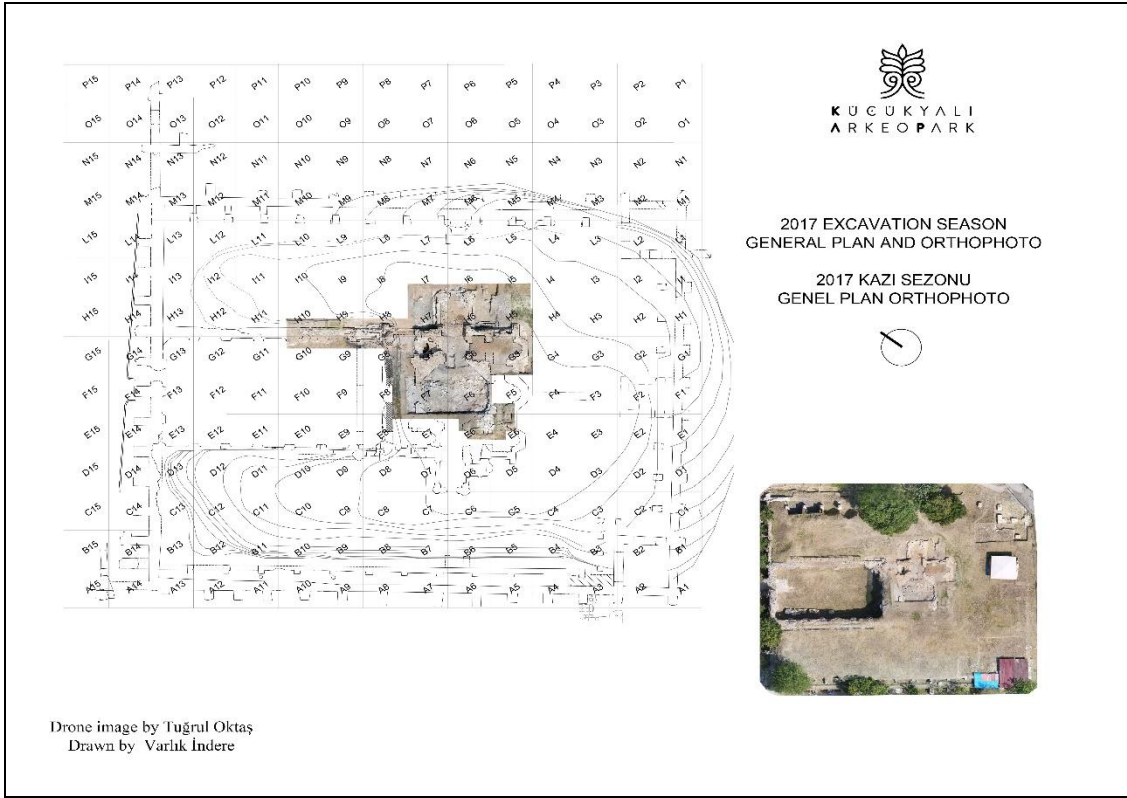

Fotoğraf 42: Kuzey-doğu duvarı üzerinde bulunan ayaklardan birinde koruma kaplaması öncesi ve sonrası görünüm (KYAP Arşivi, 2017)

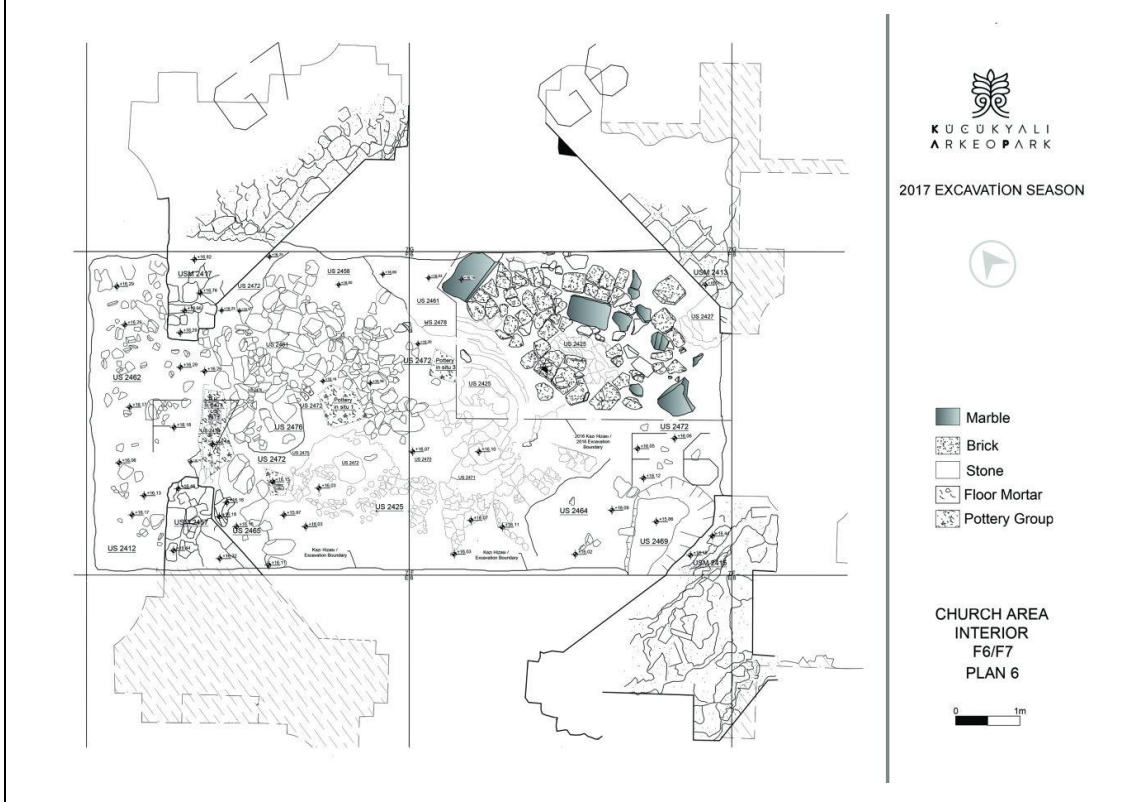

Fotoğraf 43: Uygulama sırasında ve sonrasında kuzeydoğu duvarındaki oyuk (KYAP Arşivi, 2017)

2017 yılı sezonunda kilise iç mekânında detaylı bir kazı yapılmış, sarnıç kubbesi ile kilise döşeme kotu arasındaki katmanlar incelenmiştir (Şekil 12, 13). Bu kazının ArkeoPark genelinde daha erken tarihli arkeolojik kazıların verilerini tamamlar nitelikte olduğu söylenebilir. Bu çalışmayı belgelemek için havadan ölçüm (drone) ve yersel ölçüm teknikleri birlikte kullanılmıştır. Bu sayede alanın yüksek çözünürlüklü ölçekli ortofotosu elde edilmiştir (Şekil 12). Bu kazı sezonunda geçici çatının güneybatı yönünde genişletilmesi kararı alınmış ve mevcut çatıya benzer malzeme ve strüktürde bir çatı parçası eklenmiştir (Şekil 14). Bu uygulama sırasında geçici çatının oturduğu kazı alanında da geçici çatı ayaklarının altındaki katman iyileştirilmiştir (Şekil 15).

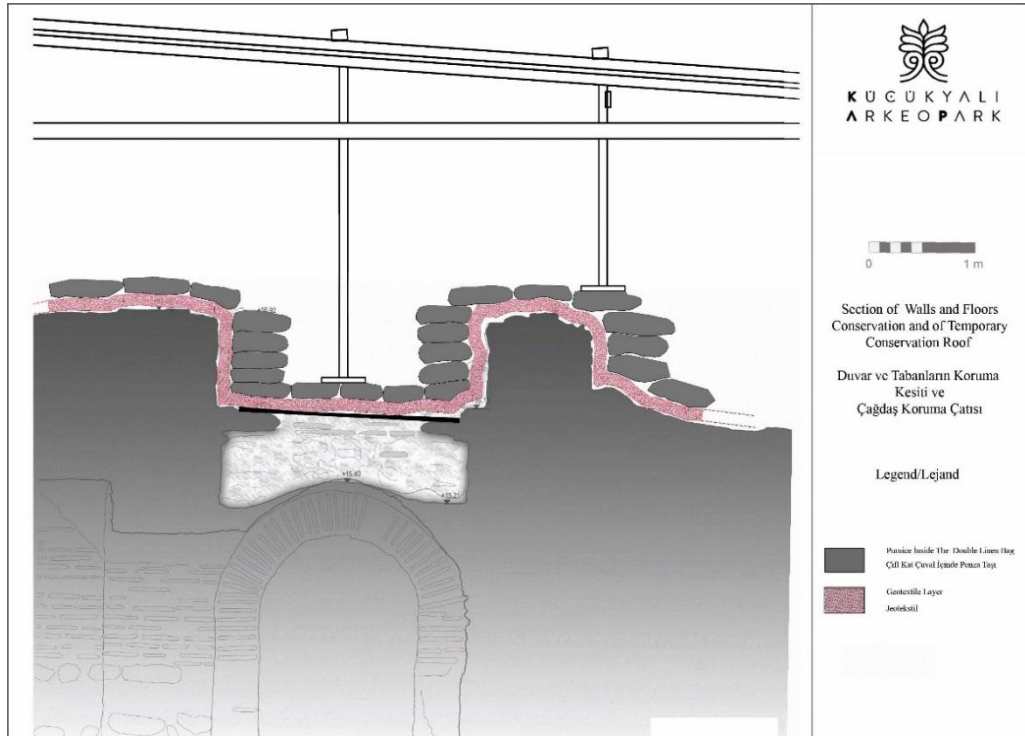
Şekil 12: 2017 yılında çalışılan kazı alanları ve yapılan işler (KYAP Arşivi, 2017)

Şekil 13: 2017 yılında kazılan kilise iç mekân planı (KYAP Arşivi, 2017)

Şekil 14: 2017 yılında geçici çatının genişletilmesi (KYAP Arşivi, 2017)

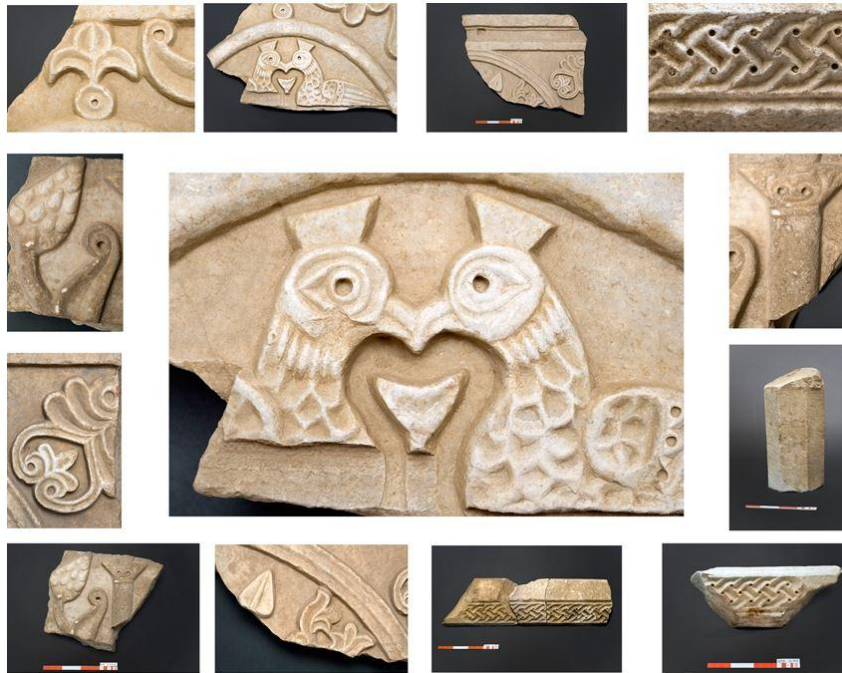
Şekil 15: 2017 yılında geçici çatının katmanlarının iyileştirilmesi (KYAP Arşivi, 2017)

2018 Yılında Yapılan Çalışmalar

2018 yılı sonunda alanda farklı yıl ve sezonlarda yapılan arkeolojik kazıların bir araya getirildiği plan çalışmanın yoğunluğunu göstermektedir (Şekil 16). 2001 yılından 2018 yılına kadar yapılan kazıların tümünde Orta Bizans dönemine tarihlenen çok sayıda arkeolojik buluntu ve yapıtaşı ortaya çıkarılmıştır (Fotoğraf 44).

Şekil 16: 2014-2018 itibarıyla alanda yapılan arkeolojik kazılar (KYAP Arşivi)

Fotoğraf 44: 2010 kazı sezonunda ortaya çıkan bezemeli mermer mimari yapıtaşı buluntuları (KYAP Arşivi, 2010)

2.3.4 Küçükalyı ArkeoPark'taki Kentsel Arkeoloji Çalışmaları

Küçükalyı ArkeoPark, semte, İstanbul kentine ve sakinlerine, sadece arkeolojiye yaklaşmak için değil, onunla bütünleşecek ve kültür mirasının korunmasını destekleyecek bir modele göre, daha genç kent sakinlerinin eğitim amaçlı formasyonuna, daha yaşlıların da belleğine açılmayı amaçlar. Alandaki kazı çalışmaları boyunca günlük rehberli ziyaretler düzenlenmektedir. Her kazı mevsiminin başında, sarnıcın açık bölümünde konserler verilmekte, arkeolojik alandaki el sanatları ve gastronomi pazarları, çocuklar için eğitici projeler ve semtin yetişkin kadınlarının okuma ve yazma öğrenimi gibi bir dizi etkinliğe yer verilmektedir. Yaz gecelerinde kazı çadırında sinema gösterimleri yapılmakta, 2016 yılında faaliyete geçen Ziyaretçi Merkezi'nde mahalleli kadınlar el işi çalışmalarını sürdürmekte, sarnıcın açık bölümü çağdaş sanat sergileri için kullanılmaktadır.

Küçükalyı ArkeoPark, kazıların olmadığı dönemde, kamuya, semt sakinlerine ve gittikçe artan sayıdaki ziyaretçilere açık tutulmaktadır. Küçükalyı ArkeoPark'ın kent ile bütünleşmesi ve uzun dönemli kurumsallaşması yönünde yürütölen çalışmaların en önemlilerinden birini alan yönetim planı çalışması oluşturmaktadır.

Küçükalyı ArkeoPark'ta, Kentsel Arkeoloji bağlamında arkeolojik alanın tarihi, kültürel ve sosyal anlamda kentte yaşayanların günlük hayatlarına olumlu katkılar sağlamak ve kültürel yaşamlarını zenginleştirmekle birlikte kültür mirası ve arkeolojik alanlarla ilgili farkındalığın gelişmesi amacıyla 2010 yılından bu yana çeşitli faaliyetler yürütölmektedir. İlk olarak, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti çalışmaları kapsamında başlatılan bu faaliyetler alanın fiziksel olarak ziyaretçilere açılması ve kültür etkinliklerinin sergilendiğı bir alan olarak kullanılmasının yanı sıra, çevredeki mahalle sakinleri için sosyal bir buluşma noktası olarak da işlev görmesine yönelik olarak düzenlenmiştir. 2016 yılında İstanbul Kalkınma Ajansı'ndan alınan fon ve Koç Üniversitesi ve GABAM'ın katkılarıyla inşaaı tamamlanan Kazievi/Ziyaretçi Merkezi 34 parsel içinde yer alması, alana yakınlığı ve davetkâr planlaması ile buluşma işlevinin vurgulanması sağlanmıştır.

Küçükalyı ArkeoPark, semte, İstanbul kentine ve sakinlerine, sadece arkeolojiye yaklaşmak için değil, onunla bütünleşecek ve kültür mirasının korunmasını destekleyecek bir modele göre, genç kent sakinlerinin eğitim amaçlı formasyonunu, daha yaşlıların da bu alan ile ilgili belleklerini paylaşmalarını amaçlamaktadır. Alandaki kazı çalışmaları boyunca günlük rehberli ziyaretler düzenlenmektedir. Her kazı mevsiminin başında, sarnıcın açık bölümünde konserler verilmekte, arkeolojik alandaki el sanatları ve gastronomi pazarları, çocuklar için eğitici projeler ve semtin yetişkin kadınlarının okuma-yazma öğrenimi gibi etkinlikler yürütölmektedir (Ricci, Yılmaz 2016; Ricci Altan 2016).

Alanda bu yöndeki ilk faaliyetler İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti çalışmaları kapsamında başlatılmış, 2013-2015 yılları arasında, Avrupa Birliği destekli Limen Projesi kapsamında Küçükalyı ArkeoPark, İstanbul ve yakın çevresindeki kültür turizmi ve kültür rotalarının gelişmesi ve yaygınlaşması için pilot bölge olarak seçilmiştir (Ricci, Altan 2016).

2.3.4.1 Eğitsel, Sosyal ve Kültürel İçerikli Faaliyetler

2010 Avrupa Kültür Başkenti Projesi çerçevesinde alanda yerel el emeğı ürünlerin değerlendirilmesi amacıyla iki adet kermes, halka açık ücretsiz bir konser, sinema gösterimi ve ücretsiz rehberli turlar düzenlenmiştir. Bu süreç içerisinde ayrıca eğitim alanında bir faaliyet gerçekleştirilerek, Anne Çocuk Eğitim Vakfı, AÇEV ile birlikte

ileri yaş okuma yazma kursu düzenlenmiş, üç ay süren eğitim ile kursiyerler okuma-yazma sertifikalarını almaya hak kazanmışlar, aynı zamanda arkeolojik alanda düzenlenen kermeslerde gelir getirici faaliyetlere katılmışlardır (Fotoğraf 45). AÇEV ile yürütülen okuma yazma kursları ve kermes etkinlikleri 2014, 2015 ve 2016 yıllarında da tekrarlanmıştır.

2013 yılında, temel amacı Karadeniz Havzası'nda sürdürülebilir kültürel turizmin gelişmesine katkıda bulunmak olan Avrupa Birliği destekli Limen Projesi kapsamında Küçükyalı ArkeoPark, İstanbul ve yakın çevresindeki kültür turizmi ve kültür rotalarının gelişmesi ve yaygınlaşması için pilot bölge olarak seçilmiştir. Bu proje kapsamında, Küçükyalı ArkeoPark ve Prens Adalarını da içine alan yeni bir kültür rotası önerilmektedir. Limen Projesi kapsamında ayrıca, Koç Üniversitesi tarafından oluşturulan bir ekip tarafından, arkeolojik alana yönelik bilinci artırmak ve yerel ekonomiye katkıda bulunmak amacıyla kermes düzenlenmiş, kültürel içerikli sinema ve multivizyon gösterileri yapılmış, Alan ile Marmara sahil şeridinin ilişkisinin tekrar kurulması için, sahildeki mevcut bisiklet yolunun ArkeoPark'a uzatılması için girişimlerde bulunularak, Maltepe Belediyesi ile ortak çalışma gerçekleştirilmiştir.

Alanda 2014 yılı Eylül ayından başlayarak bir yıl süre ile İstanbul Kalkınma Ajansı desteği ile "Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükyalı ArkeoPark Projesi" kapsamında yürütülen arkeolojik kazıların yanı sıra, kültürel ve eğitsel amaçlı faaliyetler de gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

İSTKA mali desteği ile yapılan eğitim içerikli faaliyetlerden birisi, okul çağı çocuklarına yönelik kültürel miras ve arkeoloji bilimi alanlarında farkındalık yaratma amaçlı etkinliklerdir. Bu kapsamda sunulan eğitim çalışmaları iki aşamalı olarak tasarlanmıştır: İlk aşamada çocuklara bir değerlendirme testi uygulanarak kültür mirası alanındaki bilgi birikimleri ölçülmüş, takiben kültürel miras konulu sunum yapılarak çocuklar arkeolojik alanda gezdirilmiş ve kültür mirası ile etkileşimi ifade edebilmeleri için resim ve seramik çalışmaları yapmışlardır. İkinci aşamada çocuklara arkeolojik alanda kurulan kum havuzlarında arkeologlar eşliğinde kazı simülasyonu yaptırılmış, kazı çalışması dışında, fotoğraflama, eleme, yıkama, çizim ve raporlama deneyimleri yapmaları da sağlanarak son bir test uygulanmış ve çocuklara katılım sertifikaları verilmiştir. Bu faaliyet kapsamında toplam 1300 öğrenciye eğitim verilmiştir. Bu etkinlikte sunulan eğitimler bir çalışma kitapçığı olarak hazırlanmıştır. Kitapçık eğitime katılan öğrencilerin yansıra Türkiye'de ve yurt dışında ilgili birçok kurum ve kütüphaneye posta yoluyla iletilmiştir.

İSTKA desteği dışında Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve çeşitli kurumsal destekçilerin katkısıyla alanda kültürel içerikli ve sosyal paylaşımı teşvik eden çeşitli faaliyetler sürdürülmektedir. Bu çerçevede, bir konser düzenlenmiş, bir iftar yemeği verilmiş ve altı kez sinema gösterimi yapılmıştır. Sosyal dayanışmayı artırmayı amaçlayan, eğitim alanındaki bir diğer sosyal faaliyet olarak, AÇEV Anne Çocuk Eğitim Vakfı ile ortaklaşa yürütülen ileri yaş okuma yazma kursunun tekrarlanmıştır (Fotoğraf 46). 2015 yılı içinde 8 kursiyer eğitimlerini tamamlayarak okuma yazma sertifikalarını almışlardır. Takip eden sayfalarda Küçükyalı ArkeoPark'ta 2014-2018 yıllarında yapılan faaliyetlere ait fotoğraflar yer almaktadır (Fotoğraf 45 - 56).

Fotoğraf 45: Kursiyerlerin ArkeoPark Ofisi içinde yer alan çalışma mekânları (KYAP 2014)

Fotoğraf 46: Kursiyerler ile arkeolojik alanda yapılan tanıtım gezisi (KYAP 2015)

Küçükyalı ArkeoPark alanında İstanbul Kalkınma Ajansının desteklediği Çağdaş Yaratıcılık İçin Geçmişin İzleri: Kentsel Arkeoloji ve Küçükyalı ArkeoPark 2015 yılı Eylül ayından başlayarak uygulanmıştır. Bu proje ile alanın yaratıcı endüstriler kapsamında değerlendirilmesi ön görülmüştür. Alanda çocuklar için önceki yıllarda yapılan

eğitsel çalışmalar devam ederken diğer yandan da; bir çağdaş sanat yerleştirmesi uygulaması, arkeologlar için fotoğrafçılık eğitimi stüdyosu, alanda kazı ve kazı olmayan dönemlerde neler yapıldığını anlatan Kazıda Bir Gün, Kazı Olmayan Dönem, Eğitim Çalışmaları, Toprakten Müzeye Bir Buluntunun Yolculuğu isimli 4 kısa film çalışması gerçekleştirilmiştir. Koç Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümünden öğrenciler alandan çıkan eserleri baz alarak çeşitli turistik hediyelik eşyalar tasarlamışlar ve üretmişlerdir.

2016 yılında, sarnıcın açık ve kapalı kısımlarında çağdaş sanatçı Hera Büyüktaşçıyan tarafından “yerden çıkan hafif bir yükselti isimli” bir yerleştirme sergisi açılmıştır. Aynı yıl İstanbul Arkeoloji Müzelerinde açılan “İstanbul’un Anadolu Yakasını Katman Katman Kazmak: Pendik, Aydos, Samandıra, Küçükyalı” isimli sergi aracılığıyla çok sayıda müze ziyaretçisi Küçükyalı ArkeoPark alanı hakkında farkındalık geliştirmiştir (Fotoğraf 57, 58).

2016 yılında, bu proje sona erdiğinde Küçükyalı ArkeoPark çağdaş sanat çevreleri tarafından da bilinen bir alan haline gelmiş ve kültür sanata erişim konusunda düzenlenen birçok toplantıya davet edilmiştir. 2016 yılbaşı için eğitim çalışmalarına katılan çocukların resimlerinden hazırlanan takvimin basımı daha sonraki yıllarda farklı içeriklerle devam etmiştir (Şekil 17).

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK

**KERMES
VE
ÇOCUKLAR İÇİN
OYUNCAK DEĞİŞİM
PAZARI**

7 KASIM 2014
SAAT: 11.00

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK SARNIÇ
ÇINAR MAH. SARAY SOK.
MALTEPE / İSTANBUL

**ARTISANAL MARKET
AND
TOY EXCHANGE
MARKET
FOR CHILDREN**

NOVEMBER 7, 2014
AT 11.00

KÜÇÜKYALI ARKEOPARK CİSTERN
ÇINAR MAH. SARAY SOK.
MALTEPE / İSTANBUL

ARKEOLOJİK ALANDA REHBERLİ TURLAR: 11.00'DAN GÜN BATIMINA KADAR.
GUIDED TOURS OF THE ARCHAEOLOGICAL AREA: FROM 11 AM UNTIL SUNSET.

Fotoğraf 47: Küçükyalı ArkeoPark'ta kermes duyurusu ve sarnıç alanında düzenlenen kermes etkinliği (KYAP 2014)

Şekil 17: Küçükyalı ArkeoPark 2016, 2017, 2019 takvimleri (KYAP Arşivi)

Fotoğraf 48: Küçükyalı ArkeoPark ofisinde Kültürel miras sunumu (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 49: Arkeolojik alanda çocuklar ile kazı etkinliği (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 50: Maltepe Belediyesi ve diğer destekçi kurumlar ile birlikte düzenlenen konser etkinliği (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 51: Maltepe Belediyesi ve diğer destekçi kurumlar ile birlikte düzenlenen konser etkinliği (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 52: Arkeoloji çadırında akşamları düzenlenen kültürel sinema etkinliği (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 53: Arkeolojik alanda rehberli gezi etkinlik posterleri (KYAP Arşivi, 2015)

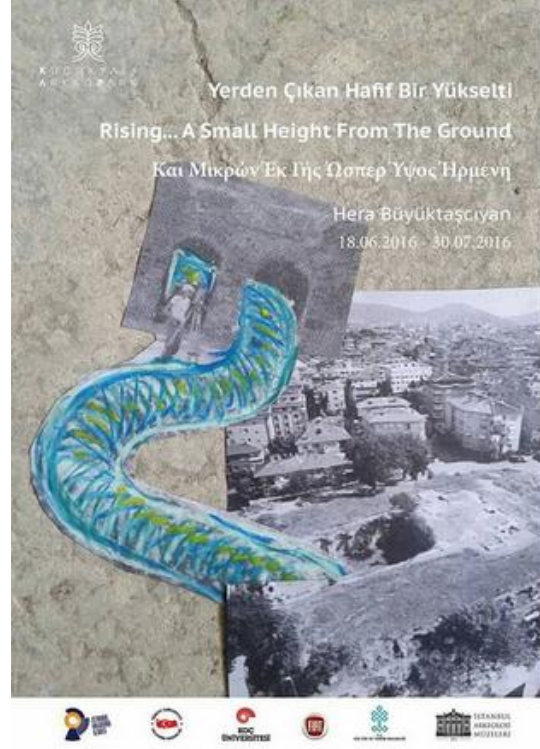
Fotoğraf 54: Sarnıç içinde geniş katımlı mahalle toplantısı (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 55: Kültür rotaları toplantısı (KYAP Arşivi, 2014)

Fotoğraf 56: Limen Projesi kapsamında arkeoloji çadırında yapılan tanıtım (KYAP Arşivi, 2015)

Fotoğraf 57: Hera Büyüktasçıyan'ın Alanda Yaptığı Yerleştirme (KYAP Arşivi, 2016)

Fotoğraf 58: İstanbul Arkeoloji Müzelerinde Açılan İstanbul'un Anadolu Yakasını Katman Katman Kazmak Sergisi (KYAP Arşivi, 2016)

2.3.4.1. Ziyaretçi Merkezi, Kazı Evi ve Çevre Düzenleme Projeleri

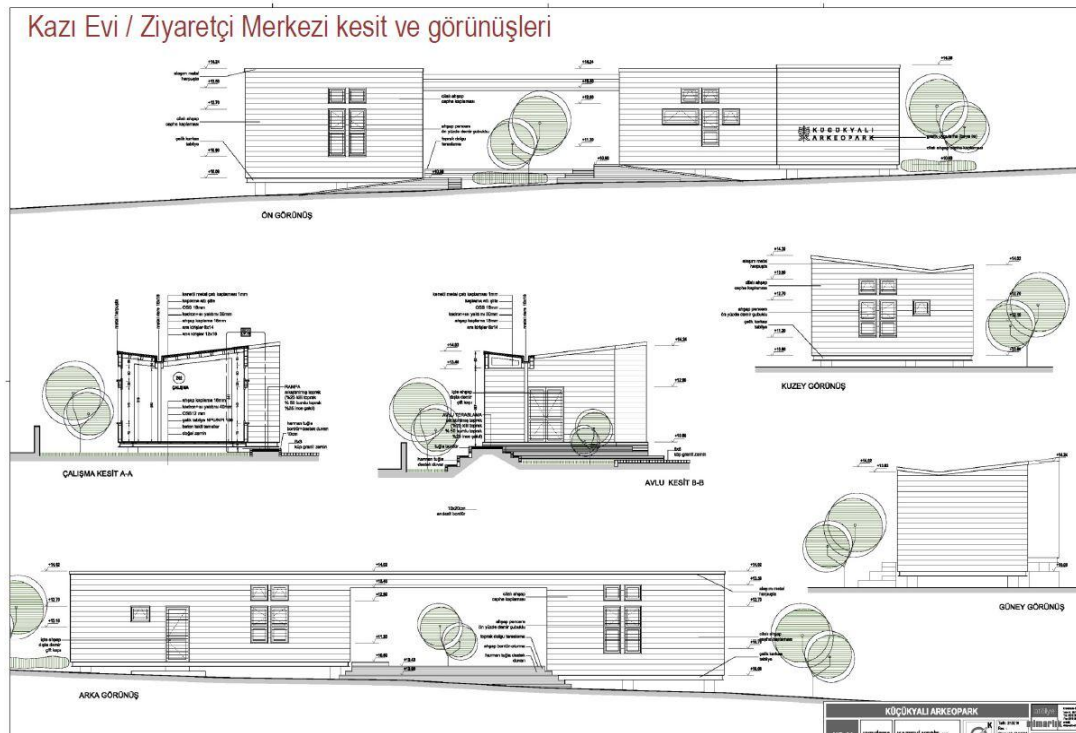
2004-2005 yılları arasında Doç. Dr. Alessandra Ricci tarafından hazırlanan Arkeolojik Park Projesi'nin uygulanmasına yönelik revizyonu 2014-2015 sezonunda ISTKA projesi çerçevesinde yapılmıştır. Atölye Mimarlık Şirketi ile yapılan sözleşme ile Arkeolojik Park projesinin en önemli etaplarından birini oluşturan kazı evi ve ziyaretçi merkezini de içeren mimari projesi hazırlanmıştır (Şekil 18).

"Sürdürülebilir Kentsel Arkeoloji Deneyimi: Küçükalyı ArkeoPark Projesi" kapsamında İSTKA ve Limen Projesi desteği ile yürütölmüş olan bir diğör faaliyet ise ArkeoPark Ziyaretçi Merkezi ve Kazı Evi projelerinin hazırlatılması ve inşasının tamamlanması işidir. 2863 sayılı yasa uyarınca hazırlanan "Kazı Evi ve Ziyaretçi Merkezi" Uygulama Projesi, 2005 yılında Atölye Mimarlık tarafından hazırlanmış olan "Çevre Düzenlemesi ve Kazı Evi Avan Projesi" revize edilerek çizilmiştir. Proje 2015 yılı içinde, sırasıyla İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İstanbul V. Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu izinleri alınarak ruhsat için Maltepe Belediyesi'ne başvurulmuş ve 12.08.2015 tarihinde yapıya ait inşaat ruhsatı onaylanmıştır. Tamamen ahşap malzeme ile üretilen bina, 34 Parsel üzerinde, mahkeme kararı ile 2000 yılı öncesinde yıkımı gerçekleştirilmiş olan 5 katlı kaçak binanın bulunduğı alanda inşa edilmiştir. Söz konusu alan, kaçak binanın yıkımı sonrasında park olarak kullanılmıştır. Ziyaretçi Merkezi ve Kazı Evi temel inşaatı hazırlığı aşamasında, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü nezaretinde yapılan arkeolojik sondaj kazılarında, inşaat moloz artıkları dışında tarihi nitelikte bir bulguya rastlanmadığı tespit edilmiştir (Fotoğraf 59).

Fotoğraf 59: 34 parsel sınırları içinde, 2000 yılı öncesinde yıktırılan 5 katlı kaçak bina (Koruma Kurulu Arşivi) ve Kazı Evi - Ziyaretçi Merkezi binası temel kazısı (KYAP Arşivi, 2014)

ArkeoPark'ta peyzaj düzenlemesi, engelli erişim rampaları ve gezi platformlarının inşası, alanda yürütülen arkeolojik kazıların gelişimine paralel olarak planlanacak ve uygulamaya alınması planlanmıştır. Bu kapsamda 2015 yılı kazılarında alanın kuzey-doğu köşesinde ortaya çıkan kula alt yapısı engelli rapmasının projede geçtiği gibi uygulanmasını imkânsız hale getirmiştir. Mahkeme öncesi İşbankasına ait olan parsellerin sonrasında Maliye Hazinesi ve Kültür Bakanlığına devri ile 34 parselin hemen üstündeki iki parsel de kamuya ait 1. Derece sit alanı olmuştur. Bu durumda çevre düzenleme projesinin yeniden ele alınması bir gereklilik arz etmektedir.

Şekil 18: Küçükyalı kazı evi ve ziyaretçi merkezi projesi (KYAP Arşivi, 2015, Atölye Mimarlık tarafından 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun onayına sunulmuş ve Mayıs 2015 tarihinde onaylanmıştır.)

İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun izni alındıktan sonra Maltepe Belediyesi ile yürütülen ruhsat süreci başlamıştır. Kamu yapısı statüsünde olan proje uygulaması için ilk ruhsat başvurusu 23 Haziran 2015 tarihinde yapılmıştır. Ruhsatın belediyenin tüm ilgili birim ve yöneticilerince onaylanması ise 12 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleşmiştir. Bu uygulamada Ziyaretçi merkezi/ kamu alanı ve ArkeoPark ofis/kazı evi tamamlanmış, Ocak-Şubat 2016 tarihinde kullanıma açılmıştır. (Fotoğraf 60) Kazievi / Ziyaretçi Merkezi projesine uygun olarak Ağustos 2015-Aralık 2015 tarihleri arasında inşa edilmiş, Ocak 2016'da tamamlanan alt yapı bağlantı işlerinden sonra, daha önce mahalledeki bir dükkânda kirada bulunan ofis kendi yerine taşınmıştır. Bu şekilde alanın sürdürülebilirliği için önemli bir adım atılmıştır. Ancak merkezin temel giderlerinin karşılanması için sürekli ve düzenli maddi kaynağa ihtiyaç vardır.

Fotoğraf 60: Yeni Kazı Evi ve Ziyaretçi Merkezi (KYAP Arşivi, 2017)

2.4 KÜÇÜKYALI ARKEOPARK'IN SOSYAL DEĞERLERİNİN TANIMLANMASI

Küçükyalı ArkeoPark çevresinde bulunan yoğun yapılaşma alanında mevcut sosyal değerlerin tanımlanması amacıyla bir anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışmasının amacı 1. Dereceden ve 3. Dereceden arkeolojik sit alanı ilan edilen Satyros Manastırı kalıntılarının bulunduğu alanın, Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı kapsamında sosyal veri girdisi oluşturmaktır. Küçükyalı ArkeoPark'ın bilinirliğini, hangi imgelerin alanı temsil ettiğini, uygulanacak projeler hakkında insanların bilgi seviyesini ve öneri proje hakkında fikirlerini, Küçükyalı ArkeoPark'ın nasıl kullanılmasını istediklerini ve burada hangi fonksiyonları tercih ettiklerini, Küçükyalı ArkeoPark'ın temsiliyetinin nasıl olması gerektiğini anlamak anket uygulamasının başlıca hedeflerindendir.

Bu kapsamda beş bölümden oluşan anket, Maltepe ilçesi Küçükyalı Semti Çınar Mahallesi, Küçükyalı ArkeoPark 3.derece sit alanı içinde bulunan konut bloklarında yapılmıştır. Toplamda yaklaşık 200 adet konutun yer aldığı bölgede, 47 konut sahibi kapıyı açmış, 9 kişi anket yapmak istemediğini belirtmiştir. Doldurulabilen 38 adet ankete ilişkin sonuçlar aşağıda tablolar ve açıklamalar ile özetlenmiştir. Numaralandırma anket soruları dikkate alınarak yapılmıştır.

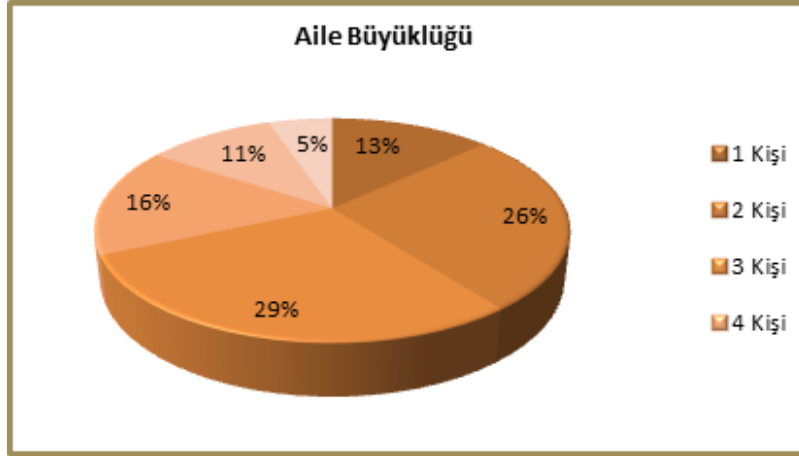
2015 yılında sosyal yapı ile ilgili yapılmış olan anket sonrasında, 2019 yılında yapılan ön araştırmayla sosyal yapıda bir değişim olmadığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte, süreç içinde gerçekleştirilmiş olan etkinliklerin yakın çevre sakinleri üzerinde oluşturduğu etkilerin değerlendirilebilmesi amacıyla yeni bir anket çalışması daha yapılmıştır. Ankete katılanlara ilk anket çalışmasının yapıldığı tarihten bu yana geçen 5 yıl içinde arkeoparka bakışları, yapılan etkinliklerden haberdar olma ve katılım durumları ile etkinliklerle ilgili genel görüşlerinin yanı sıra, ziyaretçi merkezi ve ArkeoPark alanı ile ilgili beklentilerinin belirlenmesine yönelik sorular yöneltilmiştir.

Fotoğraf 61: Çınar Camisi bahçesinde top oynayan çocuklar (KYAP Arşivi, 2015)

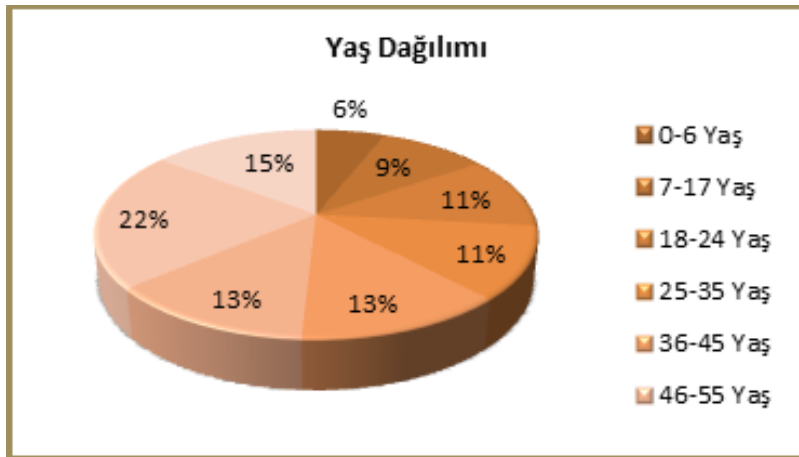
2.4.1. Aile Yapısı

Yapılan anketlerde aile büyüklüğünün 1 ve 7 kişilik aileler arasında değişmekte olduğu belirlenmiştir. Toplam hane halkı sayısı 116 kişi olarak hesaplanmıştır. 2014 yılı TÜİK verilerine göre, İstanbul İlinde ortalama hane büyüklüğü 3,5 kişidir. Yapılan anketler sonucunda %26 oranla 2 kişilik ve %29 oranla 3 kişilik hanelerin daha fazla olduğu, bu nedenle İstanbul İline oranla çalışma alanında ortalama hane halkı büyüklüğünün daha düşük olduğu görülmektedir (Şekil 19).

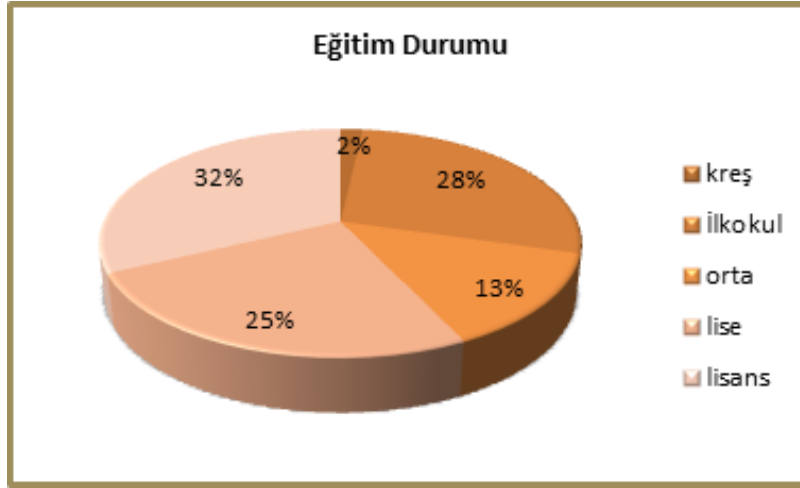
Şekil 19: Aile Büyüklüğü Grafiği

Yaş Dağılımı: Aile fertlerinin yaş dağılımının ağırlıklı olarak 56 yaş ve üzerinde yoğunlaştığı (%37, 42 kişi), ikinci grupta 36-55 yaş arası kişilerin geldiği (%26, 30 kişi), 18-35 yaş arası genç nüfusun üçüncü sırada yoğunluk gösterdiği (%22, 26 kişi) ve 17 yaş altı okul çağı genç ve çocuk nüfusunun ise 18 kişi ile %15 oranında kaldığı anlaşılmıştır (Şekil 20, Fotoğraf 61).

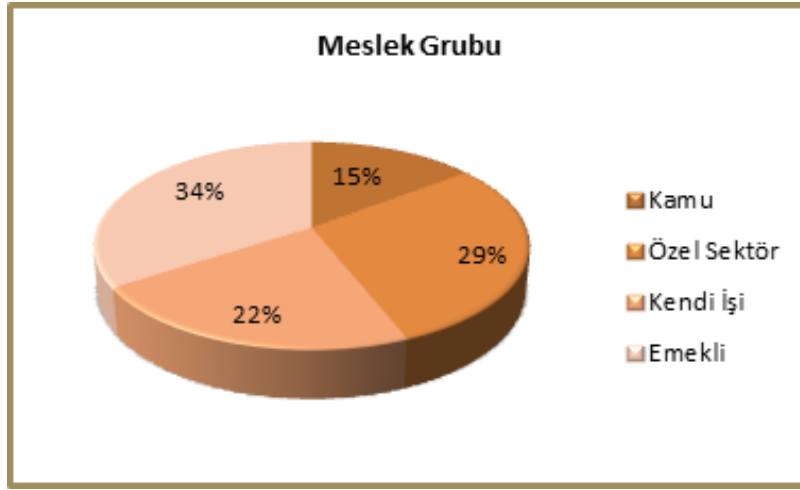
Şekil 20: Yaş Dağılımı Grafiği

Eğitim Durumu: Anket yapılanların eğitim durumlarının ağırlıklı olarak üniversite (%32, 36 kişi) ve ilkokul (%28, 31 kişi) düzeyinde olduğu üçüncü olarak ise lise mezunlarının geldiği (%25, 28 kişi) anlaşılmaktadır. Maltepe ilçesi 2013 TÜİK verilerine göre ilkokul mezunu %16, üniversite mezunu %20'dir. Çalışma alanında daha yüksek olan bu oranlar çevre halkının ilçe geneline göre eğitim düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir (Şekil 21).

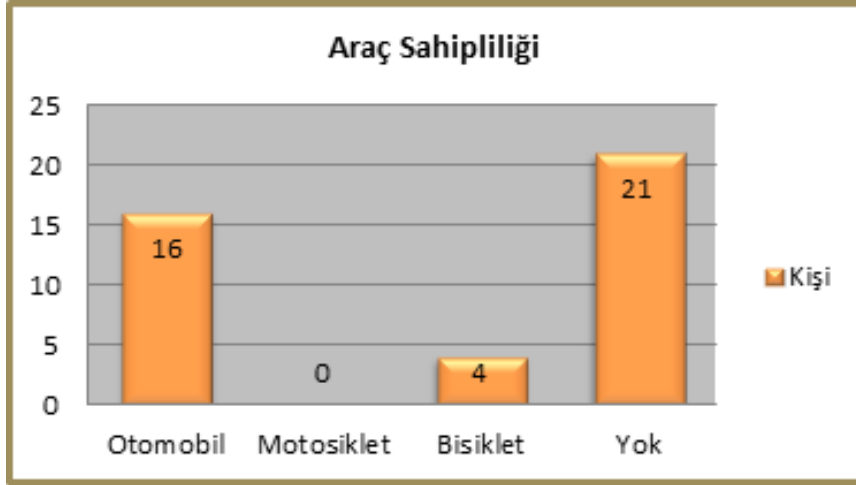
Şekil 21: Eğitim Durumu Grafiği

Meslek Grubu: Anket yapılanların ağırlıklı olarak emekli olduğu (%34, 14 kişi), diğer grupların da sırasıyla özel sektör çalışanları (%29, 12 kişi), kendi işinde çalışanlar (%22, 9 kişi) ve kamu çalışanları (%15, 6 kişi) olarak dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Yaş dağılımı analizinde %37 gibi yüksek bir oranı 56 yaş ve üstü grup oluşturmaktadır (Şekil 22). Buna bağlı olarak çalışma alanında emekli bireyler çoğunluktadır (Fotoğraf 62).

Şekil 22: Meslek Grubu Grafiği

Araç Sahipliği: Anket yapılan 21 kişinin araç sahibi olmadığı, 16 kişinin otomobil, 4 kişinin de bisiklet sahibi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca anket sonuçlarına göre çalışma alanında motosiklet sahipliğinin olmadığı görülmektedir (Şekil 23).

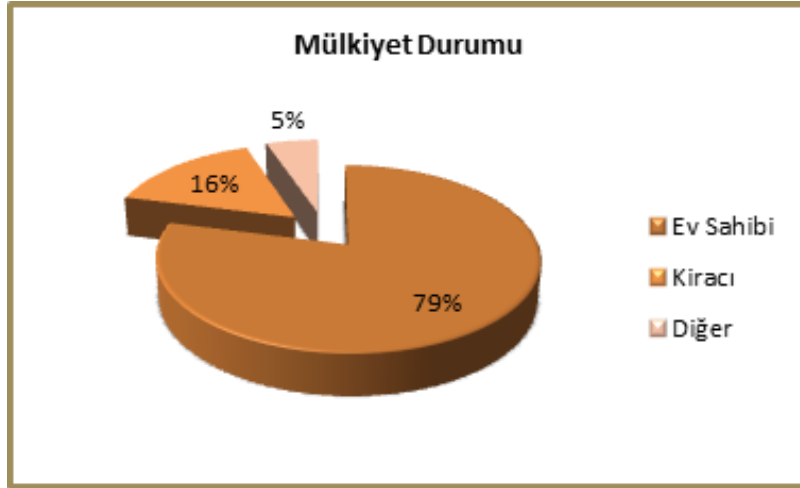
Şekil 23: Araç Sahipliliği Grafiği

Fotoğraf 62: Çınar Mahallesi sakinleri (KYAP Arşivi, 2015)

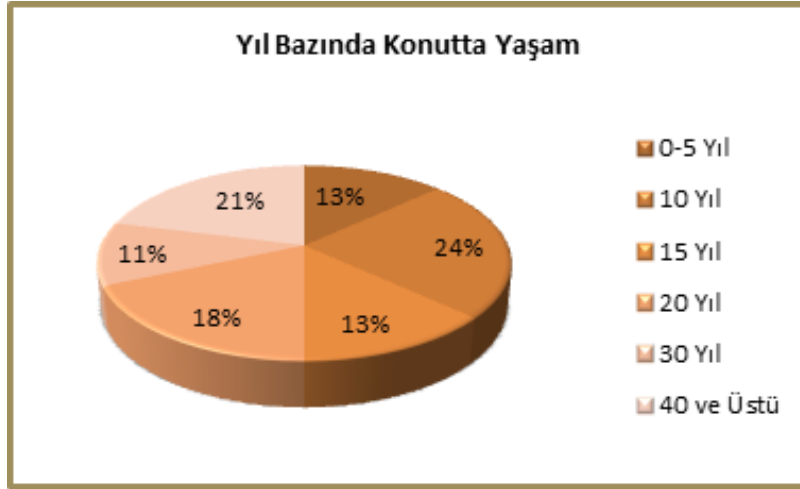
2.4.2. Yapı - Kullanıcı İlişkisi

Mülkiyet Durumu: Anket yapılanların % 79'u ev sahibi (30 aile), %16'sı ise kiracıdır (6 aile). Bunların dışında, anket yapılanlardan birisi apartman görevlisi olarak çalışmakta ve kira ödememektedir. Diğer kişi ise kızına ait evde kira ödemeksizin yaşadığını belirtmiştir. TÜİK'e ait 2011 yılında yapılan Nüfus ve Konut araştırmasına göre Türkiye genelinde ev sahipliği %67,3, kiracı ise %23,8'dir. Ev sahipliği oranının yüksek olması, çalışma alanında bir aidiyet duygusu oluşturmaktadır (Şekil 24).

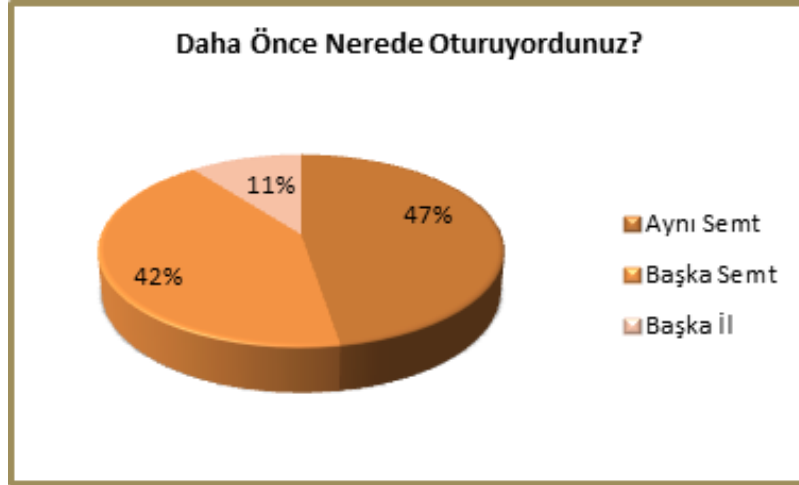
Şekil 24: Mülkiyet Durumu Grafiği

Yıl Bazında Konutta Yaşam: Anket yapılanların %13'ü (5 kişi) en fazla 5 yıldır, %24'ü (9 kişi) en fazla 10 yıldır aynı konutta yaşamakta olduğunu belirtmiştir. Anket yapılanların kalan % 63'ü (24 kişi) ise, 10 yıldan fazla süredir aynı konutta oturduğunu belirtmiştir (Şekil 25). Yıl bazında konutta yaşam sonuçlarına göre konutlardaki yaşam yılının uzun olması, konut sahipliği verisinden çıkan sonuç ile paralellik göstermektedir.

Şekil 25: Yıl Bazında Konutta Yaşam Grafiği

Aynı Semtte Oturma Eğilimi: Anket sonuçlarına göre katılanların ağırlıklı olarak daha önce de aynı semtte oturdukları anlaşılmıştır. Başka illerden doğrudan bu semte taşınanların oranı %11 (4 kişi) ile sınırlı olup, ankete katılanların, konutta oturma sürelerinin yüksek olmasıyla birlikte değerlendirildiğinde uzun yıllardır İstanbul'da ikamet ettikleri anlaşılmaktadır (Şekil 26). Hem yıl bazında konutta yaşam süreleri, hem de yaş grubu verilerine göre bu tabloyu inceleyecek olursak çalışma alanında yaşayan kesimin mevcut yaşam alanlarından memnun oldukları görülmektedir.

Şekil 26: Daha Önce Oturulan Yer Grafiği

Oturulan Bölgeden Memnuniyet: Ankete katılanların %89'u (34 kişi) bulundukları konutlardan memnun olduğunu ve taşınmayı düşünmediğini belirtmiştir. Aynı şekilde bu oran, mülk sahipliği oranı ile örtüşmektedir. Taşınmayı düşünen az sayıda kişi ise daha geniş ve yeni bir konuta taşınmak istediklerini, yaşam alanı olarak ise başka semti tercih edeceklerini ifade etmişlerdir (Şekil 27).

Şekil 27: Taşınma İsteği Grafiği

2.4.3. Komşuluk İlişkileri

Yakın Çevredeki Akrabalar: Ankete katılanların %71 (27 kişi) oranında yakın çevrede akrabalarının bulunduğu anlaşılmıştır (Şekil 28). Çok yıllık yapılaşmanın beraberinde getirdiği bir diğer sonuç ise yakın çevrede akrabaların bulunmasıdır. Bu çevrede yerleşik yaşamın uzunluğu, yakın çevrede bulunan akrabalar ile birlikte sosyal ağların mevcut olduğunu göstermektedir.

Şekil 28: Yakın Çevredeki Akrabalar Grafiği

Komşuluk İlişkileri: Ankete katılanlar %92 oranında (35 kişi) komşuları ile görüştiklerini belirtmiştir (Şekil 29). Uzun yıllardır bu bölgede oturuluyor olması ve konut sahipliği oranının yüksek olması bölgede yakın komşuluk ilişkilerinin kurulmuş olduğunu göstermektedir. Bölgede mahalle kavramının yıllardan bu yana oluştuğu da anlaşılmaktadır.

Şekil 29: Komşularla Görüşme Grafiği

Toplanma Mekânları: Ankete katılanlara yöneltilen "Toplandığınız ortak mekan var mı?" sorusuna evet diyen %50'lik kesim genelde evlerde bir araya geldiklerini, bunun dışında kafeterya tipi mekanlarda toplanabildiklerini belirtmiştir (Şekil 30). Bu durum, geleneksel komşuluk ilişkilerinin sürdürülmekte olduğunu ve aynı zamanda bu çevrede insanların bir araya gelebilecekleri, sosyal - kültürel alanların, park ve rekreasyon alanlarının eksikliğini göstermektedir.

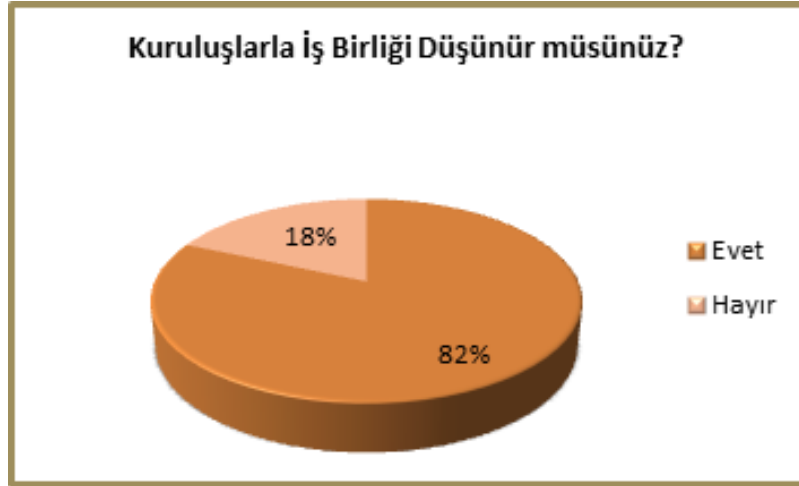
Şekil 30: Toplanma Mekânı Grafiği

Komşularla İşbirliği: Ankete katılanlar %87 (33 kişi) oranında çevrelerini güzelleştirmek için komşularıyla işbirliği yapacaklarını belirtmişlerdir (Şekil 31). Bu oranın yüksekliği, ankete katılanların komşuluk ilişkilerinin iyi olması ile birlikte çevre duyarlılığının da yüksek olduğunu ve iş birliği konusunda yüksek oranda yardımlaşma olacağı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Şekil 31: Komşularla İşbirliği İsteği Grafiği

Kurumlarla İşbirliği: Aynı amaçlar için kuruluşlarla iş birliği yapabileceğini söyleyenlerin sayısı ise %82'ye (31 kişi) düşmüştür (Şekil 32). Komşularla iş birliği içerisinde olma yüzdesi ile kuruluşlar ile iş birliği yapılması yüzdesi arasında sadece %5'lik bir fark bulunmaktadır. Bu sonuç çalışma alanında yaşayan insanların yaşam alanları güzelleştirme konusunda iş birliği içinde olma isteklerinin bir sonucu olarak gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, ankete katılanların kurumlarla işbirliği konusunda az da olsa çekingen davrandıkları anlaşılmaktadır.

Şekil 32: Kuruluşlarla İşbirliği Grafiği

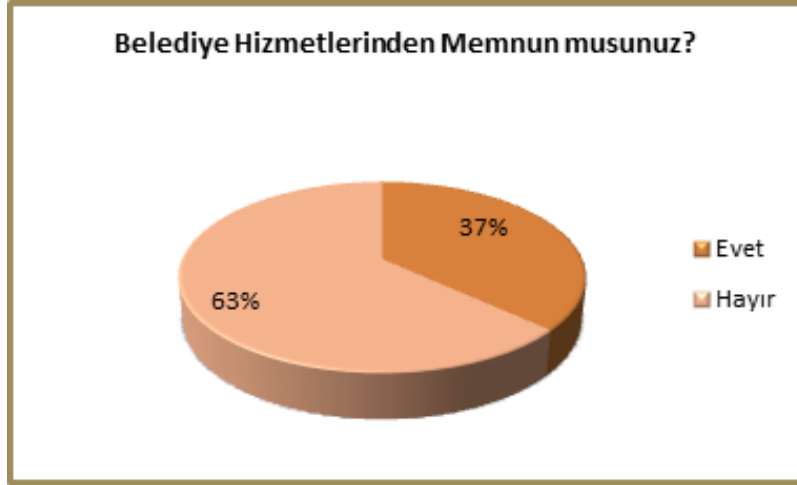
Gönüllü Çalışmalar: Ankete katılanların %92'si (35 kişi) gönüllü çalışmalara katılmadıklarını belirtmişlerdir (Şekil 33). İş birliğinde olma konusunda yüksek oranda olumlu cevap verilmesine karşın, gönüllü çalışmalara katılmama nedeni olarak çalışma alanı ve yakın çevrede böyle bir oluşumun bulunmadığı gösterilmiştir.

Şekil 33: Gönüllü Çalışma İsteği Grafiği

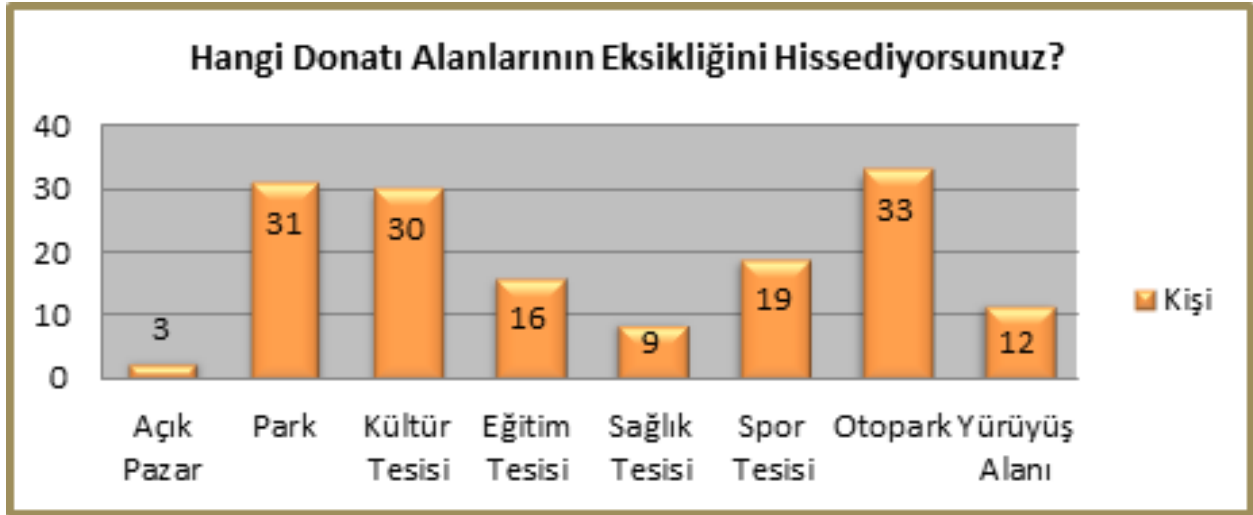
2.4.4. Fiziksel Çevrenin Değerlendirilmesi

Belediye Hizmetlerinden Memnuniyet: Ankete katılanların %68'i (26 kişi) belediye hizmetlerinden memnun olduklarını belirtmişlerdir (Şekil 34). Dikkat çeken nokta ise geçmişten gelen alışkanlıkları ve birlikteliği bir artı olarak görüp, otopark, çöp, harfiyat vb. belediye hizmetlerini gündelik yaşantılarını sekteye uğratabilecek eksikliklerin olmadığını, olan sorunlarda kendi aralarında çözdüklerini belirttiler.

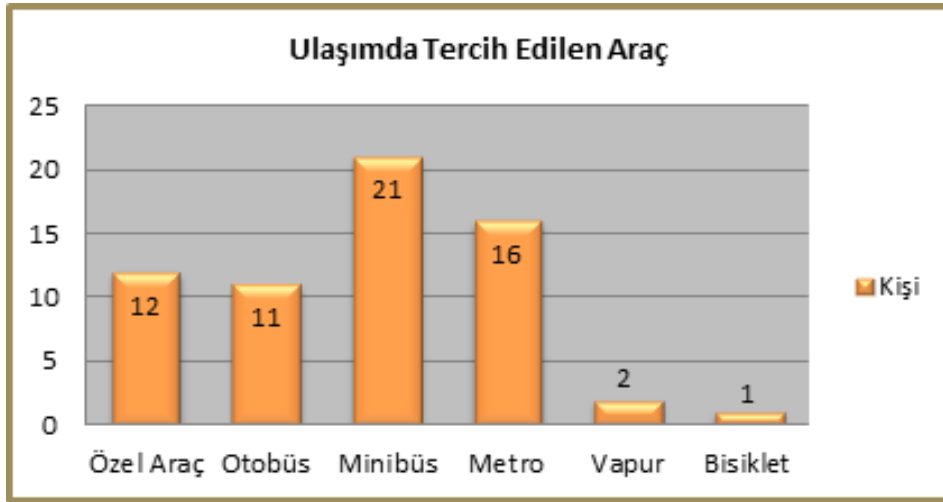
Şekil 34: Kuruluşlarla İşbirliği Grafiği

Eksik Görülen Sosyal Donatılar: Ankete katılanlar en fazla otopark eksikliğini, daha sonra da park ve kültürel tesis eksikliğini dile getirmişlerdir. Spor alanı, eğitim tesisi ve yürüyüş yolları ise ikinci sırada eksikliği hissedilen donatılar olarak belirtilmiştir (Şekil 35). Çevrede en az eksikliği hissedilen donatılar açık pazar yeri ve sağlık tesisi olarak belirtilmiştir. Yapılan görüşmeler esnasında birinci sırada yer alan bu 3 donatının eksikliği özellikle vurgulanmıştır. Birinci kısımda yer alan araç sahipliği sonuçlarına göre de yüksek olan özel otomobil sahipliği, beraberinde otopark sorununu oluşturmaktadır. Mahalle sınırları içinde ise herhangi bir kültür tesisi bulunmamaktadır. Park eksikliği her yaş kesimi için ciddi bir sorun haline gelmiştir.

Şekil 35: Eksikliği Hissedilen Donatılar Grafiği

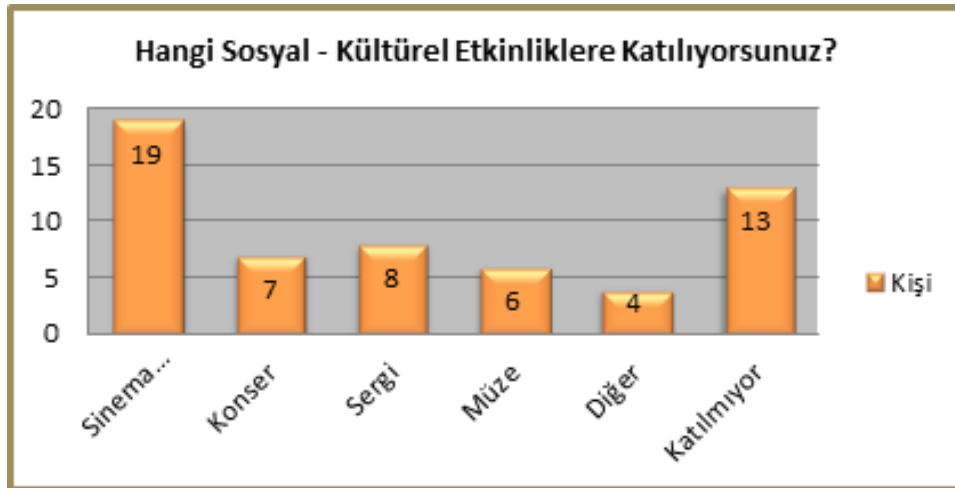
Ulaşım Aracı Tercihleri: Ankete katılanların ağırlıklı olarak toplu taşıma araçlarını kullanmayı tercih ettikleri, ilk sırada minibüs ve ikinci sırada metronun tercih edildiği, 12 kişi tarafından ise ulaşımın özel araçları ile sağlandığı belirtilmiştir (Şekil 36). Minibüs kullanımının yüksek olmasında rol oynayan iki etkenden birincisi; çalışma alanının Bağdat Caddesi'ne çok yakın olmasıdır. İkinci etken ise, birinci etkene bağlı olarak, Bağdat Caddesi üzerindeki minibüs seferlerinin sıklığıdır.

Şekil 36: Ulaşım Tercihleri Grafiği

2.4.5. Kültürel Etkinlik

Kültürel Etkinliklere Katılım: Ankete katılanlar en yüksek oranda (19 kişi) sinema ve tiyatroya gittiklerini belirtmişlerdir. İkinci sırada takip edilen kültürel faaliyet olarak ise sergi ve konserler olarak işaretlenmiştir. 13 kişi ise sosyal ve kültürel etkinliklere katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu grupta çevrede kültürel tesis bulunmamasını gerekçe gösterenler de yer almıştır (Şekil 37). Yapılan alan çalışması analizlerinde de mahalle sınırları içerisinde sosyal ve kültürel tesislerin az olması dikkat çekici sonuçlardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Ankete katılanlardan sadece 3 kişi çevrede bulunan kültür kurumlarını yeterli bulmuş 35 kişi ise yeterli olmadığını belirtmiştir.

Şekil 37: Sosyal Etkinliklere Katılım Grafiği

Küçükyalı ArkeoPark'ın Bilinirliği: Ankete katılanların %84'ü (32 kişi) ArkeoPark hakkında bilgileri olduğunu belirtmişlerdir (Şekil 38).

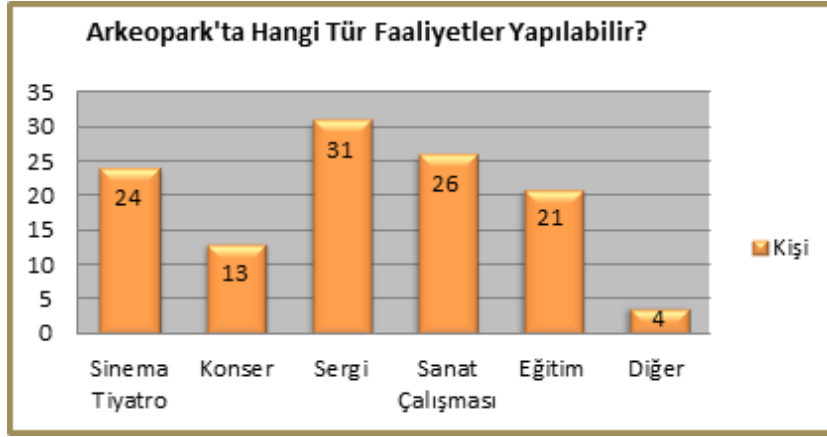
Şekil 38: ArkeoPark Farkındalığı Grafiği

Küçükyalı ArkeoPark'tan Memnuniyet: Ankete katılanların %61 oranında (23 kişi), mahallelerinde ArkeoPark olmasından memnun olduklarını, %39 oranında (15 kişi) alanın kendilerini olumsuz etkilemesi nedeniyle memnun olmadıklarını belirtmişlerdir (Şekil 39). Bu grup, konutlarının sit alanında kaldığı için tapuda şerh bulunması nedeniyle değer kaybetmesi veya krediye uygun bulunmaması nedeniyle sınırlı satış imkânı yaşadıklarını, kentsel dönüşümden yararlanamadıklarını belirtmiştir.

Şekil 39: ArkeoPark Varlığından Memnuniyet Grafiği

Küçükyalı ArkeoPark Vizyonu: Küçükyalı ArkeoPark'ta hangi tür faaliyetlerin yapılabileceği sorusuna karşılık, özellikle sergileme, sanat faaliyetleri ve sinema gösterimi yapılmasının uygun olabileceği belirtilmiştir. Bunların dışında eğitim faaliyetleri 4. Sırada tercih edilen etkinlik olmuştur. Ankete katılan kişiler Satyros Manastırı'nın mevcut durumunu ve kapasitesini göz önünde bulundurarak cevaplarını iletmiş olup, konser etkinliğinin gürültü oluşturabileceği nedeni ile çok düşünmediklerini ifade etmişlerdir (Şekil 40). Sergi ve sanat çalışmalarının alan için en ideal etkinlik olabileceği belirtilmiştir.

Şekil 40: ArkeoPark Yapılabilecek Faaliyetler Grafiği

Alan Yönetim Planı Farkındalığı: Alan Yönetim Planı farkındalığını anlamaya yönelik olarak yöneltilen soruya sadece Çınar Mahallesi Muhtarı, Alan Yönetimi Planının ne olduğunu bildiğini belirterek olumlu cevap vermiş, bunun dışında soruya hayır cevabı verilmiştir.

2.4.6. Küçükyalı ArkeoPark Hakkındaki Görüşler

Küçükyalı ArkeoPark hakkındaki genel görüşlerin sorulduğu yorum sorusu ile çalışma alanında bulunan kişilerin ArkeoPark hakkında olumlu ve olumsuz görüşleri alınmıştır. Olumsuz görüşler genel olarak;

- Sit alanının beraberinde getirdiği tedirginlik,
- ArkeoPark parsel sınırlarının çit ile çevrilmesi,
- Geçiş alanında kalan yolun günün belirli saatlerinde ve hafta sonları kapalı olması,
- Çalışmaların uzun yıllardır devam ediyor olması,
- Yeterli bilginin verilmemesi,
- Alanda köpek gezdirilmesi,
- Alanın her zaman gezilebilir olmamasıdır.

Olumsuz görüşler yıllardan beri süre gelen kullanım ve sahiplik duygusu ile oluşmuş görüşlerdir. Uzun yıllardır birçok yanlış ve hatalı uygulamaya maruz kalmış olan ArkeoPark alanında, son yıllarda hız kazanan çalışmalar ve yeni düzenlemeler, çevre halkın yeni uygulamalara karşı tedirgin bir şekilde yaklaşmasına neden olmaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalara ve bu çalışmalar içinde yer alan ekiplere karşı güven duygusunun henüz tam olarak oluşmadığı göze çarpmaktadır.

Ankete katılanlar arasında ArkeoPark'ın kendilerine bir faydası olmadığını belirten kişiler bulunmaktadır. Bir kısmı ise arkeolojik alanın kendilerine zararı dokunduğunu belirtmiştir. Alanın ve çevresinin sit alanı ilan edilmesi ile birlikte, özellikle 3. Derece Sit Alanı'nda kalan konut sahiplerine yönelik imar hakları ile ilgili sağlıksız bilgilendirmelerin, belirli kesimler tarafından kasıtlı olarak yayıldığı anlaşılmaktadır. Çevrede oturanlar, kendi yapılarının veya yapılaşma şartlarının ellerinden alınacağı düşüncesi ile her türlü çalışmaya olumsuz gözle bakmaktadırlar.

Bir diğer durum ise ArkeoPark alanının yıllarca bakımsız ve işlevsiz kalmasından kaynaklı insanların bu alanı boş bir parsel olarak görüp, açık alan, otopark ve patika yol olarak kullandıktan sonra alanın çitler ile çevrilmesi ve kazı, peyzaj çalışmalarından dolayı artık istedikleri gibi kullanamıyor olmalarının getirdiği bir sıkıntıdır. Anket çalışmasında birçok insanın alanın Kültür ve Turizm Bakanlığına ait olduğunu bilmediği, aynı şekilde alan ile ilgili yetkili kurum ve süreçler hakkında bilgilerinin olmadığı görülmüştür. Olumlu görüşler ise;

- Alanın çit ile birlikte güvenliğinin artmış, alan kullanımının kontrol altına alınması
- Herkesin kullanımında olacak tarihi ve kültürel değeri yüksek bir alan olması,
- Herkese hitap edecek aktivitelerin olması
- Alanın artık atıl kalmayacağıdır.

Olumlu görüşlerde genel olarak toplumsal faydanın gözetildiği öne çıkmaktadır. Uzun yıllardır bu çevrede yaşayan halk süreçten şikâyetçi olsalar dahi, sonuç aşamasına getirilmesini ve herkesin kullanabileceği her yaşa hitap edecek aktivite ve faaliyetlerin yapılabileceği bir alan beklentisi içindedirler. Uzun yıllardır yaşanan güvenlik sorununun şimdiye kadar yapılan güvenlik kulübesi, çit gibi etkenler ile azaldığını bu yüzden memnun olduklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte mevcut çitin yetersiz kaldığı, özellikle cami tarafında bulunan yapının güney duvarları üzerinden alana rahatça girilebildiğini ifade edenler de bulunmaktadır. Çevrede oturanların büyük bir kısmında, sahipsiz duran bu alanın güvenlik açısından bir tehdit oluşturma potansiyeline sahip olduğu duygusu bulunmakta bu nedenle de alanı yakından takip etmektedirler. Bu kapsamda alınan güvenlik tedbirleri memnunlukla karşılanmakla birlikte kendi kullanımlarının kısıtlanması açısından da endişe duymakta oldukları anlaşılmaktadır.

Arkeolojik alanın fiziki olarak yoğunlukla mahalledeki çocuklar ve gençler tarafından kullanmakta olduğu gözlemlenmiştir. Çevrede oturanlardan ankete katılanlar yeşil alan olarak sahil bandını dikkate aldıklarını belirtmişlerdir. Bu bakış açısıyla alanın daha ziyade görsel bir yeşil alan olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, genel anlamda alanın deprem anında toplanma imkânı verecek bir boş parsel olarak düşünüldüğü de anlaşılmaktadır.

Alanla ilgili paylaşılan beklentilerin başında güzel ve gezilebilecek bir yer olması, yeşil alan olarak düzenlenmesi arzusu gelmektedir. Buna ek olarak, alanın içinden rahatça geçilebilmesi, herkese açık, çocuk, yaşlı ve yalnız insanlara yönelik etkinliklerin yapılabildiği bir yer olması istekleri de belirtilmiştir. Alanda bulunan eserlerin sergilenmesi, hediyelik eşya satışı yapılması, sakin ve gürültüsüz faaliyetlere yer verilmesi istekleri de öneriler arasında yer almıştır.

2.4.7. Anket Sonuçlarının Değerlendirmesi

Anket sonuçları genel olarak bölgede, konut sahipliği, uzun süreli yerleşim, ortalamaya oranla daha yüksek bir eğitim seviyesi ve orta yaşlı nüfusun yer aldığını göstermektedir. Bu demografik veriler ışığında ArkeoPark çevresinde güçlü bir sahiplenme ve mahalle duygusunun bulunduğu söylenebilmektedir. Bu görüş çerçevesinde alanın ve çevresinin güvenliğinin bir problem olarak dile getirilmesinin nedeni anlaşılmaktadır; arkeolojik alan bu çevredeki tek sahipsiz alan olarak görülmekte ve güvenlik açısından tehdit olarak algılanmaktadır. Alanda birincil kaygının güvenlik odaklı olması ve çevrede oturanlar tarafından boş alan veya

geçiş yolu olarak algılanması nedeniyle alanın kültürel amaçlı yaratıcı faaliyetlerde kullanılması beklentisinin daha düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Ankete katılanların güvensizlik hissettikleri ikinci bir konunun da sit alanı kaynaklı imar sınırlamaları ile gayrimenkul değer kaybı beklentisi olduğu veya daha ileri gidip mülklerinin tümüyle kamulaştırılmasından korkmaları olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle de burada yapılan arkeolojik çalışmalar ve paralelinde yürütülen faaliyet ve düzenlemelere mesafeli durmayı tercih etmektedirler.

2.4.8. Küçükalyalı ArkeoPark Etkinlikleri Etki Değerlendirmesi Anketi

2019 yılında ArkeoPark'a komşu 12 parselde yapılan anket çalışmalarına 25 kişi katılmıştır, katılımcıların %40'ını ev hanımları, %8'i öğrenci, %52 farklı mesleklerden ve emeklilerden oluşmaktadır. Anketlere verilen yanıtlarda katılımcıların, %44'ünün son beş yıl içinde ArkeoPark'ı ziyaret etmediği, %68'inin yapılan etkinliklerden haberdar olduğu, ancak hiçbir etkinliğe katılmayanların oranının %56 olduğu tespit edilmiştir. Etkinliklere katılanların en fazla konser, iftar ve kermes etkinliklerini tercih ettikleri anlaşılmaktadır. (Fotoğraf 63) Ankete katılanların %64'ü etkinliklerin faydalı olduğunu, %40'ı çevrenin dönüşümüne olumlu katkı sağladığını, %52'si komşuluk ilişkilerine olumlu katkı sağladığını, %68'i eğitime olumlu katkısı olduğunu, %42'si turizm ve tanıtımı olumlu etkilediğini düşünmektedir, katılımcıların %44'ü ise hiçbir katkısı olmadığını belirtmiştir. Küçükalyalı ArkeoPark'ta alanın yıllar içindeki genel görünümü hakkında ise farklı yanıtlar verilmiştir. Alan ve çevresinde bakımın arttığı, temizlik ve güvenliğin sağlandığı görüşü hakim olmakla birlikte, alanın çitle çevrili olmasından memnun olanlar ile çitten memnun olmayanların sayısı birbirine çok yakındır.

ArkeoPark kazı evi ve ofisi ile ilgili düşünceleri sorulduğunda ise ankete katılanların %20'si binayı bilmediklerini belirtmiştir. Binanın kullanımıyla ilgili fikirleri sorulduğunda ise, binanın eğitim amaçlı kullanılmasını isteyenlerin oranı %44, kütüphane olsun diyenler %8 ve çay içme, buluşma yeri olmasını isteyenlerin oranı toplamda %24'tür. ArkeoPark'ta müze ve sergi gezerek alanı kullanmayı tercih edenler %18 oranda ilk sırada yer almaktadır. Bunu %16 ile sohbet ederek, %13 ile de çocuklarla oynayarak kullanma tercihi gelmektedir. Bu sonuçlara dayanarak, buluntularla ilgili bilgi ve görsel paylaşılan bir alan ihtiyacının yanı sıra sohbet ve çocuklarla zaman geçirilebilecek bir alan eksikliğinin de ArkeoPark'ta karşılanmak istendiği ortaya çıkmaktadır.

Son yıllarda ArkeoPark içinde ve kazı evinde yürütülen faaliyetlerin bilinirlik oranı oldukça yüksek (%68) olmasına karşın, etkinliklere katılım aynı oranda gerçekleşmediği görülmektedir (%56). Kazı evi ve Etkinlik binası konusunda: Ankete katılanların %20'si binayı bilmediğini belirtmiş, iki kişi herhangi bir faaliyet yürütülemeyeceğini söylemiştir. Verilen yanıtlar arasında binanın eğitim amaçlı kullanılmasını isteyenlerin oranı %44, kütüphane olsun diyenler %8 ve çay içme, buluşma yeri olmasını isteyenlerin oranı toplamda %24'tür

ArkeoPark'ta müze ve sergi gezerek alanı kullanmayı tercih edenler %18 oranda ilk sırada yer almaktadır. Bunu %16 ile sohbet ederek, %13 ile de çocuklarla oynayarak kullanma tercihi gelmektedir. Bu sonuçlara dayanarak, buluntularla ilgili bilgi ve görsel paylaşılan bir alan ihtiyacının yanı sıra sohbet ve çocuklarla zaman geçirilebilecek kamusal mekân eksikliğinin de ArkeoPark'ta karşılanmak istendiği anlaşılmaktadır.

3. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANI

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı'nın oluşturulması sürecinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve yerel idarelerin kararları, Analitik Çalışma Raporu kapsamında toplanan belgeler, alan ve çevresine ilişkin araştırmalar, ilgili Koruma Bölge Kurulu kararları, mevcut plan ve projeler, katılım toplantıları, anket çalışmaları ve özel grup toplantıları sonucu elde edilen çıktılar değerlendirilmiştir. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na, 5226 sayılı, Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu İle Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile getirilen Ek-2. Maddesi uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı yönetiminde bulunan sit alanları içinde UNESCO Dünya Mirası Listesi adaylığı bulunmayan bir alan için yapılmıştır. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı, aynı zamanda, Kentsel Arkeoloji ve ArkeoPark kavramlarının bir arada kullanılması ve bu yönde bir mevzuat oluşturma hedefini de taşımaktadır.

3.1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK'TA GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLER, FIRSATLAR VE TEHDİTLER

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Alanı'nın geleceğini yönlendirecek sorun ve olanaklar, mevcut durumun saptanması çalışmalarında ortaya konmuştur. I. Katılımlı Toplantıda Yönetim Planı Alanı ile ilgili merkez ve yerel yönetim birimleri temsilcileri ve Çınar Mahallesi sakinleri katılımıyla alan yönetimi sınırları belirlenme aşamasında, sonraki anket çalışmaları sırasında ve Teknik Ekip tarafından yürütülen beyin fırtınası yöntemi ile gerçekleştirilen Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) Analizi de Yönetim Planı hedeflerinin tanımlanmasında önemli bir yönlendirici olmuştur (Tablo 7).

Çalışma alanını doğal, fiziksel, sosyo - ekonomik, demografik yönlerden irdelleyerek Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetim Planı Stratejilerine altlık olacak şekilde GZFT analizi yapılmıştır. Alanın tarihsel dokusu ve sit alanında kalması avantaj olsa bile yıllar içinde gelişen şehirleşme süreci alanı olumsuz yönden etkilemiştir.

2015 yılında taslak olarak bitirilen Alan Yönetim Planı çalışması Alan Başkanı ve Danışma Kurulu Başkanının koordinasyonunda güncellenirken, GZFT analizi de yeniden detaylı bir biçimde gözden geçirilmiştir.

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
-Alan içinde alanla ilgili bir yönetim ofisinin bulunması -Yakın çevrede yeşil kalmış tek alan olması -Açık alan dokusuna sahip olması -Orta Bizans dönemine ait önemli bir Kentsel Arkeolojik Sit alanı olması -Yüzlerce yıldır yapılaşmamış bir alan olarak özgün bitki çeşitliliğinin korunmuş olması -Onaylı bir çevre düzeni planının olması, -Konservasyon projesinin hazırlanmış ve onay aşamasında olması, -Kültürel değere sahip, döneminin özgün yapılarından olması -Turizme olanak tanıyacak şekilde alanın Anadolu yakasında, beklenmedik bir konumda ve iyi nitelikte bulunması	-Yetki ve sorumluluk sahibi merkezi ve yerel yönetim birimleri arasında Küçükyalı ArkeoPark'ın yönetim ve organizasyonuna dönük olarak eşgüdüm eksikliği bulunması, -Yönetim Planı anlam ve öneminin gerek mahalle sakinleri gerekse yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yeterince anlaşılamamış olması, -1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planının uzun süredir onaylanmamış olması, -Sit alanının yoğun bir mevcut kentsel doku içinde olması -Alanla ilgili bilimsel verilerin yetersiz olması, -Alan ve alandan çıkarılan eserlerin ziyaretçilere yeterince tanıtılmıyor olması, -Tescilli ve tescilsiz ağaçlara ait köklerinin yapı duvarlarına zarar verecek şekilde gelişmiş olması ve ıslahlarının yapılmamış olması, -Alandaki taşınmaz kültür varlığı ile ilgili ziyaretçilere yönelik statik ve güvenlik önlemlerinin yeterince alınmamış olması, -Yapının afetlere karşı korunmasız olması, Afet Yönetimi Planı'nın bulunmaması, -Çevrede yerleşik halk ile alan arasında güçlü bir kültürel bağ kurulamamış olması, -Turizm açısından az bilinen bir alan olması, -Yeterli çevre düzenlemesi yapılmamış olması, -Alan ve çevresinde yeterli otopark alanı bulunmaması, -Alanda sürekli hizmet verebilen bir güvenlik biriminin bulunmaması,
Fırsatlar	Tehditler
- Yerel yönetim birimlerinin destekleyici yaklaşımda olmaları, - Alanın Maltepe/Küçükyalı Merkezine yakın konumda yer alması, - Ulaşım ağlarına yakın olması, - Toplumda tarihsel farkındalığın artıyor olması, - Eğitim kurumlarına yakınlığı ve işbirliği istekleri, - Alanın mahalle sakinleri tarafından afet toplanma alanı olarak kullanılmakta olması, - Yöre halkının bir bölümünün Küçükyalı ArkeoPark ofisinin sosyal medya çalışmaları sayesinde alanı ve konuyu bir miktar benimsemiş olması,	- Koruma Mevzuatında Kentsel Arkeoloji ve ArkeoPark uygulamaları ile ilgili ayrıntılı hükümlerin bulunmaması, - Alanın bakımı, korunması, konservasyonu ve araştırmasının sürdürülebilmesi için mali kaynağının olmaması, - Kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması, - III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması, - Kentsel Arkeolojik alanlar hakkında toplumun yeterli bilgiye sahip olmaması, - Alanda kültür varlığına zarar veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması, - Alanın çevresinde yaşayanlara rahatsızlık veren davranışların engellenememiş olması,

Tablo 7: GZFT Analizi

Küçükyalı ArkeoPark'ın kültürel değere sahip, döneminin özgün yapılarından olması; Orta Bizans dönemine ait önemli bir arkeolojik sit alanı olması; turizme olanak tanıyacak şekilde alanın Anadolu Yakasında beklenmedik bir konumda ve iyi nitelikte bulunması; açık alan dokusuna sahip olması; yakın çevrede yeşil kalmış tek alan olması; yüzlerce yıldır yapılaşmamış bir alan olarak özgün bitki çeşitliliğinin korunmuş olması; alan içinde alanla ilgili bir yönetim ofisinin bulunması; onaylı bir çevre düzeni planının olması; konservasyon projesinin onay bekliyor olması, güçlü yanları olarak vurgulanmıştır.

Küçükyalı ArkeoPark'ın zayıf yanları olarak; yetki ve sorumluluk sahibi merkezi ve yerel yönetim birimleri arasında Küçükyalı ArkeoPark'ın yönetim ve organizasyonuna dönük olarak eşgüdüm eksikliği bulunması, Yönetim Planı anlam ve öneminin gerek mahalle sakinleri gerekse yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yeterince anlaşılamamış olması; alanla ilgili bilimsel verilerin yetersiz olması; alandaki taşınmaz kültür varlığı ile ilgili ziyaretçilere yönelik statik ve güvenlik önlemlerinin yeterince alınmamış olması; tescilli ve tescilsiz ağaçlara ait köklerinin yapı duvarlarına zarar verecek şekilde gelişmiş olması ve işahlarının yapılmamış olması, 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın uzun süre geçmiş olmasına rağmen henüz onaylanmamış olması; çevrede yerleşik halk ile alan arasında güçlü bir kültürel bağ kurulamamış olması; sit alanının yoğun bir mevcut kentsel doku içinde olması; turizm açısından az bilinen bir alan olması; alan ve alandan çıkarılan eserlerin ziyaretçilere yeterince tanıtılmıyor olması; yeterli çevre düzenlemesi yapılmamış olmaması; alan ve çevresinde yeterli otopark alanı bulunmaması; yapının afetlere karşı korunmasız olması; afet Yönetimi Planı'nın bulunmaması; alanda sürekli hizmet verebilen bir güvenlik biriminin bulunmaması, gibi olumsuzluklar vurgulanmıştır.

Küçükyalı ArkeoPark'a yönelik fırsatlar olarak; yerel yönetim birimlerinin destekleyici yaklaşımda olmaları, Alanın Maltepe/Küçükyalı Merkezine yakın konumda yer alması; ulaşım ağlarına yakın olması; toplumda tarihsel farkındalığın artıyor olması; eğitim kurumlarına yakınlığı ve işbirliği istekleri; alanın mahalle sakinleri tarafından afet toplanma alanı olarak kullanılmakta olması; yöre halkının bir bölümünün Küçükyalı ArkeoPark ofisinin sosyal medya çalışmaları sayesinde alanı ve konuyu bir miktar benimsemiş olması gibi unsurlar sayılmıştır.

Küçükyalı ArkeoPark'ı tehdit eden unsurlar olarak; alanın bakımı, korunması, konservasyonu ve araştırmasının sürdürülebilmesi için mali kaynağının olmaması; koruma mevzuatında kentsel arkeoloji ve arkeopark uygulamaları ile ilgili ayrıntılı hükümlerin bulunmaması; kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması; III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması; kentsel arkeolojik alanlar hakkında toplumun yeterli bilgiye sahip olmaması; alanda kültür varlığına zarar veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması; alanın çevresinde yaşayanlara rahatsızlık veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması dile getirilmiştir.

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı kapsamında gerçekleştirilen katılım toplantıları ve alan hakkında yapılan diğer çalışmalar birlikte değerlendirilerek elde edilen sentez sonucunda aşağıdaki temel sorunların öne çıktığı tespit edilmiş ve bu sorun alanları Yönetim Planı'nın ilke ve politikalarının belirlenmesinde, hedeflerin oluşturulmasında temel yönlendiriciler olarak kabul edilmiştir.

Yönetim ve Organizasyon başlığı altında yer alan sorunlar; yetki ve sorumluluk sahibi merkezi ve yerel yönetim birimleri arasında Küçükalyalı ArkeoPark'ın yönetim ve organizasyonuna dönük olarak eşgüdüm eksikliği bulunması; yönetim Planı anlam ve öneminin gerek mahalle sakinleri gerekse yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yeterince anlaşılamamış olması; koruma mevzuatında kentsel arkeoloji ve arkeoPark uygulamaları ile ilgili ayrıntılı hükümlerin bulunmaması olarak ele alınmıştır.

Bilimsel Arkeolojik Çalışma başlığı altında yer alan sorunlar; alan hakkında bilgi ve bilimsel veri eksikliği bulunması; kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması; alanın bakımı, kazı ve araştırma çalışmaları için sürekli bir mali kaynağının olmaması şeklinde belirlenmiştir.

Koruma ve Restorasyon başlığı altında yer alan sorunlar ise; Alanın arkeolojik niteliğini koruyacak biçimde ele alınıp, statik ve güvenlik olarak ziyaretçilere dönük yeterli önlemlerin alınmamış olması; tescilli ve tescilsiz ağaçlara ait köklerinin yapı duvarlarına zarar verecek şekilde gelişmiş olması ve islahlarının yapılmamış olması; 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın onaylanmamış olması; III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandırıldığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması; alanda kültür varlığına zarar veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması, sit alanının yoğun bir mevcut kentsel doku içinde bulunmasıdır.

Kültürel - Sosyal Etkileşim ve Eğitim başlığı altında yer alan sorunlar arasında; Çevrede yerleşik halk ile alan arasında güçlü bir kültürel bağ kurulamamış olması, III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandırıldığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması; kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması; kentsel arkeolojik alanlar hakkında toplumun yeterli bilgiye sahip olmaması bu başlık altında değerlendirilmiştir.

Turizm, Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi başlığı altında; Turizm açısından az bilinen bir alan olması, Yeterli çevre düzenlemesi yapılmamış olmaması, Alan ve alandan çıkarılan eserlerin, ziyaretçilere yeterince tanıtılamıyor olması konuları öne çıkmaktadır.

Ulaşım ve Erişim başlığı altında yer alan temel sorunlar ise; alanın kentin kültürel merkezinden uzak olması; alan ve çevresinde yeterli otopark alanı bulunmamasıdır.

Afet Yönetimi ve Güvenlik başlığı altında; yapının afetlere karşı korunmasız olması, afet Yönetimi Planı'nın bulunmaması; alanda sürekli hizmet verebilen bir güvenlik biriminin bulunmaması; alanın çevresinde yaşayanlara rahatsızlık veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması değerlendirilmektedir.

3.2 YÖNETİM PLANI VİZYONU

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı hazırlık çalışmaları sürecinde gerçekleştirilen tüm çalışmalar karşılıklı irdelenerek zenginleştirilmiştir. Bu sürecin sonucunda Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı'nın Küçükyalı ArkeoPark için benimsediği Plan Vizyonu aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

"Özgün tarihi niteliğini ortaya çıkarıp, koruyup, yaşayan, üreten, sosyal-ekonomik mekânsal ve kültürel kimliğini geleceğe aktaran bir Küçükyalı ArkeoPark için uzmanların, yakın çevrede yaşayanların ve işbirliği yapmak isteyen gönüllülerin katılımıyla, tüm kurum ve kuruluşları ile eşgüdüm ve şeffaflık içinde yürütülen; Küçükyalı ArkeoPark'ı sürdürülebilir bir Kentsel Arkeoloji örneği olarak kültürel yaşama katabilen bir yönetim planı"

3.3 PLANLAMA İLKELERİ VE POLİTİKALAR

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı'nın temel ilkeleri, çağdaş koruma ilkeleri ve politikaları çerçevesinde geliştirilmiştir. Belirlenen ilke ve politikaları, alana özgünlüğünü veren özellikler ve sahip olduğu değerler, potansiyeller ve sorunlarla ilgili yapılan çalışmalar yönlendirmiştir. Buna göre Yönetim Planının ana ilkeleri aşağıdaki gibidir:

- Küçükyalı ArkeoPark'ta, sorumlu tüm kurum ve kuruluşların, yerel halkla birlikte bir arada yer alabildiği yenilikçi ve katılımcı bir yönetim modelinin geliştirilmesine katkı sağlanması,
- Yönetim Planı'nın ve Kentsel Arkeolojik alanda düzenlenen Küçükyalı ArkeoPark'ın sürekliliğini sağlayacak hukuki altyapının sağlanması
- Küçükyalı ArkeoPark'ı geleceğe aktarmak için; ekolojik, ekonomik, sosyal, kültürel, toplumsal ve mekansal sürdürülebilirliğin ve gelişimin sağlanması,
- Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan kültür mirası eserlerin özgünlüğünün korunması ve kentsel yaşam - çevre kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunması,
- Küçükyalı ArkeoPark'ın turizm, bilimsel araştırma, eğitim, kültür üretimi ve yeşil alan amaçlı kullanımları arasında denge sağlanarak, mekânın toplumsal yaşamda yer almasının sağlanması,
- Kültür mirası kavramı ve arkeoloji bilimini tanıtıcı farkındalık programlarının geliştirilmesi,
- Küçükyalı ArkeoPark'ta yapısal ve çevresel güvenlik koşullarının sağlanmasıdır,
- Küçükyalı ArkeoPark'ın doğal ve yapay afetlere karşı dayanıklılığının ve güvenliğinin sağlanması.

3.4 PLAN HEDEFLERİ, STRATEJİLER, EYLEMLER, İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLAR

Yönetim Planının Plan Vizyonu ve İlkeleri doğrultusunda belirlenen sorun alanları, bunları çözmeye yönelik hedefler, hedeflere ulaşmak için ihtiyaç duyulan stratejiler ve bu stratejilere bağlı eylemler ile bu eylemleri gerçekleştirecek olan sorumlu ve destekleyici kurum ve kuruluşların tanımlandığı çerçeve yedi başlık olarak kurgulanmıştır. Belirlenen yedi sorun alanı ile ilgili mevcut durum tespitleri ve gerçekleştirilen katılım toplantılarından gelen bilgilerin de girdi sağladığı bu süreçte her sorun alanı için hedefler belirlenmiştir. Belirlenen hedefler için ortaya konulan stratejiler saptandıktan sonra gereken eylemler tanımlanmıştır. Tanımlanan bu eylemleri kimlerin gerçekleştireceği, iki seviyede tespit edilmiştir; sorumlu kurum veya kuruluş ile destek işlevi görebilecek kurum ve kuruluşlar sıralanmıştır.

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı'nda tanımlanan yedi tema aşağıda sıralanmıştır;

- I. Yönetim ve Organizasyon
- II. Bilimsel Arkeolojik Çalışma
- III. Koruma ve Restorasyon
- IV. Kültürel - Sosyal Etkileşim ve Eğitim
- V. Turizm, Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi
- VI. Ulaşım ve Erişim
- VII. Afet Yönetimi ve Güvenlik

Yönetim Planı hedefleri, stratejileri ve eylemleri arasındaki bağlantıları takip etmek ve proje paketleri arasındaki mantıksal ilişkiyi somutlaştırmak için sade bir kod sistemi geliştirilmiştir. Bu kod sistemi Plan'ın yedi temasını temsil eden roma rakamı ile (I, II, III, IV, V, VI, VII) başlamaktadır. Her temaya ilişkin hedefler, hedefi temsil eden "H" harfi ve kendi içinde sıralı hedef numarasından oluşmaktadır (Örnek; IIH2, IVH4, vb.). Aynı hedeflere bağlı stratejiler benzer bir biçimde stratejiyi temsil eden "S" harfi ve kendi içinde sıralı strateji numarasından oluşmaktadır (Örnek; IIH2S2, IVH4S3, vb.). Aynı stratejilere bağlı eylemler ise eylemi temsil eden "E" harfi ve kendi içinde sıralı eylem numarasından oluşmaktadır (Örnek; IIH2S2E1, IVH4S3E2, vb.).

3.4.1 Yönetim ve Organizasyon

Yönetim Planı'nda "Yönetim ve Organizasyon" sorunlarına bağlı hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmıştır. "Yönetim ve Organizasyon", Yönetim Planı'nın hazırlanması, uygulanması, uygulamanın izlenmesi ve denetlenmesi süreçlerini içeren yönetim sisteminin organizasyonunu tanımlamaktadır. Bu bağlamda saptanan üç adet sorun aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

- Yetki ve sorumluluk sahibi merkezi ve yerel yönetim birimleri arasında Küçükyalı ArkeoPark'ın yönetim ve organizasyonuna dönük olarak eşgüdüm eksikliği bulunması
- Yönetim Planı anlam ve öneminin gerek mahalle sakinleri gerekse yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yeterince anlaşılamamış olması
- Koruma Mevzuatında Kentsel Arkeoloji ve ArkeoPark uygulamaları ile ilgili ayrıntılı hükümlerin bulunmaması

Hedef IH1: Yönetim Planı'nın başarıyla uygulanması için Alan Yönetim Planı anlam ve önemi hakkında ilgili ve yetkili kurum ve kuruluşlarda kapasite arttırılması ve aralarında eşgüdümün sağlanması

Yönetim Alanı ve çevresinde Yönetim Planı konusunda yeterli bilgi sahibi olunmaması ve yetki sahibi kurumlar arasında eşgüdüm bulunmamasına çözüm bulmak amacı ile temel hedef; Yönetim Planı'nın başarıyla uygulanması için Alan Yönetim Planı anlam ve önemi hakkında kapasite geliştirilmesi ve yetkili olan kurumların arasında eşgüdümün sağlanması olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Yönetim Planının ilgili tüm kurumlar tarafından doğru şekilde anlaşılmasının ve ilgili kurum ve kuruluşların ortak konularda birlikte karar geliştirmelerinin sağlanmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylemler ise kurum ve kuruluşları bir araya getirecek rutin, düzenli/programlı toplantılar düzenlemek, her kurumda Yönetim Planı kararlarının uygulanmasını izleyecek sistemler kurmak, kurumlarda ortak proje üretme kültürünün oluşturulmasına yönelik program ve projeler geliştirmektir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (Planlama, Ulaştırma ve Kültür birimleri), Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- Yönetim Planının başarıyla uygulanması için belirlenen diğer bir strateji ise; Alan Yönetim Planının anlam ve önemi hakkında, merkezi ve yerel yönetim birimlerini ve çevre sakinlerini aydınlatıcı çalışmaların yürütülmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem ise; ilgili kurumların ilgili birim çalışanlarına yönelik açıklayıcı toplantılar düzenlemek olarak belirlenmiştir. Eylemi gerçekleştirmekten sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanında, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem ise; çevrede yerleşik halka Yönetim Planı hakkında bilgi verici toplantılar ve aydınlatıcı broşürler hazırlanması olarak belirlenmiştir. Bu eylemi gerçekleştirmekten sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanında, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı olarak belirlenmiştir.

- İlgili hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji ise; Yönetim Planının uygulama sürecinde etkin yönetim ekibinin geliştirilmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylemler ise Alan Başkanı yönetiminde alanda öngörülen eylemlerin uygulamasını bire bir takip edecek, gerekli düzenleme, raporlama ve iletişim kurma işlemlerini gerçekleştirecek, projeleri oluşturup yönetebilecek nitelikte bir ekibin oluşturulmasını ve sürekliliğini sağlamaktır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanında, İstanbul Valiliği ve Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- İlgili hedefe ulaşmak için belirlenen diğer bir strateji ise; Yönetim Planının uygulama sürecinde izleme mekanizmalarının geliştirilmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylemler ise Yönetim Planı Alanı içinde Alan Yönetimi Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun düzenli ve verimli çalışmasını sağlamak ve izleme mekanizmalarını oluşturmaktır. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurum Alan Yönetimi Başkanlığının yanında Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak belirlenmiştir.

Hedef IH2: ArkeoPark Yönetim Planı uygulamalarına esas Koruma mevzuatında ihtiyaç duyulan düzenlemelerin belirlenmesi

- Yönetim Planına konu olan alan, içinde bulunduğu kentsel peyzaj ve tarihi özellikleri dikkate alındığında bir "Kentsel Arkeoloji" örneğidir ve aynı zamanda bir "ArkeoPark" olarak kullanılmaktadır. Bu duruma karşın Koruma mevzuatında arkeolojik alanlarla ilgili kanun ve yönetmeliklerde kentsel arkeolojik alanların ve ArkeoPark uygulamalarının hangi hüküm ve ilkelerle yönetilecek olduğu hakkında ayrıntı yer almadığı görülmektedir. Koruma mevzuatındaki söz konusu eksiklerin giderilmesi hedefine bağlı olarak belirlenen ilk strateji; Yönetim Planı Alanı ile ilgili koruma mevzuatındaki eksikliklerin/sorunların giderilmesinin ve gerektiği hallerde mevzuat önerileri geliştirilmesinin sağlanmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem ise ilgili tüm mevzuatın irdelenerek sorunlarını, çakışmalarını ve eksikliklerini tespit etmek, eksiklikleri giderici mevzuat önerilerinde bulunmaktadır. Eylemi gerçekleştirmekten sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanında, Üniversiteler, STK'lar ve TBMM olarak belirlenmiştir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem ise, Yönetim Planının uygulanmasında önemli bir bileşen olan katılım konusunun koruma mevzuatı içinde yer alması için öneriler geliştirmektir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanında, Koruma Kurulları, İstanbul Valiliği, İBB, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, STK'lar ve TBMM'dir.

- Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetim Planı, pek çok açıdan bir ilk uygulama özelliği taşımaktadır. Alanın hem Anadolu Yakasında bulunan bir Bizans kalıntısına sahip olması, hem bir kentsel arkeoloji niteliği taşıması hem de ArkeoPark olarak katılımcı bir yaklaşımla düzenlenmekte olması açılarından özgün bir uygulamadır. Ayrıca alanla ilgili olarak hazırlanan Alan Yönetim Planı da, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Dünya Mirası Alanı başvurusu amacıyla yapılmamış bir uygulamadır. Bu özellikleri, alanın konumu ve ölçeği de göz önüne alınarak belirlenen ikinci strateji ise; Yönetim Planı Alanı ile ilgili özgün ve örnek oluşturacak bir yönetim modelinin geliştirilmesinin sağlanması olmaktadır. Bu stratejiyi gerçekleştirmek için belirlenen eylem ise katılımcı bir yaklaşım ve sürdürülebilir bir yönetimi sağlamaya yönelik yenilikçi bir "yönetişim modeli" için mevzuata uygun, uygulanabilir bir altyapı çalışması yapmaktır. Eylemi gerçekleştirmekten sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanında, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Üniversiteler ve ilgili STK'lar olarak belirlenmiştir (Tablo 8).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	İLGİLİ DİĞER KURUMLAR
Yetki ve sorumluluk sahibi merkezi ve yerel yönetim birimleri arasında Küçükyalı ArkeoPark'ın yönetim ve organizasyonuna dönük olarak eşgüdüm eksikliği bulunması Yönetim Planı anlam ve öneminin gerek mahalle sakinleri gerekse yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yeterince anlaşılamamış olması Koruma Mevzuatında Kentsel Arkeoloji ve ArkeoPark uygulamaları ile ilgili ayrıntılı hükümlerin bulunmaması	İH1. Yönetim Planı'nın başarıyla uygulanması için Alan Yönetimi Planı hakkında farkındalık oluşturulması ve Alan'da yetkili olan kurumlar arasında eşgüdümün sağlanması	İH1S1. Yönetim Planının uygulama sürecinde etkin yönetim ekibinin oluşturulması	Kısa	İH1S1E1. Alan Başkanı yönetiminde alanda öngörülen eylemlerin uygulamasını bire bir takip edecek, gerekli düzenleme, raporlama ve iletişim kurma işlemlerini gerçekleştirecek, projeleri oluşturup yönetebilecek nitelikte bir ekibin oluşturulmasını ve sürekliliğini sağlamak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü (İAMM), İstanbul Valiliği, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler
			Kısa	İH1S1E2. Alan içerisinde yürütülecek yönetim faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamak amacıyla bir ofis ve yönetim merkezi oluşturulmasını sağlamak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İAMM, İstanbul Valiliği, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler
		İH1S2. Alan Yönetim Planı'nın anlam ve önemi hakkında, merkezi ve yerel yönetim birimleri, çevre sakinlerini aydınlatıcı çalışmalar yürütülmesi	Kısa	İH1S2E1. İlgili kurumların Alan ile ilgili birimlerinde çalışanlara yönelik açıklayıcı toplantılar düzenlemek	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İAMM, İstanbul Valiliği, İBB, Maltepe Belediyesi
			Kısa	İH1S2E2. Çevrede yerleşik halka Yönetim Planı hakkında bilgi verici toplantılar ve aydınlatıcı broşürler hazırlamak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İAMM, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı
		İH1S3. Yönetim Planı ile ön görülen çalışmaların ilgili tüm kurumlar tarafından doğru şekilde anlaşılmasının ve ortak konularda birlikte karar geliştirmelerinin sağlanması	Kısa	İH1S3E1. Kurum ve kuruluşları bir araya getirecek rutin, düzenli/programlı toplantılar düzenlemek, her kurumda Yönetim Planı kararlarının uygulanmasını izleyecek sistemler kurmak, kurumlarda ortak proje üretme kültürünün oluşturulmasına yönelik program ve projeler geliştirmek	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İAMM, İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler
		İH1S4. Yönetim Planı'nın uygulama sürecinde izleme mekanizmalarının geliştirilmesi	Kısa	İH1S4E1. Yönetim Planı Alanı içinde Alan Yönetimi Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun düzenli ve verimli çalışmasını sağlamak ve izleme mekanizmalarını oluşturmak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Üniversiteler
		İH2. ArkeoPark Yönetim Planı uygulamalarına esas Koruma mevzuatında ihtiyaç duyulan düzenlemelerin belirlenmesi	Kısa	İH2S1E1. İlgili tüm mevzuatın irdelenerek sorunlarını, çakışmalarını ve eksikliklerini tespit etmek, eksiklikleri giderici mevzuat önerilerinde bulunmak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Üniversiteler
			Kısa	İH2S1E2. Yönetim Planının uygulanmasında önemli bir bileşen olan katılım konusunun koruma mevzuatı içinde yer alması için öneriler geliştirmek	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, ilgili STK'lar ve Üniversiteler
			Orta	İH2S2E1. Katılımcı bir yaklaşım ve sürdürülebilir bir yönetimi sağlamaya yönelik yenilikçi bir "yönetişim modeli" için mevzuata uygun, uygulanabilir bir altyapı çalışması yapmak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	TBMM, İAMM, ilgili STK'lar ve Üniversiteler

Tablo 8: Yönetim ve Organizasyon Stratejileri

3.4.2 Küçükyalı ArkeoPark'ta Retorasyon ve Konservasyon Çalışmalarına Dönük Bilimsel Arkeolojik Kazıların Yürütülmesi Projesi

Yönetim Planı'nda "Bilimsel Arkeolojik Çalışma" sorunlarına bağlı hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmıştır. Bu bağlamda saptanan üç adet sorun aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

- Alan hakkında bilgi ve bilimsel veri eksikliği bulunması,
- Kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması,
- Alanın bakımı, kazı ve araştırma çalışmaları için sürekli bir mali kaynağının olmaması.

Hedef IIH1: Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapının özelliklerini ve tarihi sürecini ortaya çıkarmak, bilimsel araştırmalara dayalı bilgi eksikliğini gidermek

Yönetim Alanı içinde bulunan tarihi kalıntılar hakkında yeterli bilgi ve belge bulunmaması konusunda çözüm üretmek için temel hedef; Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapının özelliklerini ve tarihi sürecini ortaya çıkarmak ve bilimsel araştırmalara ve arkeolojik kazılara dayalı bilgi eksikliğini gidermek olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Alanda yapılan arkeolojik kazıların sürekliliğinin sağlanmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Arkeolojik kazıların yılın belli dönemlerinde periyodik olarak tekrarlanmasını sağlamaktır. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji Alanla ilgili bilimsel araştırmaların geliştirilmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan buluntularla ilgili bilimsel araştırmaları yürütmektir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji ise, Alanın bilim çevrelerinde tanıtılmasının sağlanmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Alanda bulunan eserler ve bilimsel verilerle ilgili yayınlar hazırlamaktır. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

Hedef IIH2: Küçükyalı ArkeoPark'ta yapılması gereken kazı çalışmalarına sürekli mali destek kaynağı sağlamak

Yönetim Alanı içinde bilimsel araştırmalara rehberlik edecek arkeolojik kazı çalışmalarını yürütmek için mali kaynak yetersizliği sorununa karşı hedef; Küçükyalı ArkeoPark'ta kazı çalışmalarına sürekli mali destek kaynağı sağlamak olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen strateji ise, Alanda yapılan arkeolojik kazıların sürekliliğinin sağlanması için Türkiye ve Avrupa kaynaklı fonlardan ve sponsorluklardan yararlanılmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise, Arkeolojik kazıların Kamu ve özel sektör fonlarından yararlanılarak sürekliliğinin sağlanması amacıyla yaratıcı ve yenilikçi projeler geliştirmektir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir (Tablo 9).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	DİĞER KURUM
Alan hakkında bilgi ve bilimsel veri eksikliği bulunması, Kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması, Alanın bakımı, kazı ve araştırma çalışmaları için sürekli bir mali kaynağının olmaması.	IIH1. Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapının özelliklerini ve tarihi sürecini ortaya çıkarmak, bilimsel araştırmalara dayalı bilgi eksikliğini gidermek	IIH1S1. Alanda yapılan arkeolojik kazıların sürekliliğinin sağlanması	Kısa	IIH1S1E1. Arkeolojik kazıların yılın belli dönemlerinde periyodik olarak tekrarlanmasını sağlamak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler
		IIH1S2. Alanla ilgili bilimsel araştırmaların geliştirilmesi	Kısa	IIH1S2E1. Arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan buluntularla ilgili bilimsel araştırmaları yürütmek	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Üniversiteler
		IIH1S3. Alanın bilim çevrelerinde tanıtılmasının sağlanması	Orta	IIH1S3E1. Alanda bulunan eserler ve bilimsel verilerle ilgili yayınlar hazırlamak, sempozyum düzenlemek	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Üniversiteler
	IIH2. Küçükyalı ArkeoPark'ta kazı çalışmalarına sürekli mali destek sağlamak	IIH2S1. Alanda yapılan arkeolojik kazıların sürekliliğinin sağlanması için Türkiye ve Avrupa kaynaklı fonlardan ve sponsorluklardan yararlanılması	Kısa	IIH2S1E1. Arkeolojik kazıların Kamu ve özel sektör fonlarından yararlanılarak sürekliliğinin sağlanması amacıyla yaratıcı ve yenilikçi projeler geliştirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, ilgili STK'lar ve Üniversiteler

Tablo 9: Bilimsel Arkeolojik Çalışma Stratejileri

3.4.3 Koruma ve Restorasyon

Yönetim Planı Alanı'nda "Koruma ve Restorasyon" başlığında saptanan sorunlara bağlı olarak geliştirilen hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmaktadır. Bu bölümde yer alan sorunlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- Alanın arkoeljik niteliğini koruyacak biçimde ele alınıp, statik ve güvenlik olarak ziyaretçilere dönük yeterli önlemlerin alınmamış olması
- Tescilli ve tescilsiz ağaçlara ait köklerinin yapı duvarlarına zarar verecek şekilde gelişmiş olması ve işahlarının yapılmamış olması,
- 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın onaylanmamış olması
- III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması
- Alanda kültür varlığına zarar veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması
- Sit alanının yoğun bir mevcut kentsel doku içinde olması

Hedef IIIH1: Yapının özgün bir şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak

Yönetim Alanı içinde bulunan yapının yıpranmış ve strüktürel açıdan zayıflamış olması sorununa çözüm üretmek için temel hedef; Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapının özgün bir şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Yapının çevresel etkilerden ve yıpranmadan korunmasını sağlamaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Koruma uzmanları tarafından çağdaş yöntemler kullanılarak koruma uygulamalarının yapılmasını sağlamak ve bu amaçla proje ve ihale şartnamelerinde uyulması gereken esasları belirlemektir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji; Yapının özgünlüğünü koruyarak yıpranmış kısımlarının onarılmasını sağlamaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise tüm restorasyon uygulamalarında konusunda uzman profesyoneller denetiminde, özgün ve uyumlu malzeme ve tekniklerin kullanılmasının sağlanması öngörülmüştür. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji ise; Alanda yapılan koruma ve restorasyon çalışmalarının yapılması ve yıllar içinde takip edilebilmesi için onarım fonu kurulması amaçlı çalışmalar yapmaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem ise koruma ve restorasyon çalışmalarında kullanılmak üzere kamu ve özel sektör fonlarından yararlanmak, sponsorluklardan yararlanmak için projeler geliştirilmesidir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

Hedef IIIH2: Özgün bitki örtüsünün ve tescilli ağaçların korunmasını sağlamak

Yönetim Alanı içinde bulunan yapının yıpranmış ve strüktürel açıdan zayıflamış olması sorununa çözüm üretmek için temel hedef; Küçükalyalı ArkeoPark'ta bulunan yapının özgün bir şekilde doğal çevresi ile birlikte korunmasını ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Alanda bulunan tescilli ağaçların korunmasını sağlamaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Alanda bulunan tescilli ağaçların yapıya, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyecek şekilde bakımının yapılarak korunmasıdır. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Maltepe Belediyesi (Park ve Bahçeler Md.) olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji özgün bitki örtüsünün korunması ve tanıtılmasını sağlamaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, özgün bitki çeşitlerinin belirlenmesi ve sınıflandırılarak belgelenmesidir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Alan Yönetimi Başkanlığı ve Maltepe Belediyesi (Park ve Bahçeler Md.) yanı sıra, Üniversitelerin peyzaj mimarlığı, orman mühendisliği ve botanik bölümleri olarak belirlenmiştir. Aynı strateji için belirlenen diğer eylem ise; özgün bitki dokusu üzerinde bilimsel çalışmalar yapılmasının teşvik edilmesidir. Bu eylemin gerçekleştirilmesi için sorumlu kurumlar Alan Yönetimi Başkanlığı ve Üniversitelerin peyzaj mimarlığı, orman mühendisliği ve botanik bölümleri yanı sıra Maltepe Belediyesi (Park ve Bahçeler Md.) olarak belirlenmiştir.

Hedef IIIH3: 1/1000 Ölçekli Koruma İmar Planını hazırlamak ve III. Derece Sit alanı içinde kalan parsellerde imar sorunlarını gidermek.

Yönetim Alanını kapsayan I. ve III. Derece Sit Alanları ile için 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planları henüz onaylanmamış bulunmaktadır. Planın onay süreci tamamlanmadığından III. Derece Sit Alanı içinde kalan 13 adet parselin imar durumları konusunda bir belirsizlik oluşturmakta ve aynı zamanda bu parsellerde oturan mülk sahipleri açısından tescilli tarihi eser ve çevresinde yapılan çalışmalara yönelik olumsuz görüşlerin oluşmasına, tarihi eserin korunması için oluşturulan katılımcı yaklaşımın desteklenmemesine neden olmaktadır. Tespit edilen bu sorunlara çözüm üretmek için temel hedef; 1/1000 Ölçekli Koruma İmar Planının onay süreçlerinin tamamlanması ve III. Derece Sit alanı içinde kalan parsellerde imar sorunlarını gidermek olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen strateji 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planının bulunmaması nedeniyle oluşan mağduriyetin giderilmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem ise 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planının onaylanarak yürürlüğe girmesidir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Maltepe Belediyesi'nin yanı sıra, Alan Yönetimi Başkanlığı, İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu ve İBB'dir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem olarak ise III. Derece Sit Alanı olarak ilan edilen binalarında yaşayan mahalle sakinleri için mevzuat konusunda bilgilendirme desteği vermek, toplantılar düzenlemektir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Alan Yönetimi Başkanlığı ve Maltepe Belediyesi'nin yanı sıra Çınar Mahallesi Muhtarlığıdır (Tablo 10).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	DiĞER KURUM
Alanın arkeolojik niteliğini koruyacak biçimde ele alınıp, statik ve güvenlik olarak ziyaretçilere dönük yeterli önlemlerin alınmamış olması	IIIIH1. Yapının özgün bir şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak	IIIIH1S1. Yapının çevresel etkilerden ve yıpranmadan korunmasını sağlamak	Kısa	IIIIH1S1E1. Koruma uzmanları tarafından çağdaş yöntemler kullanılarak koruma uygulamalarının yapılmasını sağlamak ve bu amaçla proje ve ihale şartnamelerinde uyulması gereken esasları belirlemek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler
Tescilli ve tescilsiz ağaçlara ait köklerinin yapı duvarlarına zarar verecek şekilde gelişmiş olması ve ıslahlarının yapılmamış olması,		IIIIH1S2. Yapının özgünlüğünü koruyarak yıpranmış kısımlarının onarılmasını sağlamak	Kısa	IIIIH1S2E1. Tüm restorasyon uygulamalarında konusunda uzman profesyoneller denetiminde, özgün ve uyumlu malzeme ve tekniklerin kullanılmasını sağlamak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, ve Üniversiteler
1/1000Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın onaylanmamış olması		IIIIH1S3. Alanda yapılan koruma ve restorasyon çalışmalarının yapılması ve yıllar içinde takip edilebilmesi için onarım fonu kurulması amaçlı çalışmalar yapmak Planı'nın anlam ve önemi hakkında, merkezi ve yerel yönetim birimleri ve çevre sakinlerini aydınlatmak	Kısa	IIIIH1S3E1. Koruma ve restorasyon çalışmalarında kullanılmak üzere Kamu ve özel sektör fonlarından yararlanmak, sponsorluklardan yararlanmak için projeler geliştirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, ilgili STK'lar ve Üniversiteler
III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandırıldığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması	IIIIH2. Özgün bitki örtüsünün ve tescilli ağaçların korunmasını sağlamak	IIIIH2S1. Alanda bulunan tescilli ağaçların bakımını yapmak	Kısa	IIIIH2S1E1. Alanda bulunan tescilli ağaçların tescilli yapıya, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyecek şekilde bakımını yapmak ve korumak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Maltepe Belediyesi, Üniversitelerin İlgili Bölümleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Alanda kültür varlığına zarar veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması		IIIIH2S2. Özgün bitki örtüsünün korunması ve tanıtılmasını sağlamak	Kısa	IIIIH2S2E1. Özgün bitki çeşitlerini belirlemek ve belgelemek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Maltepe Belediyesi, Üniversitelerin İlgili Bölümleri
Sit alanının yoğun bir mevcut kentsel doku içinde olması			Kısa	IIIIH2S2E2. Özgün bitki dokusu üzerinde bilimsel çalışmalar yapılmasını teşvik etmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İlgili STK'lar ve Üniversiteler
	IIIIH3. 1/1000 Ölçekli Koruma İmar Planının onaylanmasını takiben, planın uygulanmasını sağlamak	IIIIH3S1. 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın bulunmaması nedeniyle oluşan mağduriyetin giderilmesi	Kısa	IIIIH3S1E1. 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın yürürlüğe girmesini sağlamak	Maltepe Belediyesi	Alan Yönetimi Başkanlığı ve İBB
			Kısa	IVH1S1E1. Sit alanı çevresinde bulunan ve III. Derece Sit Alanı olarak ilan edilen binalarında yaşayan mahalle sakinleri için mevzuat konusunda bilgilendirme desteği	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve ilgili STK'lar

Tablo 10: Koruma ve Restorasyon Stratejileri

3.4.4 Kültürel-Sosyal Etkileşim ve Eğitim

Yönetim Planı Alanı'nda "Kültürel-Sosyal Etkileşim ve Eğitim" başlığında saptanan sorunlara bağlı olarak geliştirilen hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmaktadır. Bu bölümde yer alan sorunlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- Çevrede yerleşik halk ile alan arasında güçlü bir kültürel bağ kurulamamış olması
- III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandırıldığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması
- Kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması
- Kentsel Arkeolojik alanlar hakkında toplumun yeterli bilgiye sahip olmaması

Hedef IVH1: Küçükaly ArkeoPark'a dair farkındalığı artırmak

Yönetim Alanı içinde bulunan yapı ile ilgili olarak Kültür varlığının Bizans dönemine ait olması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması ve çevrede yerleşik halk ile alan arasında bir kültürel bağ kurulamamış olması, yapının çevrede doğru bir şekilde tanınmaması sorunlarına çözüm üretmek için temel hedef; Küçükaly ArkeoPark'a dair farkındalığı artırmak olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji; Küçükaly ArkeoPark'ın bilinirliğini artırmak için çalışmalar yapmaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Alanın çevresinde bilgilendirme panoları yerleştirmek, dikkat çekici sergi ve sunumlar gerçekleştirmektir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Milli Eğitim İl Müdürlüğü, İstanbul Valiliği (il Kültür Müdürlüğü), İBB, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı olarak belirlenmiştir. Bu strateji için belirlenen ikinci eylem ise ArkeoPark'ta rehberli geziler düzenlemektir. Bu eylem için sorumlu kurumlar; İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, İstanbul Valiliği (il Kültür Müdürlüğü), Maltepe Belediyesi ve ilgili STK'lar olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji Yönetim Planı Alanı'ndaki Yapının kentsel yaşam ve çevre kalitesinin yükseltilmesi için kullanımını sağlamaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Küçükaly ArkeoPark'ı mahalle ölçeğinde bir kültür merkezi mekânı olarak kullanmak; alanı, sinema, tiyatro, mini konser ve sergi etkinlikleri için toplum yararına açmaktır. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği (il Kültür Müdürlüğü), İBB, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve Üniversiteler olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji Alanın mahalle sakinleri tarafından benimsenmesi ve sahiplenilmesi için çalışmalar yürütmektir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem ise, alan içerisinde mahalle sakinlerinin kullanımına açık bir toplantı salonu ve danışma merkezi oluşturulmasını sağlamaktır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi

Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı olarak belirlenmiştir.

Hedef IVH2: Kentsel Arkeolojik Sit alanı hakkında bilgi paylaşımını sağlamak

Yönetim Alanı çevresinde Kentsel Arkeolojik Sit alanı hakkında yeterli bilgiye sahip olunmaması ve çevre parsellerde İmar haklarının sınırlandırılması nedeniyle yerel tepkilerin bulunması sorunlarına çözüm üretmek için temel hedef olarak Küçükalyalı ArkeoPark çevresinde Kentsel Arkeolojik Sit alanı hakkında bilgi paylaşımını geliştirmek belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Küçükalyalı ArkeoPark çevresinde oturan mahalle sakinleri için destek programları ve ortak çalışmalar yürütmektir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise Sit alanı çevresinde bulunan ve III. Derece Sit Alanı olarak ilan edilen binalarında yaşayan mahalle sakinleri için alanı sahiplendirici etkinlikler düzenlemek, mevzuat konusunda bilgilendirme desteği vermek, toplantılar düzenlemek olarak belirlenmiştir. Eylemleri gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Alan Yönetimi Başkanlığı ve Maltepe Belediyesi'nin yanı sıra Çınar Mahallesi Muhtarlığı'dır.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji Yönetim Planı Alanını eğitim alanı olarak değerlendirmektir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem olarak toplumun genelini ve özellikle çocuk ve gençleri hedefleyen eğitici, duyarlılığı arttırıcı ve bilgilendirici programlar hazırlamaktır. Alan Yönetimi Başkanlığı ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Milli Eğitim İl Müdürlüğü, İstanbul Valiliği (İl Kültür Müdürlüğü), İBB, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı olarak belirlenmiştir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem üniversitelerin Arkeoloji ve Sanat Tarihi bölümlerindeki gençlere alanda uygulamalı eğitimler vermek, çocuklar için arkeolojik kazı simülasyonları düzenlemek belirlenmiştir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Alan Yönetimi Başkanlığı ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü yanı sıra, Üniversitelerin ilgili bölümleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği (İl Kültür Müdürlüğü), Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı olarak belirlenmiştir (Tablo 11).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	DIĞER KURUM
Çevrede yerleşik halk ile alan arasında güçlü bir kültürel bağ kurulamamış olması, III. Derece Sit Alanında bulunan çevre parsellerde imar haklarının sınırlandırıldığı iddiasıyla yerel tepkilerin bulunması, Kültür varlığının günlük hayatlarının içine yeterince entegre olmaması nedeniyle yörede yaşayanlar üzerinde aidiyet duygusu yaratmaması, Kentsel Arkeolojik alanlar hakkında toplumun yeterli bilgiye sahip olmaması	IVH1. Küçükaly ArkeoPark'ın özgün değeri hakkında farkındalığı artırmak	IVH1S1. Küçükaly ArkeoPark'ın bilinirliğini artırmak için çalışmalar yapılması	Kısa	IVH1S1E1. Alanın çevresinde bilgilendirme panoları yerleştirmek, dikkat çekici sergi ve sunumlar gerçekleştirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı
			Kısa	IVH1S1E2. ArkeoPark'ta rehberli geziler düzenlemek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve İlgili STK'lar
		IVH1S2. Yönetim Planı Alanı'ndaki Yapının kentsel yaşam ve çevre kalitesinin yükseltilmesi için kullanımını sağlamak	Kısa	IVH1S2E1. Küçükaly ArkeoPark'ı mahalle ölçeğinde bir kültür mekânı olarak kullanmak; alanı, sinema, tiyatro, mini konser ve sergi etkinlikleri için toplum yararına açmayı sürdürmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve İlgili STK'lar
		IVH1S3. Alanın mahalle sakinleri tarafından benimsenmesi ve sahiplenilmesi için çalışmalar yürütmek	Kısa	IVH1S3E1. Alan içerisinde mahalle sakinlerinin kullanımına açık bir toplantı salonu ve danışma merkezi oluşturulmasını sağlamak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı
	IVH2. Kentsel Arkeolojik Sit alanı hakkında bilgi paylaşımını artırmak	IVH1S3. Alanın mahalle sakinleri tarafından benimsenmesi ve sahiplenilmesi için çalışmalar yürütmek	Kısa	IVH2S1E1. Sit alanı çevresinde bulunan ve III. Derece Sit Alanı olarak ilan edilen binalarında yaşayan mahalle sakinleri için alanı sahiplendirici etkinlikler düzenlemek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve ilgili STK'lar
		IVH2S2. Yönetim Planı Alanı'nı eğitim alanı olarak değerlendirmek	Kısa	IVH2S2E1. Toplumun genelini ve özellikle çocuk ve gençleri hedefleyen eğitici, duyarlılığı artırıcı ve bilgilendirici programlar hazırlamak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Milli Eğitim İl Md., Eğitim Kurumları, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı ve ilgili STK'lar
			Kısa	IVH2S2E2. Üniversitelerin Arkeoloji ve Sanat Tarihi bölümlerindeki gençlere alanda uygulamalı eğitimler vermek, çocuklar için arkeolojik kazı simülasyonları düzenlemek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, ilgili STK'lar ve Üniversiteler

Tablo 11: Kültürel - Sosyal Etkileşim Stratejileri

3.4.5 Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi

Yönetim Planı Alanı'nda "Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi" başlığında saptanan sorunlara bağlı olarak geliştirilen hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmaktadır. Bu bölümde yer alan sorunlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- Turizm açısından az bilinen bir alan olması,
- Yeterli çevre düzenlemesi yapılmamış olmaması,
- Alan ve alandan çıkarılan eserlerin ziyaretçilere yeterince tanıtılamıyor olması.

Hedef VH1: Küçükyalı ArkeoPark'ı İstanbul için aktif bir kültür turizmi alanı haline getirmek.

Yönetim Planı alanının turistik açıdan bilinirliğinin olmaması, çevre düzenlemesi bulunmaması, alana gelenlerin kazıdan çıkan eserler hakkında bilgi edinememesi sorunlarına çözüm üretmek için temel hedef; Küçükyalı ArkeoPark'ı İstanbul için aktif bir kültür turizmi alanı haline getirmek olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Küçükyalı ArkeoPark'ın ziyaret edilebilir bir alan haline getirilmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, Küçükyalı ArkeoPark alanı içinde çevre düzenlemesi yapılmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, İBB ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir. Bu strateji için belirlenen ikinci eylem ise, Küçükyalı ArkeoPark alanı içinde bir ziyaretçi merkezi oluşturmaktır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Koç Üniversitesi olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji Küçükyalı ArkeoPark'ın özgün kültürel değerlerinin tanıtılmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapı hakkında tanıtıcı çalışmalar yapmaktır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, İBB, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler ve kültürel alanda çalışan STK'lar olarak belirlenmiştir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem, Küçükyalı ArkeoPark'ta ortaya çıkarılan küçük buluntuların ve kıymetli eserlerin görsel olarak sergilenebileceği düzenekler hazırlamaktır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, kültürel alanda çalışan STK'lar ve sanatçılar olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji Küçükyalı ArkeoPark'ın yaratıcı endüstriler aracılığı ile tanıtılmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, alanla ilgili simgesel objeler üretilerek satılabilir hatırlatıcı malzemeler elde edilmesidir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, kültürel alanda çalışan STK'lar ve sanatçılar olarak belirlenmiştir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem, Alanla ilgili fotoğraf ve belgesel film

çalışmaları yapılmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, kültürel alanda çalışan STK'lar ve sanatçılar olarak belirlenmiştir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem, Farklı alanlardan sanatçıların alandan ilham alarak özgün çalışmalar üretmelerinin sağlanması ve bunların alanın tanıtımında kullanılmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, kültürel alanda çalışan STK'lar ve sanatçılar olarak belirlenmiştir (Tablo 12).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	DİĞER KURUM
Turizm açısından az bilinen bir alan olması Yeterli çevre düzenlemesi yapılmamış olmaması Alan ve alandan çıkarılan eserlerin ziyaretçilere yeterince tanıtılmıyor olması	VH1. Küçükyalı ArkeoPark'ı İstanbul için aktif bir kültür turizmi alanı haline getirmek	VH1S1. Küçükyalı ArkeoPark'ın ziyaret edilebilir bir alan haline getirilmesi	Orta	VH1S1E1. Küçükyalı ArkeoPark alanı içinde çevre düzenlemesi yapmak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, İBB ve Maltepe Belediyesi
			Orta	VH1S1E2. Küçükyalı ArkeoPark alanı içinde bir ziyaretçi merkezi oluşturmak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Üniversiteler
		VH1S2. Küçükyalı ArkeoPark'ın özgün kültürel değerlerinin tanıtılması	Kısa	VH1S2E1. Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapı hakkında internet ortamında ve basılı malzemeler aracılığı ile tanıtıcı çalışmalar yapmak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler
			Kısa	VH1S2E2. Küçükyalı ArkeoPark'ta ortaya çıkarılan küçük buluntuların ve kıymetli eserlere ait tanıtıcı materyalin görsel olarak sergilenebileceği düzenekler hazırlamak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'lar ve Sanatçılar
		VH1S3. Küçükyalı ArkeoPark'ın yaratıcı endüstriler aracılığı ile tanıtılması	Kısa	VH1S3E1. Alanla ilgili simgesel objeler tasarlayıp üretmek, satılabilir, hatırlatıcı malzemeler elde etmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'lar
			Kısa	VH1S3E2. Alanla ilgili fotoğraf ve belgesel film çalışmaları yapmak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'lar ve Sanatçılar
			Kısa	VH1S3E3. Farklı disiplinlerden sanatçıların, alandan ilham alarak özgün çalışmalar üretmelerini sağlamak ve bunları alanın tanıtımında kullanmak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'lar ve Sanatçılar

Tablo 12: Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetim Stratejileri

3.4.6 Ulaşım ve Erişim

Yönetim Planı Alanı'nda "Ulaşım ve Erişim" başlığında saptanan sorunlara bağlı olarak geliştirilen hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmaktadır. Bu bölümde yer alan sorunlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- Alan ve çevresinde yeterli otopark alanı bulunmaması,
- Alanın kentin kültürel merkezinden uzak olması.

Hedef VIH1: Küçükyalı ArkeoPark'ı kolay erişilebilir hale getirmek

Yönetim Planı alanın kentin kültürel merkezinden uzak olması, yakın çevresinde yerinin bilinmiyor olması ve alanın yakın çevresinde otopark sorunu bulunması sorunlarına çözüm üretmek için temel hedef; Küçükyalı ArkeoPark'ı kolay erişilebilir hale getirmek olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Küçükyalı ArkeoPark'ın diğer tarihi alanlarla arasındaki ulaşım imkânlarını geliştirmektir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, alan ile İstanbul'un kültürel merkezi sayılan Tarihi Yarımada arasında ulaşım aksı geliştirilmesi olarak belirlenmiştir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, İBB, Fatih Belediyesi ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir.

- Bu strateji için belirlenen ikinci eylem ise, alanın Adalar ile tarihsel bağlarını pekiştirici ulaşım aksı geliştirilmesidir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, İBB, Adalar Belediyesi ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir. Aynı strateji için belirlenen üçüncü eylem ise, Genel anlamda ArkeoPark'ı içine alan alternatif kültür rotaları hazırlanmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, İstanbul Valiliği, İBB, Maltepe Belediyesi ve ilgili STK'lar olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji Küçükyalı ArkeoPark'ın yakın çevresinden alana ulaşımı kolaylaştırmaktır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, Alan çevresindeki mevcut sinyalizasyon ve yönlendirme çalışmalarının geliştirilmesidir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İBB ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Karayolları Bölge Müdürlüğü ve Maltepe Belediyesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem ise, çevredeki ulaşım aktarma noktalarında yönlendirme ve bilgilendirme elemanları yerleştirilmesidir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İBB ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Karayolları Bölge Müdürlüğü ve Kadıköy belediyesi, Ataşehir Belediyesi, Sancaktepe Belediyesi, Kartal Belediyesi ve Maltepe Belediyesidir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji Alana yaya olarak ulaşım imkânlarını geliştirmektir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, alana yaya ulaşımı için toplu taşıma ağları ile entegrasyon çalışmalarının yapılmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İBB ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Maltepe Belediyesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen ikinci eylem, alana ulaşımında ve alan içinde

engelli ulaşımını kolaylaştırıcı tedbirler alınmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar Alan Yönetimi Başkanlığı ve Maltepe Belediyesi'nin yanı sıra, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İBB ve Karayolları Bölge Müdürlüğüdür.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen üçüncü strateji, Alternatif araçlarla ulaşım imkânlarının geliştirilmesidir. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem, alana bisiklet ile ulaşım rotaları geliştirilmesi ve ulaşımı kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar karayolları Bölge Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı'nın yanı sıra, İBB, Kadıköy Belediyesi, Maltepe Belediyesi ve ilgili STK'lardır (Tablo 13).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	DiĞER KURUM
Alanın kentin kültürel merkezinden uzak olması Alan ve çevresinde otopark sorunu bulunması	VIH1. Küçükyalı ArkeoPark'ı kolay erişilebilir hale getirmek	VIH1S1. Küçükyalı ArkeoPark'ın diğer tarihi alanlarla arasındaki ulaşım imkânlarının geliştirilmesi	Kısa	VIH1S1E1. Alan ile Tarihi Yarımada arasında ulaşım aksı geliştirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Fatih Belediyesi, Maltepe Belediyesi, ilgili STK'lar ve Üniversiteler
			Orta	VIH1S1E2. Adalar ile tarihsel bağları pekiştirici ulaşım aksı geliştirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Adalar Belediyesi, Maltepe Belediyesi, ilgili STK'lar ve Üniversiteler
			Orta	VIH1S1E3. ArkeoPark'ı içine alan alternatif kültür rotaları hazırlamak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Kadıköy Belediyesi, Kartal Belediyesi, Maltepe Belediyesi, ilgili STK'lar ve Üniversiteler
		VIH1S2. Küçükyalı ArkeoPark'ın yakın çevresinden alana ulaşımın kolaylaştırılması	Kısa	VIH1S2E1. Alan çevresindeki mevcut sinyalizasyon ve yönlendirme çalışmalarını geliştirmek/çeşitlendirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Karayolları Bölge Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi
			Kısa	VIH1S2E2. Çevredeki ulaşım aktarma noktalarında yönlendirme ve bilgilendirme elemanları yerleştirmek	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Karayolları Bölge Müdürlüğü, TCDD
		VIH1S3. Alana yaya olarak ulaşım imkânlarının geliştirilmesi	Kısa	VIH1S3E1. Alana yaya ulaşımı için toplu taşıma ağı ile entegrasyon çalışmaları yapmak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Maltepe Belediyesi
			Kısa	VIH1S3E2. Alanın yakın çevresinde ve alan içinde engelli ulaşımını kolaylaştırıcı tedbirler almak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Maltepe Belediyesi
		VIH1S4. Alternatif araçlarla ulaşım imkânlarının geliştirilmesi	Orta	VIH1S4E1. Alanı bisikletli ulaşım rotalarından birisi haline getirmek ve Alana bisikletle ulaşımı kolaylaştırıcı tedbirler almak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	İBB, Maltepe Belediyesi ve ilgili STK'lar

Tablo 13: Ulaşım ve Erişim Stratejileri

3.4.7 Afet Yönetimi ve Güvenlik

Yönetim Planı Alanı'nda "Afet Yönetimi ve Güvenlik" başlığında saptanan sorunlara bağlı olarak geliştirilen hedefler, stratejiler, eylemler ve bu eylemleri gerçekleştirmesi öngörülen kurum ve kuruluşlar bu başlık altında ele alınmaktadır. Bu bölümde yer alan sorunlar şu şekilde sıralanmaktadır

- Yapının afetlere karşı korunmasız olması, Afet Yönetimi Planı'nın bulunmaması
- Alanda sürekli hizmet verebilen bir güvenlik biriminin bulunmaması
- Alanın çevresinde yaşayanlara rahatsızlık veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması

Hedef VIIH1: Küçükyalı ArkeoPark ve yakın çevresinin afetlere karşı korunması

Yönetim Planı alanını oluşturan arkeolojik alanın, yakın çevredeki tek yapılaşmamış alan olarak afet toplanma bölgesi olarak kullanılması ve Yönetim Planı Alanı içindeki tarihi yapı için afet yönetimi çalışması bulunmaması sorunlarına çözüm üretmek için temel hedef; Küçükyalı ArkeoPark ve yakın çevresinin afetlere karşı korunması olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji Küçükyalı ArkeoPark Afet Yönetimi Planı hazırlanmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen birinci eylem, Alanın kültürel işlevine zarar vermeyecek şekilde acil eylem planı hazırlanmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, AFAD, İstanbul Valiliği, İBB ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir. Bu strateji için belirlenen ikinci eylem ise, ArkeoPark'ın afetlerden zarar görmemesi için gerekli acil tedbirlerin belirlenerek uygulanmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, AFAD ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji ise, Arkeolojik kalıntılara zarar vermeksizin toplanma alanı olma niteliğinin korunmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem, Alanda bulunan arkeolojik kalıntılar ve tarihi yapı parçalarına zarar vermeksizin acil durumlarda toplanma alanı olarak kullanılması için çalışma yapılmasıdır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, AFAD ve Maltepe Belediyesi olarak belirlenmiştir.

Hedef VIIH2: Yönetim planı Alanı içinde bulunan kültür varlığının ve çevrede yaşayanların güvenliğini sağlamak

Yönetim Alanı içinde bulunan alanda kültür varlığına ve çevrede yaşayanlara zarar veren davranışlar yapılması sorununa çözüm üretmek için temel hedef; Yönetim planı Alanı içinde bulunan kültür varlığının ve çevrede yaşayanların güvenliğini sağlamak olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ilk strateji ArkeoPark'ın dışarıdan gelecek tehditlere karşı koruma altına alınmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem olarak ise ArkeoPark çevresinde fiziksel bir güvenlik bariyeri oluşturulması belirlenmiştir. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Maltepe Belediyesi

olarak belirlenmiştir.

- Bu hedefe ulaşmak için belirlenen ikinci strateji ArkeoPark'ta oluşabilecek tehlikelerin önlenmesi amaçlı tedbirlerin alınmasıdır. Bu strateji ile ilgili olarak belirlenen eylem ise, ArkeoPark ve çevresini, kamera sistemi ve sürekli bekçi koruması ile güvenlik altına almaktır. Eylemi gerçekleştirmede sorumlu kurumlar İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığının yanı sıra, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığıdır (Tablo 14).

SORUN	HEDEF	STRATEJİ	SÜRE	EYLEM	SORUMLU KURUM	DiĞER KURUM
Yapının afetlere karşı korunmasız olması, Afet Yönetimi Planı'nın bulunmaması ancak toplanma alanı olarak belirlenmiş olması	VIIH1. Alan ve çevresinin afetlere karşı korunması	VIIH1S1. Küçükalyalı ArkeoPark Afet Yönetimi Planı hazırlanması	Kısa	VIIH1S1E1. Alanın kültürel işlevine zarar vermeyecek şekilde acil eylem planı hazırlamak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	AFAD, İstanbul Valiliği, İBB ve Maltepe Belediyesi
			Kısa	VIIH1S1E2. ArkeoPark'ın afetlerden zarar görmemesi için gereken acil tedbirleri belirleyerek uygulamak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	AFAD ve Maltepe Belediyesi
		VIIH1S2. Arkeolojik kalıntılara zarar vermeksizin toplanma alanı olma niteliğinin korunması	Kısa	VIIH1S2E1. Alanda bulunan arkeolojik kalıntılar ve tarihi yapı parçalarına zarar vermeksizin alanın kısmen acil durumlarda toplanma alanı olarak kullanılması için çalışma yapmak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	AFAD ve Maltepe Belediyesi
Alanın çevresinde yaşayanlara rahatsızlık veren davranışların gerçekleşmesinin bütünüyle engellenememiş olması	VIIH2. Yönetim planı Alanı içinde bulunan Kültür varlığının ve çevrede yaşayanların güvenliğini sağlamak	VIIH2S1. ArkeoPark'ın dışarıdan gelecek tehditlere karşı koruma altına alınması	Kısa	VIIH2S1E1. ArkeoPark çevresinde fiziksel bir güvenlik bariyeri oluşturmak	Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Maltepe Belediyesi
		VIIH2S2. ArkeoPark'ta oluşabilecek tehlikelerin önlenmesi amaçlı tedbirlerin alınması	Kısa	VIIH2S2E1. ArkeoPark ve çevresini, kamera sistemi ve sürekli bekçi koruması ile güvenlik altına almak	İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü ve Alan Yönetimi Başkanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı Maltepe Belediyesi ve Çınar Mahallesi Muhtarlığı

Tablo 14: Afet Yönetimi ve Güvenlik Stratejileri

4. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANI PROJELERİ/PROJE PAKETLERİ

4.1. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK PROJE PAKETLERİ

Küçükalyı ArkeoPark Yönetim Planı'nın benimsenen vizyonu çerçevesinde oluşturulan plan hedefleri ve bu hedeflere bağı stratejiler ve eylemlerin uygulaması kapsamında, Küçükalyı ArkeoPark Yönetim Planı Alanı'na yönelik proje paketleri tanımlanmıştır. Küçükalyı ArkeoPark Yönetim Planı proje paketlerinin içeriğı, belirlenen yedi tema çerçevesinde oluşturulmuş ve bu yedi başlık altında sunulmuştur.

Proje paketleri; "Proje Kodu", "Proje Adı", "Proje Tanımı", "Yönetim Planı ile Bağlantı", "Sorumlu Kurum", "İlgili Kurumlar", "Kaynaklar", "Süre" ve "Diğer Kurumların Programlanan Projeleri ile Bağlantı" başlıklarından oluşmaktadır. "Proje Kodu" iki bileşenden oluşmaktadır. Roma rakamı ile ifade edilen (I, II, III, IV, V, VI, VII) ilk bileşen projenin temasını ifade etmektedir; projenin Yönetim Planı hedef, strateji ve eylem kurgusunun yer aldığı yedi temadan hangisine ait olduğunun takibini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Proje kodunun ikinci bileşeni proje numarasıdır ve numaralandırma temalardan bağımsız olarak devam etmektedir.

Küçükalyı ArkeoPark Yönetim Planı proje paketlerinin örnek kodlaması şu şekildedir; II-PP6 > II: Bilimsel Arkeolojik Çalışmalar – PP6: Proje 6 "Proje Adı" ilgili projenin adından oluşmaktadır. "Proje Tanımı", projenin kısa açıklaması ve kapsamının çerçevesini çizmektedir. Proje Tanımı bölümünün ana girdi kaynağı Küçükalyı ArkeoPark Yönetim Planı hedef ve stratejilerine bağı tanımlanan eylemlerdir.

"Yönetim Planı ile Bağlantı", dört alt bileşene sahiptir. Bunlar, "İlgili Hedef(ler)", "İlgili Strateji(ler)", "İlgili Eylem(ler)" ve "İlgili Proje Paketleri" dir. Her bir bileşenin içeriğı yine kodlar yardımıyla, söz konusu projenin ilgili olduğu hedef, strateji ve eylemler ile oluşturulan diğer proje paketleri ile arasındaki bağlantıyı ve referansı sağlamak için kurgulanmıştır. Bir projenin birden çok hedef, strateji, eylem ve proje ile bağlantısı olabilir. Bir proje ile diğer projeler arasındaki bağlantı; girdi-çıkı ilişkisi olabileceğı gibi birbirini bütünleyen bir ilişki de olabilmektedir.

"Sorumlu Kurum", projenin hangi kurum öncülüğünde yürütülebileceğini ifade etmektedir. Sorumlu kurum her zaman projenin yürütülmesi ile ilgili mali kaynak sağlayan kurum olmayabilir. Sorumlu kurum, öncelikle idari sorumluluk ve proje eşgüdümünü sağlama işlevini taşımaktadır. Bazı proje paketlerinde birden çok sorumlu kurum tanımlanmıştır. "İlgili Kurumlar", sorumlu kurum veya kurumların yanında bilgi birikimi, insan kaynağı, teknoloji, benzer proje deneyimi gibi kapasitelere sahip olup sorumlu kurum veya kurumlarla beraber projenin yürütülebileceğı kurumları tanımlamaktadır.

"Kaynaklar" başlığı altında, ağırlıklı olarak projenin yürütülmesinde mali kaynakların hangi kurum veya kurumlardan karşılanabileceğı açıklanmaktadır. Kurumların yatırım programı ile kuruluş amacı ve etkinlik kapsamı çerçevesinde bütçesinden mali kaynak tahsisi yapılabilmesi buradaki temel belirleyici unsurdur. "İlgili Kurumlar" ve "Kaynaklar", kamu kurumu, yerel yönetim birimi olabileceğı gibi kamu-özel sektör ortaklığı, ajanslar, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kurumları da olabilir.

“Süre”, ilgili projenin ne kadar bir sürede yapılabileceğini ifade etmektedir. Proje künyesinde yer alan “kısa” 1-2 yıl, “orta” 3-4 yıl, “uzun” 5 yıl proje sürelerine karşılık gelmekte olup bu süreler yaklaşık ve tahmini bir özellik taşımaktadır. Projelerin kurumlarca netleştirilmesinde bu süreler daha kesin bir hal alacaktır. Bakım, onarım, eğitim, bilinçlendirme gibi süreklilik arz eden proje paketlerinin süre hanesi ise “devam eden” olarak belirtilmiştir.

Proje paketleri çerçevesindeki “Diğer Kurumların Programlanan Projeleri ile Bağlantı” bölümünde ilgili kurumlar tarafından hali hazırda onaylanmış, yatırım ve hizmet programına alınmış ve bu bağlamda, önerilen proje ile ilişkilendirilebilir olan etüd ve projeler yer almaktadır.

4.1.1 Yönetim ve Organizasyon

PROJE KODU: I-PP1

PROJE ADI: Yönetim Alanı İçinde, Yetki Sahibi Kurumların Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Planı Hakkında Farkındalık ve Kapasite Geliştirme Projesi.

PROJE TANIMI ve YÖNTEMİ: Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetim Planının 2015 yılında taslak rapor olarak hazırlanması ve 2019 yılında bu raporun güncellemesi sırasında Kültür ve Turizm Bakanlığı, yerel temsilcilikleri, yerel yönetimler, ilgili sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler arasında KYAP AYP'ye dönük olarak bir miktar farkındalık gelişmiştir. Alan Başkanının atanması ve fiili olarak çalışmalarına başlaması da bu faaliyeti hareketlendirmiştir.

Bu çalışmaların geliştirilmesi ve Yönetim Alanı içinde yetki sahibi kurumlarda, alan ile ilgili görevlerde çalışan personelin, Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Planı ve Uygulaması hakkında bilgi sahibi olmaları, kurumlar arası çalışmaların daha iyi yürütülebilmesi ve planın sorunsuz bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla, periyodik olarak düzenlenecek eğitim seminerlerine katılmasını sağlamak; bu çalışmaların bir benzerini, Yönetim Alanı içinde ve çevresinde yerleşik mahalle sakinleri için uyarlayarak, Alan Yönetim Planı ayrıntılarının ve işleyiş sistemi ile ilgili aydınlatıcı bilgilendirme toplantıları yapmak, Planla ilgili farkındalık oluşturmak.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

IH1 Yönetim Planı'nın başarıyla uygulanması için Alan Yönetim Planı anlam ve önemi hakkında farkındalık yaratılması ve Alan'da yetkili olan kurumların aralarında eşgüdümün sağlanması.

İlgili Strateji:

IH1S1 Yönetim Planının uygulama sürecinde etkin yönetim ekibinin oluşturulması.

IH1S2 Alan Yönetim Planı'nın anlam ve önemi hakkında, merkezi ve yerel yönetim birimleri ve çevre sakinlerini aydınlatıcı çalışmalar yürütülmesi.

IH1S3 Yönetim Planı ile ön görülen çalışmaların ilgili tüm kurumlar tarafından doğru şekilde anlaşılmasının ve ortak konularda birlikte karar geliştirmelerinin sağlanması.

IH1S4 Yönetim Planı'nın uygulama sürecinde izleme mekanizmalarının geliştirilmesi.

İlgili Eylemler:

IH1S1E1 Alan Başkanı yönetiminde alanda öngörülen eylemlerin uygulamasını bire bir takip edecek, gerekli düzenleme, raporlama ve iletişim kurma işlemlerini gerçekleştirecek, projeleri oluşturup yönetebilecek nitelikte bir ekibin oluşturulmasını ve sürekliliğini sağlamak.

İH1S1E2 Alan içerisinde yürütülecek yönetim faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamak amacıyla bir ofis ve yönetim merkezi oluşturulmasını sağlamak.

İH1S2E1 İlgili kurumların Alan ile ilgili birimlerinde çalışanlara yönelik açıklayıcı toplantılar düzenlemek.

İH1S2E2 Çevrede yerleşik halka Yönetim Planı hakkında bilgi verici toplantılar ve aydınlatıcı broşürler hazırlamak.

İH1S3E1 Kurum ve kuruluşları bir araya getirecek rutin, düzenli/programlı toplantılar düzenlemek, her kurumda Yönetim Planı kararlarının uygulanmasını izleyecek sistemler kurmak, kurumlarda ortak proje üretme kültürünün oluşturulmasına yönelik program ve projeler geliştirmek.

İH1S4E1 Yönetim Planı Alanı içinde Alan Yönetimi Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun düzenli ve verimli çalışmasını sağlamak ve izleme mekanizmalarını oluşturmak.

İlgili Proje Paketleri:

IV-PP4 Küçükyalı ArkeoPark'ta Bulunan Kültür Mirası ile ilgili Farkındalığın Geliştirilmesi Projesi

SORUMLU KURUM: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Alan Başkanlığı,

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı, Üniversitelerin ilgili bölümleri

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Koç Üniversitesi

SÜRE: Sürekli

4.1.2 Bilimsel Arkeolojik Çalışmalar

PROJE KODU: II-PP2

PROJE ADI: Küçükyalı ArkeoPark'ta Restorasyon ve Konservasyon Çalışmalarına Dönük Bilimsel Arkeolojik Kazıların Yürütülmesi Projesi

PROJE TANIMI ve YÖNTEMİ: Yönetim Alanı içinde bulunan tarihi eser hakkında yeterli bilgi sahibi olabilmek ve İstanbul tarihinin bir dönemine ışık tutabilmek amacıyla, 2001 ila 2018 yılları arasında kesintilerle devam eden devam arkeolojik kazıların özellikle alanın konservasyon ve restorasyon çalışmalarına dönük olarak sistematik bir biçimde sürdürülmesi, bu kazılarla ilgili bilimsel araştırmaların devam ettirilmesi ve araştırmalara dayanan bilimsel yayınların kamuoyu ile paylaşılması.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedefler:

IIH1 Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapının özelliklerini ve tarihi sürecini ortaya çıkarmak, bilimsel araştırmalara dayalı bilgi eksikliğini gidermek.

IIH2 Küçükyalı ArkeoPark'ta kazı çalışmalarına sürekli mali destek sağlamak.

İlgili Strateji:

IIH1S1 Alanda yapılan arkeolojik kazıların sürekliliğinin sağlanması.

IIH1S2 Alanla ilgili bilimsel araştırmaların geliştirilmesi.

IIH1S3 Alanın bilim çevrelerinde tanıtılmasının sağlanması.

IIH2S1 Alanda yapılan arkeolojik kazıların sürekliliğinin sağlanması için Türkiye ve Avrupa kaynaklı fonlardan ve sponsorluklardan yararlanılması.

İlgili Eylemler:

IIH1S1E1 Arkeolojik kazıların yılın belli dönemlerinde periyodik olarak tekrarlanmasını sağlamak.

IIH1S2E1 Arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan buluntularla ilgili bilimsel araştırmaları yürütmek.

IIH1S3E1 Alanda bulunan eserler ve bilimsel verilerle ilgili yayınlar hazırlamak, sempozyum düzenlemek.

IIH2S1E1 Arkeolojik kazıların Kamu ve özel sektör fonlarından yararlanılarak sürekliliğinin sağlanması amacıyla yaratıcı ve yenilikçi projeler geliştirmek.

İlgili Proje Paketleri:

III-PP3 Küçükyalı ArkeoPark'ta Bulunan Tarihi Yapının Özgün Bir Şekilde Gelecek Yüzyıllara Taşınması Projesi

SORUMLU KURUM: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Alan Başkanlığı,

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Koç Üniversitesi, İstanbul 5 numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Üniversiteler, Koç Üniversitesi

SÜRE: Orta

İLGİLİ KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

Küçükyalı ArkeoPark Konservasyon Projesi.

4.1.3 Koruma ve Restorasyon

PROJE KODU: III-PP3.1

PROJE ADI: Küçükalyalı ArkeoPark'ta Bulunan Tarihi Yapının Özgün Bir Şekilde Gelecek Yüzyıllara Taşınması Projesi

PROJE TANIMI ve YÖNTEMİ: Yönetim Alanı içinde bulunan tarihi yapının, gelecek nesillere özgün bir şekilde bırakılabilmesi amacıyla yapının çevresel koşulların yarattığı hasarlardan ve insan eliyle verilen zararlardan dolayı yıpranan kısımlarının onarılması, yıkımına ve daha fazla yıpranmasına engel olunması için 2014-2017 yılları arasında Küçükalyalı ArkeoPark'ta kalıntılar üzerinde, sistematik bir biçimde yapılan koruma ve konservasyon uygulamalarının sürdürülmesi; 2018-2019 yılları arasında alanın sarnıç ve güney-batı cephesini kapsayan konservasyon projesinin onay süreci sonrasında uygulamaya geçirilerek, çağdaş ve kalıcı bir yöntem ile konservasyon ve restorasyon çalışmalarının yapılmasının sağlanması.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

IIIH1 Yapının özgün bir şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.

IIIH2 1/1000 Ölçekli Koruma İmar Planının onaylanmasını takiben, planın uygulanmasını sağlamak.

İlgili Strateji:

IIIH1S1 Yapının çevresel etkilerden ve yıpranmadan korunmasını sağlamak.

IIIH1S2 Yapının özgünlüğünü koruyarak yıpranmış kısımlarının onarılmasını sağlamak.

IIIH1S3 Alanda yürütülen koruma ve restorasyon çalışmalarının yapılması ve yıllar içinde takip edilebilmesi için onarım fonu kurulması amaçlı çalışmalar yapmak. Planının anlam ve önemi hakkında, merkezi ve yerel yönetim birimleri ve çevre sakinlerini aydınlatmak.

IIIH2S1 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planının bulunmaması nedeniyle oluşan mağduriyeti gidermek.

İlgili Eylemler:

IIIH1S1E1 Koruma uzmanları tarafından çağdaş yöntemler kullanılarak koruma uygulamalarının yapılmasını sağlamak ve bu amaçla proje ve ihale şartnamelerinde uyulması gereken esasları belirlemek.

IIIH1S2E1 Tüm restorasyon uygulamalarında konusunda uzman profesyoneller denetiminde, özgün ve uyumlu malzeme ve tekniklerin kullanılmasını sağlamak.

IIIH1S3E1 Koruma ve restorasyon çalışmalarında kullanılmak üzere Kamu ve özel sektör fonlarından yararlanmak, sponsorluklardan yararlanmak için projeler geliştirmek.

IIIH2S1E1 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın yürürlüğe girmesini sağlamak.

IIIH2S2E1 Sit alanı çevresinde bulunan ve III. Derece Sit Alanı olarak ilan edilen binalarda yaşayan mahalle sakinleri için mevzuat konusunda bilgilendirme desteği vermek, toplantılar düzenlemek.

İlgili Proje Paketleri:

II-PP2 Küçükyalı ArkeoPark'ta Retorasyon ve Konervasyon Çalışmalarına Dönük Bilimsel Arkeolojik Kazıların Yürütülmesi Projesi

SORUMLU KURUM: Alan Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul V Numaralı KVKBKM Kurulu, Maltepe Belediyesi İmar ve Fen İşleri Müdürlüğü, Üniversiteler, İBB Kültür Varlıkları Projeler Müdürlüğü, KUDEB

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi

SÜRE: Orta

İLGİLİ KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

Küçükyalı ArkeoPark Konservasyon Projesi.

PROJE KODU: III-PP3.2

PROJE ADI: Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanı İçinde Doğal Yapının Korunması Projesi

PROJE TANIMI: Alanda bulunan endemik bitki türleri ile ilgili araştırma çalışmaları yapılması, özgün doğal doku bozulmadan kültürel değerlerin korunmasının sağlanması, Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan tescilli ve tescilsiz ağaçlara ait köklerin yapı duvarlarına zarar vermeyecek şekilde ıslah edilmesi.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

IIIH2 Özgün bitki örtüsünün ve tescilli ağaçların korunmasını sağlamak.

İlgili Strateji:

IIIH2S1 Alanda bulunan tescilli ağaçların bakımını yapmak.

IIIH2S2 Özgün bitki örtüsünün korunması ve tanıtılmasını sağlamak.

İlgili Eylemler:

IIIH2S1E1 Alanda bulunan tescilli ağaçların tescilli yapıya, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyecek şekilde bakımını yapmak ve korumak.

IIIH2S2E1 Özgün bitki çeşitlerini belirlemek ve belgelemek.

IIIH2S2E2 Özgün bitki dokusu üzerinde bilimsel çalışmalar yapılmasını teşvik etmek.

İlgili Proje Paketleri:

SORUMLU KURUM: Alan Başkanlığı, Maltepe Belediyesi

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'ları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maltepe Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Müdürlüğü

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İBB, Maltepe Belediyesi, Avrupa Birliği Fonları Maltepe Belediyesi, Üniversitelerin İlgili Bölümleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

SÜRE: Kısa

İLGİLİ KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

Küçükyalı ArkeoPark Konservasyon Projesi.

4.1.4 Kültürel-Sosyal Etkileşim ve Eğitim

PROJE KODU: IV-PP4

PROJE ADI: Küçükalyalı ArkeoPark'ta Bulunan Kültür Mirası ile İlgili Sivil Toplum Farkındalığının Geliştirilmesi Projesi

PROJE TANIMI ve YÖNTEMİ: Yönetim Alanı içinde bulunan tarihi eserin, yakın çevrede yaşayan yerleşik halk ve okul çağı çocuklar tarafından benimsenerek sahiplenilmesini sağlamak için, 2009-2019 yılları arasında kesintiler ile gerçekleştirilen kültürel miras eğitimi ve mini kazı simülasyonlarının, üniversite öğrencilerine dönük seminerlerin, farklı platformlarda yapılan tanıtımların ve alan hakkında bilimsel makale üretimlerinin sürdürülmesi, hazırlanan tanıtım panolarının çevre düzenleme projesine uygun olarak Alana yerleştirilmesi ve bu amaçla kültür mirası konusunda farkındalık yaratmak için çeşitli farklı faaliyetlerde bulunulması.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

IVH1 Küçükalyalı ArkeoPark'ın özgün değeri hakkında farkındalığı artırmak.

IVH2 Kentsel Arkeolojik Sit alanı hakkında bilgi paylaşımını artırmak.

İlgili Strateji:

IVH1S1 Küçükalyalı ArkeoPark'ın bilinirliğini artırmak için çalışmalar yapmak.

IVH1S2 Yönetim Planı Alanı'ndaki Yapının kentsel yaşam ve çevre kalitesinin yükseltilmesi için kullanımını sağlamak.

IVH1S3 Alanın mahalle sakinleri tarafından benimsenmesi ve sahiplenilmesi için çalışmalar yürütmek.

IVH2S2 Yönetim Planı Alanını eğitim alanı olarak değerlendirmek.

İlgili Eylemler:

IVH1S1E1 Alanın çevresinde bilgilendirme panoları yerleştirmek, dikkat çekici sergi, sunum ve ArkeoPark'ta rehberli geziler gerçekleştirmek.

IVH1S2E1 Küçükalyalı ArkeoPark'ı mahalle ölçeğinde bir kültür mekânı olarak kullanmak; alanı, sinema, tiyatro, mini konser ve sergi etkinlikleri için toplum yararına açmayı sürdürmek.

IVH1S3E1 Alan içerisinde mahalle sakinlerinin kullanımına açık bir toplantı salonu ve danışma merkezi oluşturulmasını sağlamak.

IVH2S1E1 Sit alanı çevresinde bulunan ve III. Derece Sit Alanı olarak ilan edilen binalarında yaşayan mahalle

sakinleri için alanı sahiplendirici etkinlikler düzenlemek.

IVH2S2E1 Toplumun genelini ve özellikle çocuk ve gençleri hedefleyen eğitici, duyarlılığı arttırıcı ve bilgilendirici programlar hazırlamak.

IVH2S2E2 Üniversitelerin Arkeoloji ve Sanat Tarihi bölümlerindeki gençlere alanda uygulamalı eğitimler vermek, çocuklar için arkeolojik kazı simülasyonları düzenlemek.

İlgili Proje Paketleri:

V-PP5 Küçükyalı ArkeoPark'ı Aktif Bir Kültür Turizmi Alanı Haline Getirme Projesi

VI-PP6 Küçükyalı ArkeoPark'ın Erişilebilirliğini Geliştirme Projesi

SORUMLU KURUM: Alan Başkanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Eğitim Kurumları, Maltepe Belediyesi, Çınar Mahallesi Muhtarlığı, Üniversiteler, İlgili STK'lar

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi, Avrupa Topluluğu ve Kalkınma Ajansları, Eğitim sponsorları

SÜRE: Kısa

DİĞER KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

Maltepe Belediyesi ve İBB kültür, sanat ve eğitim programları içindeki faaliyetler.

4.1.5 Turizm, Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi

PROJE KODU: V-PP5

PROJE ADI: Küçükyalı ArkeoPark'ı Aktif Bir Kültür Turizmi Alanı Haline Getirme Projesi

PROJE TANIMI ve YÖNTEMİ: Yönetim Alanı içinde mevcut kültürel öğeleri ve özgün değerleri ortaya çıkarıp, bunların görünürlüğünü ve bilinirliğini artırarak, Küçükyalı ArkeoPark'ın İstanbul Tarihi Yarımada'da bulunan diğer kültür noktaları gibi sık ziyaret edilen bir alan haline getirmek için 2014-2018 yılları arasında gerçekleştirilen konserler, sinema geceleri, kermesler, bülten, takvim ve broşür basımı, çocuk-genç rehber yetiştirilmesi, yetişkin eğitimleri, çağdaş sanat projeleri, kapsamlı sergi çalışmalarının sürdürülmesi; bu amaç için bilimsel çalışmaların yanı sıra sanat ve yaratıcı endüstri araçlarının kullanılması, İstanbul Rehberler Odası gibi kurumlarla ortaklık kurarak alternatif bir turizm destinasyonu olması için destek alınması, İstanbul'u tanıtan seyahat dergilerinde alanın yer almasının sağlanması,

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

VH1 Küçükyalı ArkeoPark'ı İstanbul için aktif bir kültür turizmi alanı haline getirmek

İlgili Strateji:

VH1S1 Küçükyalı ArkeoPark'ın ziyaret edilebilir bir alan haline getirilmesi

VH1S2 Küçükyalı ArkeoPark'ın özgün kültürel değerlerinin tanıtılması

VH1S3 Küçükyalı ArkeoPark'ın yaratıcı endüstriler aracılığı ile tanıtılması

İlgili Eylemler:

VH1S1E1, Küçükyalı ArkeoPark alanı içinde çevre düzenlemesi yapmak

VH1S1E2, Küçükyalı ArkeoPark alanı içinde bir ziyaretçi merkezi oluşturmak

VH1S2E1, Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan yapı hakkında internet ortamında ve basılı malzemeler aracılığı ile tanıtıcı çalışmalar yapmak

VH1S2E2, Küçükyalı ArkeoPark'ta ortaya çıkarılan küçük buluntuların ve kıymetli eserlere ait tanıtıcı materyalin görsel olarak sergilenebileceği düzenekler hazırlamak

VH1S3E1, Alanla ilgili simgesel objeler tasarlayıp üretmek, satılabilir, hatırlatıcı malzemeler elde etmek

VH1S3E2, Alanla ilgili fotoğraf ve belgesel film çalışmaları yapmak

VH1S3E3 Farklı disiplinlerden sanatçıların, alandan ilham alarak özgün çalışmalar üretmelerini sağlamak ve

bunları alanın tanıtımında kullanmak

İlgili Proje Paketleri:

III-PP3 Küçükaly ArkeoPark'ta Bulunan Tarihi Yapının Özgün Bir Şekilde Gelecek Yüzyıllara Taşınması Projesi

IV-PP4 Küçükaly ArkeoPark'ta Bulunan Kültür Mirası ile ilgili Farkındalığın Geliştirilmesi Projesi

VI-PP6 Küçükaly ArkeoPark'ın Erişilebilirliğini Geliştirme Projesi

SORUMLU KURUM: Alan Başkanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Karayolları Bölge Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi Kültür Müdürlüğü, Üniversiteler, ilgili STK'lar, İstanbul Rehberler Odası

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Maltepe Belediyesi Kültür Müdürlüğü, Karma Kamu Fonları (Kalkınma Ajansları aracılığıyla), Avrupa Birliği Fonları, İBB Tarihi Çevre Koruma ve Kültür Müdürlükleri

SÜRE: Sürekli

İLGİLİ KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

Maltepe Belediyesi ve İBB kültür, sanat ve eğitim programları içindeki faaliyetler.

4.1.6 Ulaşım ve Erişim

PROJE KODU: VI-PP6

PROJE ADI: Küçükyalı ArkeoPark'ın Erişilebilirliğini Geliştirme Projesi

PROJE TANIMI ve YÖNETİMİ: Yönetim Alanına alternatif ulaşım araçları ve yolları ile ulaşımının geliştirilmesi, alan içerisinde ve çevresinde engelli ulaşımına imkân veren bir düzenleme yapılması, alanın gündüz saatlerinde gelen ziyaretçilere ve mahalle sakinlerine açık olmasını sağlamak üzere gerekli prosedürün tamamlanması, yeni açılan Gebze-Halkalı arasında çalışan Marmaray hattının Küçükyalı ve İdealtepe İstasyonlarından alana dönük yönlendirmelerin yapılması, daha önce Bostancı-Küçükyalı arası için hazırlanan bisiklet yolu projesinin revize edilerek uygulanması için gerekli girişimlerde bulunulması.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

VIH1 Küçükyalı ArkeoPark'ı kolay erişilebilir hale getirmek.

İlgili Strateji:

VIH1S1 Küçükyalı ArkeoPark'ın diğer tarihi alanlarla arasındaki ulaşım imkânlarının geliştirilmesi.

VIH1S2 Küçükyalı ArkeoPark'ın yakın çevresinden alana ulaşımın kolaylaştırılması.

VIH1S3 Alana yaya olarak ulaşım imkânlarının geliştirilmesi.

VIH1S4 Alternatif araçlarla ulaşım imkânlarının geliştirilmesi.

İlgili Eylemler:

VIH1S1E1 Alan ile Tarihi Yarımada arasında ulaşım aksı geliştirmek.

VIH1S1E2 Adalar ile tarihsel bağları pekiştirici ulaşım aksı geliştirmek.

VIH1S2E3 ArkeoPark'ı içine alan alternatif kültür rotaları hazırlamak.

VIH1S2E1 Alan çevresindeki mevcut sinyalizasyon ve yönlendirme çalışmalarını geliştirmek/çeşitlendirmek,

VIH1S2E2 Çevredeki ulaşım aktarma noktalarında yönlendirme ve bilgilendirme elemanları yerleştirmek,

VIH1S3E1 Alana yaya ulaşımı için toplu taşıma ağı ile entegrasyon çalışmaları yapmak,

VIH1S3E2 Alanın yakın çevresinde ve alan içinde engelli ulaşımını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

VIH1S4E1 Alanı bisikletli ulaşım rotalarından birisi haline getirmek ve Alana bisikletle ulaşımı kolaylaştırıcı

tedbirler almak

İlgili Proje Paketleri:

IV-PP4 Küçükyalı ArkeoPark'ta Bulunan Kültür Mirası ile ilgili Farkındalığın Geliştirilmesi Projesi

V-PP5 Küçükyalı ArkeoPark'ı Aktif Bir Kültür Turizmi Alanı Haline Getirme Projesi

SORUMLU KURUM: Alan Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Maltepe Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Karayolları Bölge Müdürlüğü, Bisikletliler Derneği, Maltepe Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Kartal Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'lar

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İBB, Maltepe Belediyesi, Bisikletliler Derneği, Karma Kamu Fonları, Avrupa Birliği Fonları

SÜRE: Orta

İLGİLİ KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

TCDD Marmaray Projesi.

İBB Bostancı-Ümraniye Metro Hattı Projesi.

Maltepe Belediyesi Bisiklet Yolu Projesi.

4.1.7 Afet Yönetimi ve Güvenlik

PROJE KODU: VII-PP7

PROJE ADI: Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanının Afetlere ve Kötü Amaçlı Kullanımlara Karşı Korunması Projesi

PROJE TANIMI ve YÖNETİMİ: Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan tarihi kalıntılar ve çevresinde bulunan yerleşim alanının güvenli bir şekilde yaşatılabilmesi için; 2014-2018 yılları arasında alanın çevresine tel örgü çekilerek güvenliğinin sağlanması, kalıntıların duvarlarının bir kısmında yapılan derz yenileme çalışmaları, yerel güvenlik kurumları ve Maltepe Belediyesinin desteği ile alanda bekçi bulundurulmasının sürdürülmesi, İstanbul Afet Planında resmi toplanma alanı olarak görülen alanın kültürel miras özelliklerini göz önüne alınarak afet toplanma alanı olarak uygun olup olmadığının yeniden değerlendirilmesi, alana ait Afet Yönetimi Planının hazırlanması, alanın ilgili yerlerine gerek günlük ziyaretlerde, gerekse afet durumlarında alanın nasıl kullanılacağına ilişkin bilgi ve uyarı panolarının yerleştirilmesi.

YÖNETİM PLANI İLE BAĞLANTI

İlgili Hedef:

VIIH Alan ve çevresinin afetlere karşı korunması.

VIIH2 Yönetim planı Alanı içinde bulunan Kültür varlığının ve çevrede yaşayanların güvenliğini sağlamak.

İlgili Strateji:

VIIH1S1 Küçükyalı ArkeoPark Afet Yönetimi Planı hazırlanması.

VIIH1S2 Arkeolojik kalıntılara zarar vermeksizin toplanma alanı olma niteliğinin korunması.

VIIH2S1 ArkeoPark'ın dışarıdan gelecek tehditlere karşı koruma altına alınması.

VIIH2S2 ArkeoPark'ta oluşabilecek tehlikelerin önlenmesi amaçlı tedbirlerin alınması.

İlgili Eylemler:

VIIH1S1E1 Alanın kültürel işlevine zarar vermeyecek şekilde acil eylem planı hazırlamak.

VIIH1S1E2 ArkeoPark'ın afetlerden zarar görmemesi için gereken acil tedbirleri belirleyerek uygulamak.

VIIH1S2E1 Alanda bulunan arkeolojik kalıntılar ve tarihi yapı parçalarına zarar vermeksizin alanın kısmen acil durumlarda toplanma alanı olarak kullanılması için çalışma yapmak.

VIIH2S1E1 ArkeoPark çevresinde fiziksel bir güvenlik bariyeri oluşturmak.

VIIH2S2E1 ArkeoPark ve çevresini, kamera sistemi ve sürekli bekçi koruması ile güvenlik altına almak.

İlgili Proje Paketleri:

III-PP3 Küçükaly ArkeoPark'ta Bulunan Tarihi Yapının Özgün Bir Şekilde Gelecek Yüzyıllara Taşınması Projesi

SORUMLU KURUM: Alan Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İLGİLİ KURUMLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İBB, AFAD, Maltepe Belediyesi, Üniversiteler, ilgili STK'lar

KAYNAKLAR: Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İBB, Maltepe Belediyesi, Karma Kamu Fonları, Avrupa Birliği Fonları

SÜRE: Kısa

İLGİLİ KURUMLARIN PROGRAMLANAN PROJELERİ İLE BAĞLANTI

İBB İstanbul Afet Planı Projesi,

Maltepe Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı

5. KÜÇÜKYALI ARKEOPARK YÖNETİM PLANI UYGULAMA, GÖZDEN GEÇİRME VE GÜNCELLEME SÜRECİ

Bu bölümde, Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Planı Alanına yönelik hedeflerin ve projelerin gerçekleşmesini sağlayacak olan uygulama, gözden geçirme ve güncelleme süreçleri açıklanmaktadır. Bu kapsamda ilk olarak aktörler ve paydaşlar belirlenmekte, ardından planın uygulama süreci ve bu süreç için gerekli olan sırasıyla, finansal kaynaklar, bütçe sistemleri ve etaplama yönelik çalışma programı aktarılmaktadır. Etaplama, Yönetim Planının beş yıllık uygulama süreci içinde kısa-orta-uzun ve devam eden projelerin sınıflandırılmasını kapsamaktadır. Takip eden bölümde ise, gözden geçirme ve güncelleme süreci açıklanmakta ve her tema için hedeflenen proje çıktıları esas alınarak izleme göstergeleri açıklanmaktadır.

5.1. AKTÖRLER VE PAYDAŞLAR (UYGULAMADAN SORUMLU KURUM VE KURULUŞLAR)

Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Planı uygulaması sürecinde projelerin gerçekleştirilmesi, desteklenmesi ve sürdürülebilmesi amacıyla bir arada çalışması veya çeşitli alanlarda katkısı olması ön görülen ve plan dahilinde Küçükalyalı ArkeoPark'ın geleceğe taşınmasında rol alacak aktörler bu bölümde açıklanmaktadır. Söz konusu aktörler üç ayrı kategoride ele alınmıştır:

- Kamu kurumları (merkezi ve yerel)
- Sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve gönüllü kuruluşlar
- Özel ve tüzel kişiler

5.1.1. Merkezi Yönetim Kurumları

Kültür ve Turizm Bakanlığı, 16 Nisan 2003 tarih ve 4848 sayılı "Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile kurulmuştur. Aynı kanunla Kültür ve Turizm Bakanlığının teşkilat ve görevlerine ilişkin esaslar da düzenlenmiştir. Söz konusu kanuna göre, "Tarihi ve kültürel varlıkları korumak" bakanlığın görevleri arasında sayılmakta olup, bununla ilgili görev ve yetkiler aynı kanunla, bünyesindeki "Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü"ne verilmiştir.

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, 29 Nisan 2003 tarih ve 4848 sayılı "Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"da Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez teşkilatındaki ana hizmet biriminden biri olarak tanımlanmaktadır. Müdürlüğün kuruluş amacı; tarihi ve kültürel varlıkların tahribinin ve yok edilmesinin önlenerek, bu değerlerin yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve değerlendirilmesi olup, aynı Kanun'la görevleri de tanımlanmaktadır. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü bünyesindeki Merkez Teşkilatı, Merkeze Bağlı Taşra Teşkilatı, Taşra Teşkilatı ve bunlara bağlı müdürlükler ile Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarını içeren sürekli bilimsel kurullardan oluşmaktadır.

Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün "Merkeze Bağlı Taşra Teşkilatları"nı oluşturmaktadır. İstanbul'da görev yapan 6 adet Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü bulunmakta, bunlardan İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Küçükyalı ArkeoPark'ın da içinde bulunduğu Maltepe ilçesi ile birlikte, Adalar, Ataşehir, Çekmeköy, Kadıköy, Kartal, Pendik, Sancaktepe, Sultanbeyli, Tuzla, Ümraniye İlçelerini kapsamaktadır.

Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün "Merkeze Bağlı Taşra Teşkilatları" altında tanımlanmaktadır. Müdürlüklerin görevleri; 2863 sayılı Yasa kapsamına giren, tescilli taşınmaz kültür varlıkları ile müzelerin; bakım, onarım, inşaat, rölöve, restitüsyon, restorasyon, çevre düzenlemesi ve teşhir tanzim işlerinin yürütülmesine ait her türlü etüt, proje ve uygulama hizmetlerinin usul ve esaslarını kapsamaktadır.

Restorasyon ve Konservasyon Merkez Laboratuvar Müdürlüğü, görev alanı taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının onarımı ve korunması olan Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün "Merkeze Bağlı Taşra Teşkilatları" altında tanımlanmaktadır. İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez Laboratuvarı Müdürlüğü aynı zamanda bu konudaki ülkemizdeki Bakanlığa bağlı tek müdürlüktür.

Müze Müdürlükleri, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün taşra teşkilatlarını oluşturmaktadır. İstanbul ilinde Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne Bağlı 7 adet Müze Müdürlüğü bulunmakta olup, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, Küçükyalı ArkeoPark alanından ve burada yapılan tüm arkeolojik kazılardan sorumlu bulunmaktadır.

İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzeleri; Arkeoloji Müzesi, Eski Şark Eserleri Müzesi ve Çinili Köşk Müzesi olmak üzere üç ana birimden oluşmaktadır. Bu nedenle İstanbul Arkeoloji Müzeleri olarak anılmaktadır. Bu müzeler dışında Müdürlük İstanbul'da yapılan arkeolojik kazılardan sorumlu bulunmaktadır. Müze ayrıca koruma altında bulunan alanlarda yapılan her türlü kazıya gözlemci göndermekte ve gerekli görülen alanlarda kurtarma kazısı ve arkeolojik sondaj çalışmaları yürütmektedir. Küçükyalı ArkeoPark'ta yürütülmekte olan arkeolojik kazı çalışmaları da aynı şekilde İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü başkanlığında yürütülmekte, oluşturulan kazı ekibi ve çalışmalar Müze tarafından kurumsal olarak denetlenmekte ve buluntular İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü envanterine kaydedilerek arşivlenmektedir.

5.1.2. Yerel Yönetim Kurumları

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 10 Temmuz 2004 tarih ve 5216 sayılı "Büyükşehir Belediye Kanunu"nun geçici 2. maddesi ile İstanbul Büyükşehir Belediye sınırları, il mülkî sınırı olarak genişletilmiştir. Bu hükümle birlikte İBB'nin yetki alanı 5349,10 km²'ye, yetki alanında bulunan ilçe sayısı da 27'den 32'ye çıkmıştır (<http://www.ibb.gov.tr/tr-tr/kurumsal/yetkialani/Pages/AnaSayfa.aspx>). Temmuz 2004 tarih ve 5216 sayılı "Büyükşehir Belediye Kanunu"na göre "Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek" Büyükşehir Belediyesi yetkisindedir.

Ayrıca; "çevre düzeni planına uygun olmak kaydıyla, 1/5000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar planını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak, nazım imar planının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar planlarını ve parselasyon planlarını yapmayan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin uygulama imar planlarını ve parselasyon planlarını yapmak veya yaptırmak" konusunda söz konusu Kanun'la Büyükşehir Belediyesi görevlendirilmiştir.

İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı bünyesindeki Şehir Planlama Müdürlüğü, Planlama Müdürlüğü ve İmar Müdürlüğü ve Harita Müdürlüğü bulunmaktadır. Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı altında ise, Kültür Varlıkları Projeler Müdürlüğü, Koruma Uygulama ve Denetim Müdürlüğü (KUDEB) ve Kültürel Miras Koruma Müdürlüğü yer alır. Bu birimler İstanbul Büyükşehir Belediyesinde planlama ve koruma konularında yetkili müdürlüklerdir.

İstanbul ilinde İBB Koruma Uygulama ve Denetim Müdürlüğü (KUDEB) bünyesinde; Haziran 2007'de Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı, Ağustos 2007'de kültür ve tarih hazinesinin gelecek nesillere aktarımı konusunda yol gösterici olması amacıyla İstanbul Miras Evi ve Aralık 2007'de de sivil mimarinin aslına en uygun şekilde restorasyonunun sağlanması amacıyla Ahşap Eğitim Atölyesi kurulmuştur. Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı; amacı İstanbul'daki tarihi ve kültürel mirasın sağlıklı ve bilimsel verilerin ışığında ve uzmanların denetiminde restorasyon imkanlarının sağlanmasıdır. Görevi ise, talep doğrultusunda tarihi ahşap, kâğıt ve taş yapılarla alakalı malzeme analizini yaparak konservasyon raporu hazırlamaktır. Tarihi yapılardan malzeme örnekleri alınıp detaylı laboratuvar testlerine tabi tutularak malzeme ve yapılardaki bozulma ve yorgunluklar tespit edilmektedir (http://www.ibb.gov.tr/sites/kudeb/Documents/Kudeb_Hakkinda_Genel_Bilgiler.htm)

Yönetim Planı Alanı'nın içinde bulunduğu ilçe; Maltepe Belediyesi, 10 Temmuz 2004 tarih ve 5216 sayılı "Büyükşehir Belediye Kanunu"na göre "kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak" Büyükşehir Belediyesi yetki alanında kalan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmaktadır. Küçükyalı Çınar mahallesinin içinde yer aldığı, Maltepe Belediyesi de bu anlamda YP Alanı'nda yetkili ilçe belediyesi olmaktadır. Maltepe Belediyesinin bünyesinde bulunan İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, ilçe sınırları içinde imar faaliyetleri ile 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının yapımından ve onaylanmasından sorumludur. Maltepe Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü "Yapı Denetim" ve "İmar Uygulama" şeflikleri ve bunlara bağlı bürolardan oluşmaktadır. İlçeye ait 1/1000 uygulama ve mevzii imar planlarının yapımından İmar Uygulama Şefliği bünyesindeki planlama bürosu sorumludur

Bunların dışında, yürütülen projelerin faaliyetleri kapsamında irtibata geçilen ve yetki alanları içinde işlemlerin yapıldığı Maltepe Belediyesi birimleri aşağıda listelenmiştir:

- Basın ve Yayın Müdürlüğü
- Halkla İlişkiler Müdürlüğü
- Plan ve Proje Müdürlüğü
- Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

- Destek Hizmetleri Müdürlüğü
- Fen İşleri Müdürlüğü
- Temizlik İşleri Müdürlüğü
- Park ve Bahçeler Müdürlüğü
- Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü
- Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü
- Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü
- Zabıta Müdürlüğü
- Kadın, Aile ve Engelli Hizmetleri Müdürlüğü
- Kütüphane, Kurslar ve Eğitim Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Ayrıca, Çınar Mahallesi Muhtarlığı da özellikle mahalle sakinlerinin katılımı ile gerçekleşmekte olan ve gerçekleştirilecek projelerin yürütülmesinde işbirliği içinde olunan yerel yönetim birimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Paydaş katılım toplantılarında ve diğer sosyal etkinliklerde muhtarlık katılımının sağlanmasının yanı sıra, mahalle sakinlerine duyuruların yapılmasında da muhtarlık ile işbirliği yapılmaktadır.

5.1.3. Diğer Kurum ve Kuruluşlar

Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Planı uygulamasında ulusal ölçekteki merkezi ve yerel kamu kurumlarının dışında, söz sahibi olan ya da katkıda bulunmakta olan ve ileride katkı sağlaması mümkün olabilecek pek çok kurum ve kuruluş söz konusudur. Bunlar arasında bu bölümde ele alınan; sivil toplum kuruluşları ve gönüllü kuruluşlar, meslek odaları, üniversiteler, kamu iştirakleri, kamu-özel-sivil ortaklıklı kurumlar vb sayılabilir.

Sivil Toplum Kuruluşları, ülkemizde özellikle son yıllarda tarihsel-kültürel değerlerin korunması konusunda çalışan gönüllü kuruluş sayısı artmıştır. Koruma sürecinde sivil toplum kuruluşlarının aktif rol aldıklarını söylemek zor olsa da konularında uzman desteği verebilmektedirler. Bu STK'lar başta Küçükalyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Planı çalışmalarını yürüten Bizim Avrupa-Europa Nostra Derneği olmak üzere, Arkeologlar Derneği, Ulusal Ahşap Birliği, Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı, KUMİD (Kültürel Mirasın Dostları Derneği), İKSV (İstanbul Kültür Sanat Vakfı), Tarih Vakfı, Bilim ve Sanat Vakfı vb olarak sıralanabilir. Bunların yanı sıra kaynak oluşturabilecek TOBB, ITO, ISO gibi kurumlar da söz konusu olabilecektir.

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'ne bağlı meslek odaları, Küçükalyalı ArkeoPark'ta yürütülen çalışmalara destek verebilecek kurumlar arasında sayılabilir. Çalışma alanlarının yakınlığı açısından özellikle Mimarlar Odası ile ortak çalışmalar söz konusu olabilecektir. Yönetim alanı çevresinde mevcut planlama problemleri açısından yine konunun uzmanı olan Şehir Plancıları Odası desteği alınabilecektir. Bunların yanı sıra başta İnşaat Mühendisleri Odası olmak üzere diğer meslek odalarının da danışmanlık ve uzman desteği

açısından alanda destekleyici ortak çalışmalar yürütmeleri mümkün olabilecektir.

Üniversiteler, kültürel varlıkların korunması konusunda gerek bilimsel, gerekse fiili uygulamalar konusunda çok önemli katkılar sağlamaktadır. Öncelikle ilgili bölümlerinde verdikleri eğitimlerle yetiştirdikleri meslek adamları, konuyla ilgili düzenlenen seminer ve konferanslar, bünyelerinde yapılan araştırma ve uygulama projeleri, tez çalışmaları, öğretim üyelerinin koruma kurullarındaki çalışmaları ve diğer kurumlara verdikleri danışmanlık hizmetleri vb. sayılabilecek katkılar arasındadır. Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Alanında yapılan çalışmalara katkı sağlamış ve ileride destek verebilecek üniversitelerin başında mevcut projelerin sahibi olarak Koç Üniversitesi bulunmaktadır. Alanda destek verebilecek diğer üniversiteler arasında, çalışma alanları açısından ilgili fakülteleri barındıran Devlet Üniversiteleri, İstanbul Teknik Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi sayılabilir.

Kamu-Özel-Sivil Ortaklıklı Kurumlar, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Küçükalyalı ArkeoPark'ta 2010 -2011 yılları arasında yapılan çalışmalara proje bazında destek vermiş bir kurumdur. Kurum, Kasım 2007 tarih ve 5706 sayılı Kanun'la kurulmuş, 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olarak İstanbul'da yapılacak etkinliklerin çerçevesini, mahiyetini ve önceliklerini belirlemek, hazırlıkları izlemek, kamu ve sivil kurum ve kuruluşların eşgüdüm içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri almak üzere yetkilendirilmiştir. (İTY Yönetim Planı)

Daha sonra benzer bir yapı ile çalışmakta olan, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla 5449 sayılı Kanuna dayanarak Bakanlar Kurulu'nun 10.11.2008 tarih ve 2008/14306 sayılı kararı ile İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) kurulmuştur. Ağustos 2009'da Genel Sekreteri atanan İSTKA, Aralık 2009'da uzman ve destek personeli istihdamı ile birlikte aktif olarak faaliyete geçmiştir.

İstanbul Kalkınma Ajansı, Koç Üniversitesi liderliğinde oluşturulan projeler kapsamında Küçükalyalı ArkeoPark'a finansman sağlayan başlıca kuruluşlar arasında yer almaktadır. İSTKA desteği, başta arkeolojik kazıların yapılması, sosyal – eğitsel faaliyetlerin yürütülmesi, kazı evi ve çevre düzenleme çalışmalarının tamamlanması ve yönetim planı hazırlanması gibi çeşitli faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde kaynak desteği vermektedir (<http://www.istka.org.tr/hakkimizda/istanbul-kalkinma-ajansi>).

Uluslararası Kuruluşlar, Uluslararası kültür odaklı kuruluşlar arasında, Türkiye'nin üyesi olduğu, koruma alanında uluslararası ölçekte faaliyet gösteren kurumlar olan Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS), Uluslararası Kültürel Varlıkları Araştırma ve Koruma Merkezi (ICCROM) ve Milletlerarası Müzeler Konseyi (ICOM) bulunmaktadır. Bu kuruluşlardan Küçükalyalı ArkeoPark Yönetim Alanı içinde yapılmakta olan çalışmalar kapsamında uzmanlık ve bilgi birikimi desteği alınmaktadır.

5.2. UYGULAMA SÜRECİ

"Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planının Küçükyalı ArkeoPark Alan Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından onaylanmasının ardından "Alan Yönetimi İle Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri İle Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereğince uygulama ve denetleme süreci de başlamış olacaktır. İlgili mevzuata göre kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler, eşgüdüm ve denetleme kurulunca onaylanan yönetim planına uymak zorundadırlar. Yetkili idareler, plan kapsamındaki hizmetlere öncelik vermek ve bu amaçla bütçelerine gerekli ödenekleri ayırmakla yükümlüdürler. Ayrıca Alan Başkanının uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar ile yetkili idarenin bu konuda koordineli olarak çalışması gerektiği de vurgulanmaktadır. Bu bölümde, söz konusu eylemlerin hangi kaynak ile nasıl gerçekleştirilebileceği Gerçekleştirme (Finansal Kaynaklar) ve Bütçe başlıklarında detaylı olarak ele alınmaktadır.

5.2.1. Gerçekleştirme (Finansal Kaynaklar)

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı çerçevesinde oluşturulan proje paketleri ve ilgili eylemlerinin gerçekleştirilmesi için ön görülen kaynaklar sadece finansal değil aynı zamanda ilgili kurumların sahip oldukları bilgi birikimi, insan kaynağı, teknoloji, benzer proje deneyimi gibi çeşitli alanlardaki kapasitelerinin kullanımını da kapsamaktadır.

Bu bölümde, projenin yürütülmesinde mali kaynakların ne şekilde ve hangi kurumlardan karşılanabileceğine dair bir çerçeve ortaya konmaya çalışılacaktır. İlgili kurumların yatırım programları ile kuruluş amacı ve etkinlik kapsamı dikkate alınarak, Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanlığı tarafından yürütülecek olan çalışmalara bütçelerinden mali kaynak ayırabilecekleri ön görülmektedir. Ayrıca bu güne dek yürütülen projeler kapsamında çalışmalara mali destek sağlamış olan İSTKA'nın, Küçükyalı ArkeoPark'ta yürütülecek çalışmalara desteğini devam ettirebileceği şartların hazırlanacağı kabul edilmektedir. Bunların yanı sıra, alanda yapılan çalışmalar ilerledikçe kamu-özel sektör ortaklığı veya daha önce de gerçekleşmiş olduğu gibi doğrudan özel sektör kurumlarının mali desteklerinin de alınabileceği düşünülmektedir.

Yerel kaynakların dışında alanın özgünlüğü ve kültürel mirasın özelliği çerçevesinde korunması ve tanıtılabilmesi için uluslararası finans kaynaklarından da faydalanılması mümkün olabilecektir. Geliştirilen stratejilere bağlı olarak önerilen Proje Paketleri ve eylemler içinde bu kaynakların geliştirilebilmesi için bir çalışma grubu kurulması da tavsiye edilmektedir.

5.2.2. Ulusal Kaynaklar

Ulusal finans kaynakları ilgili yasalar kapsamında merkezi yönetim ve yerel yönetim kaynakları olarak ikiye ayrılır:

5.2.2.1. Merkezi Yönetim Kaynakları

Türkiye'de kültürel mirasın korunması sorumluluk alanına dahil merkez teşkilatı içinde birçok kurum mevcuttur. Merkezi yönetim açısından bakıldığında merkez teşkilatının yürütme fonksiyonunu elinde

bulunduran Bakanlar Kurulu ve Kültür ve Turizm Bakanlığı bu yapının başında gelmektedirler. Bakanlık bünyesinde sorumlu birimler sırasıyla, aynı zamanda Kültür Varlıklarını Koruma Kurullarının çalışmasından sorumlu olan Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü olarak sayılabilir ve bu kurumlar genel anlamda yönetim alanlarını korumadan sorumludurlar.

Merkezi kurumlar açısından korumaya ilişkin finansal kaynak oluşturabilecek yasal düzenlemeler ise aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır. 5226 sayılı Kanun ve 17 Ağustos 2011 tarihli Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Türkiye’de korumaya ilişkin yeni düzenlemeler getirilmiştir. Kanun ile kentsel, arkeolojik ve mimari mirasın korunmasına ilişkin esaslar açık bir şekilde ifade edilmiştir. Bu kanunun amacı, korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetlerin düzenlemek ve bu konuda gerekli ilke ve uygulama kararlarını alacak teşkilat kuruluş ve görevlerini tespit etmektir. Taşınmaz kültür varlıklarında muhafaza, bakım, onarım, restorasyon, fonksiyon değiştirme işlemleri; taşınır kültür varlıklarında ise muhafaza, bakım, onarım ve restorasyon işleri bu kanun kapsamında yürütülmektedir. 2863 sayılı Yasanın (5226 sayılı değişik) 12.maddesi ile kültür varlıklarının bakım ve onarımlara mali kaynak yaratılmasına ilişkin bir takım düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda yasanın 12.maddesinde özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Kanunda belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere emlak vergisinin %10’u oranında Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı olarak tahakkuk ettirilmektedir.

Kültür varlıklarının korunması amacıyla tespit, proje, bakım, onarım, restorasyon ve kazı ile müzelerin güvenliği için kullanılmak şartıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Milli Savunma Bakanlığı, Bakanlıkça ve Vakıflar Genel Müdürlüğünce dışarıdan getirilecek her türlü araç, gereç, makine, teknik malzeme ve kimyevi maddelerin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hüküm altına alınmıştır. Kanunun bu maddesinin diğer bir fıkrasında koruma bölge kurulları kararına uygun olarak bu taşınmaz kültür varlıklarında yapılan onarım ve inşaat işlerinin Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınacak vergi, harç ve harcamalara katılma paylarından müstesna olduğu hüküm altına alınmıştır.

İlgili bir diğer kanun 14 Temmuz 2004 tarih ve 5225 sayılı “Kültür Yatırımları ve Girişimleri Teşvik Kanunu” dur. Bu kanunun amacı; bireyin ve toplumun kültürel gereksinimlerinin karşılanmasını, kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel mirasın korunmasını ve sürdürülebilir kültürün bir ögesi haline getirilmesini; kültürel iletişim ve etkileşim ortamının etkinleştirilmesini; sanatsal ve kültürel değerlerin üretilmesi, toplumun bu değerlere ulaşım olanaklarının yaratılması ve geliştirilmesini; ülkemizin kültür varlıklarının yaşatılması ve ülke ekonomisine katkı yaratan bir unsur olarak değerlendirilmesi, kullanılması ile kültür merkezlerinin yapımı ve işletilmesine yönelik kültür yatırımı ve kültür girişimlerinin teşvik edilmesini sağlamaktır. Kanun kapsamında kültür merkezlerinin yapımı ve onarımı ve işletilmesi, kütüphane, arşiv, müze, sanat galerisi, sanat atölyesi, film platosu, sanatsal tasarım ünitesi, sanat stüdyosu ile sinema, tiyatro, opera, bale, konser ve benzeri kültürel ve sanatsal etkinliklerin ya da ürünlerin yapıldığı, üretildiği veya sergilendiği mekânlar ile kültürel ve sanatsal

alanlara yönelik özel araştırma, eğitim veya uygulama merkezlerinin yapımı, onarımı veya işletilmesi, 2863 sayılı Kanun kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bu Kanunun amacı doğrultusunda kullanılması, kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel mirasın araştırılması, derlenmesi, belgelendirilmesi, arşivlenmesi, yayınlanması, eğitimi, öğretimi ve tanıtılması faaliyetleri teşvik konuları arasında sayılmıştır. Kanunda taşınmaz mal tahsis, gelir vergisi stopaj indirimi, sigorta primi işveren paylarında indirim, su bedeli indirimi ve enerji desteği gibi teşvik unsurları düzenlenmiştir.

Bu kapsamda değerlendirilebilecek bir başka kanun; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'dur. Kanunun 89. Maddesinde Gelir Vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine, kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına, yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi çalışmalarına, kültür envanterinin oluşturulması çalışmalarına indirim yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yine 20 Ekim 2005 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Kültür Yatırım ve Girişimlerine Taşınmaz Kullandırılması Hakkında Yönetmelikte kullandırma yöntemleri başlığı altında yapılan düzenleme ile; kültür yatırımı veya girişimlerini teşvik amacıyla Bakanlığa tahsis edilen taşınmazlardan Bakanlıkça uygun görülenlerin bedeli karşılığında yatırımcı ve girişimcilere kiralama, irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesi yoluyla kullandırabilmesi mümkün kılınmıştır (İTY Yönetim Planı).

5.2.2.2. Yerel Yönetim Kaynakları

Türkiye'de tarihi-kültürel mirasın korunmasına ilişkin yerel yönetim birimleri 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kapsamında faaliyetlerini sürdüren belediyeler ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu kapsamında faaliyetlerini sürdüren valiliklerdir. Yerel yönetimlerin sahip oldukları kaynaklar açısından bakıldığında 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'nci ve 18'inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u oranında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ayrılmış ve bu payın belediyelerce kültür varlıklarının korunması amacıyla kullanılması hüküm altına alınmıştır.

Küçükyalı ArkeoPark'ta bulunan kültürel mirasın korunmasında sorumlu yerel yönetim birimlerinden biri İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve ilgili müdürlükleridir. Ayrıca yönetim sınırları içinde bulunduğu Maltepe İlçesi'nde, Maltepe Belediyesi ve ilgili müdürlükleri de birinci dereceden sorumlu kurum olarak karşımıza çıkmaktadır.

5.2.2.3. Diğer Kaynaklar (Sivil Toplum, Özel Sektör)

Kaynaklar açısından sivil toplum kuruluşlarının katkıları da dikkate alınmıştır. Bu kapsamda kültür alanında çalışan STK'lar (Arkeologlar Derneği, Ulusal Ahşap Birliği, Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı, KUMİD, Bizim Avrupa - Europa Nostra Derneği, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı, Tarih Vakfı, Bilim Sanat Vakfı, Özel Müzeler vb.), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası gibi kurumlar gerek maddi kaynak, gerekse bilgi birikimi ve uzman desteği ile sürece dahil edilebilecek kurumlardır. Ayrıca, Kalkınma

Ajansları, TÜBİTAK AR-GE Desteği, İş-Kur Projeleri gibi destekler ile bireysel bağış ve hibeler diğer kaynaklar arasında sayılabilir.

5.2.3. Uluslararası Kaynaklar

Kaynak sağlanabilecek uluslararası kurumların başında Avrupa Birliği hibe programları gelmektedir. Avrupa Birliği tarafından dönemsel olarak yürütülen kültür, sanat, gençlik ve eğitim alanlarındaki hibe programları proje bazlı uluslararası kaynaklar arasındadır. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Alanı, UNESCO(Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü), tarafından belirlenen "Dünya Mirası Alanı" listesinde yer almadığı için, bu bağlamda UNESCO, ICOMOS (Uluslar arası Anıtlar ve Sitler Konseyi) ve ICRROM (Uluslar arası Kültürel Varlıkları Araştırma ve Koruma Merkezi) tarafından sağlanan maddi kaynakların alan için kullanımı mümkün olamamaktadır. Ancak yine de, Küçükyalı ArkeoPark sınırları içinde bulunan eserlerin korunması ve gelecek nesillere özgün bir şekilde aktarılması konusunda bu kurumlar tarafından geliştirilmiş olan yöntem ve ilkeler çerçevesinde hareket edilmektedir. Bu çerçevede adı geçen uluslararası kurum ve kuruluşların bilgi birikimi ve uzman desteğinden yararlanılması ve kurumların Türkiye örgütleri ile çalışılması söz konusu olabilecektir.

5.2.4. Bütçe

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Alanı'na yönelik olarak her proje özelinde Kaynak/Kaynaklar tanımlamaları yapılmıştır. Proje paketleri içinde tanımlanan "Kaynaklar", ağırlıklı olarak projenin yürütülmesinde mali kaynakların hangi kurumlardan karşılanabileceğini açıklamaktadır. Kurumların yatırım programları, kuruluş amaçları ve etkinlik kapsamı çerçevesinde bu konuda bütçelerinden mali kaynak tahsisi yapmaları öngörülmektedir. Bu çerçevede her proje özelinde tanımlanan "İlgili kurum/kurumların" konuya ilişkin bütçelerini hazırlamaları gerekmektedir. Proje paketlerinin hazırlanması sırasında her bir proje için gerekli olan personel, malzeme, donanım ve danışmanlık hizmetlerine ait proje ve uygulama maliyetleri ana proje paketi maliyetini oluşturacaktır. Bütçeler yapısı itibarıyla yıllık olarak değerlendirilecektir.

Proje paketlerinin bütçeleri için proje odaklı yönetim döngüsü uygulanmalıdır. Karar verilen projenin başta iş kalemleri dökülerek her iş kaleminin bütçesi belirlenmeli daha sonra bu bütçeye göre faaliyetlerin yerine getirilmesi belli dönemlerle raporlanmalı ve uygulamalar izlenmelidir. Uygulanacak eylemlerin ihtiyacına göre değişmekle beraber bütçe kalemleri, personel, donanım, projelendirme, danışmanlık ve uygulama başlıklarında toplanmalıdır (İTY Yönetim Planı).

5.3. ÇALIŞMA PROGRAMI

Bu bölümde Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planının tanımladığı strateji ve hedeflere göre belirlenmiş olan eylemler, beş yıllık uygulama süreci içerisinde değerlendirilmiştir. Uygulama süreci etaplarının belirlenmesinde, projeler arasındaki ilişkiler, gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler ve proje süreleri açısından irdelenmiştir. Uygulama etaplarının belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak diğer faktörler ise projenin gerçekleştirilmesi için gerekli olan altyapı ve insan kaynağının mevcut durumu, projenin faaliyetlerinin hâlihazırda gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği ve proje çıktılarının Yönetim Planının diğer projeleri için öncelikli bir nitelikte olup olmadığıdır.

Beş yıllık süreç için tanımlanan uygulama etapları; "Kısa Vadeli Projeler: 2 yıl", "Orta Vadeli Projeler: 3-4 yıl", "Uzun Vadeli Projeler: 5 yıl" olarak belirlenmiştir. Ayrıca bazı projeler sürekli olarak devam ettirilmesi veya belirli aralıklarla tekrarlanması gereken nitelikte olduğu için proje süresinin yanı sıra "Devam Eden" projeler olarak da tanımlanmaktadır.

Kısa Vadeli Projeler: Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı için tanımlanan projeler kesinleştiğinde kısa vadeli projelerin net sayısı ortaya konabilecektir. Bu eylemlerin bir kısmı sürdürülmekte olan veya kısa süre içinde başlatılacak olan çalışmalar kapsamındadır. Küçükyalı ArkeoPark'ta halihazırda devam eden mevcut projeler kapsamında, arkeolojik kazılar, bilimsel araştırma, restorasyon çalışmaları, alanın erişilebilirliği, tanıtım ve ziyaretçi yönetimi ile ilgili eylemler yer almaktadır. Bunların dışında, alanın güvenliği ve sürdürülebilirliği anlamında en kısa sürede çalışılması gereken yönetim ve organizasyon ile afet yönetimi başlıkları altında yer alan, eşgüdümün sağlanması ve kapasite geliştirme, ilke ve standart oluşturma, afet risklerini azaltma gibi hedefler de kısa vadede gerçekleştirilmesi uygun görülmüş eylemlerle gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.

Orta Vadeli Projeler: Orta vadeli projelerin sayısı yönetim planı hazırlık süreci tamamlandığında kesinleştirilecektir. Orta vadeli projeler özellikle yönetim ve organizasyon, koruma ve planlama, ulaşım ve erişim eylemleriyle, afet yönetimini kapsamaktadır. Bunların dışında tüm eylemlerle ilgili kaynak geliştirme çalışmaları ve projelendirme çalışmaları da orta vadeli olarak düşünülmüştür.

Uzun Vadeli Projeler: Uzun vadeli projeler, Yönetim ve Organizasyon başlığı altında mevzuatla ilgili değişimleri öneren eylemleri kapsamaktadır. Bunların dışında, kısa ve orta vadeli olarak nitelendirilen eylemlerin devam ederek uzun vadeye yayılan bir uygulama alanına sahip olduğu eylemler de söz konusudur. Bu eylemler özellikle, eğitim ve bilinçlendirme, tanıtım ve ziyaretçi yönetimi ve bilimsel araştırmalar alanlarında önerilen eylemlerde söz konusu olmaktadır.

5.4. GÖZDEN GEÇİRME, GÜNCELLEME VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı'nın başarısı, gözden geçirme ve güncelleme sürecinin Alan'ın verilerine dayalı olarak gerçekçi biçimde tasarlanmasına bağlıdır. Yönetim Planı'nın Küçükyalı ArkeoPark Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından onaylanmasının ardından ilgili mevzuat uyarınca izleme ve denetleme süreci de başlamış olacaktır. Alan Yönetimi Başkanlığı'nın, uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar ile koordineli çalışarak bu süreci yönetebilmesi, Plan'ın uygulama programı ve modelinin doğru oluşturulmasını gerektirir. Ayrıca mevzuat gereği söz konusu süreçte yer alacak tarafların eğitime ilişkin programların hazırlanması da beklenmektedir (İTY Yönetim Planı).

Yönetim Planı uygulama sürecinin gözden geçirme ve güncelleme aşamalarının sistematik bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için genel gözden geçirme ve güncelleme kriterleri ile gözden geçirme ve güncelleme başlıkları tanımlanmıştır. Böylece, proje çıktılarının somut olarak ölçülebilmesi sağlanarak bu sürecin gerçekçi bir şekilde sürdürülebilmesi amaçlanmaktadır (İTY Yönetim Planı, Ayrancı&Gülersoy 2013). Aşağıda Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı'nda belirlenen temalara bağlı olarak önerilen eylemlerden hareketle hazırlanmış, gözden geçirme ve güncelleme kriterlerinin başlıkları yer almaktadır.

5.4.1. Gözden Geçirme ve Güncelleme Kriterleri

Yönetim ve Organizasyon: Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planının hazırlanması, uygulanması, uygulamanın izlenmesi ve denetlenmesi süreçleri ile ilgili olarak gözden geçirme ve güncelleme kriterlerinin başlıkları belirlenmiştir. Bu kapsamda, Yönetim Planının uygulanması için gerekli görevlendirmelerin yapılması, çalışmaların başlatılması, kurumlar arası eşgüdümü sağlayacak şart, protokol ve mevzuatın hazırlanması, bu alanda çalışacak yetkili kurum ve ilgili personelinin eğitim ve bilgilendirilmesinin sağlanması gibi şartlar söz konusudur. Bu alandaki göstergeler içinde yapılacak eşgüdüm ve bilgilendirme toplantıları, eğitim ve mevzuat çalışmaları ile sonuç ve değerlendirme raporlarının oluşturulması sayılabilir. İlgili ve sorumlu idareler arasındaki eşgüdümün sağlanması, planın uygulanmasındaki başarıyı doğrudan etkileyecek olması nedeniyle, süreç içerisinde izlenmesi ve denetlenmesi gereken en önemli çalışmalardandır.

Bilimsel Arkeolojik Çalışma: Bilimsel Arkeolojik Çalışma başlığı altında belirlenen hedef, strateji ve eylemler ile ilgili gözden geçirme ve güncelleme kriterleri programlanan alanlarda arkeolojik kazıların yapılması ve sonuçlarının raporlanması, buluntuların envanter çalışmasının yapılması ve buluntular paralelinde bilimsel araştırma çalışmalarının yürütülmesi gibi başlıklarda olabilir. Alanın özgün kullanımı ve tarihine ışık tutacak bilgilere erişilmesi bu alandaki temel amaçtır. Bu çerçevede çalışmalar bu hedef doğrultusunda güncellenerek devam ettirilecektir. Kazı çalışmaları için maddi kaynak bulunması bu alandaki kritik eylemlerdendir.

Koruma ve Restorasyon: Koruma ve restorasyon başlığı altında belirlenen hedef, strateji ve eylemler ile ilgili gözden geçirme ve güncelleme konuları; Kültür mirası olan Yapının özgün mimarisi ile korunabilmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve onarım çalışmalarının yürütülmesi, çevrede yerleşik halkın koruma anlamında bilgilendirilmesi, mevcut imar sorunlarının çözülmesi için toplantı ve bilgilendirme faaliyetleri

yürütülmesi gibi başlıklarda olabilir. Ayrıca alanda bulunan özgün bitki dokusunun ve tescilli ağaçların korunmasıyla ilgili gerekli bilimsel araştırmaların başlatılması da bu kapsamda dikkate alınacak değerlendirme kriterlerindendir.

Kültürel-Sosyal Etkileşim ve Eğitim: Eğitim, bilinçlendirme konularında belirlenen hedef, strateji ve eylemlerle ilgili gözden geçirme ve güncelleme kriterleri; öğretmenler ve öğrenciler için hazırlanan kültürel miras konulu bilgilendirme programının yaygınlaştırılması, web sitesi ve sosyal medya aracılığı ile alanın tarihi ve kültürel kimliğini öne çıkarıcı sosyal etkinliklerin düzenli olarak yürütülmesi, alanın çevre sakinleri tarafından benimsenmesi, bu konudaki gözden geçirme, güncelleme başlıklarıdır.

Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi: Turizm Tanıtım ve Ziyaretçi Yönetimi başlığı altında belirlenen hedef, strateji ve eylemler ile ilgili gözden geçirme ve güncelleme kriterleri; alanda bir ziyaretçi merkezi inşa edilmesi, alanla ilgili tanıtım ve belgesel programlarının sayısı, web sitesi ve sosyal medyadaki takip edilme oranları, alanın kültür turizmi rotalarına dahil edilmesi, alanla ilgili basılan yayınlar ve broşür sayısı, Alanda bulunan eserlerin alan içinde sergilenebilir olması bu konuda geliştirilecek gözden geçirme ve güncelleme kriterleridir.

Ulaşım ve Erişim: Ulaşım ve erişim hedef ve stratejileri doğrultusunda alanın farklı ulaşım araçları ile kolay erişilebilirliği alanında gelişme sağlanması ve bisiklet yollarının projelendirilmesi, alan çevresinde bulunan ulaşım ağlarında yönlendirme ve sinyalizasyon çalışmalarının geliştirilmesi, alan içi ve çevresi engelli ulaşımı için tedbirler alınması bu alandaki gözden geçirme ve güncelleme kriterlerinin başlıklarıdır.

Afet Yönetimi: Afet Yönetimi başlığı altında belirlenen hedef, strateji ve eylemler ile ilgili gözden geçirme ve güncelleme kriterleri; olası bir deprem riskine karşı tarihi binanın korunması için gerekli acil tedbirlerin alınması, alanda afetlere karşı sistemli bir yaklaşım öneren afet yönetimi planının hazırlanması, alanın yakın çevresi için afet sonrası toplanma alanı olarak kullanılabilmesi için arkeolojik kalıntılara zarar gelmeyecek şekilde acil kullanımlara açılması, başlıklarında olabilir.

5.4.2. Gözden Geçirme ve Güncelleme Süreci ile ilgili Kurumsal Altyapı

Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planının uygulama sürecinin izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinde, ilgili mevzuat gereği, Küçükyalı ArkeoPark Alan Yönetimi Başkanlığı Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun oluşturacağı ve yetkilendireceği Denetleme Birimi sorumludur. Denetleme Birimi, Alan Başkanlığı koordinasyonunda ilgili idareler tarafından gerçekleştirilecek projelerin yıllık olarak değerlendirmesini yaparak bir sonraki yılın çalışma programı ve bütçe taslağını hazırlamasına katkı sağlayabilecektir. Bu süreç içerisinde ilerleme raporları hazırlanarak, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından değerlendirilmeli ve Yönetim Planının bir sonraki değerlendirme dönemine kadar geçecek uygulama etabı için gözden geçirilmiş bir çalışma programı ve bütçesi hazırlanarak onaya sunulmalıdır. Bu süreçte gerçekleştirilecek yıllık incelemelerin yanı sıra Denetleme Birimi'nin Yönetim Planı vizyon, amaçlar ve politikalarını beş yılda bir gözden geçirerek Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun değerlendirmesine sunması beklenmektedir. Son olarak, Yönetim Planının izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin oluşturulan bu çerçevenin Danışma Kurulu'nun önerileri ışığında, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu ve ona bağlı olarak çalışacak olan Denetleme Birimi tarafından gözden geçirilmesi gerekmektedir (İTY Yönetim Planı).

5.4.3. Değerlendirme

Bu aşamada, Yönetim Planı sürecinin genel bir değerlendirmesi yapılacaktır. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı Alanı, kentsel arkeoloji uygulamasını kapsamı, mevcut yerleşim içinde yer alması anlamında diğer arkeolojik alan yönetimi planı çalışmalarına göre farklılıklar göstermektedir. Yönetim planı, kamu kurumları ve ilgili diğer kurumlar nezdinde görece yeni bir kavramdır. Bu plan çalışmasının alan çevresinde yerleşik halka, merkezi ve yerel kamu kuruluşlarına benimsetilmesini, paydaşlar tarafından katılımcı bir süreçte uygulanarak gözden geçirilmesini sağlayabilmek önemli bir adım olacaktır. Yönetim Planının üretim sürecinde, yapılmış olan katılım toplantıları ve diğer çalışmalar sayesinde yönetim planı kavramı ile ilgili paydaşların beklenti ve önyargılarının anlaşılması ve diğer imar planlarından farklılıklarının ortaya konmasına çalışılmıştır. Özellikle, planın kamu kurum ve kuruluşları tarafından tanımlanan alan sınırları içinde alanın yönetilmesinde yol gösterici bir belge olması ve bu anlamda yetkili kamu kuruluşları arasında eşgüdümü sağlayıcı projeleri kapsamı konularında taşıdığı anlam paydaşlara aktarılmaya çalışılmıştır. Bu öğrenme sürecinin planın uygulanması aşamasında da devam edeceği var sayılmaktadır.

Bu anlamda, Yönetim Planının hazırlanması ve onaylanması süreci kadar uygulama ve gözden geçirme süreçlerinin gerçekleşmesi de alanda bulunan kültürel mirasın korunması ve yönetilmesi açısından son derece önemlidir. Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planının ilk aşaması yaklaşık bir yıllık bir çalışma ile hazırlanmış ve gözden geçirerek güncelleme de yaklaşık bir yıl sürmüştür. Yönetim Planının uygulaması, tanımlanan projelerin hayata geçmesi ile gerçekleşecektir. Söz konusu projelerin hayata geçirilmesi için, uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşların yedi başlık altında toplanan hedef, strateji ve eylemlere bağlı olarak kurgulanan projeleri sahiplenmeleri ve kurumlar arasında kurulması hedeflenen işbirlikleri çerçevesinde uygulama adımlarını tanımlaması gerekmektedir. Ayrıca, süreç içerisinde yönetim planı ile ilgili farkındalık yaratılması ve kamu bilincinin artırılması da projelerin sahiplenilmesi açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Ayranacı, İ. ve Zeren Gülersoy, N.**, 2013. Kent Planlamada İzleme ve Değerlendirme Üzerine Bir Araştırma. *Yapı*, 378, Mayıs 2013, 72-78.
- Ayranacı, İ.** 2007. *Koruma Alanlarının Yönetimi ve Yönetim Planı Sürecinin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Şehir ve Bölge Planlaması Anabilim Dalı, Şehir Planlama Programı, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü (Tez Danışmanı Prof.Dr. Nuran Zeren Gülersoy)
- Eyice, S.**, 1959 -a. İstanbul'da Abbasi Saraylarının Benzeri Olarak Yapılan bir Bizans Sarayı; Bryas Sarayı, *Belleten*, 23, 89, Ankara, 79-114.
- Eyice S.**, 1959-b. Contributions à l'histoire de l'art byzantin: quatre édifices inédits ou mal connus, *Cahiers archéologiques*, 10, Paris, 245-258.
- Günsenin, N. ve Ricci A.** 2018. Les amphores Günsenin IV a Küçükalyalı: Un voyage entre monastères?, *Anatolia Antiqua*, XXVI, 2018, İstanbul, 125-139.
- ICOMOS** 2017. *Salalah Guidelines for the Management of Public Archaeological Parks* (adopted by the 19th ICOMOS General Assembly, New Delhi, India, 15.12.2017), 1-7.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi. 2011.** *İstanbul Tarihi Yarımada Yönetim Planı*, İstanbul.
- Kuzey, G.**, 2019. *Kentsel Arkeolojik Alanlarda Afet Risklerine Karşı Acil Durum Hazırlık Süreçlerinin Tanımlanması: Küçükalyalı ArkeoPark Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Kentsel Tasarım Anabilim Dalı, Kentsel Tasarım Programı, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü (Tez Danışmanı Prof.Dr. Nuran Zeren Gülersoy)
- Mamboury, E.**, 1922. Ruines Byzantines de Mara entre Maltépé et Bostandjik, *Échos d'Orient* 19, 1922, İstanbul, 322-330.
- Pargoire, V.**, 1901. V. Pargoire, Les monastères de Saint-Ignace et les cinq petit îlots de l'archipel des Princes, *Bulletin de l'Institut archéologique russe de Constantinople* 7, İstanbul, 62-78.
- Pedone, S.** 2018. The Sculptures from Küçükalyalı and Their Archaeological Context, *Bizantinistica. Rivista di Studi Bizantini e Slavi*, XIX, Spoleto, 377-390.
- Ricci, A.**, 1998. The road from Baghdad to Byzantium and the case of the Bryas Palace in İstanbul Byzantium, *The Ninth Century: Dead or Alive? Papers from the Thirtieth Spring Symposium of Byzantine Studies*, Birmingham, March 1996, Brubaker, L. (Ed.) Ashgate Variorum / Aldershot, 131-149.
- Ricci, A.**, 2012-a, Kent Arkeolojisi İstanbul: Küçükalyalı ArkeoPark'ı, *Arkeoloji ve Sanat* 139, İstanbul, 202-213.
- Ricci, A.**, 2012-b, Left Behind: Small Sized Objects from the Middle Byzantine Monastic Complex of Satyros (Küçükalyalı, İstanbul) Böhlendorf-Aslan, B., Ricci, A. (Ed.), *BYZAS* 15, İstanbul, 147-162.
- Ricci, A.**, 2014, Interpreting Heritage: Byzantine-Period Archaeological Areas and Parks in İstanbul; Mirası Yorumlamak: İstanbul'daki Bizans Dönemi'ne Ait Arkeolojik Alanlar ve Parklar, Heritage in Context. Conservation and Site Management within Natural, Urban and Social Frameworks, *MIRAS* 2, M. Bachmann ve diğerleri (Eds.), İstanbul, 333-382.
- Ricci, A. ve Yılmaz, A.** 2014. Urban Archaeology and Community Engagement: the Küçükalyalı ArkeoPark, *Heritage Tourism Destinations: Preservation, Communication and Development*, M. Alvarez, A. Yuksel and F. Go (Eds.), Oxon, 41 - 62.
- Ricci, A.**, 2015. Küçükalyalı'da Bizans mezar kontekstleri ve arkeolojisi: ilk değerlendirmeler, *Arkeoloji ve Sanat*, 148, İstanbul, 177-190.
- Ricci, A. ve Bilgin, I. ve Polat B. ve Metin, B. ve Ekşi, E.** 2015. *Geçmişten Geleceğe Miras. Küçükalyalı*

ArkeoPark. Kültürel Miras Eğitim Kitapçığı (8-12 yaş, İstanbul, 1-46.

- Ricci, A., ve Altan, B.,** 2016. Sustainable Cultural Routes in Istanbul: The Küçükalyalı ArkeoPark and Its Vicinities, *City-Ports from Aegean to the Black Sea. Medieval-Modern Networks*, F. Karagianni, U. Kocabaş (Eds.), İstanbul, 207-217.
- Ricci, A.,** 2017, Küçükalyalı'da Orta Bizans yerleşmesi: Üretim, altyapı ve yeniden kullanım, *Arkeoloji ve Sanat*, 154, İstanbul, 135-146.
- Ricci, A.,** 2018-a. Tracing Constantinople's Asian Suburbs: Nineteenth Century Rediscovery and Present-day Archaeology, *Bizantinistica. Rivista di Studi Bizantini e Slavi*, XIX, Spoleto, 339-346.
- Ricci, A.,** 2018-b. Rediscovery of the patriarchal monastery of *Satyros* (Küçükalyalı, İstanbul): Architecture, Archaeology and Hagiography, *Bizantinistica. Rivista di Studi Bizantini e Slavi*, XIX, Spoleto, 347-376.
- Ricci, A., ve Wohmann R.,** 2018. Constantinopolitan Contexts: preliminary remarks on the ceramics and archaeology at the Küçükalyalı ArkeoPark Project, *XI Congress AIECM3 on Medieval and Modern Period Mediterranean Ceramics Proceedings*, F. Yenişehirlioğlu (Ed.), Ankara, 1, 453-458.
- Ricci, A.** 2019-a. The Küçükalyalı ArkeoPark (İstanbul), 2014-2015: Excavation, Conservation and Public Archaeology, *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 40, 1, Ankara, 79-102.
- Ricci, A.** 2019-b. Maneviyat, geçim ve ticaret: Orta ve Geç Bizans döneminde *Satyros* manastırı (Küçükalyalı, İstanbul), *Arkeoloji ve Sanat*, 160, İstanbul, 129- 140.
- Wohmann R.,** 2018, The Ceramics found at Küçükalyalı: Preliminary Considerations, *Bizantinistica. Rivista di Studi Bizantini e Slavi*, XIX, Spoleto, 391- 402.
- Zeren Gülersoy, N. ve Ayrancı, İ.,** 2011. *Koruma Alanlarında Yönetim Planı*. İTÜ Çevre ve Şehircilik Araştırma Merkezi, İstanbul
- Zeren Gülersoy, N.,** 2015. İstanbul Deprem Master Planı: Risk Yönetimi ve Yerleşim Yerlerinde Deprem Güvenliğinin Sağlanması, Deprem Özel Sayısı, İTÜ, İTÜ Vakfı Yayını, Ocak-Mart 2015, Sayı 67, 13-16.

İNTERNET KAYNAKLARI:

- <http://atolyemimarlik.com/anasayfa/mimarlik/>
- <https://www.facebook.com/kucukyaliarkeopark/>
- www.googleearth.com
- <http://www.ibb.gov.tr/tr-TR/Kurumsal/Birimler/KorumaUygulamaMd/Pages/AnaSayfa.aspx#.VhZz4Pntmko>
- <http://www.ibb.gov.tr/tr-TR/Kurumsal/Birimler/TarihiCevreKorumaMd/Pages/AnaSayfa.aspx#.VhZ19 ntmko>
- http://www.ibb.gov.tr/sites/kudeb/Documents/Kudeb_Hakkinda_Genel_Bilgiler.htm
- <http://www.ibb.gov.tr/tr-tr/kurumsal/yetkialani/Pages/AnaSayfa.aspx>
- <http://www.istanbularkeoloji.gov.tr/>
- <http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,43078/kultur-varliklarini-koruma-bolge-kurulu-mudurlukleri.html>
- <https://kyap.ku.edu.tr/>
- <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,13907/kanunlar.html>

- http://www.yapi.com.tr/haberler/mahalle-arasinda-arkeoloji-kucukyali-arkeopark_125267.html
- <http://v2.arkiv.com.tr/p/7864-kucukyali-arkeoloji-parki.html>

KURUMLAR VE KURUM ARŞİVLERİ

- [İBB Şehir Planlama Müdürlüğü](#)
- [İBB Ulaştırma Daire Başkanlığı](#)
- [İBB Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü](#)
- [İBB Raylı Sistem Daire Başkanlığı](#)
- [İstanbul 5 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü](#)
- [İstanbul 5 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü](#)
- [İstanbul Arkeoloji Müzesi Encümen Arşivi](#)
- [İstanbul Denizotobüsleri İşletmesi](#) <http://www.ido.com.tr/>
- [Küçükaly ArkeoPark Arşivi](#)
- [Maltepe Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü](#)
- [Maltepe Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü](#)
- [Orman ve Su İşleri Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü](#) <http://www.mgm.gov.tr/>
- [TCDD Haydarpaşa 1. Bölge Müdürlüğü](#)
- [Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Marmaray Bölge Müdürlüğü](#)

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Nuran ZEREN GÜLERSOY

Doç. Dr. Alessandra RİCCİ

Dr. Hande AKARCA

Esra BALCI

Oktay KARGÜL

Danışmanlar

Zeynep S. KIZILTAN

Ayşem MORÖY

Teknik Destek

Barış ALTAN

Berna POLAT

A.Burak METİN

Işın BİLGİN

Kasım, 2019